

ÎNVĂȚĂȚURA
MAESTRULUI
PETER DEUNOV

MĂRTURII, TEXTE, CONVERSAȚII

Dinasty Books
Proeditură și Tipografie

ÎNVĂȚĂTURA MAESTRULUI PETER DEUNOV

I. FAMILIA MAESTRULUI

VIAȚA LUI CONSTANTIN DEUNOVSKI

La începutul secolului al XIX-lea, trăia în Peninsula Balcanică o familie pe nume Deunovski într-un sat numit Ustovo, situat în Munții Rodopi. Familia, de condiție modestă, era bine-cunoscută pentru pietatea ei. În 1830, i s-a născut un copil pe nume Constantin. Îndată ce a crescut, și-a arătat foarte repede înclinația pentru lectura micilor lucrări religioase împrumutate de la preot sau de la diaconul bisericii.

Nivelul de alfabetizare era atunci foarte scăzut și tânărul Constantin a fost repede în măsură să-i sfătuiască sau să-i instruiască pe cei cu care avea de-a face. Cu atât mai mult cu cât țara bulgară era supusă atunci jurisdicției turcești și, din această cauză, izbucneau multe conflicte între săteni și autorități.

Tânărul Constantin a crescut deci într-un climat aparte, rezultat din situația politică și religioasă. Cu alte cuvinte, s-a manifestat foarte devreme ca patriot și apărător al creștinătății. El instruia oamenii despre trecutul îndepărtat al patriei bulgare și îi învăța opera lăsată de apostolii inițiatori ai culturii slave, sfinții frați Chiril și Metodiu.

Constantin auzise de mănăstirile de la Sveta Gora (Muntele Athos) din Peninsula Calcidică (Grecia) și i-a venit ideea de a se face călugăr, dar totul era foarte departe: satul lui părea să fie la capătul lumii.

Puțin mai târziu, un unchi din partea mamei a venit să viziteze familia. Iorgarki Zebilev, căci așa se numea, a fost impresionat de mintea nepotului și de dorința lui de a învăța, așa că l-a invitat să vină la Varna, unde locuia.

Constantin avea șaptesprezece ani în acea primăvară a anului 1847. Perspectiva acestei călătorii și descoperirea unei lumi mai vaste decât cea patriarhală în care trăise până atunci, admirația pe care o avea pentru acel unchi patriot și instruit,

toate acestea i-au permis să treacă peste tristețea părăsirii familiei și a satului natal.

La Varna viața i s-a părut diferită și a fost nevoit să învețe meseria de cizmar în atelierul unchiului, care avea și o prăvălie unde vindea diferite unelte.

Mulțumită muncii sale, Constantin era în relații cu o mulțime de oameni, a căror bunăstare era cu mult superioară celei a locuitorilor din satul lui. El a putut să constate că viața săracă și aspră din sate le conferea locuitorilor o conștiință mai acută a mizeriei și aservirii lor de ocupantul turc, pe când, într-un oraș ca Varna, condițiile de viață mai ușoare modificau considerabil datele servituții.

Constantin se simțea ca un străin într-un mediu foarte diferit de cel al primei sale tinereți. Totuși, s-a împrietenit cu trei tineri de condiție modestă cu care avea oarecare afinități. În fiecare duminică, tinerii se duceau pe colinele care dominau orașul. Îi lega aceeași gândire patriotică și un mare interes pentru citirea cărților scrise în slavonă, așa că, la întâlnirile lor, citeau aceste cărți și conversau cu entuziasm despre ce puteau să facă și cum să aibă o existență utilă pentru popor și pentru religie.

În primăvara următoare, cei patru tineri au hotărât să meargă la Muntele Athos, unde trăiau în mănăstiri călugări proveniți din rândul unor popoare aflate atunci sub jug otoman: bulgari, sârbi, români. Acești călugări își consacraseră viața slujirii lui Dumnezeu și duceau o viață de rugăciune, având ca armă doar această rugăciune. Dar era arma cea mai puternică pentru cei care îi recunoșteau forța.

Înflăcărați de ideea acelui mediu de pietate și fervoare, se gândeau să ducă acea viață probabil calmă în aparență, dar bogată în experiențe interioare.

Constantin și prietenii lui au plecat deci pe mare cu ambarcațiunea unui marinar grec. Călătoria pe Marea Neagră a avut loc fără probleme și au ajuns la Bosfor și la Constantinopol, port în care marinarul a tratat câteva afaceri. Apoi au pornit pe Marea Egee spre Peninsula Calcidică.

Această parte a călătoriei n-a mai fost atât de liniștită, căci o furtună i-a aruncat pe coastă. Au scăpat toți nevătămați și i-au mulțumit providenței, dar ambarcațiunea se pierduse. Se aflau

nu departe de un fluviu mare, Struma, și și-au continuat drumul pe jos spre Salonic.

În acel oraș, s-au dus la Biserica Sfântul Dumitru ca să-l mulțumească lui Dumnezeu că scăpaseră cu bine din pericolul călătoriei. În acel moment, au întâlnit un preot bătrân, căruia i-au destăinuit scopul călătoriei lor la Muntele Athos. La sfârșitul conversației, bătrânul preot i-a cerut lui Constantin să revină a doua zi pentru o discuție între patru ochi. Era Sâmbăta Sfântă din anul 1854.

La acea discuție, Constantin a confirmat că dorința lui era de a se face călugăr la Muntele Athos și a spus și motivele. Bătrânul La ascultat vorbind, cu bunătate; totuși, spre mirarea lui Constantin, l-a sfătuit cu fermitate să revină la locul fixat de providență, care nu era mănăstirea. Mântuirea sufletului său nu depindea de locul în care se afla, i-a zis el, în esență, și, indiferent de sinceritatea gândurilor și iubirii sale față de Dumnezeu și popor, calea lui era cu totul alta.

Profund tulburat, Constantin a acceptat acest mesaj inspirat care venea să-i schimbe brusc direcția căii sale. Conversația a durat mult timp. Venerabilul preot i-a vorbit lui Constantin despre numeroasele încercări prin care trecuseră popoarele supuse ocupației turcești și i-a prezis că popoarele aservite își vor dobândi curând libertatea, ca și Biserica lor.

Ca dovadă de încredere și gaj al misiunii sale viitoare, Constantin a primit de la preot o pânză de culoare deschisă care, derulată, arăta o icoană pictată ce reprezenta Coborârea de pe cruce; un text înconjură imaginea. Această icoană fusese realizată după masacrele comise de ocupant. Atunci avusese loc o apariție într-o biserică din Salonic. Trei bărbați și o fată le-au apărut câtorva persoane și au profetizat căderea Imperiului Otoman și restaurarea Bisericii creștin-ortodoxe.

După această întâlnire, care a fost pentru el un eveniment semnificativ, Constantin s-a despărțit de cei trei tovarăși de drum și s-a întors la Constantinopol pe mare. El a întâlnit în acel oraș câțiva bulgari și îndeosebi un bărbat care a avut mai târziu o importanță considerabilă în derularea existenței sale. Acest bărbat, Atanase Gheorghiev, a avut multe conversații cu Constantin și acesta din urmă i-a istorisit peripețiile călătoriei sale. Fapt e că, la puțin timp după aceea, Constantin a observat

că întâlnească un protector, deoarece Atanase Gheorghiev s-a oferit să-l ia cu el ca să muncească și să-și continue studiile.

L-a făcut să înțeleagă că întoarcerea sa imediată la Varna sau în satul natal ar fi prost înțeleasă și că va fi acuzat de incompetență.

Acel om părea un bun sfătuitor și Constantin a fost atras de acea personalitate puternică ce degaja o mare autoritate. El a înțeles repede că Atanase era o notabilitate. Constantin a văzut în această întâlnire un semn nou al providenței, date fiind calitățile de credincios și patriot pe care le recunoștea la acel om.

Atanase Gheorghiev s-a întors deci în satul lui, Hatardja, câteva zile mai târziu, însoțit de Constantin. Acesta a primit o cameră la catul de sus al casei. Familia i-a plăcut și a constatat repede că protectorul său era un inspirator eminent al naționalismului bulgar în regiunea sa. Dar impresia cea mai puternică i-a făcut-o tânăra Dobra, una dintre fetele din casă.

În acest mediu tipic patriarhal, Constantin se pregătea să devină învățător, dând ajutor, în timpul liber, la câmp și la îngrijirea vitelor de la ferma lui Gheorghiev.

În același timp, a fost conceput planul construirii unei biserici la Hatardja și a fost deschisă o subscripție. Constantin a continuat să se perfecționeze studiind sfintele Scripturi și limba bulgară.

Constantin Deunovski

Au trecut patru ani de la întrevvederea de la Salonic care îi schimbase cursul destinului. Anul 1858 a fost marcat de trei evenimente de natură diferită, dar având o legătură evidentă, căci toate erau legate de căminul lui Gheorghiev. Întâi, a fost sfințită mica biserică. Apoi, sala mică învecinată cu biserica a fost inaugurată ca școală. În fine, a fost celebrată căsătoria lui Constantin cu Dobra.

Atanase Gheorghiev n-a avut un ajutor mai de nădejde decât ginerele lui, care fusese hirotonit preot și devenise învățătorul satului.

Mai târziu, preotul Constantin Deunovski a fost numit oficiant în Biserica Sfântul Atanase din Varna.

NAȘTEREA UNUI FIU

În 1864, s-a întors însă la Hatardja, fiind anul în care s-a născut fiul lui, Peter, în ziua de 11 iulie.

În ianuarie 1865, notabilitățile din Varna i-au cerut lui Constantin Deunovski să vină să officieze în cadrul Bisericii bulgare nou-înțemeiate în acel oraș. Din acea perioadă datează neînțelegerile preotului Deunovski cu Biserica greacă și puterea turcă. Prima nu vedea cu ochi buni această Biserică independentă și celei de-a doua nu-i era deloc pe plac activitatea unui patriot. (Crearea unei Biserici bulgare autonome datează din februarie 1870; eliberarea de sub tutela turcească a avut loc în 1878.)

În 1869, Constantin s-a reîntors la Hatardja, unde și-a continuat activitatea până în 1871. Apoi a plecat din nou la Varna.

*
* *

Copilul Peter, născut la 11 iulie 1864, a crescut în acel mediu patriarhal liniștit și sever, având totuși o neliniște provocată de participarea tatălui la luptele religioase foarte mult întretesute cu politica din acea epocă. Familia Gheorghiev mai avea doi copii, o fată mai mare, Maria, și un băiat, Atanase, care se născuse cam cu un an înainte de Peter.

Tot ce se poate ști despre prima copilărie a lui Peter este că n-a făcut să se vorbească în mod special de el.

Tânăr adolescent, a dat dovadă de o perspicacitate și o înțelepciune puțin obișnuită la acea vârstă, dar adulții aveau altceva de făcut decât să descifreze semnele dintr-un comportament ce putea să dea naștere la interpretări diverse, chiar opuse, în funcție de starea de spirit a vreunui observator. Și familia, așa cum se întâmplă deseori, nu putea nici să înțeleagă, nici să interpreteze corect o tendință marcată spre meditație. În plus, un copil cu mintea vioaie le pune deseori probleme adulților. Dacă copilul e serios, meditativ, se spune că e „închis” sau „singuratic” și, dacă nu ia parte la jocurile zgomotoase și uneori pline de cruzime, în inconștiența lor, care sunt destul de des regula la copii, ceilalți se întreabă dacă asta nu e cumva ceva anormal!

După ce a obținut certificatul de studii secundare, Peter a ales să fie învățător în satul Hotanța, cunoscut pentru sărăcia lui. Acolo nu exista școală, dar un locuitor a cedat o încăpere mare pentru o clasă. Satul nu putea să-l plătească pe învățător, ci doar să-l hrănească și să încălzească școala iarna.

Peter a venit să-și ofere serviciile în acel sătuc având ca bagaj doar o valijoară și o vioară într-o cutie. Această vioară era singurul lui lux și învățase să cânte de la un om care îi recunoscuse talentul la muzică. Le cânta deseori mici melodii elevilor săi.

ȘEDEREA ÎN SUA

În august 1888, Peter Deunov a plecat în SUA să facă studii aprofundate. S-a înscris la Institutul Superior de Teologie al Bisericii Metodiste din Madison (capitala statului Wisconsin) și la Facultatea de Medicină din acest oraș.

Avea oare intenția de a deveni pastor evanghelic sau medic, ori și una, și alta? Probabil că nu, dacă judecăm după derularea vieții sale, adică nu prin prisma funcției sociale determinate pe care o presupune calitatea de pastor și de medic. Dar pastor a fost, în sensul cel mai evanghelic al termenului, precum și medic, după cum arată numeroase aspecte ale învățăturii sale de mai târziu. De altfel, se poate recunoaște la el o exprimare originală care se regăsește în cea mai îndepărtată Antichitate, aceea a preotului-medic.

Șederea peste ocean a durat din 1888 până în 1895. Întoarcerea în Bulgaria a avut deci loc în anul 1895.

O MĂRTURIE A DOAMNEI R.K. LIBRĂREASĂ LA STARA ZAGORA (1920)

Această doamnă a întâlnit în 1920 un bărbat în vârstă, M.J.I., avocat cunoscut în oraș, cu care a avut o conversație. Acest domn a zis:

- L-am cunoscut pe maestrul dumitale în America. Era mai tânăr decât mine, dar, ca bulgari, ne întâlneam deseori.

Doamna R.K. l-a rugat insistent să-i dea cât mai multe detalii, care ar fi completat ce știa deja.

- Ce fel de om era atunci? a întrebat ea. Se distingea printr-un temperament înflăcărat și de ce anume era interesat?

- N-a manifestat nimic din ce îi este propriu tinereții. Era modest, tăcut și concentrat asupra studiilor. Eu nu eram deloc mulțumit de comportamentul lui, pe care îl socoteam neobișnuit. Elocvent și inteligent, cum era, putea să facă o mare

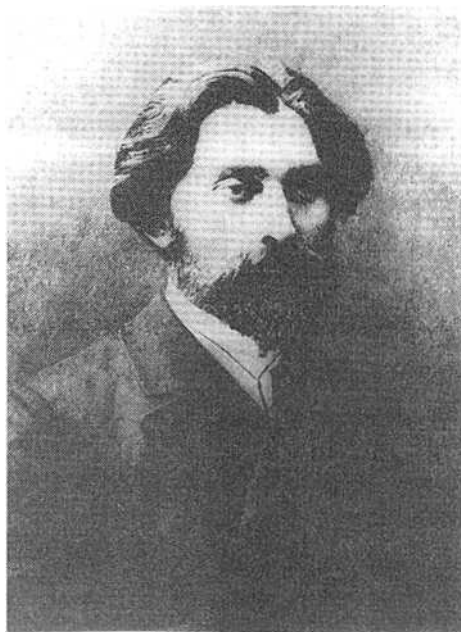
carieră cu talentul său de orator. Știți, doamnă, ce însemnau aceste talente în America de atunci? Dacă se stabilea acolo și ar fi urmărit să obțină posturi, ar fi ajuns milionar. În plus, cânta la vioară într-un mod captivant. Dar el a rămas întotdeauna la fel de sărac cum a venit, fără să vrea să profite de talentele proprii și fără să acorde atenție marilor posibilități care i se deschideau.

Doamna R.K. asculta plină de fericire această istorisire, care, spre marea-i bucurie, a continuat:

- Noi, ceilalți studenți, organizam deseori excursii în grup. Traversam coline și munți unde creșteau arbori mari. Studenții căpătaseră o mare afecțiune pentru domnul Deunov și se adunau deseori în cerc în jurul lui. Știau că le va vorbi despre ceva frumos și neobișnuit. Îndată ce glumele și tachinările proprii tinereții se domoleau, începea să vorbească despre frumusețea naturii, despre infinitul universului, încercând în același timp să scoată în evidență ideea măreției lui Dumnezeu. „Observați cerul înstelat și percepeți întreaga armonie și înțelepciune pe care o conține”, zicea el. „Și, în plus, ce rațiune înaltă ascunde! Putem să descoperim același lucru în flori și în torențele din jur. V-ați gândit vreodată la asta? Cine a creat această frumusețe și pentru ce?”

Peter Deunov, tânăr

Câțiva ani mai târziu

- Mai spuneți-mi ceva despre asta, a insistat doamna R.K.

- Existau momente în care se despărțea de noi fără să ne dăm seama și absența lui dura ore întregi. Porneam uneori în căutarea lui, curioși să aflăm unde se dusesese și ce făcea singur. Se întâmpla să-l găsim într-un loc retras, cu privirea ținută în depărtare, sau avea ochii închiși, meditând, concentrat cu totul în sine. Alteori, îl găseam în momentul în care, în mod evident, se ruga. De cele mai multe ori, nu-și dădea seama de prezența noastră și, dacă vreunul dintre noi îi atingeia umărul, tresărea surprins, pe când pe chipul lui se zugrăvea expresia unui om care tocmai s-a trezit dintr-un somn adânc, dar plin de frumusețe.

Doamna R.K. avea obrajii scăldați de lacrimi de înduioșare. Interlocutorul ei a privit-o și, foarte surprins, a întrebat-o:

- De ce plângeți, doamnă?

- Așa, din cauza a ce mi-ați spus. Vă sunt recunoscătoare, domnule. Asta am crezut întotdeauna despre maestrul meu. Milionari sunt mulți în lume, dar el e unic.

Bătrânul avocat s-a ridicat încet privind-o cu mirare pe librăreasa bine cunoscută de tot orașul. Apoi, a plecat.

Știa oare cu adevărat acel om cine era colegul lui de studii din America?

ÎNTOARCEREA ÎN BULGARIA

La întoarcerea în Bulgaria, Peter Deunov a făcut o serie de studii de frenologie asupra concetățenilor săi. Frenologia era atunci în vogă. În spatele acestui termen, ca și al celui de fizionomie, se găseau diferite școli care studiau temperamentul și caracterul după forma craniului și a feței. Astăzi, se vorbește despre morfo-psihologie. Peter Deunov făcea atunci observații privind forma capului (craniului) și a nasului, urechilor, gurii, ochilor etc. Mai târziu, a ținut mai multe conferințe pe această temă în fața auditoriului din școala sa.

În anii 1901-1902, Peter Deunov a publicat în revista *Rodina* cinci articole despre observațiile lui. În 1908, un elev al lui Peter Deunov a tipărit *Principiile frenologiei* în limba bulgară, carte care reia și dezvoltă principalele date din cele cinci articole.

*

* *

Înainte de a merge mai departe, putem să punem o întrebare: „De ce acest maestru a ales să rămână în Bulgaria, când o țară în plină dezvoltare ca SUA putea să-i pară un teren mai bogat și mai fertil? Alte state puteau și ele să pară mai potrivite ca să primească învățătura de viață nouă, deoarece aveau o proporție mai mare de oameni cultivați, de școli sau de universități cu reputație mondială”.

Nu există răspuns posibil la acest nivel, care face să intervină elemente cantitative. „Cele mai bune condiții” pentru un trimis ceresc nu corespund aceluiași criterii ca pentru noi. Maestrul Deunov probabil n-a ales, ci, ca toți marii maestri din cursul secolelor, a îndeplinit un plan necesar și s-a supus unor instanțe care nouă ne scapă. Și, chiar dacă acest plan prezintă inconveniente și suferințe în viața pământească, el trebuie realizat pentru împlinirea unui scop înalt despre care nu putem avea idee decât în măsura propriului nostru progres pe adevărata cale.

Este totuși posibil să facem câteva remarci care se înscriu la nivelul istoriei cunoscute. Maestrul Deunov și-a expus

învățătura într-o regiune și unui popor care au fost creuzetul a trei culturi importante.

Întâi, cu Orfeu, care a trăit în Munții Rodopi (*Lanțul Munților Rodopi este o ramificație a Balcanilor din Bulgaria, vârful cel mai înalt fiind de 2.895 m. Din ei face parte masivul Rila (n.ed.)*), apoi cu bogomilii din Evul Mediu și, în fine, aici au trăit sfinții Chiril și Metodie, inițiatorii culturii slave.

Din perspectivă orfică, se va observa că poporul bulgar este marcat de înzestrări și de un atașament sigur față de muzică.

Din perspectivă religioasă, deși fidel tradițiilor sale în acest domeniu, acest popor a arătat că nu se mulțumea doar cu obiceiuri și ritualuri religioase, ci căuta adevărul și dreptatea subiacente manifestării religioase.

Acest popor i-a primit cu brațele deschise pe inițiatorii instruirii slave, Chirii și Metodie, care au devenit sfinți naționali.

Precizăm că toate acestea nu sunt spuse ca să explice sau să prezinte motive categorice, ci ca să zugrăvească un anumit climat.

Maestrul Deunov și-a expus învățătura în Bulgaria, dar, prin receptaculul format de discipolii săi din această țară, le vorbește tuturor oamenilor de pe pământ.

*

* *

Pe la anul 1900 se situează momentul în care Peter Deunov a început să vorbească în public. Avea atunci 36 de ani. În conversațiile și conferințele sale, se străduia să-și pregătească auditorii pentru o înțelegere mai profundă a științelor spirituale, îndeosebi ajutându-i să descopere creștinismul ezoteric.

Cu cinci ani înainte (1895), publicase o carte de mici dimensiuni intitulată *Știință și educație*, în care sunt rezumate cunoștințele experimentale accesibile lumii noastre tridimensionale.

MAESTRUL DEUNOV RESPINGE OFERTA BISERICII EVANGHELICE ȘI PE CEA DE A FACE PARTE DIN LOJA TEOZOFICĂ

După ce s-a întors în Bulgaria, în 1895, membri eminenți ai Bisericii Evanghelice din Bulgaria i-au oferit un post de predicator în orașul Iambol, ceea ce nu poate să surprindă,

deoarece el cunoștea de mult această Biserică și-i aprecia virtuțile morale și cunoștințele întinse. I se propunea într-un fel o funcție ce corespundea, după toate aparențele, aspirațiilor sale și posibilității de a îndeplini o misiune religioasă.

Într-un moment ce poate fi considerat o răspântie, cel ce a fost numit mai târziu „Maestrul” a arătat că avea o misiune sau o cale numai a lui deja aleasă. Fusese nevoit deja să-i arate tatălui său, preotul Constantin Deunovski, că profesia sa de credință depășea dogmele și riturile unei religii, oricare ar fi fost ea. Maestrul știa deja că învățătura lui Hristos merge mult mai departe decât ordinea stabilită de o Biserică și că ea constă în iubire de Dumnezeu și de adevăr. Desigur, ca orice părinte, Constantin Deunovski trebuie să fi simțit o oarecare amărăciune constatând că fiul său se depărta de „religia strămoșilor”. Dar, pentru acest fiu, în ciuda dificultăților avute în această privință cu cei apropiați, universul întreg reprezenta o Biserică și sacrul nu era apanajul unei singure Biserici, ci stătea în toate Bisericile și în toate locurile în care oamenii rostesc numele lui Hristos și se roagă la El.

Pe când era încă tânăr, maestrul frecventa serviciile religioase din bisericile evanghelice. La Sviștov, își terminase studiile secundare la Școala Evanghelică Metodistă, apoi în America, după cum am spus.

Respingând onoarea care îi era făcută, maestrul a declarat că era străin de tot ce putea să restrângă libertatea și de faptul că putea să primească o remunerație. Dumnezeu trebuie slujit fără bani, le-a spus el.

După ce a revenit în Bulgaria, maestrul a început să vorbească în diferite medii despre subiecte științifice și filosofice și a devenit un conferențiar invitat în multe locuri. Dar aceste conferințe erau de cele mai multe ori conversații, schimburi de idei într-un stil simplu și familiar, cu ocazia cărora maestrul explica legile vieții neștiute de majoritatea oamenilor, evocând în același timp, ca înțelegându-se de la sine, numeroase dovezi evidente ale existenței unei alte lumi superioare lumii noastre limitate. Însă, mai ales, interpreta învățătura lui Hristos în afara cadrelor de interpretare obișnuite ale predicatorilor.

Activitatea lui era urmărită cu atenție îndeosebi de membrii Societății Teozofice, care se impuneau puternic în acea perioadă. Aceștia luaseră cunoștință de învățăturile maestrului

și observaseră că existau coincidențe, în anumite privințe, cu doctrina teozofică. În plus, s-au putut asigura că el înțelegea corect ezoterismul și și-au zis că era calificat să devină un militant și un colaborator prețios pentru propagarea ideilor teozofice. Teozofii bulgari au consultat câteva loji europene în această privință, după care președintele lojii bulgare a cerut o întâlnire cu maestrul Deunov ca să-l informeze despre posibilitățile oferite de Societatea Teozofică. În cursul acelei întâlniri au fost evocate marile succese care îl așteptau pe domnul Deunov atât în Bulgaria, cât și în străinătate și i s-a repetat cât de mare era stima de care se bucura activitatea sa publică.

Maestrul ar fi ascultat cu mare atenție și curiozitate invitația de a lucra pe plan teozofic, cu tot ce decurgea de aici ca renume și succes personal. În final, a urât un mare succes Societății Teozofice, dar a refuzat să devină momentan unul dintre colaboratorii ei.

Ne-am putea întreba de ce a refuzat maestrul să colaboreze cu Biserici și cu societăți foarte onorabile. Nu fiindcă n-ar fi stimat seriozitatea învățăturilor răspândite de acele grupuri, dar era evident că drumul pe care și-l trasase de-a lungul multor ani nu putea să fie nici deviat, nici modificat de considerații de succes și de notorietate.

II: PREGĂTIREA ȘI PRIMELE REUNIUNI

ANII DE PREGĂTIRE

Din ziua de 7 martie a anului 1897 a început pentru Peter Deunov un an crucial. Viața lui a marcat atunci un pas spre elaborarea misiunii sale viitoare. În acel an, sensul muncii sale i-a devenit cât se poate de clar și a primit de sus toate instrucțiunile referitoare la ceea ce trebuia să îndeplinească. Avea 33 de ani.

Probabil după data de 7 martie 1897 a fost scrisă cartea *Testamentul culorilor*. Deoarece cunoștea bine structura „lumilor luminoase”, adică a „luminii spirituale”, maestrul a putut să ofere în această lucrare noi relații între lumina fizică și lumina interioară.

Din 1897 până în 1900 maestrul s-a izolat ca să mediteze. Este răstimpul în care a pus la punct formele în care va fi prezentată noua învățătură.

Cartea *Știință și educație*, publicată în 1895, pare să marcheze sfârșitul unei perioade de maturizare, dar abia din 1897 misiunea lui și-a căpătat semnificația deplină.

PRIMELE REUNIUNI

În 1899, debutul învățăturii maestrului este asociat cu trei prieteni, care vor deveni trei discipoli spirituali: doctorul Gheorghe Mirkovici, Penu Kirov și Todor Stoimenov. Erau prieteni și și-au dat seama că ceea ce spunea Peter Deunov nu era ceva obișnuit și nu putea fi decât expresia unei cunoașteri vii și a unei experiențe interioare deloc comune.

Doctorul Mirkovici, care era cel mai în vârstă (1828-1908), făcuse studii de medicină la celebra facultate din Montpellier. Era o personalitate cunoscută pentru numeroase activități. Se întâlnise cu Papa în 1860 pentru problemele de libertate religioasă și politică din teritoriul bulgar, publicase cea mai veche gramatică bulgară în 1860 și fusese inițiatorul fitoterapiei și homeopatici în Bulgaria. A și editat câteva reviste.

Penu Kirov (1868-1918) a fost cel de-al doilea discipol.

Todor Stoimenov era cel mai tânăr (1872-1952).

Acești trei oameni, toți credincioși fervenți, erau foarte interesați de lumea spiritelor, de spiritism (*Trebuie să precizăm că Peter Deunov n-a încurajat niciodată un astfel de pol de interes, iar realitatea mai elevată despre care vorbea el nu putea decât să deturneze publicul de la experiențele psihice (n.ed.)*).

Într-o zi din 1899, acești trei oameni au primit de la prietenul lor Deunov o invitație să participe la un prim „congres-reuniune” la Târnovo. S-au dus. Acolo fusese pregătită o încăpere în care erau aliniate multe scaune. La ora stabilită, maestrul a intrat cu o Biblie în mână. Spre marea lor surprindere, cei trei prieteni erau singurii prezenți. Iată ce povestește Todor despre această reuniune:

Ascultam cuvântul sfânt; mă bucuram de pacea care îmi umplea sufletul și-mi simțeam mintea înflorind. Jubilam, totuși eram din când în când intrigat de acest gând: Unde sunt ceilalți invitați de la această reuniune? De ce n-au venit la timp?

Maestrul, vrând parcă să răspundă la acest gând, mi-a spus la sfârșitul conferinței:

„Acum sunteți doar trei, dar veți deveni mulți. Sala nu e goală; scaunele sunt ocupate de ființe invizibile. Astăzi este primul Congres al Frăției Luminii din Bulgaria. Deocamdată, sunteți doar trei, dar veți deveni mii”.

În acel moment avea loc la Varna un congres al Organizației Tineretului Bulgar, al cărui membru era Todor Stoimenov, și maestrul a acceptat cât se poate de firesc să-și însoțească prietenii la acel congres cu o asistență imensă. Au ieșit din oraș dimineața devreme, ca să admire răsăritul soarelui pe mare, apoi s-au dus să vadă exercițiile și dansurile tinerilor.

După acea reuniune din 1899, au urmat altele, dar primele procese-verbale datează de la reuniunea din 1909 de la Târnovo. În 1910, una dintre concluziile esențiale ale problemelor examinate se rezumă astfel:

„Omul luat izolat, ca și omenirea considerată ca unitate sunt pe cale de evoluție. Evoluția cuprinde concepțiile sau ideile oamenilor despre lucruri eterne sau referitoare la marile legi intangibile ale existenței. În cursul epocilor succesive diferă doar mijloacele prin care oamenii manifestă, interpretează și elucidează aceste legi. În epoca lui Iisus, în funcție de gradul de evoluție al societății, în funcție de civilizația și cultura spirituală

de atunci, Apostolul Pavel a rostit adevărurile într-un anumit fel. Dar au trecut douăzeci de secole și vorbim despre aceleași lucruri cu alte cuvinte, ținând cont de gradul de dezvoltare la care a ajuns omenirea. Se poate ca cineva să se întrebe ce va fi lumea peste douăzeci de miliarde de ani. Situația omului va fi atunci, față de omul de astăzi, ca relația care există între om și broască. Dar, chiar dacă aspectul lui se schimbă în cursul evoluției, legile vieții și principiile rămân intangibile.

Omul s-a schimbat mult de pe vremea Apostolului Pavel, dar mintea i-a rămas aceeași. Suferințele ni se vor părea într-o zi fleacuri, căci ceea ce vă face să vă poticniți astăzi va părea într-o zi o jucărie nu mai importantă decât păpușile unui copilăș. De aceea, este necesar să vă cunoașteți situația și să nu vă grozăviți, căci duhurile vă vor lovi fără milă. Cu ce v-ați putea făli acum, când nu sunteți nici măcar stăpânii propriilor gânduri și sentimente? Așa cum sunteți acum, cu marea voastră înfumurare, dacă ați fi supuși unui examen, ați da greș și ați vedea atunci cât sunteți de slabi și lipsiți de siguranță”.

Iată și alte pasaje despre ceea ce s-a spus atunci:

„Păziți-vă de slăbiciunea de a vă da ordine unii altora. Feriți-vă de asta, căci celui care își impune altuia voința, un al treilea i-o va impune lui. Să știți că baza pe care stă iadul este violența”.

„Temerile și tulburările vieții sunt doar umbre și fantome fără nicio realitate. De aceea este foarte important să știți să vă dominați gândurile, ca să vi se schimbe dispoziția. Dacă știți să deveniți stăpâni ai propriei dispoziții, vă veți schimba și gândurile”.

„Nu mâncați din copacul lui Adam, ci gustați din fructele Copacului Vieții. Acest copac este al lui Hristos. Totul va dispărea într-o zi și nu vor rămâne decât sufletul vostru și Dumnezeu. Dumnezeu vă așteaptă în cer. Vă cheamă cu promisiunea Lui”.

În conferința din 18 august 1909, Peter Deunov a zis, printre altele:

„În viață vom vedea cum vin greutățile. Ele se pot instala în corpul fizic, în corpul astral sau în corpul mental. Discipolul nu trebuie să învingă aceste greutăți, căci există dușmani ai sufletului nostru în toate aceste trei planuri.

Așadar, trebuie să-L invocăm pe Dumnezeu și să nu dăm atenție acelor șușoteli care vin din loja întunericului. Cel care îl iubește pe Dumnezeu nu poate fi împiedicat, în evoluția lui, de forța cuiva. Dumnezeu este Unicul cel mai aproape de noi. El se află în Cer, pe Pământ și în interiorul nostru”.

Iată alte scurte extrase din ceea ce a spus Peter Deunov la acea reuniune-congres din 1909:

„Calea anilor de ucenicie, care este o cale de evoluție, cuprinde sușuri și coborâșuri. Scopul acestei căi este să ajungă la adevăr. Or, adevărul înseamnă toată înțelepciunea, toată cunoașterea pe care o primim prin suferințele din viață. Discipolul trebuie să știe că, dacă nu există coborâș și suferință, nu există nici urcuș. Cel ce poate să coboare poate să se perfecționeze și să crească.

Când omul suferă, Dumnezeu suferă în același timp. Aceasta trebuie să se înțeleagă astfel: din moment ce un suflet suferă, aceste suferințe se răsfrâng și asupra lui Dumnezeu, care se angajează să ajute acel suflet. Ca să intrați în împărăția Cerurilor, trebuie să deveniți asemenea copiilor. Așa a spus Hristos. Altfel, omul ar fi putut să arunce o privire în acest rai, dar fără să poată ajunge locuitor permanent al său. E ca și cum un om ar merge în vizită într-un stat străin fără să devină cetățeanul lui. Ca să devii cetățeanul Cerului, trebuie să te naști din duh. Atunci va fi pregătit Cerul să-ți îndeplinească dorințele”.

„Un discipol simte uneori dorința de a deveni maestru. Dar se va poticni, căci există doar un singur maestru. Restul sunt numai discipoli. De aceea se spune: *Dumnezeu se opune trufașilor, dar dăruiește harul Lui celor modești*. Trufia este o boală a spiritului. Trufașul își caută dreptul acolo unde nu este.

Există o mare diferență între modestie și lașitate. Modestia este o calitate a sufletului, în timp ce lașitatea este proprie fricii”.

„Diferite stări sufletești apar pe calea discipolului. Când e bine-dispus înseamnă că se află sub influența cerului, în timp ce dispoziția proastă atestă că a căzut sub influența întunericului, și asta îi va da gânduri dintre cele mai negre și sumbre pe care le poate produce mintea omului”.

La o altă reuniune, Peter Deunov a spus:

„Omul este un rege pe care îl detronezi dacă păcătuiește. Când omul păcătuiește, este înhămat de duhuri, dar, dacă trăiește pentru Dumnezeu, el înhamă duhurile ca să-l slujească. În consecință, duhurile pot să aservească, dar pot și să lucreze pentru om ca să fie liber”.

ÎNTÂLNIRI LA TÂRNOVO DIN 1909 PÂNĂ ÎN 1915

La reuniunea din 1909 au luat parte 27 de persoane. În 1910, numărul participanților avea să fie aproape același, dar n-a fost consemnat. În 1912, la reuniune au participat 58 de persoane. În 1913, nu s-a ținut nicio reuniune și nu știm de ce. În 1914, maestrul și-a inițiat participanții în esența învățăturii lui Hristos, ale cărei adevăruri sunt principiile de bază ale școlii pe care a deschis-o în 1922. În 1915, reuniunea a fost întreruptă la 8 august din cauza intrării în război a Bulgariei.

Iată câteva extrase din aceste reuniuni:

„Modestia nu înseamnă servilism, ci o foarte mare virtute. Un om fără modestie oferă imaginea unui pisc muntos arid, unde nimic nu poate să crească. Poate să fie acolo soare, dar nimic nu se poate naște pe acel vârf stâncos; poate fi uneori survolat de un vultur, dar nimic mai mult. Omul care are modestie cunoaște marele secret, acela de a sluji. Cel ce știe să-i slujească bine pe ceilalți este cel mai aproape de iubire.

Slujiți-i pe toți apropiații voștri. Slujește-ți soția, copiii, pe toată lumea. Ca să întorci un om orgolios cu fața la Dumnezeu, trebuie să-l faci să coboare din locul lui predominant ca să pătrundă în valea modestiei”.

„Nu luați asupra voastră lupta cu trupul, cu păcatul și cu diavolul. În loc să luptați, singurul lucru pe care îl puteți face este să opuneți gândurilor rele ispita unor gânduri bune. Dacă vi se întâmplă să urâți pe cineva, îi trimiteți gânduri rele chiar fără să fiți conștienți de asta. În acest caz, căutați compania unui prieten al cărui comportament este complet opus vieții și comportamentului celui pe care ați început să-l urâți. Și, atunci, gândurile și sentimentele bune pe care le nutriți față de omul de bine vor intra în luptă cu gândurile și sentimentele rele pe care i le trimiteți omului pe care nu-l puteți suferi, și astfel deveniți invulnerabili”.

„Ipocrizia este unul dintre marile defecte ale omului. Dacă păstrați în minte un gând ascuns, spuneți-l. Ipocrizia este un aliment pentru diavol. Nu-i acordați bunurile voastre”.

„În principiu, voința înseamnă forță. Și elementele pe care le cuprinde voința sunt fermitatea, perseverența, curajul și continuitatea.

Păcătoșii se chinuie, cei care se străduiesc să evolueze muncesc, în timp ce aceia care îi ajută pe ceilalți lucrează”.

În 1912, caracteristica reuniunilor a fost studiul micii lucrări *Testamentul culorilor*, care apăruse în doua ediție.

Anul 1921 este marcat, printre altele, de trei conversații care prevestesc deschiderea școlii spirituale care a avut loc în anul următor. Acestea sunt: *Blândețe și modestie*, *Electricitate și magnetism*, *Chinul*.

Din 1922 până în 1944, această școală a funcționat tară întrerupere, adică 22 de ani. Miercurea se ținea clasa pentru toți, numită clasa generală; vinerea se ținea clasa rezervată tinerilor, zisă clasa tinerilor. Duminica se ținea o conferință pentru toți vizitatorii. Existau conversații dimineața devreme, altele aveau loc cu ocazia reuniunilor anuale (congrese) în tabăra de vară de la Rila etc.

Ceea ce se numesc conferințele maestrului erau din partea lui o expunere spontană, o conversație, așa cum un tată le-ar vorbi copiilor despre lucruri esențiale pentru care nu este necesar să se recurgă la arta oratoriei. Era vorba de o transmitere de la suflet la suflet, și nu de vreo expunere teoretică oarecare bazată pe cunoștințe strălucite. În realitate, nu erau nici discursuri, nici predici. La aceste reuniuni nu era o ceremonie mai importantă decât atunci când o mamă îi dă copilului ei înfometat o bucată de pâine.

În aceste convorbiri, auditoriul venit întâmplător n-ar fi găsit construcția obișnuită folosită de învățătorii și conferențiarilor de profesie; nu exista preambul sau introducere în materie, nici expunere principală, nici concluzie finală sistematică. Spusele puteau chiar să pară că ies din direcția căpătată la început, ceea ce deruta auditoriul neobișnuit. Dar discipolul știa că, chiar dacă nu înțelegea de ce maestrul a spus cutare lucru, vecinul lui putea foarte bine să se simtă vizat. Maestrul le vorbea tuturor în general și fiecăruia în particular. De asemenea, maestrul folosea deseori o conversație ca să răspundă la o întrebare care îi

fusesse adresată cu câteva zile înainte. Întrebarea-răspuns se insera în cursul convorbirii și astfel toți puteau să beneficieze de ea.

Pe de altă parte, este evident că părțile din spusele sale care pot să pară de neînțeles pe moment sunt percepute la un alt nivel de conștiință, căci înțelegerea imediată, chiar dacă își găsește cale intelectualicește, maschează uneori o profundă neînțelegere prin faptul că multe prejudecăți și condiționări falsifică perceperea unui mesaj, oricare ar fi el.

În îndeplinirea misiunii sale, maestrul cunoștea foarte bine problema comunicării, despre care se vorbește atât de mult astăzi. Între cel care dă și cel care primește se creează o legătură deosebită, o legătură vitală, dar greutatea vine din faptul că oamenii nu au aceleași nevoi, nici același nivel de înțelegere și de dezvoltare la un moment dat. Când are loc un concert muzical foarte frumos, auditorii primesc toți concertul, dar, chiar admitând că sala permite să se audă bine din toate fotoliile, este cât se poate de evident că nu toți auditorii au același simț muzical și n-au capacitatea să audă lucrarea în același fel. Își vor hrăni sufletele doar cei care au o nevoie presantă. Unii se vor hrăni profund, alții vor admite execuția bună cu o amabilitate indulgentă, în timp ce alții, care au venit doar pentru că au fost invitați, se vor foi așteptând să-și poată dezmoți picioarele.

P. Deunov (înspre 1920?)

La fel se întâmplă și cu trimișii cerești veniți să amintească faptul că există și altceva decât ce putem percepe doar cu simțurile fizice.

Pe de altă parte, știm că teoriile științifice, care sunt trepte în evoluția științelor, sunt primite întâi cu neîncredere și apoi adoptate, ca să fie după aceea renegate când apare o teorie nouă. Despre această hrană se spune în Evanghelie că putrezește.

Maestrii omenirii vin să ofere o hrană care nu putrezește și să arate că umbrele nu sunt realitatea. Există în viață fapte și fenomene ce nu se pot analiza, deoarece componentele lor sunt de un asemenea ordin și nivel, încât nu pot să fie percepute de mentalitatea noastră condiționată, care vede doar parțial. Fiindcă știa bine zona limitată a ceea ce putem percepe, maestrul arăta doar ce putea fi recepționat de noi. Vorbea clar, simplu, fără efecte oratorice, fără vreo jonglerie intelectuală și fără etalare de știință ezoterică, pe când noi simțeam că în el

stăteau ascunse posibilități imense. Dar din felul său de a se exprima răzbătea o autenticitate atât de rară și de simplă totodată, atât de modestă, încât nu ajungea evidentă decât ființei care pășise ea însăși pe calea cu adevărat spirituală.

Totuși, maestrul știa că aborda domenii dificil perceptibile înțelegerii obișnuite a auditorilor, și de aceea a zis, cu ocazia unei clase: „Din ceea ce vă spun, e bine dacă ați înțeles douăzeci și cinci la sută; restul de șaptezeci și cinci la sută vi se va dezvălui mai târziu”.

Maestrul nu făcea niciun lucru exterior surprinzător care ar fi putut să pară minune. De altfel, nu vorbea despre minuni, căci le considera scamatorii. Miracolele se produceau în jurul lui în tăcere, de la sine, în mod evident. Minuni pe care puteau să le vadă doar ochii care erau pregătiți.

Maestrul n-a creat niciun ritual rigid. Toate exercițiile, rugăciunile, muzica nu sunt ritualuri, ci o sursă de viață abundentă, din care ne putem alimenta cu forță și bucurie, în care găsim inspirație spre lumea spirituală.

Obiceiurile sectare, purtările și atitudinile fabricate, cuvintele în „limbi necunoscute”, toate acestea îi erau total străine.

Minunile de care și-au amintit discipolii săi constau în minuni interioare, de înțeles pentru aceia care s-au eliberat de orice gust pentru senzaționalul științelor oculte ce poate fi găsit în relatările unor autori versați în lucruri extraordinare.

Când este vorba de minuni multțumită căroră unii oameni îmbrățișează ideea existenței lui Dumnezeu, ar trebui spus că acei oameni care au devenit credincioși datorită „miraculosului” și „extraordinarului” n-au niciun merit față de această credință și nu vor dobândi nimic de pe urma ei.

Dacă trebuie să căutăm fenomene parapsihologice și stări extrasenzoriale, e mai bine să ne întoarcem la știință. Nu trebuie să credem că oamenii de știință n-au avut niciodată ideea de a descoperi cauzele ascunse ale misterului vieții sau de a face experiențe care ar arăta ca niște „minuni”. Și, când spunem minune, ne referim la un fenomen complet inexplicabil cu ajutorul vreunui element științific cunoscut.

Experiențele savanților n-au scopul de a ne ralia la Creator, nu ne oferă cheia secretelor lumii.

Călătorii occidentali în India au povestit, cu mult timp în urmă, despre performanțele uimitoare ale unor fahiri și yoghini. I-au văzut făcând lucruri fascinante, incredibile. Unii dintre acești călători erau credincioși și ceea ce văzuseră nici nu le-a sporit, nici nu le-a știrbit credința. Alții erau ateii și asta nu i-a făcut credincioși.

S-au scris cărți despre alte fenomene, cum ar fi invizibilitatea și ubicuitatea, adică capacitatea de a ieși din propriul corp ca să treci în altă dimensiune, numită „astrală”. În Evanghelia este scris că Hristos a dispărut de mai multe ori din ochii celor care voiau să-L prindă. Totuși, învățătura lui Iisus Hristos nu conține nicăieri astfel de artificii prezentate discipolilor ca învățătură. Hristos le vorbea despre răbdare, modestie, iubire și despre beatitudinile la care se ajunge prin ferve și sacrificiu. N-a folosit puterea pe care o avea nici când soldații romani l-au răstignit, căci știa că tocmai prin acea cruce, adică prin sacrificiul de sine, va putea să răscumpere păcatele față de Legea divină, exact scopul pentru care venise pe pământ.

Și, pentru că și-a bazat învățătura pe cuvântul lui Hristos, maestrul Deunov nu și-a manifestat toate posibilitățile, deși, în câteva rânduri, în mod aproape imperceptibil, a ridicat marginea vălului ce acoperă lumea noastră limitată. El ne învață virtuțile, înalta știință spirituală, pentru că asta înseamnă un bine mai mare decât vreo „minune” sau vreo magie.

Când maestrul transmitea adevărurile vitale și trasa căile evoluției, aceste adevăruri erau percepute de auditori la fel cum primim pâinea care ne hrănește, adică fără să fie necesar să-i analizăm în același timp conținutul. Cuvintele rostite de maestru erau marcate de o forță puternică; în asta consta secretul unei influențe care pentru unii rămânea inexplicabilă, având în vedere simplitatea aparentă a spuselor lui.

Toți cunoaștem diferența dintre o poezie citită de oricine și aceeași poezie recitată de un mare artist, care, în afară de talent, pune în vorbe și ceva din sufletul lui.

Unii amatori de senzațional caută o dovadă a existenței lui Dumnezeu în fenomene supranaturale sau în știința spiritismului, în viziuni sau în minuni. Când unul dintre acești oameni se apropie de învățătura maestrului, judecă astfel:

„Cunosc aceste principii. Spune-mi mai bine ceva nou, extraordinar, inedit”.

A învăța să gândești, să te hrănești, să dormi, să respiri, a învăța să te stăpânești, să schimbi stările negative în pozitive, să lucrezi ca să dezrădăcinezi din tine egocentrismul, egoismul, teama, superstiția, toate acestea sunt pentru unii fanteziști ai domeniului spiritual isprăvi „cunoscute” și lipsite de interes. Această cunoaștere, acest „cunoscut” are totuși, în abordarea sa reală, trăsături comune cu situația unui om înfometat.

Pâinea trebuie să fie primită de cel înfometat, apa, de cel însetat, aerul trebuie să fie respirat, lumina, primită, parfumul florilor, mirosit, așa cum doctrina lui Hristos, pe care își baza maestrul învățătura, trebuie să devină o practică de viață zilnică de fiecare clipă.

Degeaba continuă căutarea forțelor și puterilor oculte cei care n-au construit în ei înșiși omul nou sau, cum zicea maestrul: „Cât timp n-au aruncat pietrele tari și ascuțite ale egoismului lor în focul *cuptorului de var*, ca să obțină var viu cu care își vor albi viața”.

În orice împrejurare, chiar atunci când aborda lucrurile esențiale, maestrul vorbea încet, fără efecte deosebite. Vorbea ca și cum ceea ce spunea i-ar fi trecut prin cap din întâmplare, fără să pară că ar fi reflectat sau ar fi căutat, și era ca și cum ar fi revenit dintr-o lume aflată într-o altă dimensiune, unde ceea ce trebuie să se întâmple se întâmplase deja. Când un bolnav se plângea de suferințe, maestrul îi prescria lucruri surprinzătoare prin simplitate; cel ce le aplica era uimit de rezultatele obținute. În unele cazuri, maestrul nu răspundea la întrebările puse de bolnav. În loc să-i prescrie ce trebuia să facă, își părăsea scaunul și revenea aducându-i vizitatorului un măr, o pară, o mandarină sau un ciorchine de strugure, în funcție de anotimp. Ce ascundea asta? Care era efectul acestor fructe? Nimeni nu știa, dar bolnavul se vindeca definitiv.

Maestrul refuza să-i trateze pe unii bolnavi. De exemplu, n-a vindecat o femeie care suferea, de mult timp, de dureri insuportabile. Cu chipul preocupat, maestrul i-a zis că boala de care suferea era inevitabilă din cauza karmei acumulate și că era necesară pentru evoluția ei, adăugând că niciun vindecător ori medic nu putea s-o vindece. A recomandat să fie vizitată și

ajutată la nevoile zilnice și să i se adreseze cuvinte de consolare și mai ales să ne rugăm pentru ea.

În aceeași perioadă, maestrul a vindecat un om adus mult de spate care nu putea să facă nimic cu mâinile. Încercase de toate, luase tot felul de medicamente, dar nici vindecătorii, nici medicii nu putuseră să-i vină de hac paraliziei sale. Maestrul i-a dat o directivă, la prima vedere, absurdă. „Trebuie să te duci să sapi grădina!”, i-a zis el. Dar bolnavul i-a declarat că nu numai că nu putea să se îndrepte de spate, ci și că nu va putea niciodată să ridice o sapă. Maestrul a insistat cu fermitate să-i urmeze sfatul, chiar dacă ar trebui să se târască pe jos și să râcăie pământul cu o teslă. Omul a avut curajul să înceapă așa și, treptat, s-a îndreptat. După trei luni, era complet restabilit. Se va spune că aici nu e niciun miracol. Desigur... dar nici n-am pretins că e vreunul în sensul obișnuit al termenului. Dar nu e „miraculos” că, dintre atât de multe sfaturi și leacuri recomandate acelui om ani de zile, tocmai ultimul și-a făcut efectul?

Acest caz amintește sensul ascuns al poveștii biblice despre bolnavul care așteptase treizeci și opt de ani pe malul scăldătoarei Betesda, din apropiere de Ierusalim (*Ioan* 5, 1-9). Hristos nu l-a vindecat imediat, dar l-a întrebat: „Vrei să te vindeci?” - „Vreau, Doamne, dar n-am pe nimeni să mă bage în scăldătoare când se tulbură apa”. Acest bolnav făcea parte din categoria celor care se puteau vindeca. Boala își făcuse deja treaba și el nu avea nevoie decât de un mic impuls, de puțină voință. Hristos i-a zis: „Ia-ți patul tău și umblă!”. Ceea ce înseamnă: renunță la starea de inerție și de așteptare și fă tu însuți primul pas.

Viața lui Hristos este semnificativă pentru cei care doresc să urmeze calea spirituală. Exact asta ne transmitea maestrul. Discipolii Frăției trebuie să stea departe de adepții sectelor, creduli și leneși, care se tem să facă pasul dificil, zicând: „Oare nu pentru noi, care am crezut în El, a fost răstignit Hristos?” Unii pretind că au fost „mântuiți” din perioada cutare, de la data cutare. Alții folosesc termenul „născuți din nou”, însă, deși zic că s-au născut din nou, continuă să trăiască după vechile obiceiuri. Dintre auditorii învățăturii maestrului care doresc să devină discipoli, unii cad încă în păcat și fac greșeli, dar diferența constă în faptul că se străduiesc să-și schimbe viața și suferă

când nu reușesc. În plus, nu pretind niciodată că sunt mântuiți sau născuți din nou, fiindcă, în ceea ce privește „nașterea nouă”, maestrul a dat o explicație care înseamnă o faptă decisivă și eroică în viață.

Când se vorbește despre învățătură, o persoană ar putea să-și zică: „Din moment ce învățătura Frăției Luminii urmează doctrina lui Hristos, nu cumva Hristos este singurul Maestru și nu sunt Evangheliile de ajuns ca să găsim calea cea adevărată?”. Un astfel de gând este judicios, deși ni se pare a putea fi lămurit mai amplu. Să luăm exemplul unui muzician debutant, care l-a ales pe Beethoven compozitor preferat și a decis să facă din studiul operei sale scopul vieții lui. Acest muzician, care este la început, va putea să ia tot ce a compus Beethoven, dar nu va putea să ajungă singur la îndeplinirea sarcinii dacă nu-și găsește un maestru care să-l inițieze în opera magistrală a lui Beethoven. Un astfel de maestru este indispensabil, căci, dincolo de admirația față de marele compozitor, are totul de învățat ca să-i devină interpret. Acest maestru pe care îl va alege nu-l va învăța nimic altceva decât opera lui Beethoven, dar se va iniția în ea cu mai multă înțelegere, evitând unele obstacole, ceea ce îi va permite să avanseze cu pas sigur.

Se știe că alfabetul chirilic a fost transmis de sfinții Chirii și Metodiu. Atunci, am putea spune, în mod absurd, și: „De ce ar avea copiii nevoie de un învățător, că nu acesta, ci sfinții frați ne-au adus alfabetul?”

Toate învățăturile și toate școlile care se bazează pe ideea dobândirii de virtuți și de puritate duc la adevărurile, desigur, simple în forma lor, dar foarte elevate, care se găsesc în Evanghelie. Trebuie spus că Hristos nu a creat taumaturgi, ci apostoli. Darul de a vindeca bolnavi și chiar de a învia morți, avut de unii, n-a rămas până la sfârșit ca o demonstrație specifică, ci ca să servească cuiva în mod concret.

Când Simon-Petru, din timiditate, nu voia ca Iisus să-i spele picioarele, Acesta i-a zis: „Dacă nu te spăl Eu, nu vei avea parte deloc de Mine” (*Ioan* 13, 8). Și a adăugat: „Cine s-a scăldat n-are trebuință să-și spele decât picioarele, ca să fie curat de tot” (*Ioan* 13, 10).

Iisus deținea perfecțiunea. Știa foarte bine că științele secrete nu le-ar fi de folos oamenilor dacă acestora le lipseau

puritatea și devotamentul. Hristos nu Și-a întrebat ucenicii dacă au cunoștințe intelectuale, ci le-a cercetat inima. I s-a adresat lui Petru, care simbolizează epoca noastră, întrebându-l:

- Simon, fiu al lui Ioan, Mă iubești?
- Da, Doamne, știi că Te iubesc, a răspuns Petru.
- Atunci, paște-Mi mioarele, i-a zis Hristos.

A repetat aceste cuvinte de două sau trei ori, ca ele să se imprime bine în mintea și inima apostolilor.

Cei care s-au angajat să elaboreze această lucrare și au trăit ca elevi-discipoli ai maestrului și-au permis să sublinieze o condiție importantă despre care a fost vorba, dar vor reveni ca să sublinieze acest principiu fundamental din învățătură. Este vorba despre un pericol care îl pândește pe fiecare elev sau pe fiecare persoană care dorește să ducă o viață spirituală: acela de a face exerciții ca să dobândească forțe psihice înainte ca „picioarele să-i fie spălate”, adică înainte de a-și fi consolidat virtuțile care formează coloana vertebrală spirituală și morală a caracterului și înainte de a fi înălțat modestia ca o fortăreață.

Se poate observa, așa cum am făcut și noi, că mulți oameni, considerând că nu era nevoie să adopte calea pregătirii, care este cea a uceniciei iubirii, purității și modestiei, au ajuns prin diverse metode să dobândească cunoștințe și puteri considerabile. Ba chiar consideră asta ca revelații ale Cerului. Lumea e plină de astfel de magi, ce trec drept „inițiați”, care le arată foarte repede, celor care știu să discearnă, fapte ce poartă pecetea lăcomiei și a impurității. Și asta provoacă decepții amare oamenilor care caută să fie asemenea celor care au pășit pe calea spirituală. Acești așa-ziși magi, preținși inițiați, sunt cauza pentru care unele suflete abia trezite se întorc la necredință și la ateism. Am cunoscut astfel de persoane care, din păcate, nu caută ordinea înțeleaptă, sigură și infinită a legilor naturale și spirituale, ci mai degrabă anumite fenomene „uimitoare” sau „misterioase” manifestate abundant de pseudomaestri. Oamenii aceștia seamănă cu niște spectatori la circ care văd iluzioniști realizând imposibilul cu abilitate. Maestrul adevărat nu caută să uluiască pe nimeni, nici să captiveze pe cineva. Discipolii acestui maestru fac ca el și, ca „soldați” ai lui Hristos, au armele credinței, răbdării și purității. De cealaltă parte, falangele adversarilor n-au nevoie să fie numite.

De aceea, atât în Evanghelie, cât și peste tot unde apar adevărați slujitori și frați ai Luminii, prima recomandare care îi este adresată celui care a pornit pe calea adevărată este: „Pune-ți la încercare mintea”. Altfel spus: „Prima calitate a discipolului este discernământul”.

În ceea ce privește iubirea, maestrul este absolut categoric. Fără iubire, zice el, nu se poate face nici măcar un pas pe calea dezvoltării spirituale. Maestrul recunoaște știința ca fiind o cale pentru atingerea unor adevăruri, o cale analitică, lentă. În învățătura lui, cuprinde întreaga viață, dar n-a vorbit despre nimic cu mai multă insistență și inspirație decât despre iubirea de Dumnezeu. Numai prin această iubire încetăm de a mai fi morți spiritual.

Nu putem să exprimăm în cuvinte simple ce plin de bogăție spirituală este discursul maestrului și în ce măsură e dar de viață moștenirea pe care ne-a lăsat-o.

*

* *

La reuniuni, maestrul citea un capitol din Biblie, de cele mai multe ori un pasaj din Evanghelie. Urmau o rugăciune și câteva cântece. Uneori, maestrul alegea un verset pentru lectura zilei ca să-și dezvolte conversația. Dar depindea de reuniune, căci în alte tipuri de conversații tema nu decurgea dintr-o lectură prealabilă.

Maestrul zicea deseori că era timpul ca oamenii să înțeleagă viața în esența ei și că n-o vor putea face decât dacă vor reuși să se detașeze de meschinăriile vieții, căci este mai greu să ne apropiem de adevăr când ne menținem mintea meschină și îngustă. Discipolii marii căi trebuie să se detașeze de condițiile obișnuite care sunt, desigur, necesare pe pământ în mod provizoriu, căci, dacă reușim să ieșim din condițiile obișnuite, dobândim Noul și intrăm în viața divină. Dacă învățăm și aplicăm prima regulă a lumii divine, iubirea, am intrat deja în Școala Naturii și îi cunoaștem legile și regulile. Fără iubire, nu există succes. Fără înțelepciune, nu există lumină. Fără Adevăr, nu există libertate.

Deși poate să pară uneori anevoioasă, viața este un dar sfânt primit din partea Cerului. Vom înțelege măreția acestui dar când vom învăța să respectăm legile vieții. Tocmai pentru a ne arăta aceste legi a venit Hristos pe Pământ.

Există în lume un plan mare care se realizează treptat. Gândurile și dorințele oamenilor nu coincid întotdeauna cu acest plan. De aceea, orice s-ar întâmpla, omul trebuie să coopereze la realizarea acestui plan.

Omul nou poartă în el o mare sinteză cosmică realizată. Nu este o ființă care are doar inimă și sentimente, care are doar o minte rece și analitică. Nu este lipsit de caracter și nici de voință. În viața pe pământ, se remarcă două momente importante: *primul este trezirea sufletului omenesc și al doilea este dezvoltarea sufletului când omul armonios este deja construit: acesta este triumful echilateral al iubirii, înțelepciunii și Adevărului.*

Maestrului îi plăcea mult să dea exemple sub formă de postulate matematice, ca să lămurească unele adevăruri ale științei divine. Vorbea despre matematică ca despre o știință simbolică ce ascunde adevărurile fundamentale ale vieții și dezvăluie multe secrete.

Se știe că „principiile lui Euclid” au ca bază 35 de definiții, 5 postulate și 6 axiome. Axioma a cincea spune: „Totul este mai mare decât părțile sale”. Maestrul zice: „Partea nu poate fi mai mare decât totul, dar poate fi asemănătoare cu Totul”. În plus, se știe că două coordonate determină poziția unui punct într-un sistem coordonat de un plan. Și, invers, unui punct al unui plan îi corespund două coordonate.

„Analog, trei numere determină poziția unui punct în spațiu și unui punct din spațiu îi corespund trei numere. Dar se poate foarte bine vorbi de spațiu și de punct, de patru, cinci, șase etc. dimensiuni, de unde (tranziție de limită) există și un punct al unui număr infinit de dimensiuni.

În spațiul infinit (asemenea celui care are un număr infinit de dimensiuni) se poate pune un punct limitat, în timp ce în spațiul limitat nu se poate pune un punct nelimitat”.

Interpretăm toate acestea astfel: limitatul (care are sfârșit) poate să existe în infinit (Divinul); pe când Divinul cu dimensiuni nenumărate nu poate fi inclus în întregime în ceea ce are sfârșit (limitatul).

Maestrul adaugă: „Umbra este o consecință a luminii. A nega Marele înseamnă a nega cauza, dar a accepta consecința: umbra. Știința actuală este o știință a consecințelor, o știință a

umbrei. Există totuși o lumină fără umbră, însă nu există umbră fără lumină”.

Sufletele treze, pe care le numim „Fiii Luminii”, înțeleg că alți fii și fiice ale omenirii dau legilor interpretări care abat gândirea omului de la frumusețea primordială a Creației: vor merge până la a-l renega pe Creator. La întrebarea „Cum explicăm rațiunea, regularitatea și înțelepciunea legilor naturale?”, slujitorii întinericului răspund: „Este o proprietate a materiei”.

În zilele noastre, în timp ce naturalistul, biologul, fizicianul și alți cercetători înaintază pe calea descoperirii minunățiilor vieții, slujitorii disperării și negării se grăbesc să înlăture speranțele în viața eternă, atribuie toate acestea proprietăților materiei. Dar oare ar avea materia această minunată proprietate a vieții dacă n-ar exista cineva care să i-o dea?

*

* *

Vom putea să ne întrebăm în cursul lecturii dacă oamenii care au trăit în anturajul maestrului au reușit să dobândească virtuțile despre care se vorbește aici. Medicii sunt vizitați de bolnavii dornici să-și recapete sănătatea; la fel se întâmplă și cu cei care, plini de imperfecțiuni, sunt totuși dornici de o viață mai bună și vin lângă maeștri. De aceea, foarte des, imperfecțiunile și comportamentele eronate ale anturajului se răsfrâng asupra maestrului ca niște consecințe cauzate de ignoranța omului. Cei ce aruncă cu noroi în izvoarele limpezi ale Cuvântului seamănă cu niște copii care se joacă cu noroi, stârnind pământ și praf care le cad în cap.

*

* *

Maestrul stabilea câteva obiceiuri simple în aparență, dar pline de bun-simț. Organiza deseori mese frățești înaintea cărora se rostea o rugăciune și se citea un pasaj din Evanghelie, în atmosfera cordială a acestor agape, avea loc o mai bună cunoaștere reciprocă. Maestrul alegea alimentația - un act important și vital, ca modalitatea cea mai bună de realizare directă a unei comuniuni frățești. Aspectul atrăgător al unei mese încărcate de fructe își pune întotdeauna o amprentă de viață și de forță asupra conștiinței.

Maestrul îi învăța pe oameni să ducă o viață simplă, pură și naturală. Își încuraja auditorii să meargă pe munte, să se trateze cu soare și cu aer curat, dar și să evite carnea și să se hrănească cu alimente curate provenite din regnul vegetal. Judeca cu severitate lenea. Zice de mai multe ori în învățăturile sale că ceea ce oamenii Bisericii numesc „mântuire” nu se dobândește decât prin fervoare și zel, așa cum tot de ele trebuie să dea dovadă un muzician care vrea să devină stăpân pe instrumentul lui.

Tot ce i se întâmpla personal maestrului sau ce se petrecea în jurul lui cu discipolii ori chiar cu lumea mai îndepărtată, toate acestea erau transformate de el într-un mod pozitiv, cu cel mai mare optimism. Indiferent că era vorba de lucruri mărunte sau de evenimente importante, zicea că s-a întâmplat spre bine. Dacă o persoană se îmbolnăvea, maestrul o ajuta, dar zicea că acea boală venise pentru binele său.

„Să nu mergeți pe drum și să treceți mai departe pe lângă un izvor astupat”, zicea el. „Opriți-vă, curățați-l, ușurați drumul apei, ca să fie ușurate astfel și cărările noastre. Căpătați obiceiul de a pune ordine acolo unde domnește dezordinea, îndreptați pâraiele spre grădini, spre vii și spre ogoarele însămânțate”.

Maestrul participa la săpatul viei, la făcutul ordinii în grădină, la curățarea pomilor fructiferi; ajuta la acoperirea cu țiglă a acoperișului refugiilor din munți și la construirea fântânilor.

Nu ni se pare posibil să înfățișăm în aceste pagini sau în altă parte o apreciere care să reprezinte integralitatea învățăturii maestrului. Desigur, putem să vorbim despre ea, putem să formulăm un punct de vedere, dar, dacă am face un studiu integral și aprofundat, acesta n-ar putea fi comparabil pentru cititor decât cu viziunea unor bucate nenumărate plasate în spatele unui geam gros, căci nivelul realității acestei învățături se situează în aplicare. „În noua învățătură”, zicea maestrul, „teoria și practica merg împreună”. Și mai spunea că orice cunoștință neaplicată sau neaplicabilă este periculoasă.

În ceea ce privește experiența reală trăită, aceasta este doar teorie și interpretare.

Cele trei fundamente esențiale ale învățăturii sunt iubirea, înțelepciunea și Adevărul: iubirea, sursă de abundență și de plenitudine; înțelepciunea, purtătoare de lumină abundentă și

totală; Adevărul, care conferă libertate completă. Bineînțeles, maestrul vorbește despre o iubire care nu este cea depreciată, a vieții noastre zilnice. Înțelepciunea despre care vorbește depășește întinderea cunoașterii obișnuite. Adevărul pe care îl înfățișează nu limitează omul, ci îl eliberează. El le numește iubire divină, înțelepciune divină, Adevăr divin.

În școlile din Antichitate, examenele aveau loc în temple sau în locuri tainice. În zilele noastre, examenele au loc în arena vastă a vieții.

Maestrul dădea întotdeauna un răspuns accesibil și plin de înțelepciune la întrebările care îi erau puse și, deseori, îl însoțea cu exemple luate din viața de toate zilele. Deseori, discipolii discutau între ei întrebându-se care era acel element care îi făcea învățătura atât de atrăgătoare și lăsa omul atât de liber în același timp. Răspunsul simplu era: libertatea.

Maestrul afirma că acela care îl iubește pe Dumnezeu este cu adevărat liber. Libertatea, care este apanajul spiritelor de elită, nu este nici arbitrariul, nici neantul. Se poate ca omul ce pare liber în exterior să fie un adevărat sclav și cel aflat în lanțuri să fie în realitate liber. Condițiile libertății se găsesc în minte. „Dacă n-ar exista o libertate a spiritului, oamenii religioși ar fi de două ori mai răi decât ceilalți”. „Libertatea”, adăuga maestrul, „este Lumină. Atâta timp cât făclia, această sursă de lumină, strălucește, sunteți liberi. În întunericul nopții, nimeni nu e liber. Doar omul liber poate să dăruiască Libertatea”.

III. TEXTE

HRISTOS

În rândul oamenilor care trăiesc o viață spirituală, apar întrebări care arată că mulți poartă în minte o întreagă serie de concepții adunate în cursul anilor, referitoare la adevăruri sau la probleme rămase neclare.

Dacă o abordare a problemei și a soluției este posibilă, trebuie început cu Măreția Duhului Creator Universal numit Dumnezeu, inaccesibilă înțelegerii noastre. Ar fi absurd să dăm o definiție a ceea ce are un număr infinit de atribute, de dimensiuni și de posibilități. Nu se poate ca o părticică dintr-un Tot, limitată în anvergură și posibilități, să cuprindă totul, chiar dacă atributele și calitățile stejarului sunt ascunse și latente în ghindă.

În iubirea Lui, Dumnezeu se manifestă oamenilor în multe feluri: prin supra-abundența de daruri naturale, prin grandoarea limitată a universului creat, cu legile lui etc. Totuși, oamenii le dau acestora numele de „hazard” și le pun pe seama a tot felul de posibilități nedefinite pe care le ascunde materia. Și se întâmplă astfel din cauza sărăciei rațiunii lor și sub influența unui principiu din care o părticică există în fiecare individ.

Atunci, tot din iubire față de creaturile sale, Creatorul s-a limitat la o dimensiune accesibilă lumii noastre și s-a manifestat ca Hristos.

Iată câteva dintre cuvintele maestrului despre Hristos:

„Hristos este prima limitare a lui Dumnezeu, Manifestarea Sa în existență. Acest act de iubire divină s-a revelat ca Duh al lui Hristos. Hristos nu are o anumită formă, deoarece aceasta se schimbă. De-a lungul tuturor secolelor, Hristos a fost mereu același. Dar, deoarece conștiința oamenilor se diferențiază, înțelegerea lor față de El se diversifică și ea. Vorbind despre Hristos, cel mai exact ar fi să înțelegem că este prima manifestare a lui Dumnezeu în existență ca iubire”.

Creștinii vor ca Hristos să Se întoarcă pe pământ. Dar asta nu se va face așa cum își imaginează ei. Hristos nu mai este cel de acum douăzeci de secole. Hristos a fost atunci răstignit și S-a întors în împărăția Lui.

Ca să înțelegem exact misiunea lui Hristos, este necesar să cunoaștem legile Marii Științe Divine, este necesar să știm că Pământul este o planetă pe care sufletele se incarnează îndeosebi ca să învețe să-și achite karma și să facă experiența marii iubiri divine. Acest Pământ are aura lui, partea lui invizibilă care, precum câmpul magnetic, electric și gravitațional, are planul ei spiritual în care este repercutată esența stărilor omenști, sub o formă specială și un aspect accesibil pentru cei care percep în a patra dimensiune, ca și în alte dimensiuni superioare. În timpul lui Hristos, această aură terestră era densă, plină de forme nefavorabile și lăsa să se vadă starea degradată a omenirii, chiar a poporului ales de atunci, cel al lui Israel.

Legat de această problemă, maestrul a spus:

„Hristos a adus pe Pământ o lumină nouă și o forță nouă, mulțumită căreia aura Pământului s-a ameliorat și s-au creat condiții favorabile dezvoltării ulterioare a omenirii. Fără această influență a unei lumini noi și a unei forțe noi aduse de Hristos, omenirea ar fi fost lipsită de forțele și condițiile ca să se transforme. Hristos trebuia dat pradă suferinței pentru ca oamenii să fie răscumpărați și o parte din karma acumulată de omenire să fie plătită. Venirea lui Hristos este cel mai mare eveniment din istoria Pământului. Celelalte religii sunt doar o pregătire fără de care oamenii nu L-ar fi putut înțelege pe Hristos”.

Așadar, Hristos este veșnic și e în lume de o eternitate. Maestrul a zis:

„Veți auzi în multe biserici existente: *Mai este timp. Hristos nu e în lume, va reveni cel mult după un secol.* Oamenii se înșală. Hristos e în lume. În fiecare dimineață, la răsăritul soarelui, iese odată cu el și privește lumea. E o concepție naivă și puerilă să pretinzi că Hristos Se găsește în Cer și notează numele păcătoșilor.

Hristos a cerut trei lucruri fundamentale: *Să-L iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima, din tot sufletul și cu toată puterea minții. Să-ți iubești aproapele ca pe tine însuși. Să-ți iubești dușmanul”.*

Să-ți iubești dușmanul este una dintre învățăturile cele mai grele care au fost date oamenilor!

În Evanghelie, există pasaje ce nu trebuie să fie înțelese literal. Ca să reiasă adevărul, trebuie să folosim o analiză profundă a textului. De aceea, pentru cei care se așteaptă să-L vadă pe Hristos sub o formă omenească, se spune într-una dintre conferințele maestrului:

„Hristos a trăit o dată printre oameni sub formă omenească. Dar nu va reveni sub această formă. Sângele Lui nu poate să mai curgă în vasele sangvine ale unui om. Gândurile și sentimentele Lui nu pot să umple creierul obișnuit al omului, nici chiar inima omenească. Sângele lui Hristos este Cuvântul Divin viu. Trupul lui Hristos este Pâinea cerească vie. Hristos a zis despre asta: *Dacă nu mâncați corpul Meu și nu beți sângele Meu, nu veți avea viață în voi*”.

Momentul în care Hristos Și-a arătat măreția a fost pe cruce, când, chinuit de dureri insuportabile, a putut să spună: „Doamne, iartă-i!”. Importanța lui Hristos pentru evoluția genului uman, ca și pentru timpul în care S-a arătat, este înfățișată în acești termeni: „Venirea lui Hristos este frontiera dintre perioada de involuție și perioada de evoluție. Hristos este un transformator fără de care omul nu poate merge la Dumnezeu. A venit ca să învingă răul din lume, eliminând toate emanațiile otrăvite. Cel ce pretinde că e mântuit fără Hristos nu cunoaște legea”.

Dacă Hristos n-ar fi venit, Pământul ar fi fost nimicit. Energiile negative care existau atunci urmau să spulbere totul. Și acum, după două mii de ani, continuă să stăruiască idei false despre misiunea Lui. El le-a spus discipolilor: „Mergeți și propovăduiți în lume. Voi fi cu voi până la sfârșitul secolului”. Dar, dacă cineva ar zice că Hristos lucrează pentru lume și în zilele noastre, unii ar tăgădui acest adevăr. De unde decurge că minciuna în care trăiesc oamenii în prezent este adevărată și că adevărul însuși a devenit minciună.

În zilele noastre, ca dintotdeauna, oamenii trăiesc cu o părere foarte bună despre ei și nu admit să li se atingă demnitatea. De ce n-au învățat oamenii lecția pe care Hristos i-a dat-o omului? Iată ce se spune despre calitățile extraordinare și măreția caracterului lui Hristos:

„Remarcabile în caracterul lui Hristos sunt modestia, răbdarea și altruismul. A trebuit să coboare din măreția Lui, să ia formă omenească, ca să le arate oamenilor ce înseamnă

modestia. În această întrupare avea să suporte cele mai mari insulte și să îndure moartea pe cruce. Și-a suportat suferințele fără să Se plângă și fără să Se îndoiască. Toată viața n-a făcut decât să-i vindece și să-i învețe pe oameni, fără să aștepte nimic de la ei. Și forța care l-a permis să suporte suferințele a primit-o grație altruismului Său absolut”.

Învățătura lui Hristos nu este încă pusă în practică. Oamenii nu sunt încă pregătiți pentru asta. A fost practică doar de oameni izolați, când toți cei care poartă numele de creștini ar trebui s-o aplice în viață. Dacă n-o fac, așteptarea lor de a-L vedea revenind pe Pământ este zadarnică. Și, chiar dacă ar reveni pe Pământ, dacă n-au aplicat în viață principiile Lui, totul ar fi în van.

„A-L iubi pe Hristos înseamnă a fi gata să vezi binele chiar și în criminalul pe care l-ai întâlnit în cale”.

Uneori, oamenii încrezuți, care aruncă o privire superficială asupra tuturor lucrurilor, fac un bilanț fals a ceea ce a săvârșit Hristos pe Pământ. Ce a făcut Hristos? zic ei. Să pui o astfel de întrebare înseamnă să-L consideri pe Hristos doar un personaj istoric, un novator care a adus câteva idei și apoi a plecat. În nepriceperea lor, nu bănuiesc că, din ziua învierii Sale și până în prezent, Hristos a lucrat neîntrerupt în lume. Doctrina Lui continuă să ardă cu o flacăra mică, dar care devine tot mai puternică. Numai focul lui Hristos este cel care pune în mișcare conștiința tuturor ființelor ce lucrează pentru binele lumii. Acest foc a netezit calea tuturor oamenilor și a tuturor popoarelor.

De ce cei înțelepți din Orient au venit la Betleem ca să se închine în fața copilului Iisus? E o enigmă pentru lume. Alt secret este apariția în Orient a Stelei.

„Cei trei înțelepți, care au venit să se încline în fața lui Hristos, aveau o conștiință trează. Vă închipuiți că au văzut acolo un bebeluș căruia i-au adus daruri și apoi au plecat? Nici vorbă. Au stat de vorbă cu Hristos. El le-a transmis marea înțelepciune și cunoașterea care sunt păstrate mai ales de hinduși. Nici englezii, nici americanii, nici francezii, nici alt popor nu pot să păstreze secrete sfinte. Doar hindușii au păstrat această mare doctrină sfântă”.

„Încă înainte de venirea lui Hristos, în India exista o știință despre univers și despre om, dar ceea ce s-a adăugat, adus de

înțelepți, era ceva ce a reînnoit și a dat sens științei lor spirituale”.

Când este vorba să conturăm portretul lui Hristos, trebuie să știm neapărat că este unul dintre cei mai mari Trimiși care au coborât pe Pământ, cel mai pur dintre oameni, sufletul cel mai sublim care a vizitat această lume și cel mai mare Spirit care a luminat mintea omenească.

În unele religii se spune că trebuie imitat Hristos. E o exprimare bună. Dar maestrul zice că cei care vor să fie ca Hristos trebuie să treacă prin tensiuni foarte mari, căci se cere o siguranță absolută a inimii, precum și o lumină absolută a minții.

„Când două persoane duc aceeași viață, și-ar petrece cel mai bine viața dacă fiecare a început să-L iubească separat pe Hristos. Dacă le lipsește această iubire față de Marele învățător, n-au cunoscut iubirea și din această cauză ar putea cu greu să se suporte reciproc”.

Dar cunoaștem oare în întregime învățătura lui Hristos?

„Ceea ce creștinii știu în zilele noastre nu reprezintă nici măcar a mia parte din cuvintele lui Hristos. Multe lucruri din ceea ce a propovăduit El au fost eliminate, deoarece își demasca adepții de atunci. A spus multe adevăruri mari pe care ei le-au lăsat deoparte. Totuși, tot ce a spus Hristos a fost scris. Peste două mii de ani, când veți reveni pe Pământ, veți înțelege ce a propovăduit El. Abia atunci oamenii vor avea o adevărată cultură, vor cunoaște și vor trăi după învățătura lui Hristos.

Atunci va veni Hristos în lumină și în puritate”.

În altă parte, maestrul a zis:

„Pentru ca Hristos să devină nemuritor și puternic în sufletul vostru, trebuie să lăsați iubirea să pătrundă în voi. Atunci îi veți rezerva lui Hristos locul cel mai sfânt și înalt în voi și îi veți sfinți numele în inima voastră. În plus, dacă cineva își exprimă dorința de a fi lângă Hristos, trebuie să fi dobândit arta de a deveni umil. Pe de o parte, pretindeți că vreți să fiți ca Hristos și, pe de altă parte, doriți să comandați. Îl va cunoaște pe Hristos cel care a învățat să slujească cu altruism și a dobândit eroismul să răspundă la ură cu iubire, la rău, cu bine”.

Fiecare om ar putea să aplice învățătura lui Hristos?

„Învățătura lui Hristos este profund mistică. Nu poate să fie aplicată decât de cineva care este un adevărat mistic, căci, atunci când se va apuca să aplice Cuvântul lui Hristos, va fi

supus unei serii de ispite care vor încerca să-l abată de la drumul drept. Și, promițându-i multă prosperitate, îl vor împiedica să pășească pe calea aleasă”.

Se pune întrebarea: „Opera lui Hristos este încheiată?”.

„Păstrăm cuvintele lui Hristos. Într-o zi, conversațiile Lui vor fi reproduse. Nimic nu se pierde. Benzile video cu ce a spus Hristos există în mărturiile din Akasha și totul va fi restabilit. Și vă va fi dat nu doar să auziți, ci să și vedeți ce s-a petrecut atunci. Hristos a vorbit despre lucruri ce nu sunt scrise nici în Biblie, nici în Evanghelie. Acestea sunt lucruri divine. Opera lui Hristos nu este încheiată; în viitor va veni secolul Lui de aur”.

Într-una dintre conversații, maestrul examinează unele momente din viața necunoscută a lui Hristos și zice:

„Hristos dormea trei ore pe noapte și petrecea trei ore în rugăciuni. În timp ce Se ruga, acumula o cantitate enormă de energie provenind din lumea divină, pe care o consuma mai târziu. O consuma prin Cuvânt, prin vindecarea bolnavilor etc. Acumula acele energii în cursul rugăciunii de noapte.

Există ocultiști care cred că Hristos, în calitatea Sa de cel mai mare dintre Inițiați, nu a simțit durere când a fost supus la torturi, nici în momentul morții pe cruce. Aceasta este cât se poate de fals și e chiar o blasfemie din partea celor care nu l-au înțeles deloc înalta Misiune. Hristos, Fiul lui Dumnezeu, este un fiu al omului. Trebuia să-și trăiască tragedia în mod pământesc. Genialul pictor Rembrandt a pictat la începutul carierei sale un crucifix găsit mai târziu în Franța, unde chipul lui Hristos exprima chinurile cele mai dureroase”.

În această privință, găsim într-o conferință:

„Multe persoane întreabă dacă Hristos suferea fizic. Da, a simțit multă suferință fizică. Într-un pasaj din Evanghelie se spune că Fiul Omului nu are loc unde să-și adăpostească capul. În alt pasaj se spune: *Sufletul meu e cuprins de o tristețe de moarte*. Hristos avea trup omenesc, inerent suferințelor fizice, dar știa în același timp că o forță superioară îl trimisese pe pământ ca să săvârșească aici o lucrare uriașă”.

La întrebarea „Unde se află Hristos și în care dintre Bisericile ridicate în numele Lui Se găsește?”, maestrul răspunde:

„Nu căutați ici sau colo. Se află înlăuntrul vostru, în sufletul vostru.

Ca simbol, Hristos este numit în Evanghelie butucul de vie, pâinea vie, poarta, păstorul și, în calitatea Sa de Fiu al Omului, învățătorul”.

Iar la întrebarea „De ce Hristos a ales 12 discipoli?”, maestrul a răspuns:

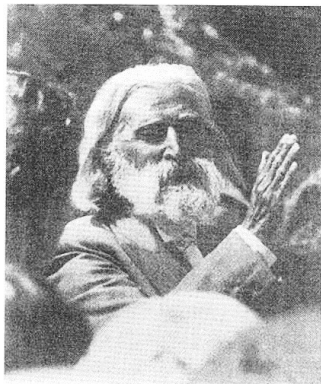
„Numărul 12 este cel al îngerilor. Este numărul celor 12 semne ale zodiacului. Cei 12 apostoli se găseau sub influența celor 12 semne ale zodiacului”.

„Citiți Evanghelia ca să intrați în relație cu Hristos”.

„Hristos a zis: Nu vă apropiați de Mine, căci n-am urcat încă la Tatăl. Cel ce vrea să vadă fața lui Dumnezeu trebuie să treacă întâi pe cruce. Ceea ce înseamnă că trebuie să fi luptat cu moartea și să fi dobândit viața”.

Hristos va reveni pe Pământ într-un mod în care Dumnezeu nu S-a arătat încă până în prezent. El va aduce pacea și bucuria pe întregul pământ. Și atunci oamenii vor spune: „Acum înțelegem sensul profund al înțelepciunii divine”.

Maestrul a spus încă multe alte lucruri despre Hristos, dar ne limităm la extrasele de mai sus.

MAESTRUL DESPRE EL ÎNSUȘI

Oamenii au concepții speciale și păreri extrem de aparte față de cutare sau cutare persoană care, într-un fel sau altul, s-a impus în societate. Astfel, despre maestru s-au spus în Bulgaria lucrurile cele mai diverse, pe care, dacă le-am pune laolaltă, ar fi, în unele cazuri, contradicții ireconciliabile. Oamenii care trăiesc viața spirituală vor de cele mai multe ori să fie lămurii în privința persoanei care îi conduce, căutându-i originile departe

În trecut, în loc să se conformeze sfaturilor sale. În urma unor astfel de „intruziuni”, riscăm să ajungem la fel de fel de erori.

De aceea, în acest capitol al cărții dedicate maestrului Deunov, vom reproduce extrase din conferințe și conversații în care, deși rar, a vorbit despre el însuși.

„Multe persoane mă întreabă în ce scop propovăduiesc. Dacă aș fi venit să spun același lucru ca alții, era inutil s-o fac. Eu propovăduiesc doctrina lui Hristos, care trebuie să fie aplicată în viață, măcar într-o mică măsură, îndeosebi în relațiile dintre tați și mame, fii și fiice, servitori și stăpâni. Sarcina mea este să ajut la punerea în aplicare a acestei învățături de către toți oamenii de pe pământ. Fie ca toți preoții și toți predicatorii să se unească și să se roage lui Dumnezeu să-i ajute pentru punerea în practică a învățăturii lui Hristos, căci numai această învățătură e în stare să-i reconcilieze pe oameni între ei”.

„Învățătura pe care o predic este cea a naturii vii de care se ocupă și știința. Este o învățătură care are legătură cu viața, o știință despre ceea ce este rațional în lume, o știință a lui Dumnezeu și a iubirii”.

„Nu repet învățătura moralei obișnuite, ci vorbesc despre Marea Iubire ce poate să amelioreze sănătatea, să instruiască mintea, să înnobileze inima și să dea un impuls spiritului. Indiferent de națiunea din care faceți parte, profitați de această învățătură. Nu mă urmați pe mine, ci iubirea divină. Căutați ce e divin în viață, căci asta vreau să vă învăț”.

„Când formulăm anumite idei, mulți spun că noi, oamenii dedicați spiritualității, nu suntem în toate mințile. Dar spuneți-mi, vă rog, în ce timp și în ce loc au acceptat oamenii Adevărul? N-a adus Hristos un Adevăr esențial? Și ce l-au făcut? După Hristos, au venit apostolii, dar au fost și ei alungați. Astfel se acționează împotriva celor care încearcă să aducă o idee nouă fie în domeniul științei, fie în cel al religiei ori în viața socială. Indiferent cine este omul respectiv, el va fi întotdeauna alungat”.

„Clerului îi este teamă de mine. Vor să fiu îndepărtat ca să nu-i pun bețe în roate. «Ascultați, prieteni», le spun, «lumea nu este a voastră. Lumea este o vie imensă unde e de muncă pentru toți. Nu există motive ca să divizați butucii de viță. Via trebuie să fie bine prășită. Când va veni, Dumnezeu ne va

Întreba: «Ați prășit bine via?». În prezent, acești oameni se dedau lenei, nu cultivă via și doar divizează butucii”.

„Iubesc oamenii, așa cum iubesc ce este divin în mine. Nu e vorba să-i fac fericiți. Pământul este o școală, nu un loc pentru fericire. Vreau să las în voi gândul de a fi liberi cu mintea, cu sufletul și cu inima. Singurul lucru care nu-mi place e înșelătoria”.

„*Sfinții părinți* se întreabă ce s-ar întâmpla cu mine dacă as muri iară să mă căiesc. Dacă ar trebui să mă căiesc, m-aș întoarce direct spre Dumnezeu. Nu cunosc altă căință. De aceea, voi spune: *Doamne, Tu m-ai trimis să propovăduiesc pe pământ. Mi-am terminat sarcina. N-am nevoie de nimic altceva*”

„Vreau să trezesc la bulgari credința în ce e divin. Ei au o religie, dar le lipsește credința. Au pierdut-o”.

„În plus, aș vrea să le transmit oamenilor o prezentare exactă a cuvântului «maestru». Maestrul este și vizibil, și invizibil. El e peste tot: în lumină, în apă, în aer, în soare, în pietre, în plante, în animale și în oameni. E pe pământ și în același timp în alte lumi”.

„Poate omul să strălucească mai mult decât soarele? Ce om genial a putut până în prezent să cucerească și să lumineze lumea întreagă? Nici cele mai importante ființe, precum Buddha, Krishna și chiar Hristos, n-au luminat lumea întreagă așa cum face soarele. Ele nu aveau altă sarcină decât să propovăduiască iubirea de Dumnezeu”.

„Nu vorbesc doar pentru voi. Gândirea mea se adresează tuturor ființelor raționale. Ea emite, ca un post de radio, în lumea întreagă. Nici măcar nu e propria-mi gândire. Este o Gândire Divină. Ea s-a născut chiar înainte de secolele care au precedat crearea lumii. Este deci propria noastră manifestare. Chiar cel mai mic impuls spre Bine este un limbaj al Domnului”.

„Nu mă interesează ce se spune de bine sau de rău despre mine. Răul sau binele pe care îl spune un om despre mine îl privește doar pe el. Dar, până la urmă, și într-un caz, și în celălalt, dobândesc ceva prețios, învăț o lecție din ambele lucruri. Mă pun în locul lui și îl înțeleg”.

„Dacă credeți că-L puteți despărți pe Dumnezeu de maestru și pe maestru de Dumnezeu, nu înțelegeți legile. Dacă maestrul își imaginează că poate să realizeze ceva în afara lui Dumnezeu, merge pe un drum greșit. Singurul maestru care îi

învăță pe oameni este Dumnezeu. În acest scop, ia o formă sau alta. De aceea este Dumnezeu uneori vizibil, alteori invizibil”.

„Știi unde se află pietre prețioase și câte sunt. Știi unde se găsesc aur și ierburi vindecătoare. Dacă e vorba de bogății, dacă vindec un om bogat, voi primi o răsplată enormă. Dar nu înșel niciodată încrederea care mi-a fost acordată”.

„Am tendința de a mă apropia mai mult de cei slabi, bogați sau săraci. Am compasiune pentru cei slabi și vreau să-i ajut. Hristos n-a venit nici el pentru oamenii drepecți, ci pentru cei care suferă, pentru bolnavi, slabi și săraci. De aceea, mă voi duce la bolnavi cu farmacia mea, iar la ceilalți, cu vioara. Dacă nu reușesc să corectez lumea cu ajutorul viorii, voi lua condeiul și voi deveni poet. Aceasta este concluzia la care am ajuns. Dacă aș mai veni o dată în această lume, aș reveni ca muzician sau ca poet. Acestea două vor pune ordine în lume. Vreau să dispară viața voastră prozaică, căci doar muzica și poezia rămân pure în această lume. Totul e murdărit”.

„S-a zis că nu am o atitudine *pioasă* față de Hristos. Nu știu ce este această atitudine *pioasă*, dar știu că simt iubire pentru Hristos. În plus, știu că Hristos a spus încă multe lucruri esențiale care nu sunt scrise. Învățătura lui Hristos este amputată, n-au rămas din ea decât fragmente și creștinismul contemporan se bazează pe ele. Aș fi vrut să văd în punerea în aplicare a creștinismului contemporan iubirea lui Hristos în manifestarea sa vie. Această iubire aș fi vrut s-o văd sub patrafirul fiecărui preot. Nu spun ce-mi trece prin cap, ci adevăruri pe care le-am testat. Lumea n-a murit pentru mine. Văd în această lume ce alții nu văd. Știm de ce vacile sunt vaci și muștele, muște. Știm totul despre animale, plante, minerale”.

„n ceea ce privește învățătura pe care o propovăduiesc, nu spuneți că a fost inventată de unul, Deunov, ci că este învățătura Frăției Luminii. Măine poate să vină altul, cu un alt nume. Măreția tuturor celor care au venit pe lume constă în faptul că au transmis adevărul așa cum l-a dat Dumnezeu”.

„După un timp, veți ajunge acolo unde mă aflu eu acum. Lucrul principal este să urmați calea până la capăt. Lumea se schimbă și eu mă instruiesc. Ceea ce învăț rămâne pentru mine și ceea ce vă învăț rămâne pentru voi. Într-o zi, când ne vom întoarce lângă Dumnezeu, vom fi împreună și fiecare va veni cu experiența lui. Eu n-aș putea să am experiența voastră, nici voi,

experiența mea. Fiecare va înțelege iubirea într-un mod specific. Ați îmbătrânit din lipsa iubirii. Am venit să vă întineresc, căci iubirea dă un sens vieții și întinereste”.

„Unii își imaginează că vreau să folosesc pe cineva pentru mine. Din momentul în care aș profita de o musculiță pentru propriul bine, aș fi un om pierdut, ruinat. M-aș transforma în pitic. Înțelegeți asta? N-am dat niciodată înapoi în fața Voinței lui Dumnezeu și n-am refuzat niciodată să-l îndeplinesc gândurile sfinte. Îl cunosc pe Dumnezeu ca iubire absolută, înțelepciune absolută, Adevăr absolut, dar și ca Dreptate și Bunătate absolută. Nu vreau să încalc nici cea mai infimă lege, căci nu e suferință mai mare decât aceea de a te îndepărta de Dumnezeu”.

„Nu există greșeală pe care să n-o fi cunoscut. Gândurile, dorințele și sentimentele cele mai diverse trec prin mine, pentru că mi-am aplecat urechea la toate cuvintele voastre. După aceea, a fost nevoie să mă purific, ca să nu mai rămân cu nicio urmă de impuritate omenească. Tot ce există în lume se răsfrânge în mine. De aceea, nu zic despre mine că sunt cineva important”.

„Încă n-am început să vorbesc. Ca să vorbesc, trebuie să mă înțelegeți, când voi abia ați învățat alfabetul. Am multe să vă învăț: silabele, cuvintele, frazele”.

„Suntem numiți *deunoviști*. E o eroare: nici eu nu sunt *deunovist*. Eu propovăduiesc iubirea de Dumnezeu”.

„Dați-mi operele unor poeți pe care nu-i știu. Le voi citi și vă voi spune dacă respiră, se alimentează și merg corect. Aș putea să spun același lucru despre filosofi”.

„Pe vremuri, episcopii greci i-au declarat brusc pe bulgari schismatici și i-au exclus din Biserică. Acum șaisprezece notabilități din Sinod discută despre excomunicarea mea din Biserică. Partea proastă e că singurul care m-ar putea exclude aș fi eu însumi. Cum mă voi exclude? Doar dacă aș încălca legea divină. Dar, dacă îndeplinesc vrerea divină, cine mă va exclude?”

„Suntem întrebați cine suntem. Suntem o Mare Frăție, care are filiale atât în Cer, cât și pe Pământ, dar și în întregul univers. Cel care îl slujește pe Dumnezeu din tot sufletul este un cetățean al acestei Mari Frății a Iubirii Divine, a înțelepciunii și a Adevărului Divin. Vă spun: Deveniți discipolii acestei Frății!”

„Lumea invizibilă e vizibilă pentru mine. Poate să devină vizibilă și pentru voi. Ba chiar e mai reală decât cea vizibilă. E o lume rațională în care trăiesc ființe raționale și nobile”.

„Cel ce e lipsit de iubire și vine la mine mă face să pierd timpul, în vreme ce pentru cel care e plin de iubire am întotdeauna timp disponibil”.

„Nu suntem o sectă. Suntem în Totul în care trăiesc toate sectele”.

„Este necesar să existe oameni altruști care să fie gata să-L slujească pe Dumnezeu în mod dezinteresat”.

O ZI DE VACANȚĂ LA LACURILE DIN MUNȚII RILA

Una dintre manifestările esențiale și marcante din viața Frăției în Bulgaria este vacanța petrecută în Munții Rila, lângă cele șapte lacuri. Folosim termenul „vacanță”, deși timpul petrecut acolo, îndeosebi în luna august, nu este vacanță obișnuită, ci un timp în care, odihnindu-se după munca zilnică, discipolii care intră în contact cu muntele își continuă ucenicia și, în unele momente, chiar într-un mod mai intens decât în oraș.

Unul dintre discipolii școlii face o descriere cu titlul de mai sus. O reproducem aproape fără nicio schimbare.

„Cele șapte lacuri din Munții Rila au o culoare verde ca de smarald. Cei care au urcat până la ultima treaptă de-a lungul cărării pietroase și abrupte a muntelui fac apoi o descriere plină de exaltare. De pe acea treaptă, oriunde te-ai uita, privirea se bucură de o frumusețe indescritibilă pe care numai înălțimea unui munte o poate oferi. Ești vrăjit imediat de farmecul tăcut al depresiunii circulare săpate de dalta tenace și persistentă a ghețarilor atunci când un frig cumplit domnea în emisfera noastră. În amintirea acelor epoci trecute, pe apele limpezi și domoale ale lacurilor plutesc îngrămădiri de zăpadă.

Aura acestor lacuri este sănătoasă, pură, armonioasă și saturată de o gândire curată și luminoasă. Aici, te însănătoșești, sufletul respiră, în timp ce mintea se avântă ca să ajungă la izvoarele creatoare ale vieții. Arhitecți invizibili, stăpâniți de un gust și o abilitate estetică inaccesibile, au construit un templu care nu e opera omului, cu saloane speciale pentru lecții și săli cu acustică bună pentru cântece inspirate, cu pajiști pentru paneuritmie, precum și un gigant din piatră, culmea rugăciunii unde, în fiecare dimineață, discipolii așteaptă cu venerație nașterea zilei, în același timp cu mângâierea primelor raze de soare. Panorama pe care o descoperi de pe acel tron de piatră este maiestuoasă. Departe, se întinde în fața ochilor o vale largă și spațioasă, protejată tăcut de versanți puternici, înveșmântați în frumusețea tandră și elegantă a pădurilor de pin. Mai departe, spre orizont, se succed lanțuri muntoase și munți care ocupă un loc modest în jurul maiestuosului masiv Rila.

Taberele de vară din Munții Rila erau ocazia a numeroase excursii

După un șir întreg de zile în cursul cărora muntele acordă cu dărnicie măreția culorilor sale, vin perioade în care o perdea groasă de ceață ascunde lumea creată. Nu se mai poate zări decât Vârful Rugăciunii, care se înalță spre cer. Acele zile care amintesc de primele zile ale Creației sunt numite «biblice».

Maestrul a dat unora dintre lacurile vechi nume necunoscute, dintr-o limbă veche și neștiută: *Maharzi* este numele primului lac; *Elbur* e numele celui de-al doilea, unde se găsește tabăra Frăției. Celui de-al treilea lac i-a pus numele *Belder-daru*. Al patrulea lac poartă numele cunoscut *Geamănul*, al cincilea, *Mahabur*, al șaselea, având forma unei inimi, *Inimă*, al șaptelea, *Chemhaa*.

Este de-ajuns să șoptești aceste nume ca să te simți transportat într-o lume însuflețită, locuită de ființe cu o evoluție mai avansată, care iubesc lacurile și participă într-un fel la viața Școlii Frăției Luminii. Oare nu s-au creat în jurul acestor lacuri legături într-un auditoriu comun unde și-ar da întâlnire discipolii maestrului din lumi îndepărtate?

Astfel, în fiecare dimineață, Vârful Rugăciunii îi așteaptă pe cei care doresc să participe la preludiul maiestuos al simfoniei zilei. Discipolii merg spre vârf cu pași lenți și măsurăți, urmând cărarea îngustă a catedralei de piatră. Chiar dacă picăturile de ploaie se preschimbă în fulgi de nea sau dacă nori amenințători anunță furtuna, discipolii sunt la postul lor. Nicio schimbare atmosferică nu i-ar face să rateze răsăritul soarelui.

În acele clipe în care se luminează de ziuă, meditația are loc de obicei în cea mai adâncă tăcere. Apoi, după ce apare prima rază, deasupra muntelui luminat, se aud șoptele unei rugăciuni, urmate de un cântec domol.

Învățătura maestrului este întotdeauna precedată de citirea câtorva versete sau a unui capitol întreg din Sfintele Scripturi. Apoi urmează conferința ascultată într-o tăcere profundă. Cuvintele cu timbru magnetic ale maestrului, rostite cu vocea sa calmă, mângâie și lasă o urmă adâncă și de neșters în sufletul celor care au venit să învețe.

Sămânța nouă pusă în sufletul auditoriului poate fi un mic elan spre bine, țesut în urzeala banalității vieții de toate zilele. Ea poate să fie lămurirea unor probleme nerezolvate, o idee creatoare sau un impuls eroic. Când rezonanța ultimului cuvânt al conferinței se stinge, toți sunt în picioare și fredonează cântecul care încheie conferința, apoi toți rostesc formula rugăciunii obișnuite. După aceea, discipolii coboară unul în spatele celuilalt cărarea pietroasă, ca să continue programul vieții din tabără.

După primele șase exerciții de gimnastică, urmează un timp de odihnă, apoi, dacă e vreme frumoasă, formăm un cerc dublu și așteptăm să înceapă muzica paneuritmiei. Dansăm foarte des paneuritmia în poienele ierboase, lângă lacul Belder-daru sau de-a lungul lacului Mahabur. Uneori, acest dans are loc în partea de sus a lacului Puritate. O mică formație de coarde cântă muzica paneuritmiei. Dacă se întâmplă să fie duminică sau altă zi de sărbătoare, maestrul începe o conversație care este un fel de continuare a conferinței de dimineață.

Discipolii care sunt de serviciu nu participă la aceste conversații, deoarece pregătesc masa comună. Urmează ore de ocupații individuale, conversații, vizite în corturi sau plimbări de-a lungul lacurilor.

Deseori, în jurul unor «mâini îndemânaticе» sau al unor «mușchi robuști» are loc o adunare de prieteni pentru a participa la îmbunătățirea generală a taberei: consolidăm treptele de piatră, curățăm potecile sau facem construcțiile stabilite de maestru. În acest fel construim un refugiu foarte mare în munți, acoperit cu țiglă; am făcut punți din blocuri de granit peste câteva pâraie care curg din lacuri; am captat mici izvoare în partea de sus a lacurilor Elbur și Mahabur ca să facem frumoase și originale fântâni din cuarț alb adus de foarte departe de discipoli. Aceste fântâni bucură și astăzi turiștii care vin în acest frumos loc din Munții Rila.

Astfel, amenajarea taberei se face cu eforturile tuturor, în timp ce munca pe care o facem aici este, după spusele maestrului, o metodă de consolidare a unității și armoniei.

Spre seară și pe când mult deasupra munților încep să lucească aștrii cerului sau luna își aruncă vâlul albăstrui peste stânci și pajiști, viața intră în adormire. Și s-ar zice că lacurile domolite, reflectând astrul nopții într-o frumusețe mistică, se lasă în voia meditației. În acest timp, frații și surorile din tabără vorbesc între ei sau cântă de cele mai multe ori în jurul focului cu flăcări țâșnitoare, special pregătit în acest scop. În jurul acestui foc țin uneori maestrul mici conferințe. Dar, cel mai des, au loc concerte improvizate, recitaluri sau istorisirea unor amintiri ori experiențe. Concertele se sfârșesc întotdeauna cu cântece în cor, urmate de rugăciunea comună, care se înalță spre caravanele clipitoare ale constelațiilor târzii”.

Popasul era ocazie de convorbiri

VIOLETELE

Discipolii Frăției provin din toate clasele sociale, religiile și naționalitățile din lume. Aceeași ferveare îi unește pe toți: țărani, negustori, funcționari, patroni, profesori, artiști, casnice, bărbați și femei, tineri și bătrâni. Frăția adevărată se stabilește pe baza unor principii imuabile, principiile divine ale Iubirii, înțelepciunii și Adevărului. Se știe bine că ideile oamenilor din această lume capătă diferite nuanțe, că au direcții și intensități diferite. O idee cu o vibrație mai înaltă o întrece pe cea cu o vibrație mai slabă. Din această cauză, când apare o idee nouă în lume, adepții vechilor concepții pun în mișcare toate eforturile ca să crească frecvența vibrațiilor emoționale ale ideilor lor, ca să ajungă la o octavă mai înaltă decât cea a ideii noi care și-a făcut apariția. Acestea sunt totuși artificii de scurtă durată, al căror efect este insignifiant.

Discipolii Frăției nu vor anarhism haotic. Ei apreciază la valoarea ei atât țara lor, cât și toate celelalte atribuții ale omului, care sunt necesare și încă valabile pentru viața pe

pământ. Maestrul însuși a dat în câteva rânduri indicații foarte înțelepte despre direcția statului, fără ca sfaturile sale să fie urmate întotdeauna. Însă consecințele fatale ale unei direcții greșite i-au dovedit de fiecare dată justetea gândirii.

Când aceiași discipoli îi ascultau învățătura, cufundați în atmosfera aurei sale, toate deosebirile pământești încetau de a mai exista. În salonul Frăției puteau să se afle oameni de confesiuni diferite, de alte naționalități și din alte clase sociale. Aceste particularități se estompau și sfârșeau prin a dispărea, deoarece vibrațiile puternice ale principiului divin se impuneau deasupra a toate prin puterea lor. În acele minute, fiecare individ separat, în acord cu cel puțin o părticică din măreția Duhului Creator Universal, nu reușea să conceapă cum era posibil ca din cauza unor deosebiri minime, neînsemnate și artificial create, să se verse sânge și ceilalți să fie supuși la suferințe infernale.

Fiecare om putea să devină membru al Frăției fără ceremonie și fără verificări speciale. Verificarea era făcută de viața însăși, care elucidează totul, și în așa fel încât acele elemente, care nu decurg din dorința sfântă de cunoștințe și de înălțare spirituală, eşuează de la sine. Libertatea nelimitată pe care maestrul o acorda discipolilor devenea uneori cauza pentru care „adeptii” instabili și lipsiți de fermitate în privința ideilor făceau pași greșiți, pe care mulțimea ignorantă îi atribuia imaginii pure și luminoase a maestrului. Mulți dintre cetățenii incuți, care n-au studiat niciodată, nici n-au înțeles ceva din știința spirituală, necunoscând nimic despre școlile din Orient și din Occident, fără să știe nici măcar numele lui Hermes, Pitagora, Platon, nici măcar știința secretă a Orientului, fără să aibă habar de Teozofie, de Antropozofie, de rozacrucieni, fără să fi auzit măcar de principiile parapsihologici, nu înțeleg că maestrul Frăției Luminii este unul dintre cei care continuă Opera începută de secole și de milenii, îndreptată spre înălțarea spirituală a omenirii.

Maestrului Frăției nu-i plăcea să se facă propagandă cu ideile învățăturii divine. El considera acest fel de predicare, adresată unor oameni netreziți spiritual, ca fiind nedemnă. Oamenii care veneau la el nu erau adunați din piața publică cu discursuri de propagandă. Veneau singuri, așa cum călătorii

Însetați din cauza caniculei într-o zi de vară caută și găsesc fântâna sau izvorul, chiar în locurile ascunse din munți.

Un exemplu semnificativ în această privință este conversația fratelui M.Z. (un frate exaltat și devotat) cu maestrul. Ea a avut loc la Izgrev, într-o zi frumoasă de vară.

Având în inimă bucuria unui om care și-a găsit calea în viață și și-a hrănit sufletul cu mici semințe ale cunoașterii divine, el a bătut la ușa camerei modeste a maestrului.

- Ce te preocupă în prezent? l-a întrebat maestrul pe vizitator, după o scurtă tăcere.

- Maestre, aș vrea să merg în provincie să lucrez, a răspuns el.

- Ce vei face în provincie?

- Voi duce acolo cuvântul tău. Voi duce vestea cea bună a iubirii.

Maestrul a reflectat câteva secunde și l-a întrebat:

- Și cum te gândești să lucrezi?

- Ridicând o tribună...

- Nu, nu așa! a replicat cu seriozitate maestrul. Acestea sunt metode învechite, căzute în desuetudine. După ce au fost experimentate, n-au dat niciun rezultat. Există alte metode.

M.Z. Îl privea pe maestru cu o emoție sfântă, fără să reușească să-și dea seama de ce planul lui e greșit.

- Atunci, spune-mi cum trebuie să lucrez, a insistat M.Z.

- Mergi la munte, nu-i așa? îmi place să cred că faci popas într-o poiană frumoasă și respiri acolo aerul înmiresmat de parfumul de violete.

- Sigur că da, maestre.

- Ai respirat acel parfum minunat fără să vezi violetele. Se poate ca mai târziu privirea să-ți rătăcească în spatele vreunui tufiș unde se ascundeau aceste flori mici și parfumate care îți trimit mireasma. Așa lucrăm noi, ca violetele. Gândurile noastre luminoase, noblețea sentimentelor noastre, precum și faptele utile și neinteresate sunt ca parfumul de violete.

- Aceasta este singura metodă? a întrebat M.Z.

- Există și altele. Dacă întâlnești un suflet care caută, poți să-i spui două vorbe. Aprinde în el mica flacără sfântă și lasă-l.

- Nu e prea puțin?

- Nu e puțin, e chiar mult. Pentru că acel suflet e legat de altele, care se vor lumina și ele. Aceasta e legea.

- E minunat, maestre! a exclamat M.Z.

Maestrul îl privea zâmbind cu iubire părintească.

Și M.Z., la întoarcere, cu sufletul plin de jubilarie, își repeta cu glas șoptit cuvintele: „Ca florile, violetele, ascunse în spatele tufișurilor, care înmiresmează aerul cu parfum!...”

MĂRTURII

MAESTRUL ȘI ÎNVĂȚĂTURA FRĂȚIEI ÎN IMPRESIILE ȘI AMINTIRILE AUDITORILOR

„Îl cunosc din 1930, cu toate că am auzit multe despre el înainte, dar nu de la diferite persoane, ci de la membri ai familiei mele. Toți vorbeau despre el cu mult respect”. Astfel a scris unul dintre admiratorii maestrului, care i-a devenit apoi discipol.

„Tata, mama și bunicii îl cunoșteau de pe vremea în care bătea orașele și satele Bulgariei, făcând observații frenologice și antropologice. Între 1905 și 1910, Petko Gumnerov, din satul Țerovo, de lângă Pazardjilk, a devenit un apropiat al maestrului. De la el au aflat părinții mei multe dintre faptele care îl caracterizau pe maestru.

Tatăl meu a fost și el obiectul unor examene și analize, își amintea și știa multe lucruri despre munca lui. Părerea lui categorică era că maestrul avea un spirit larg, deloc dogmatic, independent, profund și original”.

„Am găsit o altă sursă de informații - a notat în scrisoarea sa același admirator - în persoana lui Stoian Krastev Vatralski, un coleg din America al maestrului. Vatralski era foarte obiectiv. În plus, era înzestrat și primise de la Universitatea Harvard un premiu pentru munca lui literară. Avea concepția unui individualist desăvârșit. Cunosându-i calitățile și știind cât era de exigent, de precis și cu un simț critic incisiv, independent de faptul că era creștin, mă așteptam să exprime câteva observații critice măcar în privința unor subiecte extrem de mărunte în privința învățaturii.

L-am vizitat într-o zi împreună cu un prieten și l-am rugat să ne spună ceva despre maestru. Atunci, a ieșit un minut sau două ca să aducă din birou broșura intitulată *Cine sunt și ce sunt Frații Albi*. În acea broșură își expusese foarte obiectiv impresiile despre Izgrev, dând o definiție curajoasă învățăturii Frăției, calificând-o drept *creștinism îndrăzneț, radical și autentic*"

M-a impresionat profund faptul că Vatralski, pe lângă o obiectivitate riguroasă și critică, exprimase în expunerea lui tot ce era frumos și spontan, nu căutase în mod conștiincios și cu premeditare laturile negative ale învățăturii, cum făceau mulți dintre contemporanii maestrului.

Tot în acea vreme, am avut câteva discuții interesante despre maestru cu altul dintre colegii lui, pastorul Dimitre Nikolov Furnadjiev. Pastorul era și un eminent militant evanghelic, un bulgar luminat din Macedonia. Timp de mulți ani, a fost reprezentantul evangheliismului bulgar la conciliul ecumenic din Elveția al Bisericilor creștine, dar și reprezentant al Societății de binefacere evanghelice bulgare. Aceeași societate publica ziarul *Zornița (Steaua dimineții)*, citit de o mare parte din poporul bulgar, unul dintre cele mai vechi săptămânale bulgărești, care își începuse activitatea în perioada dominației turcești. Pastorul Furnadjiev era și cel mai vechi militant al celei mai mari Biserici evanghelice din Bulgaria, numită „Prima Biserică Evanghelică” de la Sofia, de pe strada Solunska (azi strada V. Kolarov).

Pastorul Furnadjiev îl cunoștea pe maestru încă din perioada studiilor sale în America. El își amintea că, încă de atunci, maestrul elaborase concepții spirituale precise și clar definite. Era vorba de un misticism creștin aprofundat. În plus, maestrul era deja conștient de misiunea lui spirituală. De la pastorul Furnadjiev am aflat că maestrul dădea dovadă, din anii tinereții, de o aprofundare exclusivă a problemelor filosofice și de ordin spiritual în general. El și-a exprimat și o opinie foarte măgulitoare despre personalitatea maestrului.

Spusele pastorului Furnadjiev aveau o mare valoare pentru mine, având în vedere că nu era aprecierea primului venit, ci a reprezentantului foarte cultivat al Evangheliismului de la noi, mai ales că era cea a unui om care, din punct de vedere uman, nu

avea niciun motiv să laude alt militant care, deși din același plan spiritual, nu făcea parte din Biserica lui.

Știm că maestrul făcuse la Sviștov studii la școala teologică secundară și mai târziu la Madison, la Universitatea de teologie evanghelistă din New Jersey. De aceea, o parte considerabilă dintre discipolii lui provin din aceleași medii. Felul în care ținea conferințele - începând cu o rugăciune și citirea unui text din Evanghelie, totul terminându-se iar cu o rugăciune - te face să crezi că apreciasse și respectase formele de exprimare exterioare ale diferitelor Biserici și că forma exterioară a Frăției o amintește mai curând pe cea a evangheliismului decât pe cea a unor alte culte.

Cu toate că aceste lucruri sunt legate exterior de tradițiile evanghelice, aceasta nu împiedică un observator avizat și perspicace să înțeleagă imediat tot ceea ce este, în activitate și rostiri, ceva cu totul nou, diferit, original, de o altă profunzime, cu alte dimensiuni și orientări noi.

Dintre numeroasele lucruri care se pot spune pentru zugrăvirea personalității maestrului, trebuie uneori să se țină cont de impresiile unor oameni care îl întâlneau pentru prima dată și care au păstrat în amintire unele fapte cu semnificații mărunte, în aparență, dar care sunt foarte importante și expresive pentru a completa imaginea personalității sale spirituale. Ca exemplu caracteristic al unei aprecieri, vom cita aici o scrisoare a lui D.K., în care găsim elemente prețioase furnizate de un observator cultivat.

Iată textul scrisorii:

Dragă V...,

Scriu prezenta scrisoare ca răspuns la cererea ta de a-ți spune ce știu despre maestrul Frăției, despre ceea ce afirmă și despre învățătura lui. Mi-ai scris odată, fiind foarte interesat de acest subiect. Eu însă m-am abținut atunci să-ți dau vreo informație, știind că, de cele mai multe ori, oamenii sunt impulsionați mai degrabă de un interes banal de a ști sau chiar de simpla curiozitate, decât de o adevărată dorință spirituală.

Într-o zi ploioasă de toamnă a anului 1930, ne-am îndreptat, eu și un prieten apropiat, spre capătul grădinii Boris (cum se numea atunci cel mai mare parc din Sofia), în partea sa cea mai ridicată, care se numește „Izgrev”. Aveam să-l întâlnim

și să-l cunoaștem pe maestru. Îndată ce am intrat pe poarta mare de lemn în curtea din fața salonului, l-am văzut pe maestru, care purta o bonetă tricotată de culoare albă. Tocmai le dădea indicații zidarilor care reparau o copertină lângă salon. Privirea și atenția îi erau fixate asupra muncitorilor. Când ne-am apropiat, ne-a primit cu multă amabilitate. Dar, în timpul acelei întâlniri, am schimbat cu el doar câteva cuvinte, deoarece un alt vizitator rotofei îi vorbea cu mare însuflețire. Se vedea bine că încerca, cu gesturi înflăcărate, să-l convingă în privința unui subiect oarecare, nepermițându-le astfel celorlalți să poată sta de vorbă cu maestrul. De la acea primă întâlnire atât de importantă pentru mine, am păstrat până astăzi în memorie uimirea pe care mi-a provocat-o răbdarea excesivă a maestrului; el a putut, o oră întreagă, în ploaie și cu nici cel mai mic gest de plictiseală, să asculte până la capăt vorbele înflăcărate ale interlocutorului.

Înainte de a face cunoștință personal cu maestrul, m-am informat despre învățătura lui din numeroase surse sau de la prieteni apropiați care îl cunoscuseră atât în locul de naștere, cât și în timpul studiilor din America. Unii dintre ei îl cunoșteau ca fiind un conferențiar captivant, dar și un cercetător original în domeniul frenologiei în mai multe orașe și sate din Bulgaria. Mai târziu, după acest prim contact personal cu el, ca și după primele conversații și conferințe auzite, imaginea lui mi s-a întipărit pentru totdeauna în conștiință, cu claritatea unui basorelief. Această imagine conține tot ceea ce reprezintă el ca personalitate și ca sursă de idei și de spiritualitate.

În prezenta scrisoare, n-aș putea să dau decât unele extrase din ceea ce am putut să înțeleg în privința lui. Restul este sentimentul personal pe care îl am față de el. E ceva profund, intim și care nu se poate povesti.

Cu ocazia primei noastre convorbiri, ne-a atras atenția că, pentru a înțelege știința spirituală, este necesară dobândirea multor cunoștințe aprofundate. Am înțeles, din această aluzie, că își îndemna discipolii la o cunoaștere datorată unei experiențe personale curate și obținute prin metode adecvate și raționale. Nu și-a încurajat niciodată vreunul dintre discipoli să se orienteze spre o credință superficială, superstițioasă sau nebuloasă.

De la primele conferințe, am fost impresionat de unele particularități pe care trebuie să ți le împărtășesc, ca să pot să spun că ți am oferit totuși câteva caracteristici, deși succinte, atât ale subiectului său, cat și ale învățăturii sale

Cele mai multe dintre conferințe se referă la subiecte actuale. Vorbele îi erau mereu legate de ce interesează un cerc mare de oameni. Maestrul lua întotdeauna parte la evenimentele intime ale vieții, atât ale persoanei, cât și din societate, și oferea aprecieri profunde, înțelepte și originale. Nu dădea instrucțiuni seci și teoretice, ci interpreta ce era actual, palpitant și esențial pentru dezvoltarea omului. Maestrul a vorbit despre ceea ce domolește foamea spirituală și stimulează dezvoltarea omului, dezvoltare care, mai ales în raport spiritual, constituie sensul existenței.

M-a impresionat profund poziția înaltă de la care trata problemele. Lucrurile elementare și meschine sunt excluse din poziția din care observă viața. Cu toate că se oprește la probleme, la prima vedere, obișnuite, reușește să ne arate ce e frumos și demn. N-am mai întâlnit niciodată până atunci o asemenea forță magică, care reușea să facă sublime toate lucrurile, toate sentimentele și toate gândurile. Dacă e posibil să se facă o paralelă, o comparație, este bine să menționez unele dintre predicile lui Hristos din Evanghelie și îndeosebi Predica de pe munte.

Cuvintele maestrului captivează prin originalitatea lor specifică. Am înțeles că auditorii, în funcție de nivelul elevării spirituale, căpătau curaj și, entuziasmați, simțeau dorința să meargă înainte cu un pas ferm sau rămâneau stânjeniți, treziți parcă dintr-un somn greu plin de coșmaruri, în care trăiseră secole și ere întregi.

Am fost întrebat de mai multe ori, așa cum ai făcut și tu, cine este maestrul în realitate. Ar fi oare un vechi profet, unul dintre magii egipteni sau vreun taumaturg? Am fost întrebat astfel care era atitudinea lui față de Hristos. Mărturisesc că aceste întrebări mi-au provocat o foarte mare stânjeneală. Cum aş putea avea o certitudine în privința a ceea ce este cel mai greu de știut? Dacă aş face presupuneri în această privință, ar însemna să mă ocup de fleacuri. Nu știu nici cine sunt eu însumi. Totuși, pot să spun că n-am întâlnit niciodată un om mai remarcabil decât el. Cunosc destul de bine operele și ideile

marilor filosofi și savanți atât din Antichitate, cât și din epoca modernă. Ba chiar am întâlnit câțiva laureați ai Premiului Nobel și totuși, pentru mine, n-a strălucit mai puternic vreo lumină decât cea adusă de cuvintele maestrului. N-aș putea să spun despre nimeni ce pot să afirm despre el. În ceea ce privește atitudinea lui față de Hristos, aș cita direct din conferințele sale, ca să poți judeca singur această problemă înțeleasă în mod contradictoriu.

Hristos este Dumnezeu care Se dezvăluie lumii. Ca manifestare a lui Dumnezeu, Hristos nu Se poate separa de El. Hristos a oferit expresia completă a iubirii pe pământ, independent de felul în care L-au tratat diferite persoane: din punct de vedere istoric, cosmic sau mistic.

În cuvintele maestrului, Hristos este imaginea cea mai sublimă și cea mai pură a Omului-Dumnezeu.

Dragă V, trebuie să mă opresc. Cred, printre altele, că e și un compozitor pasionat. La sfârșit, îți voi spune că numai contactul personal cu el și cu cuvintele lui te-ar putea face să ajungi la adevărata lui cunoaștere, ca și la cea a operei sale.

Cu sinceritate,

D.K.

Alt auditor și adept al învățăturii Frăției a scris următoarele:

Dacă Oswald Spengler are îndrăzneala să scrie: „Mileniul viitor îi aparține creștinismului lui Dostoievski”, n-avem nici noi mai puține motive să ne așteptăm ca elementele esențiale ale edificiului spiritual al viitorului omenirii să fie valorile morale și ideologice luate din comoara maestrului Beinsa Douno, manifestate pentru prima dată în Bulgaria. Militanții creștini ai ortodoxiei au disprețuit bogomilismul, numindu-l erezie și disidență, ca după un mileniu toți istoricii serioși și obiectivi să considere această mișcare unul dintre elanurile inițiale și dintre cele mai puternice ale dezvoltării și triumfului Reformei în Europa. Bineînțeles, astfel de probleme complicate din domeniul filosofiei și al istoriei spirituale a popoarelor nu se pot trata nici prin analogii simple și gratuite, nici prin pronosticuri cu caracter cât de cât banal. Dacă Spengler își trage îndrăzneala din cunoașterea și valoarea pe care o atribuie dialecticii lui Dostoievski, certitudinea noastră este motivată de marea viziune spirituală a maestrului, atât în anvergura vederilor sale,

cât și în aprofundarea filosofică. Desigur, prezentarea indirectă a oricărei realități, mai cu seamă a unei opere spirituale, este doar o schiță, atât a operei, cât și a imaginii celui care a creat-o. Este aptă să atragă atenția celui care este interesat de ea, dar nu e capabilă să ofere o idee completă asupra conținutului și a forței sale spirituale. Dacă aceste rânduri pe care le scriu reușesc să conducă privirea celor care caută spre impozantul masiv spiritual despre care vorbim aici, efortul lor nu va fi zadarnic...

Fiecare fenomen nou trebuie să se supună unor noi măsuri ale timpului. Găsim întotdeauna soluția la problema noastră dacă ne apropiem de ea cu modestie. Dacă definim știința ca o cale spre cunoaștere, bazată pe date obiective, obținute prin simțuri, religia ca o certitudine care se sprijină pe date interioare și, în sfârșit, filosofia ca o activitate dirijată spre lărgirea sau aprofundarea spiritului omenesc, atunci aş avea motive suficiente ca să susțin ceea ce am spus despre învățătura Frăției în scurtul expozeu pe care l-am făcut. Orice problemă examinată de maestru poartă în mod strălucit și indubitabil caracterul unei filosofii și, odată cu el, și al unei metrologii științifice.

Atitudinea maestrului față de știință, după spusele sale, este pozitivă. Nu a omis niciodată să amintească eforturile laudabile ale savanților în cercetarea din domeniul legilor naturii. Vorbește totuși despre o știință, despre o cunoaștere pe care o numește „știință divină”. Nu este știința pe care oamenii din epoca noastră o acumulează în capetele lor și pe rafturile unei biblioteci. Această știință despre care vorbește este în stare să transforme stările negative ale omului în stări pozitive.

Elevul Școlii Divine, a zis el, nu trebuie să negligeze fenomenele din mediul său înconjurător. Trebuie să studieze oamenii, natura, formele pe care le edifică, căci ele includ preamarea-î înțelepciune.

Vor exista în viitor trei feluri de știință: știința fizică, știința spirituală și știința divină. Știința fizică studiază faptele, fenomenele și regularitățile legilor naturii. Grație științei spirituale, discipolul descoperă cauzalitatea fenomenelor și vede că nu sunt întâmplătoare, ci sunt dirijate de forțe invizibile de natură atât anorganică, cât și organică. În cazul științei divine, omul, care va avea deja elaborate percepții noi, va intra în mod

conștient în alte lumi inaccesibile celor trei dimensiuni în care trăiesc ceilalți, va vedea cu claritate cu ochii lui și nu va avea nevoie de dovezi secundare.

Apostolul Pavel zice în prima sa Epistolă către Corinteni (13, 12): „Acum, vedem ca într-o oglindă, în chip întunecos; dar, atunci, vom vedea față în față. Acum, cunosc în parte; dar, atunci, voi cunoaște pe deplin, așa cum am fost și eu cunoscut pe deplin”.

Au trecut milenii de când omul, o ființă mai mult sau mai puțin gânditoare, răătăcește pe planeta noastră. Istoria gândirii umane este imensă, aproape incomensurabilă. Nimeni nu poate să afirme cu certitudine că altul înaintea lui n-a formulat aceeași idee sau o idee asemănătoare. Noi ceilalți, ca discipoli, nu dorim să fim îndrăzneți, fără a fi totuși timizi. Nu ezit deci să declar că în istoria spirituală a poporului bulgar nu există operă creatoare la fel de considerabilă prin volum, profunzime și originalitate, prin îndrăzneală și elan, precum cea a maestrului Frăției Luminii. Unora, ea le pare sectară, altora, exagerat de îndrăzneță, deoarece dărmă unele bariere. În plus, afirm că nu putem să impunem idei glorificându-le. Indiferent de idei, ele sunt adoptate de cei care s-au ridicat la nivelul anvergurii lor. Volumul și tendința problemelor din învățătura Frăției ne duc cu gândul la o cosmogonie, iar soluția problemelor pe care aceasta o propune o caracterizează ca știință și metafizică, oricât de ciudat ar suna această combinație. Dacă am putea menționa unele învățături cât de cât apropiate în unele privințe de cea pi opusă de maestrul Frăției, ar trebui să-i numim pe Rudolf Steiner și Emmanuel Swedenborg.

Semnat: X

Ca să arătăm caracterul original al metodelor maestrului, inserăm și următoarea relatare.

CUM AM GĂSIT DRUMUL CARE DUCE LA EL

Existau zile în care simțeam o neliniște mare a atașamentului profund față de copiii mei. Îmi iubeam cei patru copii, tremuram la fel pentru fiecare dintre ei, le acordam aceleași îngrijiri materne și, în același fel, mi se întâmpla ca gândurile să mi se oprească asupra unor eventuale pericole.

Acestea sunt fobiile oricărei persoane care iubește și al cărei atașament este irezistibil și înflăcărat. Sunt temerile unei mame cu care se chinuie singură.

Totuși, simțeam și altceva, ceva mai mare decât iubirea maternă, față de fiica mea Annie. Consideram apariția ei în casa noastră un dar excepțional și o atenție specială din partea Cerului, care îmi decerna o distincție, și nu știam dacă o meritam. Îmi consideram ceilalți copii (aveam două fete și un băiat) ființe bune, dar care nu aveau nimic extraordinar. Pe ei îi certam mai des și chiar îi judecam cu severitate când credeam că greșiseră. Nu mă puteam comporta însă în același fel cu Annie. Chiar și pe când era un copilăș, mă simțeam vinovată față de ea pentru tot ce se întâmpla. Un respect profund înrădăcinat în suflet nu-mi permitea să fiu severă și autoritară. Într-o zi, când eram enervată de tot felul de necazuri, i-am strigat ceva pe un ton mai iritat și puțin furios și am simțit atunci o nemulțumire profundă în suflet. Am avut impresia că, prin ochii ei adânci și blânzi, mă privea cineva mai mare, mai înțelept, infailibil. Atunci, am început să-mi fac autocritica și chiar m-am simțit enervată pentru respectul pe care mi-l impunea acea ființă adusă de mine pe lume.

A trecut mult timp. Copiii au continuat să crească și în păru au început să-mi apară fire albe.

Diferența de vârstă dintre copiii mei nu era mare. Într-o zi, aruncând o privire spre ei, am avut impresia că ei se maturizaseră, crescuseră... dar Annie, într-un mod cu totul diferit. Superioritatea ei sărea imediat în ochi, precum și remarcile sale pline de înțelepciune și forța ei blândă în fața căreia se supuneau ceilalți. Aveam impresia că ceilalți copii ai mei o vedeau și ei la fel ca mine.

- Tu faci toate prostiile și tot răul! izbucneam uneori, scoasă din sărite, certându-l pe fiul meu Hristo.

Dar Annie îmi spunea cu glas blând:

- Nu e vina lui, mamă, am văzut cum s-a întâmplat.

Îi acceptam spusele cu încredere, totuși verificam și analizam „accidentul copilăresc și vedeam că Annie avea dreptate. Întotdeauna avea dreptate în toate privințele. În casa noastră, Annie era „etalonul” absolut pentru toate, iar eu eram doar administratorul oficial, zgomotos și perplex, pe când

spiritul lui Annie - tăcuta, blândă, invincibilă - era invizibil și întotdeauna infailibil.

Soțul meu era absorbit de munca lui. Venea și circula ca un invitat, mereu străin de micile incidente, întotdeauna preocupat de ceva și nemulțumit. Relația cu el era bună, dai' se purta ca și cum și-ar fi îndeplinit datoria față de noi, ca și cum altceva important și esențial îl aștepta și ca și cum n-ar fi avut nevoie de acea casă decât ca să petreacă noaptea și să-i lase ce îi datora ca un om cinstit și corect. I se întâmpla uneori să facă o muștrare legat de ceva ce considera că era rău și pleca.

Fiica mea cea mare, Lili, și-a terminat studiile secundare. O observam și-mi ziceam că va deveni o bună casnică. Dar pentru cealaltă fiică gândeam cu totul altfel și am înțeles că intuiția mea de mamă nu mă înșela. Uneori, mama, cu intuiția ei și observarea atentă a copiilor, poate să înțeleagă valoarea a ceea ce va stăruie în ei întreaga viață. Vedeam că băiatul avea un dar, fără să știu în ce consta exact. Aveam deja încredere în rațiunea, în justețea judecății sale în multe privințe și în abilitatea mâinilor sale. Pentru Annie însă nu puteam să văd nimic precis. Nu știu de ce, dar nu reușeam să-i pătrund în adâncul sufletului.

Când a devenit studentă la Limbi străine, m-am îndepărtat și mai mult de lumea ei. Mi se părea că prin acea limbă străină se ridica mai sus de mine și că trebuia s-o tratez cu o atenție și mai mare. Singurul lucru care mă lega de ea era iubirea pe care i-o purtam, ce ajunsese un fel de adorare și un fel de teamă inexplicabilă pentru ceea ce avea să devină.

Într-o zi, când am rămas singură acasă, m-am așezat la fereastră, am ridicat ochii la cer și am exclamat:

- Doamne, descoperă-mi secretul pentru care mi-ai trimis această copilă și de ce iubirea mea infinită este cufundată în îngrijorare pentru ea! Cine mi-a încredințat-o, ca s-o păzesc ca pe un giuvaier, nu cumva o să mi-o ceară înapoi?

Atunci, dintr-o cauză confuză, mi-am simțit sufletul plin de o solemnitate extraordinară, în care stăruia o bucurie cerească și o umbră suferință pământească. O voce îndepărtată, care răsună parcă în mine, repeta cuvântul „destin”, „destin”!

Într-o zi, mi-a fost greu să stau acasă. Am hotărât să fac o vizită, împreună cu doi dintre copii (Lili și Hristo), unei iude care avea un restaurant lângă Dian Bad (o piscină în pădure). Voiam

ca fiul meu să respire puțin aer curat. Vremea era frumoasă. Hristo era bolnav foarte des și la cea mai mică răceală făcea febră mare. Speram să-i întăresc organismul cu acea plimbare pe timp frumos. Ne-am dus la acel restaurant, ne-am așezat la o masă, ne-am întâlnit rudele și am mâncat.

- Când te-ntorci acasă, treci prin curtea și grădina „fraților”, m-a sfătuit ruda mea accentuând aceste cuvinte, pe un ton și cu o expresie aparte. Se numește „Izgrev”. E foarte frumos, foarte pur și vei putea să schimbi câteva cuvinte cu oamenii. Vei auzi acolo ceva special, foarte interesant.

I-am urmat sfatul. Oricum, copiii doreau să stea în aer liber. Am intrat în curtea de la Izgrev. Era foarte plăcut. Ne-am așezat lângă mesele din fața sălii, aproape de pâlcuri frumoase de aluni. Nu știu de ce fiul meu s-a simțit deodată rău! E posibil ca acea carne mâncată la restaurantul rudei mele să nu fi fost de bună calitate. Fiul meu a pălit, capul i-a căzut și mi-a fost foarte frică. Una dintre surori, pe care n-o cunoșteam, s-a grăbit să-i aducă un pahar cu apă. Copilul a luat câteva înghițituri și imediat s-a simțit mai bine.

În acest timp, am văzut apărând dinspre grădină un grup de bărbați și femei, printre care se afla și maestrul Beinsa. Auzisem de el, dar atunci l-am văzut prima oară. Mi-a făcut o impresie extraordinară. Mergea cu corpul drept, alert și părea să iradieze lumină. Purta un costum alb. Se întrezărea din el o cămașă de mătase albă. Nu-mi puteam lua ochii de la el. Atunci sora care îi adusese apă lui Hristo mi-a zis:

- Du-ți băiatul la maestru. Se întoarce împreună cu un grup de discipoli din grădină, unde a ajutat un copac tânăr să nu se usuce. Îți va ajuta și fiul.

Împinsă parcă de un arc, m-am apropiat brusc de grup, am împins copilul în fața mea și, foarte emoționată, am zis:

- Maestre, e bolnav!

Maestrul Beinsa s-a oprit, m-a privit cu bunăvoință și am văzut tăcerea senină din ochii lui. Apoi a întins mâna, a mângâiat capul lui Hristo și și-a văzut de drum în tăcere.

După o jumătate de oră, ne-am întors acasă. Băiatul era plin de vigoare și perfect sănătos. Mă așteptam ca la întoarcerea acasă să aibă febră. Dar, spre marea mea bucurie, nu s-a întâmplat nimic. Avea fața proaspătă și obrajii trandafirii. Termometrul indica 36,4°C.

Hristo s-a însănătoșit. Cu toate că în acea perioadă era destul de mic, nici ca adolescent, nici ca adult nu l-a uitat pe maestrul Beinsa, nici când a fost pe front. Când își făcea rugăciunile, nu uita niciodată să se roage și pentru maestrul care, după ce vindecase copăcelul, îl vindecase și pe el.

În una dintre acele zile de război pline de temeri, în momentul cumplitei bătălii de la Strațin, la care a luat parte și Hristo și unde germanii dezlănțuiți au luptat îndârjiți cu armata noastră, m-am dus la maestru, i-am împărtășit marea mea îngrijorare și situația îngrozitoare în care se găseau tinerii noștri. Maestrul s-a recules și, după un minut, mi-a spus că fiul meu se va întoarce.

Hristo dorea să se facă inginer, dar, la sfatul maestrului, s-a înscris la Facultatea de Medicină și a devenit un medic foarte bun la Sofia.

Primăvara, natura se trezea la viață și frumusețea lui Annie înflorea. Arborii din grădină plini de flori păreau înveșmântați în straie de sărbătoare. Doream s-o cresc pe Annie ca pe acei arbori fructiferi înfloriți, pentru care mă întristam când o vijelie le scutura florile.

Într-o dimineață, pe la sfârșitul primăverii, când rândunelele se instalaseră deja în cuiburi sub acoperiș și soarele își revărsa razele calde și mângâietoare pe pământ, Annie s-a trezit într-o stare neobișnuită. Mi-a spus că se simțea slăbită și că o durea tot corpul. Amețea și era foarte palidă.

Am crezut că era o răceală de primăvară și i-am recomandat să nu se ducă în ziua aceea la școală.

- Nu, mamă, nu vreau să lipsesc de la orele de azi, mi-a răspuns. Presimt că mă voi simți mai bine dacă ies din casă. Dar, înainte de asta, aș vrea să-ți povestesc ce-am visat. Mamă, e o adevărată poveste! N-o pot uita și ce am văzut stăruie în mine ca o realitate trăită.

Annie s-a reînsuflețit brusc. Fața i s-a luminat și, privind în depărtare cu ochii plini de o fascinație cerească, mi-a spus: îți amintești ce ți-am povestit odată despre acel om în vârstă pe care l-am întâlnit în tramvai și mi-a făcut o impresie atât de profundă? Purta haine albe. Părul, aproape în întregime alb, îi cădea de o parte și de alta a feței și în privire avea ceva foarte blând, luminos, așa cum nu mai văzusem până în ziua aceea. Mi-a făcut o impresie profundă și, fiind în picioare lângă el, l-am

observat pe ascuns. La câteva minute de la urcarea mea în tramvai, taxatorul s-a oprit lângă el pentru bilet. Acel necunoscut în vârstă a întins brațul în spate, unde stătea un tânăr, care a făcut imediat doi, trei pași înainte și a plătit două bilete. Era evident că tânărul îl însoțea pe acel bărbat îmbrăcat în alb. Am păstrat în amintire acel incident care, în fond, nu avea nimic aparte, dar parcă ți-am povestit când m-am întors de la școală.

- Mi-ai povestit ceva, dar nu-mi amintesc amănunte, am răspuns. Nu era nimic deosebit în toată povestea asta.

- Da, în privința incidentului. Dar stai să-ți povestesc acum visul meu de azi-noapte!

- Spune, te ascult.

- Am visat că aveam pe piept o hârtie împăturită care foșnea la fiecare mișcare pe care o făceam. Mă întrebam ce putea să fie și am luat-o. Am văzut că era un plic roz în care se afla o scrisoare ale cărei cuvinte fuseseră trasate pe o foaie de aceeași culoare. Nu reușeam să-mi imaginez cum ajunsese acolo scrisoarea. Am deschis plicul și am scos scrisoarea. Am început s-o citesc și nu-mi venea să cred. Scrisoarea începea așa:

Sunt maestrul Beinsa. Nu mă cunoști personal, dar eu te cunosc foarte bine. Annie, ridică-te, îmbracă hainele cele mai frumoase, rochia care îți place cel mai mult. Apoi, fă-ți o coroană frumoasă cu diferite ornamente pe care le vei găsi la tine și așază-ți-o pe cap. Voi veni după tine, Annie. Salutările mele cordiale.

Maestrul tău

În timp ce Annie și-a povestit visul, pe față i-a apărut o lumină, trăsăturile i s-au transformat și am văzut o frumusețe extraordinară în ochii ei. Am fost puțin tulburată de acel vis, dar am așteptat să mi-l povestească până la sfârșit, căci înțelesesem că-l visase pe maestrul Beinsa.

- Pe urmă, mamă, m-am sculat, m-am spălat, m-am îmbrăcat și mi-am aranjat părul, mi-am așezat pe cap o coroană frumoasă de flori cu care, nu știu cum, m-am pomenit în mâini. Fără să spun nimănui de la noi, am ieșit și am început să aștept în fața ușii de intrare a casei. După puțin timp, am văzut apărând în depărtare un cal mare și alb. Cel care îl călărea, căci

i-am văzut fața când s-a apropiat, era un tânăr frumos, cu părul buclat de un blond scânteietor și cu ochii albaștri. Când a ajuns lângă mine, a întors calul și mi-a întins mâna. L-am prins de mână și, din dreptul scării de la șa, am sărit pe cal, ușor, ca și cum aș fi zburat. Primul lucru pe care l-am spus, când am urcat pe cal, a fost că mă durea capul. Tânărul și-a așezat mâna pe fruntea mea, și durerea de cap a dispărut. „Mă recunoști?” m-a întrebat tânărul blond. N-am zis nimic, încercând să-mi amintesc dacă l-am văzut undeva, dar, fără să-mi aștepte răspunsul, a zis: „Sunt cel pe care l-ai văzut în tramvai, dar chipul meu de acum este diferit. Mă vezi acum așa cum eram în tinerețe. Omul se transformă la exterior. Acestea sunt legile din această lume. Dar în om mai există ceva care nu se schimbă niciodată”. La început, m-am simțit foarte rușinată, temându-mă să nu mă vadă cineva pe cal împreună cu acel tânăr. Dar, brusc, în mine s-a produs o transformare. Toate prejudecățile obiceiurilor omenești au dispărut. Mi-am întors capul spre tânăr și, cu o oarecare încredere, i-am zis: „Du-mă unde vrei!” Am pornit. Calul a luat-o la trap pe drum și aveam senzația că eram o zână din povești în timp ce soarele strălucea, iar ziua și visul radiau de lumină. Când m-am trezit, am simțit doar un regret că s-a terminat și că viziunea a dispărut. Sufletul îmi era plin de bucurie. Doream foarte mult să știu ce s-a petrecut mai departe și, spre bucuria mea, am adormit din nou. Visul a continuat. Mă găseam într-o mică încăpere albă, undeva în spatele pădurii de pini. Purtam haine de iarnă. Afară ninsese. Totul era acoperit cu o mantie albă. Stăteam pe pat și nu mă simțeam nici vie, nici moartă, într-o stare de la frontiera dintre lumea aceasta și lumea cealaltă. În fața mea, pe un scaun mare din ratan, stătea el, dar la vârsta pe care o avea când l-am văzut în tramvai. Părul cărunt îi încadra din nou fața. Era cu adevărat imaginea unui înțelept, a unui om sfânt care cunoaște toate tainele pământului și ale Cerului. Am păstrat tăcerea cufundată în meditație și am așteptat să vii tu, mamă, și să mă vezi. Deodată, ai deschis ușa acelei minunate camere albe, ai intrat și ai zis: „Te-am căutat peste tot, Annie, copila mea! Am fost în toate locurile unde credeam că puteai să te afli, la toate rudele și prietenii, în timp ce tu veniseși aici, în această cameră mică pe care n-o cunosc!. Îmi era rușine în fața maestrului din cauza cuvintelor tale, dar el s-a întors spre tine și a zis: „la-o cu tine, e sănătoasă”. Ne-am

întors acasă. Simțeam că s-a produs ceva foarte important în mine, legat și de viața mea.

Sufletul mi-a fost din nou cuprins de acea teamă inexplicabilă pentru copilul meu preferat, Annie. Ce însemna acel vis? Nu era oare o prevestire? Auzisem multe despre maestrul Beinsa, dar ce însemna faptul că o luase cu el și o dusesse îmbrăcată ca de căsătorie?

Abia mai târziu am aflat că există lucruri inevitabile ce sunt scrise în eterna Carte a Vieții și care așteaptă momentul realizării ineluctabile. Oare nu era deschisă la pagina pe care stătea scris destinul lui Annie?

Am făcut tot posibilul să uit acest vis și să nu mă mai gândesc la toate astea, sursa îngrijorării mele. Zilele au trecut fără evenimente speciale în acea primăvară împodobită de flori minunate și plină de ciripitul încântător al păsărilor.

Într-o dimineață, pe la sfârșitul lunii aprilie, Annie s-a ridicat din pat și s-a așezat pe un scaun, îndoindu-se din cauza durerilor de burtă. A devenit posacă și lividă. Suferința i se vedea în ochi.

- Ce ai, Annie? am întrebat-o.

A murmurat cu greu că, de câteva zile, simțea junghiuri mari în burtă. La început, mi-am zis că răcise sau că suferea de o indigestie. Apoi, mi-a venit ideea că are apendicită, ceea ce medicul a confirmat după ce a consultat-o.

- Trebuie așteptat câteva zile, a zis medicul la plecare.

A doua zi, după ce a examinat-o din nou, medicul a fost categoric.

- E sigur peritonită, a zis el.

- Ce trebuie făcut? am întrebat.

- Să urmeze tratamentul prevăzut pentru astfel de cazuri.

S-a început tratamentul. Am făcut tot ce se putea face în acel an 1941, atât de greu pentru țara noastră, dar previziunile pentru vindecarea fetei nu erau deloc mai bune.

A venit vara. Tot timpul bolii, până în luna iulie, totul a fost foarte greu. Nu există cuvinte care să poată să exprime toată suferința, teama, nopțile albe petrecute în chinurile presentimentelor stârnite de suflarea de gheață a morții. Nu vreau să mai vorbesc despre asta.

În ziua de 12 iulie, în cursul aceluia an atât de fatal pentru familia noastră, în ziua sărbătorii maestrului, Annie stătea culcată în sicriu, gata de înmormântare. Plecase oare călare pe un cal alb lângă cel care o chemase și pe care îl urmăsea, cu toată încrederea, ca o mică prințesă, cu o coroană pe care i-o așezase chiar el pe cap?

Mă simțeam complet pierdută, după acea zi care fusese punctul culminant al celei mai mari dureri. Acea suferință era o parte din cea de pe pământul nostru. Nu puteam să trăiesc cu durerea asemenea celorlalte persoane, căci, începând din ziua în care ea a dispărut, îi auzeam tot timpul vocea. Îmi răsună în urechi nu doar ca o voce sau ca un strigăt articulat, ci auzeam cuvinte, ca și cum ar fi fost undeva foarte aproape și voia insistent să mă consoleze. Timp de patru zile, am auzit aceste cuvinte îndepărtate și în același timp apropiate, aceste vorbe emoționante de consolare care elucidau legăturile mele adevărate cu ea, Annie, cea mai iubită dintre copiii mei.

Au existat momente în care mi-am zis că-mi pierdusem mințile, că durerea îmi rătăcise judecata, dar, pe măsură ce trecea timpul, eram din ce în ce mai convinsă că, într-adevăr, noi, oamenii de pe acest pământ, nu înțelegeam. Ea îmi vorbea întruna de scrisoarea roz, de calul alb pe spatele căruia părăsise casa noastră și cât de frumos fusese în tinerețe acel Om extraordinar, care venise pe pământ cu o misiune - un om modest, care își ascundea puterea posibilităților și cunoștințelor, deoarece nu exista nimeni căruia să i le poată încredința. Acel tânăr fascinant pe care anii, legile și timpul care se scurge pe pământ îl transformaseră într-un bătrân cu părul alb...

Am încetat de a mai auzi vocea fermecătoarei și adoratei mele Annie doar în ziua în care m-am decis să merg la maestrul Beinsa. „Trebuie neapărat, mamă”, insistă ea cu acea voce pe care o auzeam în visele mele, „pentru mine și pentru tine. Trebuie să te duci la el. E destinul tău, viața ta viitoare și sarcina ta. Aștept să faci asta”.

După ce au trecut patruzeci de zile de la cea mai nefericită zi din viața mea, am pornit, cu ajutorul unor prieteni, spre acea casă albă, spre acea cameră albă despre care îmi vorbise Annie.

Maestrul Beinsa, plin de amabilitate, m-a invitat să iau loc într-un fotoliu de ratan, pe care se afla o pernă nu foarte groasă, și s-a așezat în fața mea. L-am observat în tăcere și m-a

privit și el un lung moment, fără să rostească vreun cuvânt. Deodată, m-am simțit cuprinsă de o durere profundă și insuportabilă. Maestrul Beinsa păstra în continuare tăcerea, dar am înțeles că aștepta să nu mai plâng. După ce am plâns amarnic, lacrimile s-au oprit și, nu știu de ce, i-am zâmbit cu tristețe. M-a privit și fața i s-a luminat de un surâs timid.

După ce am căpătat puțin curaj, am zis:

- Maestre, de ce trebuia ca draga, buna și preaiubita mea Annie să moară? Am venit într-un fel la cererea ei insistentă ca să vă povestesc un vis al ei, cum s-a îmbolnăvit și a părăsit această lume în ziua Sfântului Petru.

Maestrul a ascultat cu atenție visul lui Annie și a dat din cap ca o persoană care știa ce i se povestea. N-a zis nimic. Dar, când, cu o voce plină de disperare, am început să strig: „Annie, fata mea adorată, a murit!”, maestrul m-a privit cu o mirare plină de seninătate și, cu fața luminată, mi-a zis:

- E vie!

- Cum, e vie? N-am îngropat-o?

Atunci, s-a ridicat, a trecut în spatele unui paravan, s-a întors după un minut și a pus pe masă un pahar cu apă și o bucățică de zahăr. S-a așezat din nou, a luat bucățica de zahăr în mână și a zis:

- Aceasta reprezintă forma unui corp fizic, în timp ce apa reprezintă viața integrală.

A aruncat zahărul în apă și a continuat:

- Iată cum bucățica de zahăr dispare din ochii noștri, dar dulceața zahărului rămâne în apă. E inaccesibilă vederii, dar gustul o percepe. În viața integrală, nimic nu se pierde.

- Maestre, de ce nu mi-am adus fiica aici cât a fost bolnavă? am întrebat. Cât sufăr din cauza asta!

- Pentru că nu aveai lumina. Dar ea, fiica ce a plecat, este un suflet eliberat și, dacă știi cum s-o chemi, va veni să te viziteze.

Mă pregăteam de plecare, știind că și alte persoane așteptau o întrevedere cu el, dar, înainte, am întrebat:

- Dar eu ce voi face, maestre?

Răspunsul pe care l-am obținut mi s-a părut, la prima vedere, absurd, bizar. M-a durut, deoarece am crezut că a fost o glumă.

- O să-ți cumperi o vioară și vei începe cu începutul, vei face game.

Stupefiată, am ridicat ochii spre el, dar am văzut că fața îi era cât se poate de serioasă, ba chiar cu o expresie de reculegere. Am înțeles că nu era o glumă.

- Dar n-am atins în viața mea o vioară. De ce-mi dați acest sfat inexplicabil? Am aproape cincizeci de ani. Și acum, după tot ce am trăit, oare voi găsi în mine curajul și forța de a studia vioara?

- Suferința ta e doar o suferință. Cu ea vei cânta do, re, mi... și nu-L vei blestema pe Dumnezeu. Nu cunoști legile vieții, nici care sunt cauzele pentru care se întâmplă tot ce vedem pe pământ...

Am plecat chinuită de gândurile cele mai felurite și mai contradictorii. Am intrat în pădure și, meditănd profund, m-am așezat pe o bancă. Am început să-mi vorbesc:

„Doamne, ce mare încercare și ce eroism incomensurabil mi se cer, căci toată viața va trebui să port în suflet acest chin! Ce consolare mi-a adus înțeleptul maestru Beinsa? Mi-a spus că e vie și nu va dispărea niciodată, în același fel în care zahărul se transformă în apă dulce. Îmi recomandă să cânt la vioară ca să nu-L blestem pe Dumnezeu...”

Așa cum căile și lucrările lui Dumnezeu sunt necunoscute, și sufletul omului este secret și de nepătruns. Niciodată n-aș fi putut să admit, nici măcar să-mi imaginez că, după această mare nenorocire suferită, mi se vor întâmpla astfel de lucruri pe care voi fi în stare să le fac.

Pe acest pământ, suntem sclavii obiceiurilor, ai cutumelor și tradițiilor. Pentru bucurie și pentru durere avem forme de exprimare stabilite. Când ne lovește durerea, îmbrăcăm haine negre, ne închidem în noi, ne luăm privirea de la lume și evităm să ascultăm sau să ne ocupăm de muzică. Nu știm ce li se potrivește mai bine celor care au plecat în Lumea de Dincolo. Oamenii care n-au credință și cei slabi în suferință încep să bea sau să se dedea altor obiceiuri iluzorii. Cei care au credință însă consideră că trebuie să le adreseze defuncților lor doar suspine și rugăciuni. Ce păcat că oamenii nu știu ce plăcere putem oferi sufletelor defuncților cu muzica, poezia sau oricare altă artă prin care ne exprimăm iubirea față de ei! Dar ce aveau să zică rudele, prietenii, cunoștințele aflând că o femeie ca mine, care

tocmai și-a pierdut copila cea mai dragă, asistă la concerte simfonice, cântă melodii la un instrument sau cântă din gură? Și oamenii nu aveau oare să creadă și să-și șoptească la ureche că durerea mi-a luat mințile, dacă ar afla că mi-am cumpărat o vioară și, ascunsă într-un colț al casei, învăț să cânt gama?

Nici măcar una dintre miile și milioanele de mame care trăiau chinuite de durere, pentru că-și pierduseră un copil din cauza războiului, a unei boli sau a unei catastrofe, n-ar crede că am înnebunit, dacă ar afla că, după ce mi-am pierdut copilul preferat, mi-am cumpărat o vioară și că, închisă în casă, scârțâi cu arcușul pe coarde ca o școlăriță?

Dar nu-i așa.

Luasem deja vreo cincisprezece lecții de la o soră din Frăție care știa să cânte la vioară, dar nu îndrăzneam să cânt nici în fața soțului, care m-ar fi privit cu dispreț, nici în fața celorlalți copii. Toți ar fi zis că sunt o dementă excentrică sau că sufăr de un fenomen patologic.

Cui i-aș fi putut explica că învățasem deja să scot din vioară sunete mai armonioase, că eram convinsă că, ca niște tânguiri sfâșietoare, ele vor ajunge la auzul adoratei mele Annie în acel Ego necunoscut, din lumea minunată a sufletelor? Am observat că, ascultând acele sunete încă rudimentare, dar emoționante, durerea nu se micșora, ci căpăta, într-un fel, sens. Îmi imaginam că Annie era așezată undeva într-un colț întunecat al încăperii și asculta muzica durerii inconsolabile a mamei sale, dar care găsisese deja un sens.

Când rămâneam singură, mă duceam la maestrul Beinsa să-i povestesc lucrurile pe care le trăiam. Mă asculta cu atenție și fața îi căpăta expresia unei concentrări în rugăciune. Doar maestrul putea să mă înțeleagă și să nu gândească ceva rău despre mine, el care reușise să mă convingă, la vârsta mea, să înlocuiesc plânsul permanent - care, după spusele lui, nu era pe placul sufletelor - cu melodii, deși cântate cu greu și stângăcie la vioara mea.

De două ori pe săptămână, mă duceam acolo sus, în pădurea de pini, să ascult cuvintele maestrului. Când se întâmpla să nu mă duc sau să nu mai cânt un timp la vioară, simțeam parcă într-o suflare reproșurile pe care mi le făcea Annie și chiar pe cele ale celorlalți copii ai mei, care aflaseră că în felul acesta îmi exprimam durerea. Și, în acele zile, în casă se

simțea parcă ceva apăsător. Grinzile tavanului trosneau într-un fel aparte și dulapurile își mișcau spatele uscat.

Au trecut anii. Nu mai puteam să trăiesc fără cuvintele maestrului, fără consolarea și sensul pe care le găseam în învățătura Frăției. Se zice că timpul șterge suferința. Nu-i adevărat. Suferința sufletească rămâne. Însă timpul ne face capabili să suportăm și chiar să iubim suferința, dar și, lucru cu atât mai uimitor, să credem că fusese absolut indispensabil și inevitabil să ne schimbăm radical felul de a trăi.

Căile care duc la trezirea sufletului omenesc sunt diverse. Una dintre aceste căi este suferința.

MAESTRUL ȘI ÎNVĂȚĂTURA LUI

Expunere de Mara Belcieva

Prima dată când l-am întâlnit, maestrul Deunov mi s-a părut în vârstă. Părul lung și grizonat i se unea cu barba albă ca zăpada. Ochii căprui, cu o privire blândă ce dezvăluia o viață interioară profundă, îi străluceau sub sprâncenele stufoase cărunte. Avea o frunte senină și descoperită, nasul drept și fin. S-ar putea crede că acea față, atât de spiritualizată, a servit ca model pentru capul din bronz al lui Homer care e păstrat în muzeul din Florența, printre atâtea capodopere.

Îndată ce începe să vorbească, bătrânul dispare și uiți de necaz, de sărăcie, de suferință și de moarte. După câteva minute, te simți purtat dincolo de spațiu și de timp, în sferele cele mai luminoase ale sufletului său.

Apoi tace. Din spatele pupitrului coboară un bărbat de talie mijlocie, cu mișcări armonioase. Apoi, se apropie de tine cu o mare simplitate. Se află lângă tine, în haine gri-deschis sau albe. Și te întrebi: „Acesta este oare maestrul? E chiar el?”.

Câțiva discipoli îl însoțesc până la umila-i locuință, în mica grădină expresivă în mijlocul căreia înfloresc trandafiri și sunt răspândiți stupi.

Femei, bărbați, bătrâni, tineri, bogați, persoane sănătoase, bolnavi proveniți din toate straturile societății intră și ies din casă în orice moment al zilei. Unii ajung doar până în prag și, obținând în tăcere răspunsul, pleacă mulțumiți. Alții își așteaptă cu răbdare rândul și, când ajung în fața lui, uită de ce anume au

venit, deoarece au lăsat departe în urmă problemele și grijile meschine, ascultând cu atenție, ca într-un alt univers.

Deseori, puteau fi văzuți în fața ușii sale oameni care fuseseră înainte fericiți, mândri, plini de siguranță, care luau totul peste picior, dar care, loviți acum de nenorocirile vieții și auzind despre el, veneau după o ultimă consolare. Și, când ieșeau, aveau fața luminată, transformată. Optimismul imens din grădina în care creștea înțelepciunea maestrului însuflase un sens nou în viața lor plină de inutilități.

Maestrul vindecă trupul prin intermediul minții. El recomandă înainte de orice razele soarelui din zori și vegetarianismul. Alimente vegetariene sunt servite pe masa lui modestă, la care se află întotdeauna oaspeți veniți de departe sau de aproape. Maestrul vorbește cu ei sau le transmite învățăturile pe care i le cer. Cuvintele lui au spirit, sunt presărate cu vorbe de duh.

Lângă Sofia, Frăția are propriul amplasament, „Izgrev” (răsărit de soare). De jur împrejur se găsesc căsuțe din cărămidă sau lemn, unde discipolii își petrec vara. Dar mulți dintre ei stau acolo și iarna. În locul cel mai înalt este ridicată o sală mare și, lângă ea, camera de sus a maestrului. Acolo, în zori, la răsăritul soarelui, înainte ca vreo persoană să-și înceapă treburile zilnice, discipolii se adună pe o pajiște mare. Au în față un peisaj muntos de o mare frumusețe: Vitoșa, masivul Rila și Pirin. Discipolii fac acolo exerciții de gimnastică cu mișcări armonioase și cântă. Textul și muzica celor mai multe cântece sunt compuse de maestru. În fiecare duminică, de la ora zece la douăsprezece, maestrul ține o conferință publică, într-un limbaj pe înțelesul tuturor. În plus, săptămânal, există un curs general și unul special destinat discipolilor și celorlalți tineri.

Maestrul iubește munții. În fiecare anotimp al anului, însoțit de discipoli, face excursii pe Muntele Vitoșa. Dar, vara, merge pe Muntele Mussala. În cursul ultimilor ani, ei își petrec vacanțele pe malul celor Șapte Lacuri din masivul Rila, unde au trasat cărări, au construit poduri și două fântâni din bucăți de marmură, din care apa țâșnește din abundență. Tabăra se află lângă cel de-al doilea lac.

*

* *

În ceea ce privește cunoașterea universului, maestrul pornește din același punct al raționamentului ca toți scriitorii ocultismului și chiar ai budismului. Dar nu vorbește niciodată în mod special despre asta, căci discipolul trebuie să verifice totul el însuși: credința lui trebuie să fie cunoaștere, nu superstiție. Această concepție pe care o are despre cunoașterea universului nu e o ipoteză sau o teorie, ci o realitate superioară, bazată pe experiența personală. Pe această realitate superioară își construiește maestrul învățătura despre viață și de aceea cuvintele lui sună ca o revelație.

Natura este vie și rațională. Nimic nu e rodul întâmplării. Totul se face conform unui plan determinat. Viața este continuitate. Moartea, în sensul pe care i-l dau oamenii, nu există. Nașterea și moartea sunt procese interne: murim și ne naștem zilnic. Murim dintr-o viață ca să ne naștem în alta. Unde sunt raiul și iadul? Există ele? „Zi de zi, intrăm în rai și în iad și ieșim de acolo. Dacă vă comportați după legile lui Dumnezeu, sunteți în rai; dacă-L părăsiți pe Dumnezeu, sunteți în iad. Viața e în Dumnezeu. În afara Lui, e moartea, iar ceea ce oamenii numesc moarte nu se poate opune mișcării continue și evoluției vieții: este doar o transformare exterioară, așa cum gheața se topește și devine apă”.

În general și în mod superficial, învățătura maestrului Peter Deunov este considerată ca fiind a unei secte, în realitate, dacă luăm definiția lui Tolstoi, fiecare religie e o sectă, căci se consideră ea însăși ca purtătoare a Harului lui Dumnezeu, socotește că dogmele ei sunt cele adevărate, acuzând celelalte religii că greșesc. Numai că învățătura lui Peter Deunov nu este a unei secte și nu este o religie. În plus, nu intră în contradicție cu nicio religie și nu contestă niciuna, oricare ar fi ea.

„Religia este un veșmânt al Adevărului. Prin «religie» se subînțeleg forme: este ceva exterior. Veșmintele pot să fie diferite, dar Adevărul e unic. Se spune că nu trebuie să existe o singură religie. Îi este oare posibil unui copac să trăiască cu o singură frunză? Trebuie să existe o legătură exterioară între ele, dar nu să fie unice. Dumnezeu n-a creat oamenii nici ortodocși, nici catolici, nici protestanți, nici ocultiști, nici de vreo altă religie, nici de vreun anumit rang ierarhic sau social; toate acestea au venit după aceea, și asta nu e important. Important este ce vine de la Dumnezeu, și acesta este omul. Omul nu este creat pentru religie, ci religia este creată pentru om. Cărei religii îi aparține omul exterior n-are importanță; important este ce anume e interior”.

Și cei care vor să-l urmeze pe maestrul Peter Deunov nu sunt nici botezați, nici înregimentați, nici supuși vreunei formalități, nici vreunui rit. Căci învățătura lui nu este nici sectă, nici religie, ci e o școală liberă - învățătura vieții -, o universitate liberă, ale cărei porți sunt deschise pentru toți cei care intră și ies după voia lor. Poți să crezi sau nu, să fii de acord sau nu, o faci pe răspunderea ta. „De ce vorbesc? De ce strălucește soarele? Propovăduiesc pe răspunderea mea: doar acolo unde gândirea voastră se încrucișează cu a mea, aceasta vă va fi de folos”.

Puteți întâlni lângă maestrul Deunov oameni de diferite religii, de diferite convingeri. Nu contrazice, nu contestă pe nimeni. „Nu vreau să vă distrug profesiunea de credință”. Nu este nici măcar împotriva ateismului. Acesta este și el doar o formă, dar o formă de gândire. „Dumnezeu Se manifestă prin intermediul fiecărei persoane care are un ideal, care luptă pentru Bine în lume, care trăiește pentru El și-L slujește în mod dezinteresat, chiar dacă nu e conștient de asta, chiar dacă se consideră ateu”.

Sau:

„Dacă o religie îmi edifică viața, o accept. Dacă îmi pune piedici, o resping. Profesiunea voastră de credință de astăzi nu trebuie să fie asemenea celei de ieri, nici cea de mâine asemenea celei de azi. Trebuie să dobândim zilnic ceva nou. Apostolul Petru a zis: *Noi toți nu vom muri, ci ne vom transforma*. Trebuie să ne naștem zi de zi”.

Materialism, sau idealism?

„Există oameni care sunt exterior idealști, dar interior materialști, în timp ce alții sunt exterior materialști și interior idealști. Important este ce ești interior. Zici că nu crezi în Dumnezeu, ci doar în omenire. Ne putem înțelege amândoi”.

Maestrul Deunov nu respinge nicio concepție asupra vieții, din moment ce încurajează omul să se perfecționeze spiritual. Nu respinge nicio opinie, oricare ar fi, din moment ce omul care o are ia din ea forța necesară ca să slujească Binele în lume, ca să-L slujească pe Dumnezeu. „Toți oamenii, indiferent de religie și doctrină, care poartă în ei un ideal înalt, care, într-un mod cinstit și altruist, luptă pentru Bine, pentru sublimul din lume, pentru starea de bine a întregii omeniri, trebuie să-și întindă mâna. Diferențele lor exterioare vor aduce doar frumusețe în diversitate”. Este clar că într-o astfel de învățătură nu există loc pentru cuvântul „sectă”.

Dar, nerespingând nimic, maestrul Deunov ne arată doar o cale: calea iubirii. „Numai iubirea de Dumnezeu aduce plenitudine vieții. Aceasta este calea perfecționării interioare pe care fiecare trebuie s-o urmeze singur. Acolo are loc sinteza dintre individualism și colectivism. Drumul tău e trasat de cei care sunt mai avansați decât tine. Și trebuie să trasezi drumul pentru cei care sunt mai în urmă decât tine. Cel mare îl ajută pe cel mic. Mare nu e cel care e slujit, ci cel care slujește”. Ajutoarele invizibile se găsesc la un nivel mai ridicat decât oamenii. „Omul este un lucrător al lui Dumnezeu. Cu cât crește, cu atât i se încredințează mai multe sarcini responsabile”.

Cel ce caută perfecțiunea și prosperitatea pentru el însuși rămâne la același nivel, deoarece este detașat de Tot, deoarece a ieșit din planul general. Și viața nu există decât în Tot și doar în Tot putem crește. Spiritul omenesc, spiritul omenirii conduce viața pe pământ. Toate ființele omenești sunt doar organele lui, doar slujitorii omenirii, omului cosmic. Și, pentru că slujitorii se

ceartă și se bat, fiindcă fură și fiecare crede doar în el, treburile Stăpânului nu merg și suferă și ei.

Maestrul Deunov vrea să facă din elevii lui luptători ai voinței lui Dumnezeu. De aceea trebuie ca ei să-și anihileze orice teamă. Și, ca să reușească asta, trebuie neapărat să aibă o credință absolută, o încredere absolută în natura vie. Și aceasta, într-o viață pură, o inimă pură, o gândire pură, un corp pur. Este nevoie de o echitate absolută, de o cinste și un altruism absolute. „Fiți întotdeauna fideli, sinceri, puri și buni! Discipolul trebuie să-și călească voința: niciun obstacol nu trebuie să-l facă să se poticnească. De exemplu, dacă a fost prevăzută o excursie în munți și în acel moment începe să plouă, să ningă, să se facă foarte frig sau se dezlănțuie o furtună, trebuie să se plece la ora stabilită, fără a fi luate în seamă elementele dezlănțuite ale naturii. În această viață, discipolul va întâlni cele mai mari furtuni: trebuie să învețe să le suporte. În orice condiții se va afla, discipolul trebuie să lucreze, căci în toate condițiile va fi întotdeauna ceva favorabil. „Oriunde veți fi plasați, trebuie să lucrați”. „Lumea le aparține celor muncitori”. „Alternați munca fizică cu munca intelectuală. Discipolul trebuie să învețe de peste tot și de toate. Maestrul Deunov nu respinge știința, dar, după știința oficială, există o alta pe care omul o va învăța de la natura vie. Chiar și maestrul își ia de la ea cunoștințele. „Nu poți să treci în clasa următoare dacă n-ai terminat-o pe prima. Întâi, trebuie să studiezi lumea fizică - vei învăța toate științele care se învață la școală și în universități și apoi vei începe să studiezi știința lumii spirituale”.

Iubirea de studiu este tipică la discipoli. Ei termină mai multe facultăți la universitate. Există mulți care n-au mers la școală și își fac studiile secundare și intră la universitate. Există cazuri în care oameni de șaiszeci de ani abia la acea vârstă încep să învețe să citească și să scrie. „Nu există bătrânețe. Este bătrân doar cel care nu muncește, care zice: *Timpul meu a trecut deja!* Cel care muncește și studiază este întotdeauna tânăr. Vreau să fiți mereu tineri”.

El recomandă în mod special muzica. Muzica este simbolul armoniei cu legile naturii vii. Numărul celor care au terminat Academia de muzică din țara noastră este proporțional foarte mare. Pictura, poezia înnobilează și ele sufletul.

Maestrul Deunov nu respinge viața. El nu le cere discipolilor să fie asceți. Ei trebuie să lucreze în toate domeniile vieții unde se creează bunurile materiale și spirituale - fiecare după capacitățile lui dar să se distingă prin cinste și altruism și să fie conduși de Marea Iubire Divină. „Fiți în lume, dar nu fiți din lume”. Viața pe pământ este cea mai importantă. Omul nu e răspunzător doar de el însuși, căci de înălțarea sau de căderea lui depind înălțarea sau căderea tuturor ființelor care se găsesc sub el. Pământul se află în prezent într-o sferă de influențe cosmice dintre cele mai favorabile. Ceea ce se întâmplă acum pe pământul nostru nu s-a mai petrecut niciodată înainte. A venit vremea ca fiecare cap să se maturizeze. Lumea invizibilă le cere oamenilor să-și organizeze viața după legea Iubirii. Dar, dacă vor rămâne surzi, catastrofa va fi inevitabilă. „Să fim fericiți pentru ceea ce trăim pe pământ și pentru ceea ce va veni într-o zi, care va aduce pacea și bucuria tuturor oamenilor”. Sau: „Sarcina noastră este să instaurăm împărăția lui Dumnezeu pe pământ, să devenim vehiculele legilor lui Dumnezeu. Păcatul e un munte care desparte pământul de cer. Hristos a străpuns acest munte, dar puțini sunt cei care pornesc pe cărarea îngustă”. Sau: „Tatăl, mama, căminul sunt primele instituții de pe pământ. Să fii maestru înseamnă să dai naștere cuiva. Întâi, educați-vă pe voi înșivă. Este liber doar cel care este unit cu Dumnezeu, cel care duce o viață conștientă”. Sau: „Dumnezeu și Hristos sunt cele două principii. Dumnezeu este germele minții, baza pe care se construiește viața, în timp ce Hristos este Principiul rațional provenit din Dumnezeu Unitar și conduce și salvează toate ființele vii”.

Sau: „Dumnezeu înseamnă gânduri plăcute în mintea noastră. Sau: „Îl căutați pe Dumnezeu în cer? E cu voi atunci când suferiți. Sau: „Prima condiție pentru ca Dumnezeu să trăiască cu voi este modestia”.

Impresia pe care o ai prima dată când asculți conferințele maestrului Deunov este fragmentarea. Ai impresia că orice legătură este exclusă. Aceasta pentru că se exprimă în metafore și simboluri. Vorbește despre o realitate superioară, realitatea noastră vizibilă fiind doar reflexia ei. Și, ca s-o exprime, folosește metafore și simboluri din viața zilnică, din literatură, din știință. Și doar cel care l-a ascultat mult timp sau este înzestrat cu capacitatea înnăscută de a înțelege latura

interioară, spirituală a lucrurilor, doar acela care se obișnuiește cu limbajul și simbolurile lui începe să priceapă legătura interioară dintre diferitele metafore.

Se știe că maestrul Deunov a făcut studii de medicină, în afara cunoștințelor din domeniul biologiei și al științelor naturale, din exemplele folosite în conferințe sare în ochi marea sa erudiție. Cunoaște bine limbile și literaturile engleză, rusă, poloneză și bulgară. Cunoaște foarte bine istoria lumii. A studiat toate marile filosofii ale Antichității, ale Evului Mediu și ale epocii noastre moderne. Cunoaște științele matematice și astronomia. Cunoaște foarte bine istoria și muzica. El însuși e un bun muzician și cântă deseori la vioară. Pe lângă melodiile cântate de discipolii lui, a creat compoziții pentru vioară. Ele sunt caracterizate de blândețe și intensitate mistică. Se execută foarte des pastorală lui. Ne impresionează în mod deosebit cunoștințele sale aprofundate de mitologie antică și orientală. Este și o sursă inepuizabilă de anecdote și episoade din viața marilor personalități din toate secolele și de la toate popoarele. Urmărește toate evenimentele politice și sociale atât din țara noastră, cât și din lumea întreagă, dar și știrile despre descoperirile noi din știință, tehnică, medicină. Își ia metaforele și exemplele din toate aceste domenii ca să-și exprime ideile. De aceea zice deseori: „Nu-mi luați cuvintele întocmai, ci interpretați-le”. Deseori, face el însuși aceste interpretări.

Maestrul Deunov nu urmărește popularitatea, dar numărul discipolilor săi crește de la an la an. Numai în Bulgaria are aproape 40.000 de discipoli (*Nu se poate face o actualizare a acestui număr (n.ed.)*). Dar are și în America de Nord și de Sud, în câteva țări din Balcani și din Europa. Multe conferințe ale sale au fost traduse în franceză, italiană, engleză, dar și în spaniolă, germană, esperanto, japoneză etc.

Lângă Frăția din Sofia se află o școală unde se învață după o metodă pedagogică nouă, în conformitate cu natura.

*

* *

Ceea ce se spune despre învățătura maestrului Deunov este infim. Nu este cu putință s-o cuprinzi pe toată, s-o închizi în cadrul unei definiții sau s-o treci într-o categorie. Este o mină inepuizabilă de înțelepciune și știință generatoare de viață, din care fiecare ia ce dorește în funcție de propria-i dezvoltare. Este

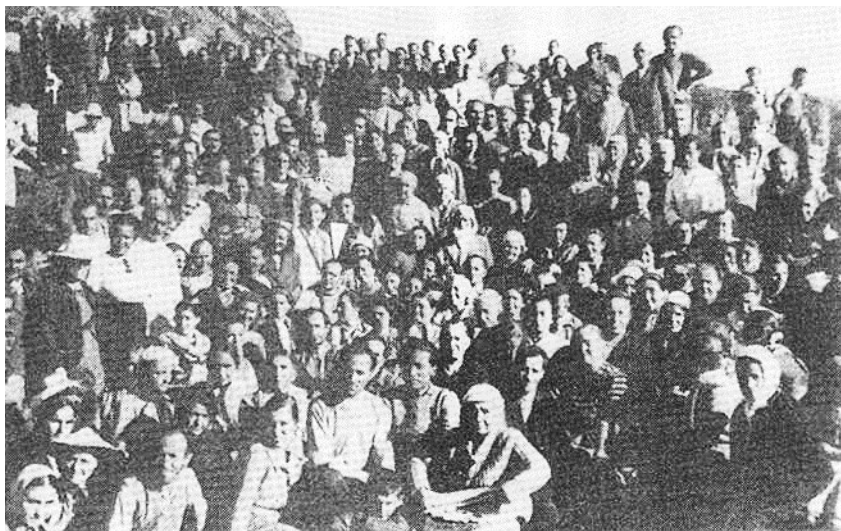
o mină inepuizabilă de înțelepciune din care ia fiecare, cu condiția să nu fie însuflețit în viață de stimularea unei cupidități vulgare. Nu contează dacă este credincios sau necredincios, idealist sau materialist, este de ajuns să fie un om cu gândirea curată.

Când maestrul vorbește, ai impresia că e așezat pe malul mării, că ia din ea și umple recipientele mici ale auditorilor, după volumul lor. Și se simte că această abundență nu poate să înceteze niciodată.

Mara Belcieva

MĂRTURIA UNUI GRUP DE FRANCEZI ÎN BULGARIA ÎN 1939

În vara anului 1939, exact înainte de începutul războiului, câțiva francezi și-au concretizat planul de a veni în Bulgaria ca să-l întâlnească pe maestrul P. Deunov și să ia contact cu discipolii săi de aici. Ei cunoșteau existența maestrului de un an sau doi. Un elvețian, care locuia atunci la Paris și participase la această călătorie, le-a trimis unor prieteni, în noiembrie 1939, scrisoarea următoare, care este o mărturie emoționantă, ce nu mai are nevoie de comentarii.

Francezi în Bulgaria în august 1939, printre discipolii maestrului. Săgeata îl indică pe autorul mărturiei care urmează.
Maestrul este în centru

Lausanne, 19 noiembrie 1939

Dragi prieteni,

Recunosc că nu prea știu cum să procedez ca să vă scriu. De când ați părăsit Parisul, au avut loc evenimente care ne-au marcat viața. Pentru noi nu mai contează acum decât, ghiciți asta, Frăția, maestrul, Rila, Izgrev.

Ar trebui probabil să vă putem vorbi îndelung, direct, despre ce-am trăit la Izgrev și la Rila, ca să puteți întrezări cât de cât cine este cu adevărat maestrul, ce este Frăția.

Ceea ce am găsit la Rila și la Izgrev ne-a depășit așteptările. Există acolo un fel de zori ai noii omeniri; există acolo un foarte mare maestru, al cărui nume trebuie să fie rostit cu respect.

Mi-ați dat de înțeles în ultima scrisoare că ceea ce voi simți ar putea să fie un fel de stimă sau de admirație intelectuală pentru maestru. Nici vorbă de așa ceva. Maestrul este unul spiritual și învățătura lui este în întregime chistică.

Trebuie să încercăm să vă istorisim ce-am trăit acolo? Ar fi nevoie de o carte întreagă și eu trebuie s-o fac în câteva pagini...

Întâi, câteva cuvinte despre călătoria care avea să fie marcată de multe incidente materiale. Aveam un număr enorm de bagaje (eram optsprezece); trebuia să stăm opt zile la Izgrev, foarte aproape de Sofia, într-o climă comparabilă cu cea de la Nisa, apoi cincisprezece la o altitudine de 2.200 m, la Rila, unde temperatura este, noaptea, apropiată de zero grade. La Rila, trebuia să locuim în corturi individuale, lucru nou pentru șaptesprezece dintre noi! Această viață în două feluri de condiții climatice diferite impunea bagaje destul de complicate, mai ales pentru oameni lipsiți de experiență ca noi. În afară de bagaje, aveam și patru colete mari și un cort mare pliat (cadoul francezilor pentru maestru). În fine, aveam aparatele foarte grele de înregistrat discuri de gramofon. Toate astea făceau peste șaiszeci de bagaje mari, pe care era imposibil să le ținem în trei compartimente și care blocau culoarul vagonului. Mai mult decât atât, a fost nevoie de mai multe transbordări și de mai multe treceri la vamă. Călătoria fusese foarte prost organizată de o agenție; eram frânți fizic. Ba chiar am auzit un participant murmurând (ne aflam abia la Milano) că, dacă ar fi

știut cum e, n-ar fi plecat niciodată. După două zile, plângea de bucurie și de emoție, căci primirea de la Izgrev a fost de-a dreptul înduioșătoare.

Un frate de acolo ne-a așteptat la frontiera bulgară, astfel încât ultimele operații vamale au trecut pe neobservate, la fel și formalitățile pentru introducerea de devize, care ne-au pricinuit o oarecare îngrijorare.

Apoi am ajuns la Sofia, unde vreo douăzeci de frați ne-au primit la gară și ne-au eliberat de grija acelor multe și stânjenitoare bagaje. Am fost conduși imediat într-o mare clădire de băi, din centrul Sofiei, unde am putut să ne odihnim și să scăpăm de praful strâns după trei zile și trei nopți de mers cu trenul.

La nici douăzeci de minute de centrul orașului, am ajuns cu autobuzul la Izgrev, un parc natural foarte frumos, cu câteva căsuțe albe în mijlocul naturii. Acesta a fost primul nostru contact cu acel Izgrev despre care ni se vorbise.

Cea mai mare parte a Frăției aflându-se la Rila pe timpul verii, la Izgrev ne-au primit doar vreo cincizeci de frați și surori. Dar această primă primire avea să ne producă deja o impresie profundă. Acei cincizeci de „ambasadori ai Frăției erau grupați la intrare și, ca bun-venit, au cântat în cor melodii compuse de maestru. Această primire era frumoasă și emoționantă prin simplitatea ei. Dar cel mai mult ne-a surprins faptul că am observat pe mai multe chipuri o expresie, o lumină, o privire, mai ales, care aparține doar ființelor foarte dezvoltate spiritual, celor care nu trăiesc viața oamenilor obișnuiți.

Evident, am fost găzduiți la cei care ne puteau primi și am aflat că mulți dintre ei își părăsiseră camerele ca să se instaleze într-un pod, ba chiar într-un beci. Seara am luat prima masă bulgărească sau, mai curând, prima masă la Frăție.

Frugalitatea hranei membrilor Frăției a fost alt motiv de uimire. Dar ce savoare în această frugalitate! O supă groasă de legume, destul de condimentată, cu usturoi, două felii de pâine; uneori primeam pepene verde și brânză la desert, atâta tot. I-ai fi putut crede subalimentați, dar am remarcat o mare rezistență și robustețe atât la tineri, cât și la cei mai în vârstă.

După masa de seară, adică abia coborâți din tren, au dorit să ne ofere muzică. Mulți dintre frații de acolo sunt muzicieni, și unii, de prim ordin: își duc traiul acompaniați de cântece și de

muzică de dimineață până seara (în perioada vacanței, bineînțeles). Maestrul cântă și el la vioară și pian; a compus cântece admirabile, ca și toată muzica paneuritmiei.

A doua zi, la șase dimineața, eram deja toți adunați pentru paneuritmie. La Paris, executaserăm deja câteva mișcări, dar nu simțiserăm toată puterea și frumusețea acestei paneuritmii. Dar, din acea primă dimineață petrecută la Izgrev, am fost cu toții cuprinși de inexplicabila acțiune binefăcătoare a acelor mișcări, de frumusețea nobilă a gesturilor și a muzicii. Pe plan pur ritmic, acele mișcări sunt deja admirabile; când le cunoști sensul profund, simți mai mult decât admirație. Ființa, în manifestarea sa exterioară, ca și în realitatea sa interioară, se ridică la un nivel estetic, la o calitate de armonie necunoscută până atunci de cei mai mulți dintre noi, așa presupun, necunoscută de mine, cu siguranță. Amintesc, la întâmplare, numele câtorva mișcări: trezirea, purificarea, biruința, înălțarea, frumusețea, țeserea, bucuria pământului etc.

Există 28 de mișcări și totul durează 45 de minute. La Izgrev, la prima noastră participare, a fost doar o orchestră mică de muzicieni, toți ceilalți fiind la Rila. Uneori, cântă aproape o orchestră simfonică, cu 20-30 de muzicieni.

Uitasem să vă spun că, înainte de paneuritmie, am făcut cele șase exerciții de gimnastică, cunoscute deja de prietenii noștri parizieni.

Dar primul nostru contact cu Izgrev avea să fie scurt: la două zile de la sosirea noastră, noaptea (la două dimineața), aveam să plecăm spre Rila. Cu o seară înainte, câteva surori veniseră să coasă pânze groase în jurul valizelor noastre, transportul fiind prevăzut să se efectueze cu catâri pe o porțiune mare de drum.

Deci plecarea, noaptea; trei ore de autocar printr-un șes arid. Apoi, apar peisaje în care vegetația devine din ce în ce mai abundentă, peisaje ca din Munții Jura. Trebuie atunci pornită pe jos ascensiunea în masivul Rila, până la altitudinea de 2.200 metri. Asta înseamnă șapte ore de mers. Nu e nevoie să fii foarte antrenat ca să ajungi cu bine la țintă; apropiata întâlnire cu maestrul ne dădea forță tuturor.

De altfel, câțiva frați coborâseră până la jumătatea drumului, aducând un ceaun mare. Ne-au făcut apă caldă,

faimoasa apă caldă (*topla vodă*), faimoasă asemenea celor șase exerciții, adevărat panaceu.

Apoi, pe când ne apropiam de țință, alți frați și alte surori ne veneau în întâmpinare, cei mai tineri și mai curajoși, cei cărora nu le era teamă să repete partea cea mai abruptă a urcușului, doar din simpla plăcere de a ne însoți. Pe măsură ce ne apropiam, alții ne ieșeau în întâmpinare, astfel încât, cu puțin înainte de a ajunge, formam un cortegiu de peste două sute de persoane. De fiecare dată când un grup ni se alătura, o făcea întonând o melodie foarte frumoasă de întâmpinare, pe care o cântam apoi cu toții în cor și care răsună în toți munții. Această primire era emoționantă; eram impresionați întâi pentru că primirea era plină de o bucurie profundă și naturală, vizibilă pe toate chipurile, apoi, pentru că simțeam că ne apropiam de, că luam contact cu ființe spirituale mai avansate decât noi. Și ei erau emoționați, deoarece era prima oară când un grup destul de mare făcea o călătorie atât de lungă ca să vină să-l salute pe maestru. Apoi, am ajuns în locul în care se afla tabăra, unde am fost întâmpinați cu cântece.

Dar nu străbătuserăm, încă, ultima etapă. Am fost adunați rapid și am fost conduși la cortul maestrului. Acel cort domina tabăra. Mai trebuia să urcăm cinci minute pe o pantă abruptă ca să ajungem la el. În ciuda oboselii, acest ultim efort ne-a costat cel mai puțin. Maestrul era în picioare în fața cortului. Ne-am apropiat, unii după alții, ca să-l salutăm. Frații bulgari se aflau în jurul nostru și cântau. Emoția era intensă; mulți plângeau; cei care nu plângeau făceau eforturi mari ca să-și stăpânească lacrimile, lacrimi de bucurie așa cum cred că nu le este dat prea des oamenilor să aibă.

Maestrul a rostit câteva cuvinte foarte simple despre iubire, care ne-au fost traduse.

Nu vreau să descriu impresia pe care ne-a făcut-o personalitatea maestrului. Tot ce pot să spun este că, pentru noi toți, acest prim contact cu el, acolo sus în munți, a fost un moment care va marca o cotitură în existența noastră.

Seara, am avut primele experiențe de tabără. Toate corturile noastre fuseseră montate de gazde, dar a trebuit să ne instalăm acolo. Între saltelele de paie era un culoar de doar douăzeci de centimetri; acesta era tot spațiul de care

dispuneam ca să circulăm și să așezăm valizele. Problemă spinoasă!

A doua zi, la 4:30 (era încă întuneric), suntem treziți de o trompetă. Aproape pe bâjbâite, la lumina unei lumânări sau a lanternelor, ne îmbrăcăm în grabă. Luăm cuverturi, căci e destul de frig, și urcăm pe un pisc de piatră, încă amorțiți de somn. Cu fața spre răsărit, ne așezăm, strânși unii în alții, căci muntele e abrupt, suntem mulți și terasa stâncoasă pe care ne aflăm nu este foarte mare. Ne rugăm și medităm câteva clipe. Sosește maestrul; ne ridicăm să-l salutăm. Când apar primele raze de soare, răsună un cântec admirabil: „Duh al lui Dumnezeu, Duh inefabil...”, cântat încet, ca o rugăciune. Urmează alt cântec, după Evanghelia Sf. Ioan: „La început a fost Cuvântul, și Cuvântul era Dumnezeu...”

După aceea, maestrul vorbește și spusele lui sunt traduse frază cu frază, iar unii dintre noi le notează imediat, toate conferințele, lecțiile și conversațiile maestrului sunt astfel stenografiate și tipărite într-un răstimp destul de scurt.

După rugăciune coborâm, trecem prin tabără și mergem pe un mare teren plat, lângă lacul al doilea, unde facem paneuritmia. E probabil între șapte și opt și soarele începe să ne încălzească. Ne aflăm într-un decor montan feeric, lângă un lac mic cu apa transparentă, și executăm acea admirabilă paneuritmie. Tot ce se petrece acolo poate să încânte inima și sufletul unui muzician, al unui artist, al unui îndrăgostit de natură și al unei ființe spirituale.

E aproape nouă și avem burta goală. Ne întoarcem în tabără și fiecare își pregătește micul-dejun în cortul lui. Apoi, restul dimineții este consacrat altor treburi: toaletă, lemne pentru bucătărie, pregătirea mesei de prânz, copierea conferințelor, convorbiri particulare cu maestrul etc.

Masa de prânz se ia în comun. Maestrul se află în mijlocul nostru, la o masă mică. La sfârșitul mesei, cântăm cu toții în cor melodii sau asistăm la execuții muzicale ale unor soliști foarte buni. Dacă nu e foarte cald în cort, putem să facem o mică siestă, altfel, e mai bine să mergem la plimbare. Putem escalada mici creste, de unde se poate admira priveliștea splendidă a celor șapte lacuri din masivul Rila.

Seara, masă individuală în cort, apoi adunare în jurul focului de tabără, unde cântăm și facem muzică.

Mergem la culcare frânți de oboseală. Depunem o activitate fizică atât de intensă de la șase dimineața la zece seara, încât șederea la Rila înseamnă mult sport.

De aceea, în ciuda saltelei tari, dormim profund.

Din păcate, n-am putut să duc decât doar opt zile această viață minunată. M-am aflat printre cele patru persoane care au fost nevoite să coboare înaintea celorlalți la Izgrev ca să se ocupe de înregistrarea pe disc a paneuritmiei, a câtorva cântece și a unor diferite bucăți din folclorul bulgar.

După câteva zile, ni s-a alăturat întreaga tabără de la Rila. Congresul anual se ține întotdeauna în acea perioadă și el aduce la Izgrev multă lume din toată Bulgaria, astfel încât locul suferea de suprapopulare!

Dar se apropia momentul întoarcerii în Franța. Plecarea de la Sofia a fost imposibil de descris.

Între două sute și trei sute de persoane ne însoțeau la gară cântând de-a lungul traseului, în plin centrul Sofiei, ocupând mai multe tramvaie. La gară, am urcat în vagonul nostru cu brațele pline de flori și de cadouri, până și de borcane cu dulceață și un recipient mare încărcat cu vinete fripte!

Trăim acum cu amintirea intensă a tot ce am trăit în atât de puține zile. Erau acolo atâtea lucruri inedite pentru noi, încât am fost puternic bulversați. Abia acum înțelegem în profunzime splendidul mesaj christic pe care ni-l aduc învățăturile maestrului; abia acum are loc acțiunea spirituală, acum își arată roadele Rila și Izgrev.

Ne întrebăm deseori de ce mai degrabă noi decât alții am avut bucuria imensă de a trăi tot ce am trăit acolo.

Probabil pentru că trebuia să ne numărăm printre primii care să încerce să le transmită altora ce ne-a adus acel „ceva” nou pe care l-am descoperit și l-am simțit în acele clipe scurte, dar intense, la întâlnirea cu maestrul și discipolii lui într-un cadru și în condiții de neuitat.

R.F.

IV. TEME DIVERSE

MUZICA

Muzica este una dintre cele mai puternice pârgii care se găsesc în lucrarea spirituală a maestrului. După tema iubirii, despre muzică a vorbit cel mai mult. Maestrul le recomanda discipolilor săi să cânte din gură și la câteva instrumente muzicale. În plus, spunea că trebuie să trăim muzical. Exista ceva remarcabil și unic în felul în care cânta la vioară. Arcușul îi aluneca încetisor pe coarde și această atingere făcea să se nască melodii care, deși duioase, purtau în ele o forță emoționantă.

Nu toți cei din anturajul maestrului percepeau acea forță, ci de preferință doar muzicienii, precum și cei care aveau ureche muzicală și sufletul sensibil la arta muzicală. Aceștia au învățat de la el ce trebuiau să caute și să aprecieze la o interpretare muzicală. Unii muzicieni și cel mai des cântăreții încearcă să obțină celebritatea, ca mari interpreți, abuzând de efecte exterioare care, departe de a ridica simțul muzical la auditori, îl coboară. Unii dintre ei, înzestrați cu o mare forță vocală, uzează de toate posibilitățile și ajung să-i asurzească pe auditori. Ceea ce numim forța vocii, calitate dependentă de amplitudinea unei sonore, nu e mai prețios și mai captivant în voce. Este doar o

valoare fizică și este o bogăție; ca orice altă bogăție, trebuie să fie folosită într-un mod cultivat și rațional.

Maestrul vorbea deseori despre intenția muzicienilor:

„Dacă cineva cântă la un instrument sau vocal ca și cum ar da un concert, ar trebui să alunge din conștiință auditorii și s-o facă doar pentru muzica însăși și pentru sufletul lui. Oamenii să asculte, dar interpretul să cânte pentru el însuși. Nu e vorba de egoism. A cânta pentru tine însuși înseamnă să cânți pentru Divin, pentru ceea ce se află dincolo de sine. În acest caz, muzica ta se transformă, pe căi necunoscute, într-o manifestare a iubirii.

Cântăreții trebuie să tindă să cânte cu o voce joasă. Aceasta înnobilează. A cânta tare este mai curând o manifestare a voinței. Dacă vreți să puneți ceva sublim în gândirea și în sentimentele voastre, trebuie să cântați încet. Astfel veți conferi un conținut prețios cântecului vostru. Când cântați încet, atrageți ființe divine dintr-o categorie mai înaltă și o cultură spirituală mai elevată”.

Bineînțeles, registrul vocal este și el o mare calitate pentru un cântăreț. Cu ajutorul lui, se pot manifesta mari efecte. Totuși, nu asta emoționează. „Registrul, la fel ca forța vocală, poate doar să ne uimească, nu să ne emoționeze”.

Calitatea cea mai prețioasă a vocii, din punct de vedere spiritual, constă în timbrul său. Și nici chiar în timbru ca valoare fizică a vocii, în raport cu numărul și natura acompaniatorilor, ci în altceva, ce nu s-ar putea analiza într-un laborator de fizică, ci care se produce în sufletul auditorului. Ne lipsesc termenii ca să-l definim, dar fiecare simte și evaluează aceasta în funcție de gradul de emoție și de frumusețe interioară pe care le simte ascultându-l pe cel care cântă. Cine știe dacă nu cumva înalta cultură muzicală, formația anterioară a sufletului, a intelectului și a emoțiilor nu i se transmit vocii prin vibrații deosebite și insesizabile? Și deci tocmai acest insesizabil emoționează până la lacrimi, fiind un element de inspirație. Deci, prin felul în care cânta, maestrul ne făcea să gustăm tocmai acest element al muzicii și de aceea nu raportam interpretarea lui la cea a unei serii de interpreți virtuozii pe care îi ascultaserăm; ne dădeam foarte bine seama că acei muzicieni, de pe scena lor de executanți, aveau tot ce le trebuia, dar le lipsea singurul lucru pe care maestrul, la vioara lui, ni-l demonstra în plenitudinea sa.

Maestrul interpreta una dintre compozițiile numite *Idilă bulgară*. Sonoritatea și efectul său aveau o intensitate psihologică atât de puternică, încât auditorii n-o puteau uita până la sfârșitul vieții. Când o ascultam, ni se părea că legiuni de ființe luminoase mergeau în rânduri strânse, în triumf, ca să transforme prin razele lor întunericul, aducând o lumină strălucitoare. Pașii miraculoși ai acestei „armate cerești” cucureau unul câte unul toate colțurile și colțișoarele universului și ele deveneau parte a împărăției cerești.

Cântecele Frăției au luat naștere într-un mod foarte original. Se întâmpla chiar ca, în mijlocul cursurilor de la Școală, maestrul să înceapă să fredoneze o melodie care îi venise în minte. Treptat, aceasta căpăta formă. În câteva minute, se năștea un cântec nou. Credeam cu fermitate că aceste mici cântece, cele aparte pe care maestrul le numea exerciții spirituale, vor deveni într-o zi o sursă de inspirație pentru muzicienii din viitor, ca să fie creată noua muzică spirituală. Consideram crearea de cântece de către maestru un fenomen prin care, prin căi alchimice spirituale necunoscute nouă, ideile se transformau în muzică. Si aceasta este cauza pentru care fiecare dintre aceste cântece exercită o influență riguros definită asupra auditorilor.

Astfel, multe cântece au fost editate într-o culegere specială; ele pot să fie împărțite în două categorii. În prima sunt cele ale maestrului și cele compuse de discipoli pe motive create de el. Specific celor din prima categorie este că poartă marca primilor pași ai acelei ucenicii, atunci când sufletul omenesc caută o consolare în sprijinul plin de devotament și de speranță, în mila cerească. Exercițiile din a doua categorie, numite „exerciții spirituale”, au în ele ceva nou, necunoscut muzicii contemporane, o structură a melodiei și a arhitecturii muzicale care marchează o forță și o profunzime interioară. Nu sunt cântece obișnuite, ci melodii care ne unesc cu Cuvântul, dat fiind că între Cuvânt și muzică există o legătură strânsă care permite să se ajungă la unicitate.

Muzica n-a ocupat un loc primordial în școlile inițiatice din trecut. Nu se poate obține un rezultat dacă gândirea nu ajunge la concentrarea necesară. Fiecare ton, fiecare cuvânt trebuie să treacă prin conștiința omului, prin gândirea lui.

Aici trebuie să facem o remarcă. În Frăție erau încurajate, și continuă să fie, tot felul de manifestări de ordin creator. Nimeni nu poate să-i interzică vreodată cuiva să creeze în arta care îi place. Maestrul se bucura de fiecare impuls creator și acorda atenție la tot ce i se prezenta. Și în acest fel a apărut o întreagă serie de opere literare, muzicale și de artă plastică. Unele dintre ele au o valoare contestabilă, dar altele pot să treacă cu succes examenul unei critici serioase. Majoritatea acestor opere ale fraților și surorilor noastre este formată din cântece. Ele cuprind texte acceptabile, precum și melodii foarte plăcute, care totuși n-au nimic comun cu muzica spirituală despre care este vorba în conferințe. Există melodii foarte lungite și oarecum naive, care duc cu gândul la cântecele melodramatice, la textele instructive și cuvintele dulcele ale serilor intime, dar ele se află la o distanță astronomică de cântecele maestrului încărcate de un apel mistic, uneori riguros și categoric. Alteori, cântecele lui erau impregnate de o tristețe profundă, cosmică, s-ar zice, care îi amintește celui care cântă că este deja mântuit și că nu-i mai rămâne decât să se bucure de propriul merit pentru această „mântuire”.

Au fost realizate povestiri, poeme și tablouri. Dar puține dintre ele ar fi putut atrage atenția unui ochi avizat. Nimeni nu reneagă aceste opere. Totuși, cântecele, ca și operele literare și poeziile, trebuie să poarte numele autorului, ca să nu fie confundate cu opera maestrului, care a luat naștere în cursul procesului lucrării la școala spirituală.

Este foarte adevărat că maestrul a declarat frecvent că nu voia să fie citat literal și cu fanatism; totuși, orice citat care nu face parte din conferințe, plasat între ghilimele, ar trebui să poarte și numele autorului. Ar putea fi „un extras”, un rezumat personal, o poezie de „x”, o povestire de „y”, un cântec de „z”... un tratat de filosofie indiferent de cine sau, după cum e cazul lucrării de față, o operă elaborată de un colectiv de discipoli care au avut la dispoziție anumite materiale despre viața și opera maestrului.

Aceasta este etica muncii creatoare în lumea întreagă, în toate cazurile în care este vorba despre probleme ideologice și concepții despre univers.

Să revenim la muzică. În timpul unei conversații, pe care o reproducem pe scurt mai jos, maestrul și-a exprimat concepțiile

fundamentale și originale cu privire la aceasta. El își prezintă atitudinea față de muzică drept un mijloc puternic de înălțare a sufletului omenesc.

Să reținem deci una dintre acele zile de primăvară de o puritate de cristal, când soarele, traversând punctul vernal al echinocțiului, radiază din înaltul cerului senin ca să trezească fiecare fir de iarbă și orice viață ațipită în zilele și nopțile de iarnă. La adăpost, pe pajiștea de la Izgrev, se adunaseră după paneuritmie câțiva frați și câteva surori. Ei ascultau cu atenție conversația dintre maestru și Boian Boev. Maestrul era deosebit de bine-dispus, deoarece vorbea despre unul dintre subiectele lui preferate: *muzica*. Asculta cu răbdare până la capăt întrebările lui Boev, deși acest frate ar fi fost în stare să pună întrebări zile și nopți în șir.

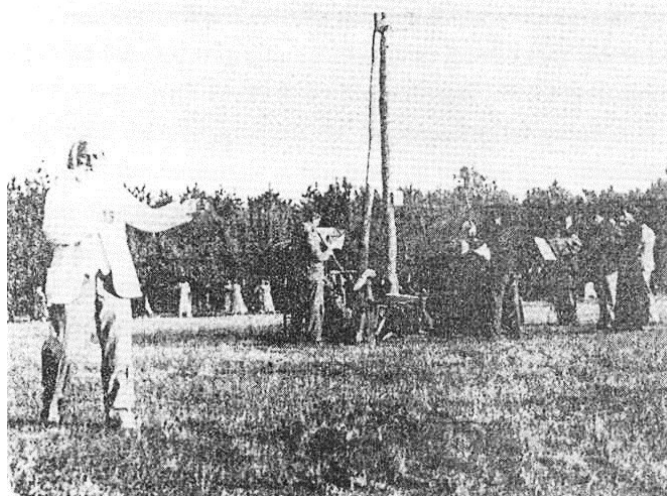
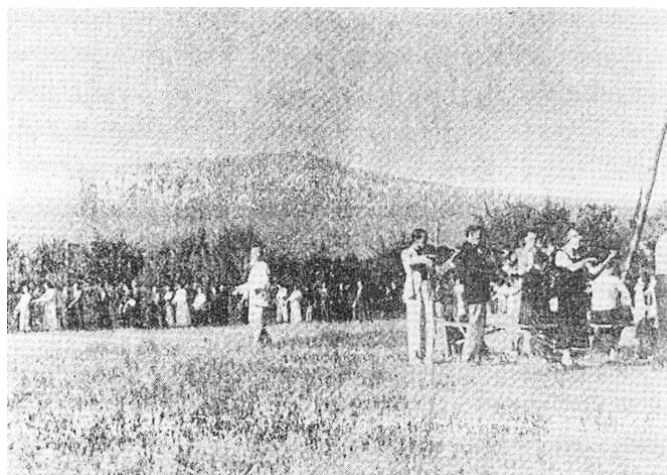
- Spuneți-ne gândurile fundamentale pe care le aveți despre muzică nu ca artă, ci ca forță puternică pentru dezvoltarea spirituală, a spus fratele Boev.

Maestrul și-a îndreptat privirile spre fratele Boev și a răspuns imediat:

- Muzica este viața. Acolo unde e viață, este și muzică. Acolo unde nu e muzică, e împărăția morții. Dacă omul n-ar cânta, în sensul cel mai larg al termenului, n-ar ajunge la nimic. Oamenii au pierdut muzica adevărată când au părăsit raiul. Fiecare om poate să facă o experiență cu el însuși. Dacă nu vă simțiți bine, cântați un cântec. Dacă starea nu vi se schimbă, mai cântați unul și încă unul, și veți vedea că se va produce o schimbare.

- În ce fel influențează muzica organismul și sufletul omului?

Când el începe să cânte, are loc o dilatare a capilarelor, circulația devine mai ușoară, irigarea sangvină a diferitelor părți și organe e completă și astfel se obține o ameliorare a stării generale. Durerile pe care le simțim deseori sunt provocate de îngustarea capilarelor. Deoarece muzica facilitează circulația, durerile încetează. În plus, când începem să cântăm, atragem atenția anumitor entități superioare care, invizibile, vin la noi și ne ajută. La fel, când vreme de mulți ani nu reușim să realizăm anumite lucruri, este de-ajuns să cântăm câteva melodii ca să le ducem la bun sfârșit foarte repede.

Paneuritmia executată pe peluza de la Izgrev (Sofia).
ÎN FOTOGRAFIA DE SUS, SE ZĂREȘTE MUNTELE VITOȘA

Oricine poate să se ajute cu muzica?

- Da, oricine. Dar oamenii și-au dezvoltat simțul muzical în grade diferite. Unii au un simț dezvoltat al tempoului, alții al ritmului, alții al melodiei. Multe persoane au, în principiu, o voce frumoasă, dar nu și-au dat osteneala s-o cultive. Când cineva capătă obiceiul să cante și să se ajute astfel singur, atunci întunericul nu mai are putere asupra lui. Forțele întunericului atacă omul îndată ce nu mai cântă.

- Putem să ajutăm oamenii prin muzică? a întrebat fratele Boev.

- Sigur că da, și chiar foarte eficient. Când vă duceți la un bolnav, nu-i vorbiți despre boala lui, ci cântați pentru el preț de cincisprezece-douăzeci de minute și, dacă o faceți din toată inima, cu iubire și dorința arzătoare de a-l ajuta, atunci îi veți ameliora considerabil starea. Și, dacă veți persevera, îl veți ajuta astfel să părăsească patul. De aceea, trebuie să ne rugăm la Dumnezeu să ne dăruiască o artă cu care să putem alina suferințele.

- Putem obține rezultate cu orice fel de muzică?

- Fiecare muzică e folositoare. Dar discipolii trebuie să știe cu ce fel de muzică să trateze o anumită stare negativă. Căci fiecare stare cere o muzică corespunzătoare. Voi nu știți ce lucrare importantă, deși invizibilă, realizează muzicienii în lume. Poate fără să știe nici ei, transformă starea oamenilor. Un întreg popor poate să se schimbe, să fie încurajat și inspirat de muzicieni. Aceștia sunt un bine pentru omenire. Nu știți ce mult alină ei suferința oamenilor și câte persoane au salvat de la disperare!

Fratele Boev a reflectat la aceste cuvinte ale maestrului, în timp ce toți cei care ascultau se priveau, cu un zâmbet înduioșat pe buze.

- Dacă ați cunoaște legile tainice și ați fi discipoli perfect devotați, ați ști nu numai să schimbați starea timpului și să abateți furtuna, ci și să vă întineriți. Șarpele se lasă și el fermecat de muzică. Vi s-a întâmplat să vă întrebați cum poate o melodie să adoarmă cele mai cumplite cobre, al căror venin aduce moartea instantanee? Toate lucrurile bune în viață se concentrează asupra celui care cântă. Muzica spulberă toate dificultățile.

- Oare muzica de care dispun oamenii este suficientă ca să-și poată veni în ajutor grație ei?

- Trebuie introduse unele elemente în muzica din lumea noastră. Această muzică este urmată de muzica spirituală. Aceasta nu este încă destinată oamenilor, pentru că ar putea să abuzeze de ea. Există o muzică ce ar putea să stimuleze creșterea unei anumite flori, iar alta ar putea să țină în frâu o furtună.

- Fiecare om e capabil să devină muzician?

- Există genii ale muzicii care se nasc cu acest dar. Totuși fiecare om poate să încerce să cânte din gură sau la un instrument. Fiecare ființă care a trăit după voia lui Dumnezeu are un simț muzical și cântecul ei căpătă forță. Cel a cărui viață este egoistă și nu s-a iubit decât pe sine n-are simț muzical. Muzicianul adevărat are abnegație. Și-a organizat viața. Materia însăși se poate organiza sub influența muzicii. Trebuie să știți că muzica există în toate. Tot ce faceți în viață, să faceți muzical. Vorbiți în așa fel încât să aveți muzică în vorbe. Formulele pe care le roștiți, ca să aibă efect, trebuie să fie pronunțate muzical. Croitorul care coase haine sau cizmarul care face pantofi, dacă au simț muzical, vor include ceva frumos în acestea și oamenii care le vor purta vor simți bucurie.

Soarele se ridicase și încălzea plăcut proaspăta dimineață de primăvară, păsările zburau ciripind din când în când, pierzându-se apoi în adâncurile verzi ale pădurii de pini din apropiere. Exista ceva luminos, radios în acea zi cu adevărat muzicală. S-ar fi zis că se manifesta o relație între conversație și natură. Cuvintele maestrului despre muzică acordau muzical nu numai auditorii, ci și tot mediul înconjurător.

- Vor veni și alte genii ale muzicii, a continuat maestrul după o scurtă pauză. Ele vor aduce omenirii o muzică nouă. Omenirii viitoare i se va acorda un nou avânt muzical. Atunci, unele suflete vigilente vor auzi corul îngerilor, care este format din 144.000 de voci. Când omul cântă din toată inima, cântă împreună cu el încă un cor de alte suflete.

- Dintre aceste cântece, care au cel mai mare efect? a întrebat fratele Boev, a cărui curiozitate nu putea să fie pe deplin satisfăcută niciodată.

- Toate. Dar acțiunea lor e diferită. De exemplu, cântecul *Sufletul meu, binecuvântează-L pe Domnul* acționează salutar. Cu cântecul *Vino să binecuvântezi* se elimină duhurile care împiedică evoluția, în timp ce cântecul *Aum* este un cuvânt al Duhului Sfânt.

- Ce cântece recomandați în mod special?

- Printre altele, cântecul *Fir-fur-fen*. Este un cântec revitalizant ce nu trebuie cântat oricând. Dacă învățați să cântați așa cum trebuie cântecul *O auroră minunată se ridică la orizont*, veți beneficia de toate posibilitățile de evoluție și

succes. Trebuie să știți că aceste cântece ale noastre sunt în acord cu legile divine. Există o muzică și în natură. Ați ascultat muzica florilor, corul arborilor fructiferi pe cale să-și coacă poamele, muzica apelor vii, cea a vântului? Întreaga natură este o orchestră grandioasă. Organele corpului omenesc sunt mai docile și lucrează mai bine sub efectul diferitelor tonuri ale muzicii gamei. Muzica reprezintă viața. V-am spus de la început. Cântați din gură și la un instrument! Astfel veți gândi, veți simți și veți acționa mai direct. Atunci, nu veți mai permite niciodată ca în capul vostru să între gânduri care să vă aducă întuneric și tulburare. Trebuie să știți că Dumnezeu se află înlăuntrul vostru. Credeți în El, nu distrugeți ce a construit Dumnezeu. Iubindu-L pe Dumnezeu, cântați. Doar atunci veți iubi toate ființele. Atunci veți ști de ce trăiți și de ce-ați venit pe acest pământ.

Maestrul s-a ridicat, și-a întors privirile spre azurul strălucitor, a zâmbit ca și cum ar fi auzit marea orchestră a universului și, salutând cu o mișcare a capului, a intrat lent în sală. Discipolii, în compania fratelui Boev, l-au urmat în grupuri mici. Chipurile le radiau. Conversația despre muzică îi copleșise cu bucurie, armonie și cu aceleași daruri inestimabile pe care le putem primi când suntem în contact imediat cu maestrul nostru.

Unul dintre discipolii rămași pe pajiște s-a oprit un moment. Ceilalți s-au oprit și ei. Atunci, omul s-a întors spre fratele Boev și l-a întrebat:

- Frate Boev, există undeva notate maxime despre muzică, pe care maestrul le-a rostit în cursul conferințelor sau conversațiilor particulare?

- Există, a răspuns imediat fratele Boev. Le am în cameră. Dacă vă interesează, să vină unul cu mine să le ia. Dacă aveți timp, puteți să le citiți imediat pe pajiște.

Ceea ce au și făcut. Unul dintre frați s-a dus în camera fratelui Boev, care i-a înmânat caietul unde notase cuvintele maestrului despre muzică. Grupul, format în majoritate din tineri, s-a instalat la capătul de sud-est al pajiștii, unde era trunchiul mare al unui copac tăiat pe care se așezau deseori prietenii și vizitatorii. Unul dintre frați a luat caietul și a început să citească:

- Nu-L putem cunoaște pe Dumnezeu decât ca iubire și prima apariție a iubirii, aici pe pământ, este muzica. Cele șapte tonuri ale muzicii sunt cele șapte trepte pe care înțelegciunea

conduce omul pe calea ascensiunii sale, dat fiind că manifestarea cea mai genială a Rațiunii este tot muzica. Muzica spirituală servește marele Adevăr. Prin muzică poate Adevărul să pătrundă în inteligența omului, în priceperea lui, căci ceea ce nu s-ar putea exprima prin cuvinte poate fi spus prin muzică. Introducem în noi armonie cântând din gură sau la un instrument. Atunci vom atrage acele forțe ale naturii care sunt în armonie cu noi. Când cântăm din toată inima, chemăm duhurile muzicii, care provoacă o reînnoire. Atunci, în funcție de gradul de perfecțiune al interpretării și în funcție de inspirația pe care o avem în conștiința noastră, vor avea loc și schimbările respective. Muzica este veriga de legătură dintre lumea îngerilor și cea a oamenilor. Este limbajul duhurilor. Ele îi cunosc limbajul. Dacă vreți să invocați vreun duh și să intrați în comunicare cu el astfel încât să vă înțeleagă, aceasta se poate realiza doar când cântați din gură sau la un instrument. Muzica obișnuită poate să fie executată în orice moment și în orice stare. În timp ce, când executați exerciții spirituale, trebuie să găsiți pentru aceasta timpul potrivit, dar și să introduceți în fiecare ton gândire, sentiment și voință. Când cântăm și asupra laringelui acționează doar gândirea, vocea va fi seacă. Dacă la interpretarea unei melodii acționează doar sentimentele, atunci vocea va suferi o slăbire și va fi atenuată. Dacă doar partea voluntară a naturii acționează, vocea va primi doar dinamism. La modul adevărat de a cânta se ajunge doar prin coordonarea armonioasă a acestor trei elemente. Încercați să nu cântați tare. A cânta tare înseamnă doar a săvârși un act de voință. Dacă vreți totuși să puneți ceva sublim, precum și un element de noblețe în gândirea și în sentimentele voastre, trebuie să cântați încetșor. În plus, cântecul executat încet e mai expresiv. Cântând încetșor, putem să atragem entități dintr-o cultură spirituală mai elevată. În lumea oamenilor, apariția muzicii este legată de trezirea conștiinței. Deși conștiința de sine a apărut la oameni în urmă cu 300.000 de ani, muzica, manifestare creatoare la oameni, este de dată mai recentă, cu 3.000-4.000 de ani înainte de Hristos. Până atunci, muzica n-a existat în sensul actual al termenului. De exemplu, oamenii din rasa atlanților erau lipsiți de simț muzical. Aceasta se vede clar după examinarea craniilor lor. Fiecare om este construit pe un ton de bază care îi determină viața. În consecință, oamenii au diferite tonuri

fundamentale. Unul are ca ton de bază „do”, altul, „re etc. Trebuie să cunoașteți tonul spiritual al fiecărei persoane și să vă acordați în consecință comportamentul față de ea. Fiecare popor are și el un ton de bază. În cazul poporului bulgar, acest ton este „fa”. Este necesar ca discipolii să știe că muzica este o metodă de transformare a stărilor unei ființe omenești. Există stări pe care nu le putem transforma fără concursul muzicii. Dacă cântați cu bună-știință cincisprezece minute pe zi, cu concentrare și participarea gândirii, a sentimentelor și a voinței, într-un an veți obține efecte neașteptate. Situația voastră se va ameliora cu cincizeci la sută în toate privințele. Muzica suprimă toate contradicțiile personale, familiale și sociale. În muzica actuală există multă bucurie, dar și multă tristețe. Muzica viitoare a omenirii, a cărei bază va conține motive spirituale, va acționa în mod evolutiv și va trezi un sentiment de avânt și de efort creator.

VIOARA

Știam toți că maestrul cânta la vioară. De multe ori ne-a stârnit admirația minute în șir și chiar ore, când începea să cânte, și am simțit întotdeauna ce era extraordinar în interpretarea lui. Vioara lui răspândea pace și calm și, prin profunzimea și misticismul ei, îndemna la meditație.

Asta înțelegeam noi, profanii. Dar muzicienii, care încearcă întotdeauna să găsească ceva mai mult decât ceilalți, înțeleseseră în plus lucruri legate de măiestria și de particularitățile interpretării.

Ni se pare oportun să oferim aici scurta descriere a unuia dintre frații noștri, care a ascultat și a observat atent o interpretare muzicală a maestrului:

„Timp de ani întregi în care capitala noastră organiza concerte cu concursul unor muzicieni de renume mondial, fie violoniști, pianiști, cântăreți sau orchestre, printre ascultătorii cei mai asidui din sălile de concert din Sofia descopereai cu ușurință silueta caracteristică a maestrului. Îi stima mult pe interpreți, urmărea foarte atent felul în care prezentau compozitorul și apoi, după concert, își spunea părerea. Pe lângă siguranța simțului ritmului, al măsurii, al purității și frumuseții tonului, el căuta artistul, instrumentistul sau cântărețul înăscut.

Acorda o mare importanță interpretării care putea să-l atragă ca auditor și inspirator pe compozitorul însuși.

Oricât de neverosimilă ar părea această afirmație, și în afara lucrurilor posibile în spațiul celor trei dimensiuni, este cât se poate de adevărată pentru cei care au ochii deschiși. Din acest punct de vedere, concertele reprezentau pentru maestru o solemnitate dublă, atât vizibilă, cât și invizibilă.

Maestrul cânta din gură și la vioară. Făcuse școală bună. Nu știm cine i-a fost profesor și cine l-a inițiat în arta de a atinge coardele și de a mânui arcușul. Totuși, în conversațiile lui, maestrul vorbea cu entuziasm despre bunul pedagog care, ajutându-l să cunoască vioara, la primele lecții, cânta el însuși cu mare concentrare în fața sa, a tânărului elev. După toate probabilitățile, acest pedagog, venit în Bulgaria după eliberare (1878), trebuie să fi fost un muzician de talent.

Pe când era student în SUA, maestrul a dat concerte în sălile universității, pentru colegii lui.

L-am întâlnit pe maestru când era un violonist cu părul alb care cânta în fața discipolilor. Apoi, închis în cămăruța lui, cânta deseori singur, ca și cum ar fi dat un concert unor auditori invizibili.

Era în afara oricărei îndoieli că se afla în contact cu lumea superioară, cea a muzicii. Temele, cântecele și exercițiile muzicale pe care le interpreta erau cu totul originale, extraordinare și purtătoarele unei mari forțe spirituale. În ceea ce privește notele, acestea dezvăluiau apariția unor motive în muzică pentru prima oară pe pământ. Compozitori și interpreți de muzică numeau opera lui muzicală «un imn patetic al sufletului omenesc».

Limbajul muzical în care se exprima maestrul era foarte caracteristic și pur. Cu toate că existau melodii care te duceau cu gândul la un Orient îndepărtat, el era totuși ceva cu totul diferit și nou. Maestrul interpreta cu o distincție academică acele pasaje în care exista o rezonanță clasică, în timp ce executa cântecul bulgar, vesel sau trist, de cele mai multe ori subordonat unor măsuri neregulate și unor legato de arcuș complicate, cu o vioiciune atât de lesnicioasă, cu un asemenea antren, încât ni se părea că auzim un bulgar faimos cântând la rebec (vioară veche cu trei coarde).

Vioara, ca instrument muzical, era pentru el unul dintre lucrurile perfecte pe care omul a reușit să le creeze. Maestrul contempla deseori formele armonioase ale structurii viorii, grația celor două S-uri ale cutiei de rezonanță, prin care se revărsau sunetele răsfărânte din cutia ei. Spunea despre acest instrument că era simbolul Omului și, în aceste cazuri, menționa mereu numele lui Stradivarius.

Maestrul cunoștea în cele mai mici detalii tehnica digitației și a arcușului. Execuția lui, care conferea tonurilor un colorit specific, era plină de prospețime și blândețe. Numea «conversație furtunoasă» pe plan fizic execuțiile zgomotoase și îndrăznețe. De cele mai multe ori, cânta cu o atingere molcomă a arcușului, folosind *spicatto*, arcușul zburător, și chiar *pizzicatto*.

Una dintre zilele remarcabile de interpretare muzicală a fost ultimul concert al maestrului, ținut în locul unui discurs de dimineață, într-o duminică a anului 1943. A intrat în clasă cu vioara în mână. Discipolii și-au ocupat locurile. După rugăciune, maestrul a coborât de la catedră și a spus că va interpreta motivul muzical «Fiul risipitor», pe care nu-l mai cântase de mai bine de treizeci de ani. Atingerea ușoară a arcușului a făcut să răsunе câteva acorduri; astfel a verificat dacă vioara era bine acordată și a început să cânte.

Interpretarea și conținutul cântecului nu puteau să fie puse pe note. Tempoul era uneori furtunos și mișcările se succedau atât de rapid, încât nu reușeai să le observi.

Ascultam cu toții. Eram introduși într-o lume muzicală extraordinară, construită din tonuri cu un conținut atât de bogat, încât numai sufletele noastre îl puteau înțelege. Interpretarea era precisă, bogată în frumusețe și sonorități. În limita a trei octave, maestrul a narat viața unui suflet nemuritor, care a traversat o existență plină de drame, marcată pe alocuri de romanesc și, în alte locuri, cufundată în meditație. «Fiul răătăcitor» își mărturisea viața prin intermediul limbajului tonurilor. Am perceput conflictele, contradicțiile și, până la un punct, calmul pe care îl conferă speranța radioasă a unei vieți țesute din lumină și iubire. Am perceput elanurile tandre ale unei inimi iubitoare într-un pianissimo abia audibil, asemenea unei șoapte. Acea inimă căuta pacea în marea arenă a vieții, lipsită de iubire și de compasiune, și unde acea inimă rămâne

încă necunoscută. În acordurile arpeggiului, pline de dinamism și forță și derulate într-o linie armonios ascendentă, am simțit cum Voința supremă îi întinde mâna vagabondului, îi dirijează destinul din lume în lume și-i conferă minții sale siguranța că drama începută va avea un deznodământ fericit.

Narațiunea s-a terminat cu câteva acorduri solemne...

Degetele care fuseseră așezate pe coarde și cele care ținuseră cu grijă arcușul au pus vioara în cutia ei.

Concertul luase sfârșit. Și a fost ultima mare interpretare a maestrului în fața discipolilor”.

PANEURITMIA

O altă formă de activitate caracteristică și originală pentru Frăție este paneuritmia. Ea este o succesiune cu totul aparte de dansuri și mișcări ritmice executate în comun dimineața, cu acompaniament muzical. Paneuritmia are o foarte mare importanță atât pentru sănătatea fizică, cât și pentru vitalizarea armonioasă a organismului omenesc.

Maestrul a precizat sensul adevărat al paneuritmiei din punct de vedere spiritual prin următoarele cuvinte, pline de semnificație: „Paneuritmia este un schimb reciproc rațional de energie cu forțele naturii vii”.

Dacă privim cu atenție și perspicacitate sensul profund al vieții omenești și cosmice, vom descoperi că fiecare manifestare a vieții microscopice este repercusiunea sau rezonanța unei vieți bogate care se ivește din macrocosmos. Omul care s-a trezit din somnul existenței sale biologice s-a străduit întotdeauna să confere o expresie acestei vieți superioare a spiritului atât prin mijloacele de exprimare ale muzicii, picturii, arhitecturii, cât și prin cele ale artei coregrafice. Mișcările omului, chiar cele executate în viața obișnuită, sunt expresia unei idei. Și, dacă am avea răbdarea și privirea pătrunzătoare a unui cercetător, am putea să le clasificăm după ideile și stările sufletești pe care le exprimă.

Orice mișcare este expresia unui gând. Arta coregrafică ar trebui să fie atât de perfectă încât observatorul să poată primi, pornind de la executarea mișcărilor, acel gând spre care ele ne orientează. Repetarea unei anumite figuri de dans trebuie să ne ducă la ideea, la gândul și la ceea ce simțim în interior, în

consecință, dansul însuși poate să devină o expresie a principiului spiritual la om. Astfel, dansul ritmat ne duce la ideea ritmului cosmosului.

Cele 28 de mișcări ale paneuritmiei, reproduse după natura vie, sunt o expresie a stărilor ascendente ale omului. Ele sunt calme, lipsite de impetuoșitatea îmbătătoare și insistentă a emoțiilor, marcate de marea simplitate a lucrurilor utile și minunate. Ele sunt executate dimineața devreme, la ceasul când se trezește viața, când marele dar al iubirii divine se revarsă în valuri mari din inima lumii.

Dansul în cerc al paneuritmiei este o mică imitație a enormei roți universale prin care se efectuează scurgerea forțelor vieții din macrocosmos. În aceste dansuri sunt ascunse toate stările pozitive care traversează viața omului. Astfel, prin acest exercițiu executat în zori, fiecare poate să ajungă la un acord armonios cu forțele binefăcătoare ale naturii vii. Și, grație influenței exercitate de ea, încolțesc și cresc micile semințe depuse în sufletul omului.

„În ora frumoasă și sfântă”, zicea maestrul, „când natura întreagă freamătă de bucurie, formăm cercul viu al paneuritmiei. În zori, în natura radioasă, începem exercițiile ritmice, în care își găsesc realizarea cele șapte principii fundamentale ale vieții divine”.

Iată cum le definește ermetismul:

Întâiul principiu este rațiunea. Aceasta înseamnă că totul în lume este rațiune.

Al doilea este principiul conformității. El se poate explica astfel: există o similitudine între toate lucrurile din lume, o conformitate. Filosofia ermetică exprimă aceasta astfel: „Tot ce este sus este la fel cu ceea ce este jos”. De exemplu, există o corelație între idee, ton, formă, mișcare și număr. Există o armonie și o corelație între diferitele planuri ale vieții: fizic și spiritual. Tot ce este în cer se găsește și pe pământ. „Soluția unei serii de probleme de ordin științific, filosofic și spiritual este obținută în același fel ca în geometrie, căreia trebuie să-i cunoaștem principiile de similitudine”.

Al treilea principiu este cunoscut sub numele de „principiul vibrațiilor”. Acesta spune că totul este mișcare, că totul vibrează. Știința contemporană edifică totul și explică toate fenomenele cu ajutorul frecvenței despre care e vorba în acest

principiu fundamental. În acest fel se determină fenomenele următoare: sunetul, căldura, lumina, razele Roentgen, emanațiile radioactive etc.

Al patrulea este principiul polarizării. Totul în natură este polarizat. Și această activitate sau polarizare este o lege fundamentală a naturii. Există principii masculine și feminine, două feluri de sarcini electrice, doi poli magnetici și o întreagă serie de polarizări în natura organică și anorganică.

Al cincilea principiu este ritmul. Acest principiu ne vorbește despre periodicitatea fenomenelor. Anotimpurile au ritmul lor, succesiunea zi/noapte este un fenomen ciclic, ritmic, bățile inimii, fluxul și refluxul mării, la fel. Aproape toate fenomenele astronomice sunt ciclice, așa cum există indicii ale ritmurilor în istorie.

Al șaselea este principiul cauzelor și consecințelor. Fiecare fenomen este provocat de o cauză și orice cauză, atât în viața fizică, cât și în viața spirituală, are consecințe inevitabile.

Al șaptelea și ultimul este principiul unicității și înrudirii. Totul în natură este înrudit, provenit din Marele Tot. Când căutăm urmele unor fenomene diferite, vom descoperi că ele se reunesc toate într-un focar, într-o cauză generatoare, că există o legătură între tot ce se petrece în viață, atât în cea a ființei izolate, cât și în cea a Totului. Așadar, am putea privi universul întreg ca pe un organism infinit de mare. (Aici, termenul „infinit” este folosit în sensul de dificil imaginabil și de o lume și mai greu de determinat de noțiunile și gândurile noastre.) Paneuritmia executată în masivul Rila (jos, unul dintre cele șapte lacuri)

Să ne întoarcem la paneuritmie. Doar vorbind, omul execută mișcări. Dacă vom încerca să transformăm un cântec, oricare ar fi, în mișcări, vom observa că aceste mișcări exercită asupra noastră o oarecare influență. Se pare că, cu ajutorul acestor mișcări, tonurile și cuvintele cântecului devin mai vii. Așa s-au născut dansurile. Paneuritmia se bazează pe legea corelației dintre idei, cuvinte, muzică și mișcări.

Paneuritmia pune omul în contact cu ființele mai avansate decât el. În al doilea rând, ea trezește calitățile și capacitățile

latente dintr-o anumită ființă. Prin ea devine aptă să perceapă forțele vitale de care e plin universul. Ea o face să rezoneze în armonie cu aceste forțe. Care sunt ele? Potrivit maestrului, ele sunt: binele, dreptatea, rațiunea, armonia, frăția, libertatea, ca și posibilitatea de a ajunge la iubirea cosmică.

Într-o anexă a ediției muzicale a paneuritmiei, printre alte explicații date despre importanța și semnificația profundă a acestor dansuri, găsim un text din care cităm un fragment:

„De ce exercițiile paneuritmiei încep în fiecare an la 22 martie și de ce paneuritmia este dansată în zori? Răspunsul la această întrebare este dat de un citat din cartea *În împărăția naturii vii*. Dimineața, când răsare soarele, pământul are o polarizare negativă. În acest moment acumulează cel mai mult. Acest fapt este de o mare importanță pentru a aprecia semnificația răsăririi soarelui. De aceea, la răsăritul soarelui, organismul omenesc este cel mai apt să perceapă energia solară. Dimineața este mai multă prana sau energie vitală decât la amiază. Atunci absoarbe organismul mai multe energii pozitive.

Pământul însuși este mai negativ la începutul primăverii decât în celelalte anotimpuri, atunci absoarbe și acumulează cel mai mult. De aceea razele soarelui acționează într-un mod mai curativ primăvara. Cea mai bună perioadă pentru revitalizare este 22 martie - 22 iunie. În acest răstimp, omul trebuie să se deschidă el însuși și să perceapă cu iubire forța dătătoare de viață în care este cufundat.

Acțiunea paneuritmiei asupra omului este enormă și totală. Ea are importanță pentru dezvoltarea și metabolismul organismului. Mișcările paneuritmiei nu sunt obositoare, deoarece sunt armonioase și frumoase. În cursul acestor dansuri sunt solicitate toate părțile corpului, fără vreo tensiune inutilă. Mușchii se dezvoltă, respirația și circulația se intensifică, sistemul nervos se stabilizează.

Mișcările paneuritmiei nu sunt întâmplătoare, ci sunt rodul unei cunoașteri a forțelor vitale ale naturii care se trezesc în organismul omului”.

Deoarece mișcările exercițiilor și dansurilor paneuritmiei sunt însoțite de o muzică specială, pentru fiecare exercițiu, această combinație exercițiu-muzică creează la om o bucurie și o plăcere estetică, ridică tonusul și creează bună-dispoziție.

Când aceste dansuri sunt executate în compania multor persoane, efectul este mai mare, te simți inclus într-un proces ritmic ce pare o prelungire a ritmului naturii și al cosmosului.

Referitor la efectul dansului asupra omului, în anexa citată găsim și ceea ce urmează:

„Acțiunea exercițiilor de paneuritmie este triplă:

- Ele acumulează în organism forțele constructive ale naturii și cooperează la dezvoltarea sa; aceste forțe sunt însoțitoare;

- Deoarece sunt în armonie cu ritmul cosmic, mișcările paneuritmiei trezesc forțe latente în sufletul omului;

- Prin intermediul paneuritmiei, trimitem forțe, gânduri și idei în lume, toate continuând să lucreze în sens pozitiv”.

Este posibil ca unele persoane, ignorând fenomenele ascunse ale vieții universale, să-și zică: „Care poate fi sensul unor astfel de dansuri pentru viața Totului?” O astfel de întrebare nu s-ar putea pune decât de oameni care trăiesc în greșală și izolare și care încă n-au înțeles că tot ce se întâmplă în lume se reflectă în întreaga viață. În consecință, gândurile omului, sentimentele și acțiunile sale umplu un spațiu rațional, numit plan spiritual, care este uneori atât de poluat de gândurile, dorințele și acțiunile negative ale oamenilor, încât se impune cu necesitate o „ozonare”, pentru ca o viață ulterioară și o armonie relativă să fie posibile. Ar putea să pară ciudat, dar e un fapt dovedit că armonia, iubirea și gândurile optimiste care domnesc într-o familie determină într-un grad înalt starea de sănătate a membrilor săi. Puțin mai departe în textul anexei, stă scris:

„Mișcările noastre, chiar când sunt inconștiente, nu sunt întâmplătoare. Pentru un bun observator, mișcările noastre spun multe lucruri. Mișcările mâinilor, picioarelor, mișcarea involuntară pe care o facem ca să ne ducem mâna la cap sau în altă parte sunt mișcări cu care ne eliberăm de energia acumulată acolo unde este în surplus sau cu care transferăm energie acolo unde ea lipsește. Nu întâmplător, atunci când ne doare capul, îl sprijinim cu palma sau, dacă ne dor dinții, o punem pe obraz”.

La fel se întâmplă în cazul unui orator. Prin diversitatea mișcărilor, acesta arată intensitatea gândirii sale în diferite părți

ale discursului, așa cum un actor alege, în cursul recitalului, gesturi care să fie sincronizate psihologic cu cuvintele.

„Orice idee, fiecare calitate a sufletului - se poate citi în textul ediției amintite - corespunde unei anumite mișcări. Există mișcări ale binelui, ale carității, ale dreptății. Iubirea are mișcările sale curbe. La fel și frumusețea. Toate virtuțile au mișcările lor. Trebuie să învățăm asta. Pe această bază este construită paneuritmia. Oamenii care au dus o viață rea devin urâți, la fel și gesturile lor. Iată de ce este indispensabil să includem elemente conștiente în viața subconștientă”.

Semnificația paneuritmiei devine evidentă în privința a ceea ce numim „corelația din natură”. Există o corelație între toate lucrurile. Aceasta este bazată pe unitatea pe care se sprijină întreaga viață. În sistemul periodic al elementelor chimice, după fiecare șapte elemente urmează alte elemente care au proprietăți analoage. La fel stau lucrurile cu spectrul luminii sau cu octavele muzicii. Aceeași situație există și în cazul vibrațiilor electromagnetice.

Se pot menționa anumite lucruri din scrierile Sfântului Yves d'Alveydre, adunate în lucrarea intitulată *Arheometrul*. Această deviere aparentă ne va arăta felul în care au fost stabilite legătura și raporturile dintre ton, formă și idee. Potrivit acestui ocultist francez, o formă a spațiului poate fi considerată cristalizată, încremenită, sub forma unei muzici. D'Alveydre afirmă că măsurile date în *Biblie* în cartea Exodului, capitolul 25, sunt măsurile Tabernacolului. Acestea nu sunt arbitrare și, în ansamblu, formează o simfonie muzicală. Autorul face aceeași analiză și trage aceleași concluzii în privința descrierii Templului lui Solomon din cartea lui Iezechiel, capitolele 40-43. Sfântul Yves d'Alveydre descrie metodele după care putem incorpora o formă muzicală într-un edificiu sau într-un ornament. Aceasta ne permite să judecăm cât de vastă este sfera influenței muzicale. În plus, autorul pretinde că numeroasele forme ale naturii reprezintă muzică cristalizată.

De aceea se consideră că formele mișcărilor paneuritmiei, care se conformează anumitor perioade ale ritmului vieții cosmice, acționează puternic în sens pozitiv asupra organismului și psihicului omului.

În concluzie, vom spune că paneuritmia este un dans ale cărui forme sunt apte să exprime, prin muzică și cuvinte, ideile

noi despre viață care formează învățătura maestrului Frăției Luminei și pe care le poate transmite nu numai individului, ci și vieții universale.

Numărul de discipoli din Frăție crește, deși concepțiile științei oculte care confirmă exact concepțiile discipolilor Frăției spun că nu devii discipol în Știința Divină decât atunci când a venit timpul când sufletul se trezește din somnul său secular. Este cazul celui care a trecut deja prin experiențele și încercările vieții sale anterioare și prezente și s-a convins singur, fără să fie influențat de propagandă sau forțat prin violență, că această cale este singura pentru evoluția lui, dar și singura concepție despre lume care suprimă contradicțiile fundamentale ce chinuie omenirea.

Nu există nicio problemă a științei și a artei despre care maestrul să nu se fi pronunțat și cu privire la care să nu fi oferit, într-o formă ușor de înțeles, prețioase gânduri fundamentale și directive care sunt căi sigure ce duc la adevăruri și mai sigure. Dacă oameni de specialități diferite ar începe să caute în sutele de volume și de conferințe ale sale, ar găsi indicații unice, fiecare în specialitatea lui. Maestrul vorbea mai ales despre medicină, istorie naturală, astronomie, astrologie, pedagogie și muzică. Nu avem posibilitatea să înfățișăm tot ce l-ar interesa pe omul contemporan, avid de lumină în toate privințele. Dar, ca ilustrare, vom oferi aici câteva gânduri și concepții de bază ale maestrului cu privire la medicină și sănătate. (Extrase din conferințe.)

PROBLEMA SĂNĂTĂȚII

Filosofii moniști afirmă că lumea este una și unică. Nu există mai multe lumi diferite. Totuși, mii și milioane de oameni vor spune, despre această lume unică pentru noi, lucruri cât se poate de contradictorii. Pentru unii, această lume este o povară anevoioasă, un nonsens și o obligație dură. Pe alții, nimeni n-ar putea să-i abată de la sentimentul că lumea este țesută din gânduri minunate și splendide, din impulsuri pure, din înaltă înțelepciune, iubire și Lumină, care sunt suporturile eterne ale unei vieți infinite și eterne!

Viața noastră se scurge într-un mod minor, sau major? Faptul că lumea ne pare întunecată sau luminoasă depinde de

acele stări pe care le numim boală sau sănătate. Deznodământul tuturor conflictelor dramatice sau sociale este determinat, până la urmă, de forțele spirituale și fizice ale individului. Sănătatea sau boala, forța sau infirmitatea, progresul sau decăderea, acestea sunt direcțiile fundamentale și decisive din evoluția fiecărui proces vital.

Dacă Hristos n-ar fi făcut decât să propovăduiască, fără să vindece infirmi, gloria Sa ar fi fost mai mică. Forța și măreția Sa constau în metodele pe care le-a oferit oamenilor ca să transforme slăbiciunea în forță, ceea ce înseamnă că stările dureroase și negative sunt transformate în stări pozitive, evolutive, salutare. Fiecare rău și fiecare tulburare din viață sunt legate de o dizarmonie, în timp ce fiecare bine și fiecare bucurie sunt produsele unei perfecțiuni elaborate. Cei mai mulți dintre noi se lovesc de probleme de medicină și de sănătate. Iată de ce concepțiile medicale se elaborează în virtutea experiențelor trăite nu numai de cercetători în acest domeniu, ci și de oameni nespecializați, ignoranți și învățați, țărani și orășeni, meșteșugari și profesori, pe scurt, oameni de toate categoriile.

De matematică se ocupă specialiști ca matematicienii; fizicienii atomiști se ocupă de domeniul atomic. În schimb, doar în medicină găsim nu numai medici specializați, ci și, în plus, oameni de cele mai diferite profesii, care dobândesc un renume pentru marele număr dintre tratamentele lor care sunt încununate de succes. Prin ceea ce am spus, nu avem intenția să subestimăm medicina oficială învățată în universități, și aceasta mai ales în domeniul chirurgiei, care face minuni. Totuși, aceste exemple ne arată că, pentru a acționa în acest domeniu pur biologic, nu este de-ajuns să cunoaștem perfect anatomia, fiziologia, patologia, precum și celelalte părți ale artei vindecării, ci mai curând trebuie să avem o percepție directă, finețe, intuiție, ca să înțelegem fondul ritmului vital al individului.

Paginile de față sunt scrise pentru cei pentru care vederea reprezintă ceva în plus decât optica elementară. Vederea lipsită de forță de pătrundere nu va putea să profite de studiul problemelor biologice. Vederea care se oprește și se fixează asupra punctelor materiale ale vieții nu poate să perceapă nici ceea ce este veșnic viu în ea, nici măreția cosmosului. Așa cum, pentru a înlătura cauzele unor deranjamente în funcționarea

unui aparat sau a unei mașini, este indispensabil să dispunem de schema sa de construcție, suprimarea tulburărilor unui organism cere cunoașterea structurii și a funcțiilor sale. De aceea, orice practică medicală se raportează atât la o teorie medicală bine determinată, cât și la concepțiile specifice din domeniu. Maestrul spunea că omul este în același timp un corp și un suflet. În consecință, este format dintr-o substanță constituită dintr-o materie grosieră și totodată fină și subtilă. Și aceste trei părți componente au relații reciproce bine determinate și foarte complexe, dar componenta cea mai subtilă domină, pe când celelalte îi sunt subordonate.

Vom exprima părerea maestrului despre raporturile și legăturile dintre materie, suflet și spirit printr-o comparație.

Să ne imaginăm că omul ia un mijloc de transport, un automobil, un avion sau o ambarcațiune. Se folosește de el, călătorește. Primul sistem reprezintă o organizare tipic materială și tehnică. Al doilea este intelectual, emoțiile pe care le dirijează vehiculul; al treilea este ideea care dirijează rațiunea însăși pentru care este făcută această călătorie. Dacă încercăm să percepem până la capăt acest exemplu, fără idei preconcepute, vom înțelege că atât fără spiritul, fără rațiunea, fără voința omului, cât și fără ideea supremă și inițială, vehiculul n-ar avea nicio importanță, nici măcar n-ar exista și n-ar avea niciun sens. Mașina nu se poate construi ea însăși, singură. Ea este un produs al rațiunii, al cunoștințelor și al artei oamenilor. Este produsul unei inteligențe. La fel stau lucrurile în cazul corpului omenesc și al tuturor organismelor care sunt produsul unei inteligențe. Corpul omenesc, ca orice organism, este produsul unor forțe inteligente creatoare din imensul laborator secret al naturii. De aceea, numim evoluție spre spiritual treptele conștiinței omenești care duc la cunoașterea Adevărului. În schimb, numim involuție spre substanța grosieră sau densă treptele care duc la un sistem mai limitat și subordonat. Cunoașterea acestei substanțe solide este de o importanță primordială pentru medicină, dat fiind că organismul omului, ca și al oricărei ființe vii, este creat de inteligență și de factori care dirijează tot în laboratorul rațional și viu al naturii.

Maestrul, care cunoștea medicina modernă, avea o atitudine pozitivă față de o parte dintre metodele medicale ale epocii noastre, mai ales în ceea ce privește chirurgia. Dar

acorda prioritate îndeosebi tratamentelor făcute prin mijloace naturale. Principiul inițial este concepția că procesul curativ nu constă înainte de toate în efectul exercitat de un anumit medicament fizico-chimic (chimioterapie), ci în posibilitatea de a stimula organul respectiv să-și mărească activitatea, de unde decurge o însănătoșire naturală. De la maestru veneau, ca dintr-un izvor viu, metode curative naturale utilizând apa, aerul și lumina, exercițiile respiratorii și gimnastica, care cuprindeau și paneuritmia, referitor la care am prezentat deja câteva principii fundamentale.

Trebuie știut că, în perioada în care în Bulgaria nu existau nici măcar noțiuni elementare despre aceste metode de terapeutică naturală, când discipolii Frăției ieșeau în zori să facă gimnastică la soare, societatea ignorantă considera că era vorba despre un cult păgân. Totuși, în zilele noastre, tot ce era atunci subiect de zeflema și de ironie se practică în masă. Cei mai în vârstă dintre discipolii Frăției își amintesc de timpurile trecute, atunci când maestrul conducea grupuri de apropiați pe Muntele Vitoșa și când pe coastele aceluși munte nu se zărea niciun turist. În prezent, vedem nenumărați turiști și mulți dintre ei beau deja apă caldă, care alungă oboseala, fără ca acesta să fie considerat „obiceiul ciudat al unor oameni bizari”.

Maestrul este un izvor deosebit de original de metode psiho-terapeutice. Bazându-se pe concepția că foarte multe tulburări își au originea în viața spirituală a individului, el a oferit un număr impresionant de combinații de acest fel de tratamente.

Pe una dintre paginile carnetului unuia dintre frații noștri, citim rândurile pe care le reproducem ca să ilustrăm una dintre metodele de tratament ale maestrului. Când spunem „metode”, aceasta nu înseamnă că este o terapeutică accesibilă tuturor. A oferit metode în cadre mult mai largi, dar prezentăm aici cazul unei vindecări pe care maestrul putea să-și permită s-o efectueze când credea de cuviință, deoarece „pacientul” o merita pentru o întreagă serie de motive.

„În 1925”, stă scris în notele fratelui nostru, „m-am îmbolnăvit de angină pectorală. În 1922, când mi se întâmplase să sufăr de dureri de cap oribile pe care nu le putea alunga niciun medicament, recusesem la maestrul, care m-a eliberat. De aceea, am hotărât să recurg tot la el, în ultimă instanță.

Deși bolnav, am reușit să ajung la maestru, la Sofia, pe strada Opalcienka nr. 66. Simțeam junghiuri dureroase în piept și nu puteam sta în picioare. Ghemuit pe un scaun, îl așteptam. Când și-a făcut apariția, m-am ridicat cu un mare efort, i-am sărutat mâna, apoi m-am ghemuit din nou pe scaun. A dorit să știe ce aveam și am reușit, gâfâind și cu cuvinte întretăiate, să-i explic de ce sufeream și să-l întreb ce trebuia să fac.

Maestrul stătea în picioare în fața mea și, în timp ce mă răsuceam de durere, am remarcat că fața îi părea veselă și că pe buze chiar îi apăruse un zâmbet. Deodată, tot zâmbind, mi-a ordonat:

- Ridică-te!

Am reușit să mă ridic și m-am uitat în ochii lui.

- Respiră profund, mi-a cerut întinzându-și spre mine mâna dreaptă, îndreptată spre piept, ținând brațul orizontal, cu palma în jos, degetele întinse și lipite.

Apoi, s-a apropiat de mine lent și, când mâna lui a ajuns la vreo zece centimetri de pieptul meu, a început să miște degetele de sus în jos. Am simțit că trecea prin mine un fluid care, în câteva secunde, a suprimat durerea intolerabilă. Pieptul, până atunci contractat de suferință, s-a dilatat. Am simțit că plămânii îmi erau plini de aer și că respiram fără nicio dificultate. M-am simțit cuprins de un sentiment de ușurare și de bucurie.

- Mai ai dureri? a întrebat maestrul.

- O, maestre! Nicio durere, nicio durere!

Am reușit cu greu să-i răspund, atât de mare îmi era emoția.

Am plecat sănătos, revitalizat, foarte bucuros. Aveam sufletul plin de ceva minunat, uriaș. Nu era doar recunoștință. Era ceva ce nu puteam să exprim în cuvinte..."

Vom încheia acest capitol cu câteva pasaje din conferințele maestrului despre probleme privind sănătatea.

„Fiecare boală este consecința unor greșeli comise în trecut sau în prezent. În epoca noastră, bolile iau amploare, în loc să scadă. Până când vor continua? Până când oamenii vor deveni conștienți că trebuie să caute cauzele bolilor lor în ei înșiși și, după ce le vor găsi, să le elimine. Când încalcăm legile Marii Naturi raționale, ne îmbolnăvim. Bolile de stomac și ale

sistemului digestiv provin din sentimentele false ale oamenilor, în timp ce dizarmonia conștiinței provoacă boli nervoase.

Oamenii care se folosesc tot timpul de minciună și de înșelătorie încep să sufere de boli specifice. Stările maladive apar în organism în urma unor anxietăți, unor frământări. Toate gândurile rele, sentimentele și acțiunile rele au repercusiuni asupra sănătății prin stări maladive. Dacă oamenii ar putea suprima din ei teama, ura și anxietatea, n-ar mai suferi de atâtea boli diverse. Stările negative din om creează depuneri și intoxicații în organism. Oamenii care păstrează, acumulate în mintea lor, idei învechite și apără fanatisme sunt afectați de o slăbiciune considerabilă a memoriei. Îndoiala, bănuiala, ca și lipsa de încredere devin frecvent cauza unor tulburări ale ficatului. De aceea, este indispensabil ca fiecare să găsească în el însuși forța să transforme aceste condiții rele, precum ura, invidia, gelozia, neîncrederea, și să se elibereze de ele ca de niște otrăvuri periculoase, căci, cultivându-le permanent, se expune la pericolul bolilor.

Dacă omul va trăi în mod rațional, va fi sănătos, indiferent că e bogat sau sărac.

Potrivit concepțiilor mele, este sănătos cel care păstrează o stare de spirit pozitivă, chiar când există mari dificultăți; cei care își pierd buna-dispoziție cu ocazia dificultăților vieții se îmbolnăvesc.

Curățenia este fortăreața cea mai puternică împotriva bolilor.

Faceți deseori excursii în munți. Aceasta vă va ajuta să vă scuturați de acea inerție ce duce la indolență. Nu lăsați să treacă orele dimineții, când atmosfera este saturată de energie vitală. Luna aprilie și luna mai au o importanță deosebită.

Cel care își cruță energiile este puternic și ajunge la o vârstă avansată. Există regula care spune să acumulăm mai mult și să consumăm mai puțin. În asta se ascunde secretul longevității.

Evoluati permanent și înălțați-vă spiritual, căci cel care nu mai evoluează îmbătrânește prematur”.

O CONVERSAȚIE CU T.P

POVESTEA PALATULUI DE GHEATĂ

Maestrul era foarte tolerant față de toate doctrinele, școlile și societățile existente, dar era categoric când trebuia să demaște minciunile inserate pe furis în dogmele lor și instaurate fie într-un scop interesat, fie în urma unui fanatism obscurantist. Odată, când a venit vorba despre literatura și doctrina teozofice, pe care aproape toți discipolii Frăției le folosiseră datorită conformității lor cu Adevărurile lui Hermes Trismegistul (care e considerat a fi fondatorul științelor oculte), maestrul nu numai că nu a negat importanța acestei literaturi, ci, în plus, a recomandat-o, subliniind totuși că e indispensabil ca, în ocultism, totul să fie transpus pe baza perfecțiunii absolute a învățăturii lui Hristos. Această învățătură se bazează nu numai pe cunoștințe, despre care se vorbește atât de des în ocultism, ci și pe dezvoltarea tuturor virtuților, printre care el plasa în primul rând iubirea de Dumnezeu și iubirea de aproapele nostru.

În cursul unei conversații pe acest subiect, unul dintre frații noștri, T.P. din orașul Iambol, i-a vorbit maestrului despre impresiile pe care i le-a lăsat cartea *Crezul creștin* scrisă de Leadbeater și îndeosebi despre pasajul în care acesta relatează că, în momentul în care sfințea pâinea și vinul Euharistiei, L-ar fi văzut pe Hristos ieșind din potir. (Trebuie să precizăm că Leadbeater era nu numai teozof, ci și episcop al Bisericii Anglicane.)

Maestrul a rămas tăcut câteva clipe, apoi, cu o voce serioasă, dar blândă, i-a spus:

- În fiecare primăvară, îl văd pe Hristos ieșind din potirele florilor de pe pământ și din copaci. Dacă Leadbeater nu-L vede pe Hristos ieșind decât din potirul Sfintei Taine, e puțin.

Aceste cuvinte ale maestrului conțin diapazonul pe care își așază concepțiile despre lume și viață. Așa îl vede și îl înțelege el pe Hristos. Pentru el, Hristos este reîncarnarea Duhului Universal care participă nu numai la viața omului, ci și a întregii naturi. Pentru maestru, Hristos este manifestarea completă și universală a lui Dumnezeu în toate domeniile Creației.

Pentru toți discipolii maestrului și pentru cei care îl vizitau, era clar că încântarea pe care maestrul o trezea în sufletul interlocutorului provenea direct din prezența lui. Acea încântare se revărsa ca un fluid, ca un torent invizibil de forțe și de certitudine care vindecă omul de indispozițiile sale și îl ajută să depășească greutățile și contradicțiile. Acest torent acționează

asemenea câmpurilor de forță. Cufundat în această influență, omul dobândește siguranța că, în vastul ocean agitat în care domnește îndoiala și în care cuvintele omului nu sunt de cele mai multe ori decât un paravan, în spatele căruia se ascunde înșelătoria, în fața lui se află un om căruia i se poate spune totul și care știe să ne dezvăluie, în cuvinte ușor de înțeles, adevăruri verificate de mai bine de o mie de ori.

Cu maestrul se putea vorbi foarte ușor și fără cea mai mică jenă chiar despre evenimentele cele mai obișnuite ale vieții. Felul în care putea să tragă o lecție înțeleaptă din lucrurile cele mai banale ale vieții de zi cu zi și să i-o sugereze interlocutorului prin maxime spontan enunțate era întotdeauna foarte interesant și util.

Același frate T.P. povestea următoarele:

În 1925, la Sofia a sosit un număr mare de emigranți ruși. O întreagă serie de motive politice și personale îi constrânseseră pe acei oameni să caute ospitalitatea Bulgariei. Unul dintre acei emigranți s-a instalat într-o locuință din același imobil în care locuia atunci T.P. În principiu, bulgarul este ospitalier și, dacă nu întotdeauna, cel puțin în anumite cazuri a dat dovadă de multă încredere în cei cu care se împrietenea. Cu rușii, pe care îi consideră apropiați și din aceeași familie etnică, este deseori foarte deschis și în mod special încrezător. Astfel, între prietenul și fratele nostru și acel emigrant s-a născut o prietenie foarte cordială.

Într-o zi, rusul l-a rugat pe T.P. să-i găsească 10.000 de leva, căci avea intenția și o posibilitate sigură de a deschide un restaurant. La început, fratele nostru a reflectat îndelung, apoi i-a fost milă și, după ce a primit asigurări insistente că banii lui nu vor fi pierduți, a împrumutat 10.000 de leva din acea perioadă, sumă pentru care a semnat polițe. Rusul Konstantinovici a deschis într-adevăr un restaurant și a început să câștige bine. Acel restaurant ajunsese să fie foarte frecventat. Konstantinovici a angajat o formație de cântăreți la balalaică ce atrăgea clientela. Foarte repede, umilul emigrant a început să-și dea aere de stăpân. Fratele nostru l-a rugat pe noul lui prieten de mai multe ori să-i dea din bani, ca să-și poată achita datoria, dar acesta i-a răspuns de fiecare dată că nu putea să se lipsească de acea sumă. Trebuia să-și extindă restaurantul.

S-a întâmplat ca T.P. să fie nevoit să lipsească un timp din oraș și, la întoarcere, a avut parte de o mare surpriză: Konstantinovici dispăruse din Sofia. După ce-și abandonase restaurantul, părăsise țara! Și fratele nostru a fost nevoit să plătească toți banii împrumutați.

Într-o zi, fratele T.P. l-a văzut pe maestru pe pajiștea de la Izgrev și a simțit nevoia să-i destăinuie pățania sa și marea decepție pe care o trăise. S-a îndreptat spre el și, mai înainte de a începe să-i povestească ce i se întâmplase, maestrul l-a primit zicându-i cu insistență, dar cu fața luminată de un zâmbet plin de blândețe:

- Nu-i este permis unui discipol din Școala spirituală să facă comerț, indiferent sub ce formă.

După acest avertisment, a enunțat:

- Nu oferi festinuri lupilor! Nu face înțelegeri cu vulpea! Nu te împrieteni cu urșii! Nu intra în competiție cu leii! Nu te juca cu șarpele!

Apoi a zâmbit, a făcut un gest cu mâna și s-a îndepărtat.

După acea conversație, fratele nostru, deși păcălit, a simțit o mare liniște. Nu se știe cum, dar, din acel moment, a început să i se pară că acei 10.000 de leva nu erau o sumă chiar atât de mare pierdută, în comparație cu frumoasa lecție pe care o primise prin sentințele originale rostite cu acea ocazie.

Fratele T.P. s-a gândit și a înțeles că lupii, vulpile, urșii și toate celelalte animale, cu calitățile lor proprii, trăiesc în om ca trăsături specifice și părți integrante ale caracterului său. Atunci, și-a amintit cuvintele rostite de maestru într-o conferință: „Pe pământ se nasc patru feluri de suflete: sufletele angelice, omenești, animalice și satanice. Fiți atenți cu cine aveți de-a face”.

*

* *

Fiecare persoană care avusese o conversație cu maestrul era convinsă că avea de-a face cu un reprezentant al unei lumi superioare în care nu exista înșelăciune. Fiecare primea confirmarea sau un avertisment că un gând, un sentiment sau o acțiune eronată provocau obligatoriu o decepție, și asta devenea cât se poate de evident, fără nici cea mai mică îndoială. O astfel de acțiune nu putea să fie exercitată decât de înțelepciunea emanată din cuvintele „bunăvoință” și „putere”.

Atitudinea discipolului față de maestrul lui, influența tăcută exercitată asupra lui sunt de o natură atât de irațională încât nu se pretează la un examen și nu pot fi tratate ca acele lucruri din viața de zi cu zi care nu cer dovezi evidente și banale.

Un singur contact cu maestrul era de-ajuns ca să înțelegi că nu era o persoană obișnuită. Discipolii resimțeau asta cel mai puternic, în timp ce aceia care nu erau inițiați în cunoștințele spirituale simțeau că avea în el ceva extraordinar, ca un farmec specific naturii sale.

Înțelegându-l astfel - ca pe un om având o viață spirituală puternică și inepuizabilă și cunoscând perfect toate stările omenești -, pictorul Boris Gheorghiev l-a pictat cu ochii închiși, concentrat în sinea lui, radiind o lumină interioară.

Chiar și persoanelor cu o sensibilitate scăzută, maestrul le apărea ca o lumină ce le permitea să citească scrierea dificilă a vieții. În schimb, vizitatorii care veneau la el „cu ușile și ferestrele închise”, cu intenția de a observa ca să poată scrie vreo absurditate în „presa tânără”, simțeau cum se închidea în el și se transforma într-o oglindă în care își vedeau propriul neant spiritual.

Dacă e necesar să amintim câteva trăsături caracteristice ale înfățișării sale, se poate spune că maestrul era de statură mijlocie. Avea corpul dezvoltat armonios și dădea impresia să corespundă regulii de aur a geometriei vii. Stătea întotdeauna foarte drept. Mersul îi era întotdeauna ponderat, elegant și frumos; gesturile îi erau armonioase și elegante. Maestrul, căruia îi albiseră părul și barba, dădea impresia unui om care își păstra tinerețea. A avut acest aspect până la sfârșitul vieții.

Maestrul Beinsa Douno avea o privire blândă, călduroasă, care emoționa sufletul. Lumina din ochii săi pătrundea profund în interlocutor. Acea lumină aducea pace și liniște. Totuși, în conferințele sale, când aborda subiecte despre minciuna și perfidia din viața noastră din prezent sau evoca cuvinte hulitoare contra a ceea ce este sublim și sfânt în Creație, atunci lumina blândă care emana din privirea lui se transforma în fulgere ieșite din norii nobilei mâinii divine.

Maestrul cunoștea toate profunzimile sufletului omenesc. Știa imediat la ce nivel ajunsese cel care venea la el și acționa în conformitate cu cele pe care le văzuseră ochii săi spirituali,

fără a aduce atingere libertății acelei persoane și fără a proiecta asupra ei umbra autorității sale.

Punând întotdeauna în practică poruncile lui Hristos, care zisese: „N-am venit pentru cei drepți, ci ca să le cer păcătoșilor să se căiască”, maestrul le acorda mai multă atenție celor care, încurcați în mirajele păcatului cu numeroase fațete, încercau să se elibereze. Pentru el, totul în această viață era o porțiune mai mică sau mai mare a evoluției; maestrul avea darul de a lămuri și de a explica cu înțelepciune toate lucrurile care păreau nu foarte importante. El putea să facă asta, căci, deși în exterior părea un om obișnuit, trăia în regiuni inaccesibile pentru neinițiați și de aceea previziunile, sfaturile, deciziile și acțiunile sale ni se păreau deseori surprinzătoare. Abia mai târziu, după ce evenimentele îi confirmau spusele, înțelegeam mai bine despre ce fusese vorba.

Maestrul avea acces liber la lumi străine persoanelor obișnuite și de aceea putea să cunoască trecutul, prezentul și viitorul unor indivizi, dar și ale unor popoare întregi. Știa ce lucruri erau karmic inevitabile și care puteau să fie înlăturate. Din cauza unui avertisment pe care i-l trimisese regelui Ferdinand al Bulgariei, prin intermediul unor personalități apropiate de Curtea regală (cum că, în Primul Război Mondial, intrarea în război a Bulgariei va aduce o catastrofa), maestrul a fost întemnițat în orașul Varna. Mai târziu, evenimentele au dovedit cu claritate că avusese dreptate.

Ca să precizăm trăsăturile spirituale ale maestrului, vom adăuga alte cuvinte pe care le-a rostit ca răspuns:

„Unii dintre prietenii mei vor să vadă în mine manifestările lui Hristos. Nu, nu e corect. Nu-L veți găsi pe Hristos decât în învățătura Sa. Dacă vreți să știți cine sunt, vă voi răspunde că sunt fratele dintre cei mai mici din împărăția lui Dumnezeu. Eu, cel mai mic, vreau să împlinesc vrerea lui Dumnezeu, să-l sfîntesc numele și să-l mulțumesc cu toată recunoștința mea.

Celor dintre voi care cunosc adevărul științelor oculte le voi spune că este caracteristic pentru epoca noastră că intrăm sub influența Vărsătorului. Energiile specifice acestui semn zodiacal sunt îndreptate spre planeta noastră ca să creeze aici o cultură nouă. Oricât de conservatori ar putea să fie oamenii care încearcă să împiedice venirea acestor valuri revoluționare, eforturile lor vor rămâne sterile. Planul cosmic este mai presus

de toate planurile omenești și eforturile de păstrare a vechii ordini a lucrurilor vor părea ridicole. Oricât de severe, categorice și amenințătoare sunt legile și sancțiunile susținătorilor fanatici ai regimurilor politice, pe nesimțite, încet, dar cu putere interioară, *noul* va pune stăpânire pe mintea și pe voința oamenilor. Peste tot, în gândirea filosofică, în științe, în literatură, ca și în toate artele, se percep elementele unei noi concepții despre lume și aceasta vine din interior, ca o vizită. Vechile concepții sunt inapte și absurde față de pașii gigantici făcuți de știință și de noua sensibilitate a unor indivizi din tânăra generație. Adevăruri care erau considerate până acum naivități sau absurdități capătă deja aspectul unei realități, în timp ce însuși cuvântul *realitate*, pe nesimțite, dar rapid, își extinde limitele”.

Omenirea pare saturată de explicații ale vieții lipsite de fundament, ajustate în mod artificial, care au apărut de mai bine de un secol, timp în care gândirea omului care avansa trebuia să lupte contra superstițiilor și fanatismului Evului Mediu. Tocmai pentru acel timp a fost creată doctrina materialistă, care și-a trăit deja traiul și este cu totul inaptă în fața nevoilor epocii noi.

Apărătorii perseverenți a ceea ce este vechi, fie ei dogmatici religioși sau atei, luptă ca să nu-și părăsească pozițiile, deoarece știu că *noul* care vine nu numai că le va aerisi grota, ci le va și spulbera filosofia. Ei seamănă cu acei suverani despre care ne vorbea maestrul. Ca să ilustrăm mai bine felul metaforic și plin de veracitate al cuvintelor sale, considerăm că este potrivit să cităm aici povestea „Regelui ghețarilor”, pe care ne-a istorisit-o în cursul unei conversații improvizate.

A fost odată un suveran bogat și puternic, dar foarte capricios. Era o iarnă grea și pământul se acoperise cu blocuri enorme de gheață. Acest amator de ghețari a poruncit să vină slujitorii și le-a cerut să-i găsească cel mai bun meșteșugar ca să-i construiască un palat minunat din gheață. Acel suveran nemilos credea că acea iarnă, atât de aspră, nu va mai pleca niciodată. Sfetnicii săi, mai cu judecată, au fost foarte surprinși. Dar nimeni n-a îndrăznit să-i spună că un palat așa cum și-l dorea el nu putea să dureze mult timp. Au adus deci cei mai renumiți meșteri din țară și l-au ales dintre ei pe cel mai bun. Nu se putea face altfel. Muncitorii, la ordinele constructorului-șef,

au început să taie blocurile de gheață și să le aranjeze așa cum li se spunea.

N-a trecut mult și în centrul imperiului tiranului a fost ridicat un palat imens și minunat. Rece și amenințător, el atrăgea atenția oamenilor, mai ales a celor înclinați spre ură. Din toate părțile, soarele palid al iernii îl făcea să strălucească cu reflexe albastre-verzui, dar nu-i putea schimba falsa splendoare. Luna, în nopțile senine, crea spectacole feerice cu lumina ei fosforescentă.

- Ce splendoare! Ce splendoare! spuneau oamenii privind turnurile și arcadele, tivite cu ghirlande de gheață, care se înălțau spre cerul înghețat.

Dar n-a durat mult. Într-o zi, norii pufoși care acopereau cerul s-au risipit. Lumina a strălucit și în grădinile tiranului a început să cânte mierla. Deodată, au prins să bată vânturi calde. Atunci, splendidul edificiu de gheață a început să se deformeze și să-și piardă din frumusețe.

- Aduceți lanțuri și frânghii ca să-mi consolidați palatul! striga tiranul, furios la culme.

Și sutele de muncitori au început să consolideze bolțile, coloanele și turnurile.

Totuși, se apropia primăvara. Noapte de noapte, vântul din sud bătea din ce în ce mai tare și în fiecare dimineață soseau noi stoluri de păsări și peste tot răsunau trilurile lor vesele. Edificiul de gheață devenea de la o zi la alta mai jalnic și se lăsa în jos într-un mod amenințător. Suveranul răcnea, amenința, pedepsea în neștire muncitorii pentru că nu reușeau să-i salveze palatul iubit, dar asta nu schimba nimic.

Într-o noapte, căldura plăcută a primăverii a ajuns deasupra întunecatului imperiu și palatul de gheață s-a prăbușit cu un zgomot îngrozitor. Vacarmul i-a trezit pe oameni din somn.

A doua zi, printre ruinele hidoase, în mijlocul frânghiilor și lanțurilor, susura apa unui pârâu care se avânta vesel la vale, sub soarele care îi surâdea cu mărinimie.

VENIREA PE PĂMÂNT A MAEȘTRILOR

În cursul fiecărui ciclu bine determinat de timp, care durează câteva secole, pe Pământul nostru se incarnează un maestru, a cărui misiune este să arate calea adevărată celor

care o caută, celor care au ieșit deja din visul seducător al iluziilor. Acest maestru își găsește discipolii, lucrează împreună cu ei, acționează asupra poporului în mijlocul căruia a venit, lăsând o urmă scânteietoare: o nouă schimbare a evoluției eterne.

Maestrul Frăției Luminii din Bulgaria este unul dintre acești trimiși ai Cerului și care, într-un mod îndrăzneț și categoric, spune adevărul despre viața epocii contemporane lui și arată modalitatea ieșirii din criza secolului nostru și a celui viitor.

Printre alte lucruri, un astfel de maestru reprezintă un „transformator” care schimbă acumulările de gânduri și de sentimente negative din atmosferă în gânduri luminoase, optimiste și pline de speranță.

Dacă n-ar efectua acest proces alchimic în tăcere și cu atâta iubire, din sufletul omenesc ar dispărea treptat tot ce e sfânt și viața ar începe să semene cu o ruină spirituală. În atmosfera spirituală astfel ozonată, reînsuflețită, se manifestă forțele pozitive, evolutive și creatoare ale unui popor. De aceea, oricât ar putea să pară de absurd, odată cu venirea unui astfel de maestru începe „o cultură nouă”.

Maestrul Frăției Luminii din Bulgaria, Beinsa Douno, marchează cu venirea lui pe Pământ un jalon pe calea evolutivă și este precursorul Culturii Iubirii.

DESPRE IMAGINEA SPIRITUALĂ A MAESTRULUI

Învățătura Frăției Luminii are propriile trăsături specifice dintre diferitele variante ale Științei Divine. Am mai vorbit despre asta. Ea constă în faptul că maestrul a pus bazele care permit ajungerea la înalta cunoaștere a lui Dumnezeu, a Creației și a Vieții, pe temeiul principiului că Hristos înlocuiește în multe locuri cuvântul *Aum*, al filosofiei lui Hermes Trismegistul, cu vorba *Iubire*. Totuși, dacă ar trebui să înfățișăm în linii generale principiile și postulatele fundamentale ale învățăturii Frăției, trebuie să convenim că, în liniile lor generale, nu se deosebesc de învățătura Științei Ermetice, care a dat naștere unor variante precum Școala lui Pitagora și Iudaismul, ce reprezintă cea mai puternică fortăreață a monoteismului, precum și doctrinele ariene din Orient, care își găsesc exprimarea cea mai puternică în vechea filosofie hindusă.

În știința ocultă, există trei postulate de bază, numite legi fundamentale, care suprimă toate contradicțiile din liniile generale ale vieții omenești. Acestea sunt: legea evoluției, legea cauzelor și consecințelor (karma) și legea reîncarnării sufletului.

Pentru a oferi o imagine mai clară a acestei unități de concepție dintre legile fundamentale ale doctrinei teozofice și celei a Frăției Luminii, vom reproduce aici un scurt extras dintr-o conversație cu maestrul, în care este vorba despre *esența Egoului*.

Unul dintre cei care veneau la Izgrev i s-a adresat maestrului și i-a povestit următoarele:

- Acum o săptămână, după dejun, m-am culcat să-mi fac siesta. Înainte să adorm, pe jumătate așipit, am înțeles că mă aflu în picioare într-o cameră și-mi priveam corpul pe pat. Am observat că eram mai mare decât corpul meu și cineva care se găsea în spatele meu, dar pe care nu-l vedeam, mi-a zis: „Tu ești acolo”. Atunci, l-am întrebat: „Dacă eu sunt acolo, cel care îmi privește corpul cine e, dacă nu sunt eu?”. Am simțit o tulburare. Cel din spatele meu mi-a zis: „Îți voi arăta cine ești”. După ce-a spus asta, m-a dus spre corpul meu, în care m-am cufundat, și apoi m-am trezit de-a binelea.

- Cel care privea este cel real, a răspuns maestrul. Cel aflat pe pat era habitaculul lui provizoriu. Dublura, care se afla în afara corpului, are și ea ochi, nas, gură și urechi. Acea dublură se afla în cameră, iar pe pat era culcat corpul tău. Dacă o persoană experimentată în astfel de lucruri ar pune o bucățică de zahăr în gura dublurii, cel aflat pe pat ar zice: „E zahăr”. S-au făcut multe experiențe de acest gen.

- Ce va rămâne din noi după moarte? a întrebat vizitatorul.

- Când vei ieși din corpul tău, vei avea altul invizibil - un corp transparent pentru vederea celor de pe pământ -, în care va sta conștiința.

Ca să scurtăm această conversație, vom adăuga că maestrul a continuat să vorbească despre corpul omenesc astfel:

„Omul are un corp fizic, o dublură eterică, un corp astral, și, în sfârșit, un corp divin”.

Aceasta corespunde cu descrierea omului făcută de Swami Vivekananda, conform căreia ființa omenească are un corp

astral și un corp causal. Diferența constă în faptul că filosofia yoghină este bazată pe hinduism, în timp ce învățătura Frăției urmează învățătura lui Hristos.

După ce a terminat conversația cu vizitatorul, maestrul a continuat:

- Dacă trăiți după legile lui Dumnezeu, căile vă vor fi deschise. Dar, dacă faceți greșeli, firesc că vor apărea dificultăți. În lume, există două feluri de ordine, cea veche, a omului, și ordinea divină.

- Cum vom ajunge să dobândim calitățile necesare ca să trăim în ordinea nouă, ordinea divină? a întrebat unul dintre cei care asistau la conversație.

- În același fel în care violonistul reușește să-și dobândească virtuozitatea, a răspuns maestrul. Făcând exerciții și apropiindu-se treptat de ce a fost stabilit ca ideal.

„TESTAMENTUL RAZELOR COLORATE” (POLICROMIILE)

Există documente și semne care, deși îndeajuns de voalate de remarcabila modestie și discreție a maestrului, marchează și dezvăluie momente importante din activitatea sa spirituală.

Discipoli din Frăția Luminii, care au urmărit opera maestrului în aspectele ei cele mai diverse, indică anul 1897 ca o etapă extrem de importantă a căii sale pământești. Am vorbit deja despre acest an, dat fiind că, alături de alte momente importante ale conștientizării misiunii sale spirituale, maestrul a publicat atunci, într-un număr limitat de exemplare, cartea intitulată *Testamentul razelor colorate (Policromiile)*.

Lectura acestei cărți arată cu claritate cu câtă grijă și profunzime a lucrat maestrul pe textele întregii *Biblie*, verificând veridicitatea multora dintre ele și clasificându-le astfel »

Încât să le facă adecvate și să le includă în ordinea razelor colorate. Din cuvintele profeților din *Biblie*, el a reușit să ia impulsurile creatoare ale Creației, dat fiind că Sfintele Scripturi sunt doar o ilustrare verbală a impulsurilor ritmice ale evoluției omului și a Totului, datorite omenirii de Sublimul Duh Universal. Astfel, prin pătrunderea sa spirituală în Verbul Vieții VII, maestrul a perceput procesul sublim care a convertit neantul în Creație.

În privința lui Hristos, omenirea nu cunoaște documente mai serioase și mai autentice decât cele patru Evangheliile și, mai târziu, Epistolele apostolilor. Exact pe această comoară au fost clădite (volumul nefiind dintre cele mai mari) cultura (deși nu pe deplin aplicată, din cauza grandorii sale interioare) și civilizația creștinismului.

Asemenea apostolilor (în urmă cu aproape douăzeci de secole) care au transmis imaginea lui Hristos cu o inspirație supratereastră, nu rareori discipolii Frăției (care au tras învățăminte) răspândesc după posibilități cuvintele maestrului care dezvoltă învățătura lui Hristos în cadre nelimitate, ca să devină o cunoaștere actuală a omului, a naturii și a lui Dumnezeu.

MANIFESTĂRI EXTRAORDINARE

Am menționat de mai multe ori în aceste pagini marea și înțeleaptă modestie cu care maestrul evita să arate și să facă tot ce era în stare. Din marea și bogata sa entitate, n-a manifestat decât ceea ce noi, discipolii lui, eram în stare să înțelegem și să aplicăm.

Totuși, în pofida reținerii sale, s-au petrecut unele lucruri care nu puteau să scape ochilor atât de numeroși ai discipolilor. Să menționăm aici un caz ciudat, deși aparent simplu.

Cu mulți ani în urmă, una dintre surori, care a devenit mai târziu colaboratoarea unui institut superior, a venit din orașul Târnovo, s-a prezentat la maestru și l-a anunțat cu bucurie că-si terminase studiile secundare și că nu-i mai rămânea decât să se prezinte la un examen de limbă și literatură bulgară. Venise la maestru sâmbăta și i-a spus că trebuia să se întoarcă la Târnovo a doua zi, duminică, dat fiind că examenul trebuia să aibă loc luni. Maestrul a ascultat-o cu seninătate și i-a spus că nu era necesar să plece duminică și că putea să mai stea o zi cu ai ei.

- Dar, maestre, cum aş putea să rămân duminică, dacă examenul începe devreme, luni dimineață la ora opt? Dacă nu mă prezint, voi pierde un an școlar!

- Poți să-ți petreci și ziua de mâine cu ai tăi, a adăugat maestrul și și-a văzut mai departe de treabă.

Sufletul tinerei s-a umplut de sentimente contradictorii și de îngrijorare. Cum să rămână? Nu va rata examenul? Pe de o

parte, voia să urmeze recomandările maestrului și, pe de altă parte, era chinuită de gândul că ar pierde un an întreg, din cauza unei singure materii, și, în plus, s-ar lăsa întrecută de colegii ei. Până la urmă, atașamentul și credința pe care le avea față de maestru au fost mai puternice și a rămas la Sofia.

Când a ajuns luni la Târnovo, întrebându-se cum va reuși să obțină să fie examinată prin excepție, a fost anunțată că examenul fusese anulat din cauza unei nereguli oarecare.

Abia atunci sora a înțeles motivul pentru care maestrul i-a recomandat atât de calm să nu se grăbească să călătorească duminică.

Conștiința celui care trăiește în lumi cu alte dimensiuni, acolo unde trecutul, prezentul și viitorul formează un tot și fuzionează, are o altă esență, mult mai vastă.

PAGINI DIN JURNALUL INTIM AL SURORII E.J.

În această lume, se găsesc întotdeauna și peste tot oameni care trăiesc într-o permanentă anxietate din cauza problemei nemuririi sufletului, rămasă încă fără rezolvare. Există și oameni a căror dezvoltare este destul de înapoiată. Ei își trăiesc existența biologică și, chiar dacă au o oarecare cultură, n-au ajuns încă la problema arzătoare a morții și a nemuririi. Pentru acești oameni, zilele se succed calme și liniștite, fără vreun conflict. Bineînțeles, viața le pune în față tot felul de probleme, dar ei le găsesc soluții după metodele convenționale aflate la dispoziția lor și în funcție de cerințele propriilor interese.

Alți oameni duc o viață mai grea, căci în adâncul conștiinței lor s-a trezit un foc neliniștit, care pâlpâie, le arde din când în când sufletul și le ține gândurile treze și mintea încordată. Nu le place că totul pare o mare absurditate, deoarece vine o zi în care bogățiile, ca și gloria și viața întreagă se năruie în fața morții. Unii dintre ei, ale căror forțe de rezistență sunt mai slabe, se prăbușesc mai repede, pierd orice speranță și-și sfârșesc cu tristețe viața.

A treia categorie de ființe gânditoare, cu o natură mai activă, devin suflete îngrijorate, care caută veșnic, dar cu perseverență, în dorința lor de a atinge un punct pe planul lor mental și emoțional în care ezitarea lor să ia sfârșit și să ajungă

la o pace relativă față de întrebarea pusă de Hamlet: „A fi sau a nu fi?”.

Jurnalele intime și notele autobiografice ale unor frați și surori - discipoli ai maestrului - permit să se distingă cu claritate acești oameni care fac parte din a treia categorie și care în căutarea lor neliniștită n-au găsit pacea decât în momentul în care l-au întâlnit pe maestru. Dar atunci au luat sfârșit toate contradicțiile care îi chinuiau. Bineînțeles, karma lor rămânea aceeași, căci, odată ce legile echilibrului universal au fost încălcate, acest echilibru trebuie să fie restabilit. Dar întrebarea „a fi sau a nu fi” persistă.

Să aruncăm o privire în jurnalul intim al unei surori de la Târnovo și să ne oprim asupra unor lucruri scrise aici.

În perioada în care își începea studiile secundare, ea era deja urmărită cu o forță fatală de întrebări privind existența lui Dumnezeu și a altor lumi în afară de a noastră. În epoca aceea, la liceu existau ore de educație religioasă și elevii erau duși în fiecare duminică la biserică. Ritualul și solemnitatea religioasă a cultului ortodox trezeau în ea un sentiment de venerație; totuși, întrebarea fundamentală rămânea fără răspuns. Considera că nu era îndeajuns să aprinzi o mică lumânare, care avea să se stingă după câteva minute. Ce sens să aibă acest act în fața acelei Ființe supreme? Nu putea să găsească răspuns la această întrebare, mai ales că preoții nu erau nici ei în stare să-i ofere o credință sigură.

Într-o zi, sora EJ. l-a întrebat pe profesorul de psihologie dacă sufletul omului este nemuritor. Profesorul a bătut-o ușor pe umăr și, zâmbind mirat, i-a răspuns: „Copila mea, până astăzi, niciun filosof n-a reușit să determine ce este sufletul”.

Începând din acea zi, tânăra nu și-a mai pus întrebări.

Trăind astfel cu această enigmă nerezolvată, ea și-a terminat studiile secundare în 1896 și și-a luat rămas-bun de la prieteni, ca și de la frumoasele zile de școală. După câțiva ani, a ajuns institutoare în orașul Gabrovo. Doi ani mai târziu, s-a căsătorit.

Maestrul a venit la Târnovo în 1905. A ținut acolo câteva conferințe despre frenologie. În sala înțesată de lume de la Casa de Cultură, maestrul, cu ajutorul unor scheme, dovedea justetea științelor oculte, arătând într-un mod convingător că nici structura corpului omenesc, nici cea a craniului nu sunt deloc

arbitrare, ci depind de trecutul generațiilor din care provine omul studiat. La fel stau lucrurile și cu structura sa psihică, cu gândurile și înclinațiile sale. Și invers: morfologia corpului fizic - înainte de orice, capul și expresia feței - oferă indicații despre trăsăturile fundamentale și tendințele individului. Această corelație între individul „exterior” și individul „interior” a făcut o impresie puternică asupra sufletului sensibil și încă nemulțumit al surorii E.J. Ea a văzut în acea conferință despre frenologie un început de răspuns la întrebarea care o tulbura atât de mult.

Maestrul a făcut la Târnovo o serie de măsurători frenologice care constituie o perioadă interesantă și activă din opera sa despre studiul trăsăturilor specifice ale poporului bulgar în sânul căruia venise să lucreze.

De la prima conferință, sora E.J. a simțit dorința de a-i mulțumi maestrului pentru felul în care îi luminase conștiința. Chiar dacă acea conferință nu-i deschisese ușa spre lumea extraordinară unde o aștepta probabil răspunsul la întrebarea ce o tulbura, cel puțin o întredeschisese...

Câteva luni mai târziu, maestrul a revenit la Târnovo. Atunci, sora E.J., împreună cu soțul său, a avut ocazia să se apropie de el, dat fiind că efectua mai multe examene frenologice, printre care al ei și al soțului. Atunci a putut să-și dea seama de aproape în ce măsură maestrul era un om extraordinar și cât de puternică îi era influența.

Această soră a înțeles mai târziu forțele și puterile extraordinare și supraomenești pe care le avea maestrul când soțul ei, mutat în alt oraș, s-a îmbolnăvit subit. Rămasă singură, într-un mediu necunoscut, s-a simțit la un pas de disperare. „Acum, numai Dumnezeu ne mai poate ajuta”, și-a zis ea. În timpul nopții, a auzit în vis o voce care îi șoptea să meargă să ceară ajutorul maestrului. Dar îngrijorarea încă stăruia, deoarece nu-i cunoștea nici adresa, nici „profesia”, ca să-i poată trimite o scrisoare. Cu toate acestea, a adresat o scurtă misivă pe numele maestrului. Și s-a întâmplat ceva neașteptat. Câteva zile mai târziu, maestrul a sosit în acel oraș și i-a vizitat, zicând: „Dumnezeu mi-a cerut să vin la tine, căci, culcând bolnavul în pat, ai zis că numai Dumnezeu îți poate veni în ajutor”.

Stupefiați, l-au întrebat cum de știa toate astea. Atunci, maestrul le-a răspuns cu un calm perfect: „Pentru cei care aud și văd, nu există nici distanță, nici barieră”. După aceste

cuvinte, maestrul a cerut să i se aducă un pahar cu apă proaspătă. Soldatul care era ordonanța soțului surorii E.J. a adus un pahar cu apă. Atunci, maestrul a luat o linguriță, a umplut-o cu apă și i-a dat-o bolnavului s-o bea. După nici o jumătate de oră, bolnavul s-a ridicat și a început să se plimbe prin cameră. Stomacul îi era foarte ușurat și, deși slăbit și epuizat, în cursul serii s-a simțit însănătoșit complet. Maestrul i-a spus că-și putea relua lucrul de a doua zi.

La puțin timp după aceste fapte, medicul de serviciu însărcinat să vegheze asupra stării bolnavului a venit la domiciliu. Îndată ce a intrat în cameră și l-a văzut pe pacient plimbându-se vesel și sănătos, a zis: „Numai o minune poate să explice această ameliorare atât de neașteptată. Mă așteptam ca tratamentul să dureze nu zile, ci săptămâni întregi”.

Medicul a făcut cunoștință cu maestrul și au discutat îndelung despre diferite subiecte. Printre altele, maestrul i-a explicat că, în afara mijloacelor medicale, există și alți factori care pot salva un om. În urma acestei conversații, maestrul a fost invitat de serviciul unde lucra soțul vindecat, ca să țină o conferință. Ceea ce s-a și întâmplat.

Odată, cu ocazia unui sejur al maestrului în casa lui E.J., ordonanța soțului l-a văzut pe fereastră pe maestru rugându-se. Întreaga cameră era luminată de o lumină extraordinar de blândă. Dimineața, a întrebat-o pe sora E.J.: „Ce fel de domn e oaspetele vostru? Nu-i un om obișnuit. Hainele lui străluceau și în toată camera se revărsa acea lumină”. Ea a încercat să-l convingă că era un efect al imaginației sale, dar el a persistat să susțină contrariul. Așa că, neavând încotro, sora E.J. i-a povestit tot ce știa despre maestru.

La fel, mai târziu, în luna februarie a aceluiași an 1905, familia surorii E.J. a fost martora unor lucruri și fapte uimitoare, care dovedeau cât se poate de clar că oaspetele lor era un om extraordinar. În cursul unei excursii împreună cu soțul lui E.J., maestrul i-a trecut pe deasupra unei prăpăstii, ducându-i teferi în vârful spre care se îndreptau. În cursul aceleiași excursii, maestrul a manifestat o bucurie evidentă în momentul în care, pe neașteptate, a început să ningă, ca și cum asta ar fi adus varietate călătoriei, preschimbând monotonia zilelor care treceau. Odată, ajunși la un torent adânc și vijelios, imposibil de trecut prin vad, li s-a adresat însoțitorilor descurajați zicându-le:

„Nu vă îngrijorați! Va sosi curând un om cu mașina și ne va trece torentul”.

Într-o zi, în timp ce urcau pe munte, o haită de câini ciobănești au abandonat turmele care treceau prin jur și s-au repezit spre ei. Erau atât de feroce, încât E.J. a crezut că-i vor face bucăți. Atunci, maestrul s-a așezat în față, calm, și, când câinii s-au apropiat cam la un metru, s-au oprit, au aruncat o privire, s-au întors scheunând, ca și cum acolo, în jurul maestrului, s-ar fi ridicat o barieră insolită.

Încă ceva a impresionat-o profund pe sora E.J. după întoarcerea din excursie. Între timp, se mutaseră și locuiau la Târnovo. Atitudinea maestrului s-a schimbat când l-a văzut pe soțul ei tăind un cais plin de fructe. Maestrul s-a închis în camera lui și a refuzat mâncarea timp de trei zile. După trecerea acelor trei zile, i-a spus surorii: „Știi că doborârea unui arbore poate să atragă o nenorocire? Trebuie să respectăm tot ce e viu și a fost creat de Dumnezeu”. Atunci au înțeles gazdele motivul postului de trei zile.

Sora E.J. a mai notat un fapt ciudat: „Când a fost asasinat Stambolov (*Mare om de stat din acea perioadă (n.ed.)*), maestrul era la noi la Târnovo. În cursul cinei, ni s-a adresat și a spus: «A fost asasinat Stambolov!». Am întrebat dacă această știre îngrozitoare fusese anunțată în ziare și el a răspuns: «Crima tocmai a fost comisă și ziarele n-au reușit încă să comunice știrea». După câte îmi amintesc, același lucru s-a întâmplat și la asasinarea ministrului Petkov”.

Sora E.J. a mai scris: „Maestrul ne-a prezis că fratele meu, care se afla pe front în timpul războiului balcanic, se va întoarce rănit. «Îl vei primi la Târnovo, după ce va cădea Adrianopole!», ne-a spus el. Și așa s-a și întâmplat”.

Sora E.J. a notat încă multe întâmplări pe care nu le vom aminti aici, căci nu este singura. Un mare număr de frați și de surori au scris lucruri interesante. Totuși, nu se pot aminti toate într-un singur volum.

În încheiere, vom cita cuvintele maestrului: „Dacă bulgarii urmează căile lui Dumnezeu, vom poseda teritoriul care se întinde până la linia Enos-Midia; dacă se lasă împinși de spiritul lor, vor trece prin multe încercări. Într-o zi, va trebui ca țărilor balcanice și slavii să se unească. Acesta e planul lui Dumnezeu.

Dacă n-o fac, vor fi învinși separat, deși, mult mai târziu, vor căuta o cale de înțelegere”.

UN INCIDENT PE FRONT (RELATAREA LUI G R.)

Această relatare a fratelui G.R. ne arată și ea că maestrul, în anumite împrejurări, ridica un colț din vălul care îi acoperea eul spiritual și le oferea unora dintre discipoli posibilitatea de a întrezări ce ascundea cu atâta grijă.

La vârsta de vreo 15 ani, fratele G.R. l-a văzut pentru prima oară pe maestru în orașul Iambol, în 1908. Reuniunea din acel oraș, cu ocazia prezenței maestrului, a avut loc în casa părinților săi. Deși foarte tânăr încă, a ascultat conferința cu cel mai viu interes. La sfârșit, în suflet i-a rămas o întrebare fără răspuns: „Ce este Dumnezeu?”. Mai auzise rostit acest nume, „Dumnezeu”, fără să aibă vreo idee despre ce putea să reprezinte.

Într-o zi, după una dintre conferințele ținute în familia lui, maestrul a plecat, dar tânărul s-a ținut după el, obsedat de aceeași întrebare la care nu găsea răspuns. Continua să meargă în spatele maestrului fără să găsească curajul să-i pună întrebarea care nu-i dădea pace. Deodată, maestrul s-a întors spre el și, fără să fie întrebat ceva, i-a zis:

- Dumnezeu este o Entitate al cărei centru se găsește peste tot și periferia, nicăieri.

Astfel a primit G.R. răspuns la întrebare; sensul acestuia nu l-a putut înțelege imediat, dar a devenit pentru el subiect de meditație. Abia mai târziu a priceput că nu putea să vorbească despre Dumnezeu în mod concret, ca despre un obiect sau despre o ființă vie din lumea noastră, ci ca despre ceva care n-ar putea fi conceput în întregime de rațiunea omului. Au trecut anii și fratele G.R. a ajuns la vârsta serviciului militar. Atunci, a căzut pradă unui mare conflict de conștiință, provocat de exigențele jurământului militar și învățătura Frăției, conform căreia nu trebuia să ucidă.

În 1914, maestrul a venit într-o zi la Iambol. Fratele G.R. l-a rugat să-i ofere o soluție la această dilemă. Maestrul i-a spus:

- Dacă omul e pe cale să doarmă și se rostește asupra lui un jurământ în numele lui, omul nu este răspunzător. Discipolul Frăției este în afara războiului. Chiar dacă l-ai trimite în fundul

iadului, trebuie să știe că și acolo există suflete care au nevoie de ajutorul lui. În cazul în care conștiința discipolului nu este de acord cu ceea ce este obligat să facă, de exemplu, jurământul prestat în afara voinței sale, atunci nu este răspunzător.

Asta s-a și întâmplat. Războiul a fost declarat în decembrie 1915. Armatele bulgare au invadat Serbia. Pe frontul unde se afla fratele G.R., lucrurile s-au aranjat în așa fel încât, atunci când regimentul se afla pe câmpul de luptă, compania lui G.R. a fost rezervă. Și asta s-a făcut de la sine, spontan, fără intervenția cuiva.

Puțin mai târziu, fratele G.R. a fost transferat pe frontul din Salonic, la frontiera sârbo-greacă. Inamicul luase poziție în câmpie, în timp ce armatele noastre ocupau un loc ridicat în munți. Noaptea, trebuiau să se deplaseze în posturi secrete. În fața unităților noastre militare se găsea un teren a cărui pantă era de aproximativ 30°. La stânga, se afla o stâncă abruptă, la care se putea ajunge pe un drum aproape orizontal, în timp ce, în partea de jos, panta la început era lină, ca apoi să devină brusc verticală. Sus de tot, puțin la dreapta stâncii Petrenik, se găsea plasat un post secret.

Într-o noapte, exact la ora douăsprezece, fratele G.R. se afla la postul lui de santinelă. Deodată, postul nostru de lângă stâncă a deschis focul. Tirul era îndreptat spre locul în care stătea G.R. Nimic nu se vedea în întunericul nopții, dar fratele G.R. a înțeles că regimentul era în stare de alertă și că-și ocupase pozițiile. Inamicul n-a reacționat. Noaptea următoare, pe când fratele G.R. era tot de santinelă, s-a întâmplat același lucru. A treia noapte, fratele G.R. se afla din nou de gardă lângă o stâncă de mărimea unui om. A răsărit luna și el a început să se gândească la distanța mare care îl despărțea de casă și la flagelul care era războiul, pentru omenire. Gândurile i se îndreptau spre prietenii de la Iambol, apoi spre soarta omului, a cărui evoluție era atât de departe de ideile Frăției. La un moment dat, aruncând o privire spre sud, a observat în depărtare oameni care făceau incursiuni spre muncelul unde se afla postul. Totuși, nu se auzeau împușcături dinspre Petrenik: soldații dormeau adânc. În acel moment, G.R. nu era în stare să decidă ce trebuia să facă. Dacă îi trezea, ar fi început să tragă și să pună regimentul în stare de alertă. Dacă n-o făcea, trupele inamicului puteau să-i captureze de vii. În ambele cazuri, ar fi

existat victime. Și G.R. nu voia să fie el cauza. Se găsea într-o situație foarte neplăcută. Era o adevărată încercare din care ar fi putut scăpa fără să-și încalce principiile de discipol. Și, în acea noapte de angoasă, și-a amintit cuvintele maestrului, care spusese că discipolul Frăției Albe este în afara războiului, în acea stare de anxietate, dar și de rugăciune, privirile i s-au îndreptat în față și, în penumbra nopții luminate de razele lunii, a văzut imaginea maestrului, care, până la mijloc, părea să plutească în spațiu. A observat că purta un cordon la haină. A auzit o voce care a zis de trei ori: „Nu e nimic!” După ce a auzit aceste cuvinte, G.R. a observat dispariția imaginii. După ce totul s-a terminat, fratele G.R. a trezit santinela care trebuia să-l schimbe și aceasta a remarcat și ea acea incursiune a unor oameni venind dinspre câmpie. Ceilalți soldați s-au trezit și ei, dar G.R. le-a spus să nu tragă, că răspunde el de toți.

Încurajat de acea viziune, fratele G.R. a zis că o să coboare spre câmpie ca să verifice personal ce se întâmpla. Ajuns la capătul de jos al pantei, a constatat că la poalele stâncii se găseau tufe mari de ferigă ce se legănau în bătaia vântului, creând iluzia unor oameni care înaintau pe furiș.

A trecut mult timp de la acel eveniment, care se ștergea treptat din memoria lui G.R. În plus, el a început să se îndoiască de acea viziune de noapte, zicându-și că fusese doar o iluzie sau o halucinație. A continuat să-și îndeplinească sarcinile până în ziua în care i s-a acordat o permisie. Înainte să plece spre lambol, s-a oprit o zi la Sofia și s-a dus să-l vadă pe maestru, care locuia atunci pe strada Opalcienska nr. 66. Maestrul l-a primit în prag și a început să vorbească cu el. În timpul discuției, G.R. a avut ideea să-l întrebe despre acea viziune, dar l-a reținut timiditatea. Cum maestrul avea, probabil, și alți vizitatori, a hotărât să-l elibereze de prezența lui. Când să-și ia rămas-bun, maestrul i-a zis: „Nu-mi uita adresa!”. Fratele a răspuns că știa bine adresa, strada Opalcienska nr. 66. „Nu, nu, în caz de nevoie, să mă chemi din nou!” a replicat maestrul. Abia atunci a avut fratele G.R. curajul să întrebe: „Maestre, a fost adevărat ce mi s-a întâmplat în noaptea aceea?” - „A fost adevărat și, în caz de nevoie, să mă chemi din nou!”, a răspuns maestrul. Fratele G.R. a fost stupefiat de memoria maestrului, care avea întâlniri atât de numeroase cu multe persoane din diferite orașe ale țării.

Maestrul vedea și știa, cu o claritate extraordinară, tot ceea ce-i privea pe cei care îi urmau învățătura.

Vom reproduce încă o altă conversație pe care G.R. a avut-o cu maestrul, deoarece este foarte semnificativă.

Pe la sfârșitul verii anului 1918, se afla din nou în permisie. Când și-a părăsit orașul natal ca să vină la Sofia, era foarte deprimat, căci se gândea că războiul va dura încă mult timp, în plus, în tren era o îmbulzeală atât de mare de soldați, încât i s-a stricat ceasul. Asta l-a întristat și mai mult, deoarece a văzut în asta un semn că nu se va întoarce acasă viu.

Ajuns la Sofia, fratele s-a dus să-l vadă pe maestru și l-a rugat să-i spună cât se poate de simplu dacă nu cumva de data asta i se va sfârși viața.

Maestrul a păstrat un moment tăcerea, apoi privirile i s-au fixat deasupra orizontului. La un moment dat, a fost străbătut de un fior și fratele G.R. s-a tulburat, așteptându-se ca maestrul să-i confirme temerile. Dar maestrul s-a întors spre el și l-a întrebat:

- Te-ai aflat pe o înălțime unde se află un luminiș în mijlocul fagilor? Și acolo, în acel luminiș, au fost mulți morți din amândouă taberele?

- Am trecut printr-un astfel de loc, dar regimentul nostru luptase acolo cu două zile înainte. Ba chiar au fost lupte corp la corp și luminișul era plin de cadavrele soldaților bulgari și sârbi.

G.R. aștepta cu nerăbdare urmarea. După o scurtă tăcere, maestrul a spus:

- Vei merge pe front și te vei întoarce!

Foarte vesel, fratele G.R. i-a mulțumit și a plecat.

În ziua de 18 august 1918, francezii a străpuns frontul și au încercuit o mare parte din armata bulgară. Senegalezii i-au făcut prizonieri pe soldați! bulgari și i-au dus la Salonic. Familia lui G.R. a fost anunțată că acesta fusese dat dispărut. După aceasta, tatăl lui G.R. l-a întâlnit pe maestru la Târnovo, în momentul Congresului din 1919.

- Maestre, ce s-a întâmplat cu fiul meu? a întrebat tatăl, disperat. Se va întoarce teafăr acasă?

- Da, se va întoarce, a răspuns maestrul.

- Peste cât timp?

- Cât timp a stat Iosif în închisoare?

- Doi ani, a răspuns tatăl.

- În acest moment, tocmai trece printr-un examen și îl vei vedea peste doi ani.

Doi ani mai târziu, la 19 august, fratele G.R. s-a întors la Sofia.

MONEDA DE CINCI LEVA

Odată, în cursul uneia dintre călătoriile sale, maestrul se afla la Varna. Acolo, l-a întâlnit pe librarul ambulant T.A., bine cunoscut în acea perioadă. T.A., foarte entuziasmat de întâlnirea cu maestrul, a hotărât să-l invite la masă la un restaurant vegetarian care tocmai fusese inaugurat. T.A. și unul dintre apropiații lui, pe care i-l prezentase maestrului, s-au îndreptat spre restaurant. Pe drum, T.A. a fost cuprins de o mare tulburare. Își amintise că, schimbându-și de dimineață costumul, își uitase portofelul și n-avea niciun ban. I-a venit ideea să se întoarcă acasă, dar ar fi pierdut foarte mult timp. Mărturisirea adevărului i se părea umilitoare și jenantă, după ce făcuse acea invitație. Pe măsură ce timpul trecea, neliniștea îi devenea tot mai mare... și se apropiau deja de restaurant... Deodată, cei trei bărbați au văzut strălucind la picioarele lor o monedă de cinci leva. Maestrul s-a oprit, a arătat cu degetul moneda de cinci leva și i-a șoptit lui T.A.:

- Frate A., uite banii pentru dejun! Nu-ți face griji!

T.A. s-a simțit eliberat de o povară grea, dar cel mai mult s-a minunat că maestrul îi citise parcă gândurile pline de neliniște.

FĂRĂ MINCIUNĂ

În cursul unuia dintre ultimii lui ani de pe Pământ, maestrul a simțit într-o zi dorința să meargă pe Muntele Musala. L-a chemat pe fratele Boian Boev și i-a zis:

- Putem să organizăm o excursie până la Musala?

Entuziasmat, fratele B.B. s-a ocupat imediat de tot ce era necesar. S-a dus repede la fratele B.N. și l-a informat ce dorea maestrul. Cei doi frați au început să se gândească cum să procedeze. Problema era procurarea unui automobil cu care să meargă până la Ciam-Koria. Mașinile erau supuse atunci unei

reglementări severe, ca urmare a lipsei de benzină. Se făceau economii și era foarte greu să se obțină autorizația pentru folosirea benzinei. Era acordată doar pentru cazurile cele mai urgente. Fratele B.N. i-a zis lui Boian Boev:

- Voi merge la agenție ca să obțin un permis.

S-a dus și a văzut că la ghișeu era o coadă lungă. Funcționarul de la ghișeu era nepăsător, rece și distant ca un idol. Nu elibera permis decât pentru transportul bolnavilor. Pentru celelalte cazuri, era neînduplecat, limitându-se să rostească un „nu” scurt și categoric.

Pe când își aștepta rândul, fratele B.N. era foarte tulburat, deoarece nu prea știa ce motiv să invoce. Apoi, și-a zis: „Fratele Boian chiar e bolnav, îl doare rău piciorul. Asta știe toată lumea”. Acel motiv ar fi putut fi de folos, totuși B.N. nu se simțea cu conștiința împăcată. În fond, nu era același lucru... Gândindu-se astfel, a ajuns la ghișeu. Altă soluție nu exista.

- O mașină pentru Ciam-Koria, a zis B.N.

- Motivul?

- Este vorba de un bolnav, a răspuns B.N.

Permisul a fost eliberat. B.N. l-a pus în buzunar și a plecat spre Izgrev. Dar nu putea să scape de un fel de tulburare. Își zicea că ceva nu era în ordine. La sosire, La găsit pe fratele Boian Boev, care îl aștepta cu nerăbdare.

- Am obținut un permis, i-a spus B.N. lui Boian.

Boian a pornit în grabă spre casa maestrului și a bătut la ușă. După un minut-două, maestrul a apărut la ușă și Boian s-a grăbit să se laude:

- Maestre, am obținut deja permis pentru un automobil.

Maestrul, cu un aer foarte serios, gânditor, a primit vestea cu răceală. L-a fixat un moment cu privirea pe Boian, apoi a zis:

- Nu urc într-o mașină obținută cu prețul unei minciuni! Apoi, s-a retras și a închis ușa.

Fratele Boian s-a întors descumpănit și a zis abătut:

- Maestrul nu vrea mașina obținută printr-o minciună!

Acest răspuns dur l-a lovit ca o măciucă pe B.N. Fără să ezite, și-a luat pălăria și s-a repezit din nou la agenție. Nu s-a mai oprit în fața ghișeului, s-a îndreptat direct spre biroul șefului de serviciu. Acesta era un tânăr în uniformă, cu un chip amabil.

- Maestrul nostru și-a exprimat dorința să meargă la Muntele Mussala, domnule șef. Avem nevoie de o mașină ca să *mergem* până la Ciam-Koria.

Fără nici cea mai mică ezitare, tânărul a întins mâna și a luat o foaie de hârtie dintr-un teanc de pe birou, a scris pe ea „da” și a semnat.

Având în vedere numărul mare de oameni care se înghesuiau în fața lui, „cerberul” de la ghișeu n-a recunoscut acea persoană care se prezenta pentru a doua oară. Bazându-se pe încuviințarea șefului, a eliberat un nou permis.

De data aceasta, fratele B.N. a zburat pur și simplu la Izgrev, l-a găsit pe Boian, i-a întins permisul și i-a zis:

- Uite o autorizație obținută fără minciună!

Boian s-a repezit la maestru.

- Maestre, iată un permis obținut fără minciună, a zis el îndată ce maestrul a apărut în prag.

Maestrul a zâmbit și a întrebat:

- Am putea să pornim la drum vineri?

Nu mai existau inconveniente. Au pregătit în grabă proviziile și hainele de care ar fi avut nevoie și vineri au pornit spre munte.

A fost ultima dată când maestrul a urcat pe Musala. Părea că urma să-și ia rămas-bun de la piscurile îndrăgite, unde își dusesese de atâtea ori discipolii și despre care compusese un cântec.

Tot timpul cât a urcat, maestrul a fost serios, taciturn, concentrat. Mergea lent, oprindu-se deseori ca să cuprindă cu privirea panorama. Maestrul își lua deci rămas-bun de la munți. Privea rând pe rând falezele, formidabile și minunate, piscurile luminate de soare. Le privea îndelung, inspirând adânc aroma brazilor și a ienuperilor, oprindu-se o clipă pe câte o podișcă și cufundându-și privirea în apa torentelor cu puritate de cristal. Maestrul își lua rămas-bun de la acea lume atât de frumoasă pe care ne făcuse s-o cunoaștem și s-o iubim.

Acele trei zile, petrecute pe vârful cel mai frumos și cel mai înalt din Bulgaria, au fost minunate... În fiecare dimineață, micul grup ieșea ca să salute soarele.

Acea vizită este „înscrisă” acolo, în stânci. Nimic nu se pierde în Creație. Gândurile și sentimentele tuturor celor care îl

Însoțeau pe maestru sunt înscrise acolo, ca și cele ale maestrului. Într-o zi, clarvăzătorii vor citi acea „înregistrare”, în timp ce oamenii obișnuți vor simți o stare de bine, o bucurie inexplicabilă, neștiind de unde vine.

Nimic nu se duce iremediabil. Totul se păstrează în viața Totului. Trecutul, prezentul și viitorul sunt doar Unicul, Indivizibilul, Eternul...

DINTRE AMINTIRILE SURORII M P

În culegerea de amintiri a surorii M.P. au fost descrise cazuri din care reiese cu claritate capacitatea pe care o avea maestrul de a vedea evenimentele din lumea cazuală - lucru inaccesibil unui om obișnuit - și de a utiliza, pe plan fizic, ceea ce văzuse, cu o siguranță absolută, așteptând cu seninătate evenimentele pe care le prevăzuse.

Vom reproduce câteva extrase din notele luate de această soră. Astfel, la pagina 14 citim:

„Aceasta s-a întâmplat la 12 septembrie 1933. Ministerul Instrucției Publice afișase ultimele liste cu numele de institute la Sofia. Numele meu nu apărea. Trebuia să mă reîntorc la Varna ca să-mi reiau acolo postul de institute.

Foarte abătută, am pornit spre Izgrev ca să-mi iau rămas-bun de la maestru și să-mi văd câțiva prieteni. Am făcut turul pajiștii și am băut apă din frumoasa fântână de la Izgrev. Nuanțele minunate ale toamnei înfrumusețau apusul, în jurul fântânii, aleea era acoperită de frunze. Fără să mă gândesc, am luat mătura din bucătăria fraților noștri și am început să mătur.

- A, măhuri! Faci bine, Milca!

Era maestrul, care se apropiase de mine fără să-mi dau seama.

Am tresărit și m-am ridicat.

- Ce se aude cu numirea ta? m-a întrebat el.

- Nimic, maestre. Asta e ultima zi și n-am fost numită la Sofia. Plec mâine spre Varna, să nu-mi pierd și locul de acolo.

- Du-te imediat la Inspectorat și încearcă din nou, m-a îndemnat el.

Maestrul vorbea cu o voce calmă, dar convingătoare.

- Dar a trecut ora de primire!

- Îți spun totuși să te duci acolo! a insistat el.

Cu voce blândă au fost rostite în urechile mele acele cuvinte la care n-am putut rezista.

- Termin de măturat și mă duc, am răspuns.

Apoi mi-am continuat treaba. Maestrul mă privea cu atenție. După ce-am terminat, am dus mătura la locul ei, am sărutat mâna maestrului și am pornit spre oraș. Nu știu cum și de ce, dar mă simțeam foarte ușoară. Eram fericită că maestrul îmi acordase atâta atenție.

Am intrat pe culoarul întunecos al Inspectoratului fără să știu ce căutam acolo. Primirile se făceau doar de la 10 la 12 și acum era aproape ora 13! Am rătăcit câteva minute din ușă în ușă, fără să știu unde să bat.

- O, salut, Milca! Ce faci aici?

Era vocea unei cunoștințe, jurnalistul A.G., care ieșea din cabinetul președintelui.

- De o lună vin aici în fiecare zi, în legătură cu numirea mea, i-am răspuns foarte surprinsă.

Acel om știa că familia mea locuia la Sofia, că aveam grijă de ea și eram obligată să lucrez la Varna. N-a zis nimic, dar mi-a făcut semn să aștept și s-a întors în biroul președintelui. După câteva minute, inspectorul a intrat și el în același birou. Auzeam că se vorbea cu multă însuflețire. După nici douăzeci de minute, jurnalistul a apărut în ușă și m-a invitat să intru în birou.

- Semnează actul de intrare în funcție, mi-a zis el.

Am semnat documentul ca în vis. Jurnalistul m-a felicitat pentru numire și am ieșit amândoi din birou foarte mulțumiți.

- Domnule G., vă mulțumesc pentru marele serviciu pe care mi l-ați făcut, am zis emoționată. Cum se face că nu v-am întâlnit până acum?

- Și totuși m-ai întâlnit la momentul oportun, mi-a răspuns. Au numit astăzi o tânără din Sofia, fiica unică a unui arhitect dintr-o familie foarte avută. Dar, după ce le-am explicat care era situația ta materială, au fost de acord să te numească pe tine. La revedere! Mă grăbesc să ajung la ziar.

Și a plecat.

Ca într-un vis, am zburat la Izgrev, cu actul de numire în mână, zicându-mi: «Maestre, sunt numită la Sofia! Cum ați știut

În ce moment trebuia să mă aflu la Inspectorat? Ah, maestre, cât de puțin vă cunoaștem! Vă mulțumesc din toată inima!».

În minte cu aceste gânduri, nu mi-am dat seama când am ajuns la Izgrev.

În fața sălii, înconjurat de frați și de surori, maestrul vorbea. Când m-am apropiat de grup, a schițat un zâmbet privindu-mă și a zis cu voce blândă:

- Și, acum, muncește și învață!

Nimeni dintre cei de față n-a înțeles ce se întâmplase.

Muncește și învață! Aceste cuvinte au rămas adânc gravate în conștiința mea. Am sărutat mâna maestrului și m-am întors acasă ca să le duc alor mei vestea cea bună”.

În alt pasaj, sora M.P. povestește:

„În timpul vacanței mari, lucram pe un teren de sport pentru copii. Singura mea relaxare era să mă duc, după muncă, la Izgrev. Am hotărât să petrec acolo nopțile o lună întreagă. Mi-am găsit un cort și am căutat în ce loc să-l instalez. Am decis să-i cer sfatul maestrului.

- Așază-l pe locul care îi aparține fratelui Ștefan, mi-a zis el.

- E foarte aproape de pădure... mi-ar fi frică! am zis cu glas nesigur, deși nu eram chiar foarte temătoare din fire.

- O să-ți trimit un paznic, a zis în glumă maestrul.

Pentru că n-aveam de ales, am acceptat. Îmi spuneam că maestrul o să mă păzească cu gândul.

În aceeași zi, care era din nou duminică, doi frați mi-au montat cortul pe locul indicat de maestru. Au construit în fața lui o măsuță și o bancă mică din lemn.

Nu mai dormisem niciodată într-un astfel de mediu. Cortul era alb și mi se părea o barcă în care navigam pe nu știu ce mare. Zefirul bătea în vâltejuri, în timp ce, din când în când, copacii legănau încetișor pânzele bărcii mele albe. Era minunat! Tăcerea nopții și a pădurii din apropiere îmi liniștea sufletul, alungându-mi toată oboseala.

În prima noapte, înainte de a mă culca, pe când legam șireturile intrării în cort, am tresărit, căci exact în fața mea stătea culcat un mare câine-lup. În clipa următoare, asta a început să mă amuze. Mi-am zis: «Cum a găsit tocmai acest loc din fața cortului meu, ca și cum ar vrea să mă păzească?». M-am culcat liniștită. În zori, câinele nu mai era acolo.

Plină de antren și relaxată, m-am dus la muncă.

Seara, m-am grăbit să mă întorc în «barca» mea. Am stat un lung moment pe bancă privind stelele. Mi se părea că sufletul se amețise de liniștea nopții, căci abia dacă percepeam un susur misterios.

Când steaua păstorilor a coborât mai jos, spre vest, am intrat în cort să mă culc. De fiecare dată când legam șireturile de la intrare, vedeam acel câine mare culcat în față.

Ce coincidență ciudată! Și asta toată noaptea! Chiar era o întâmplare?

Toată luna în care mi-am petrecut nopțile în cort, câinele a venit mereu să se culce în fața lui și, dimineața, când ieșeam, nu mai era acolo.

Cine îmi trimitea un paznic tăcut?

Ah! Ce maestru minunat aveam!"

DECEMBRIE 1944

În cei 22 de ani de existență a Școlii oculte din Bulgaria (1922-1944), s-au petrecut multe evenimente, atât în interior, cât și în exterior. Maestrul le urmărea cu multă atenție. Deseori, pe chipul lui se putea citi o grijă profundă cauzată de comportamentul oamenilor, aflat în contradicție flagrantă cu exigențele învățăturii divine.

În acei 22 de ani, a ajutat multe persoane aflate în suferință.

A început iarna anului 1944. Luna decembrie era cu multă zăpadă și foarte friguroasă. Ultimele zile ale anului treceau și, odată cu ele, se scurgea și timpul acordat existenței școlii. Maestrul nu mai venea la conferințe și în comunitatea de la Izgrev se șoptea că era bolnav. Aceasta ni se părea ceva ciudat și chiar incredibil, dat fiind că eram obișnuiți să-l vedem în maestru pe vindecătorul celor care sufereau, și nu un bolnav.

Nimeni nu știa de ce suferea. În ceasurile grele în care trebuia să părăsească acest pământ și acel corp, rostise de câteva ori, încetșor, aceste cuvinte: „O mică sarcină a fost dusă la bun sfârșit”.

Discipolii au înțeles că nu mai avea nimic de făcut pe acest pământ într-un corp omenesc.

În ziua de 27 decembrie 1944, un ultim oftat i-a ieșit printre buze și, a doua zi, pe 28, era culcat, parcă adormit în patul lui, pentru ultima oară, ținând cu o mână *Biblia* pe piept, în sală, o harpă lăsa să se audă o melodie profundă și emoționantă, plină de durere și, de jur împrejur, discipolii plâneau în tăcere.

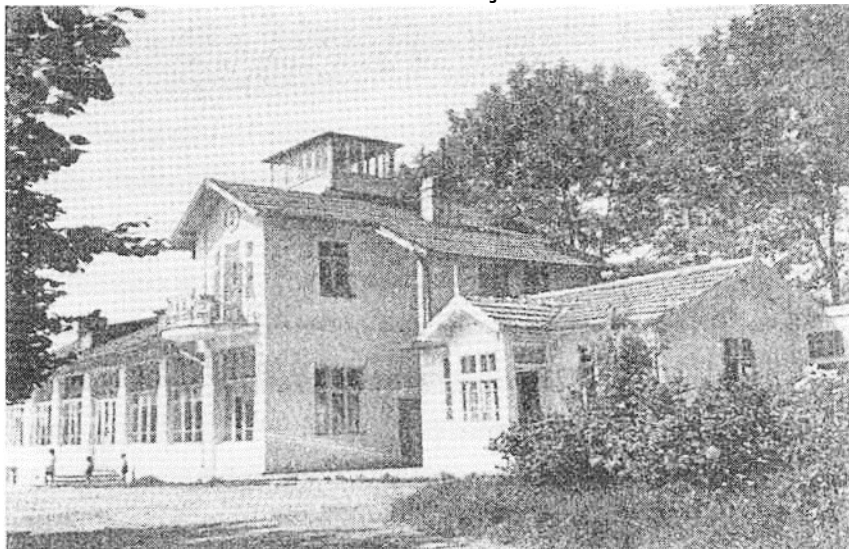
În acord cu o comunicare trimisă de Gheorghi Dimitrov (*Gheorghi Mihailov Dimitrov (1882-1949) a fost un politician bulgar, lider al Partidului Comunist și unul dintre principalii activiști ai Cominternului. A fost prim-ministru al Bulgariei în 1945-1949 (n.tr.)*), aflat în acea perioadă la Moscova, s-a acordat autorizația ca maestrul să fie înmormântat la Izgrev. Într-o ședință, Consiliul de Miniștri, printr-un protocol semnat de Anton Iugov (președintele Consiliului la acea vreme), a confirmat acea autorizație și maestrul a fost înmormântat în grădina de la Izgrev. Până în ziua de astăzi, mormântul lui este păstrat în stare perfectă.

„În împlinirea voinței lui Dumnezeu stă forța sufletului omenesc”.

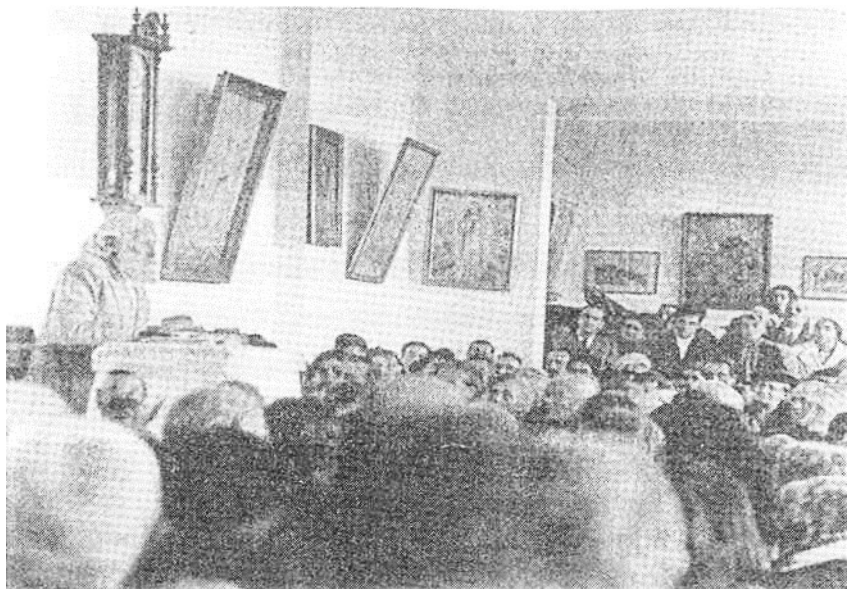
Aceasta este singura inscripție din jurul pentagramei gravate pe mica placă rotundă, din marmură, de pe mormântul maestrului.

V. EXTRASE DIN CUVINTELE MAESTRULUI

Tot ce-am prezentat până acum despre familia sa, despre calea ciudată a tatălui său, preotul Constantin Deunovski, ca și despre tinerețea, studiile și calea pe care maestrul Beinsa Douno a urmat-o până în ziua în care a deschis Școala, apoi a părăsit această lume nu este de ajuns ca să-i putem face înțeleasă învățătura. De aceea, în paginile următoare, vom prezenta un rezumat al operei sale imense, generatoare de viață, sub formă de extrase substanțiale.

La parter, sala de reuniune. La etajul întâi, CAMERA MAESTRULUI (BALCON)

Sala de reuniune (vedere parțială)

CONVERSAȚIE DESPRE RĂDĂCINĂ, TRUNCHI ȘI ALTOI

Credem că sarcina noastră principală în viață este să ne găsim adevărata cale. Cum trebuie să înțelegem „calea adevărată”? Ea este calea care îl face pe individ să înțeleagă sensul existenței sale și drumul care-i va permite să fie cel mai util aproapelui și propriei evoluții.

Reproducem o conversație dintre maestru și un grup de discipoli, care s-a transformat pe nesimțite în conferință pe un anumit subiect.

Nu de puține ori se întâmpla așa fie pe pajiștea de la Izgrev, în zilele însorite, după exercițiile de paneuritmie, fie în cursul opririlor de la plecarea sau de la întoarcerea dintr-o excursie pe munte. Trăiam atunci minute în care maestrul era în mod special generos. Atunci, ascultam cuvintele cele mai prețioase despre viață, ca și cum, printr-o putere magică, el culegea mari adevăruri direct din ceruri.

Conversațiile începeau ori în urma unei întrebări adresate lui, ori când maestrul se pornea deodată să transmită în cuvinte subiectul meditațiilor sale; ne aflam atunci, într-un mod neașteptat, în fața unei probleme nedescoperite.

- De ce lumea de-acum este în plin avânt al reușitei materiale? a întrebat un frate. Din moment ce lucrurile stau astfel, din moment ce interesul material personal îl conduce pe individ, nu este clar că trăim într-o perioadă în care avântul spiritual este frânat?

Maestrul și-a îndreptat privirea în față, spre estul pajiștii, acolo unde prin frunzișul copacilor scânteiau ca niște stele strălucitoare razele soarelui, deja destul de sus la orizont, și a început să vorbească domol:

- Ar fi astfel dacă în sufletul omului n-ar exista un impuls, deseori inconștient, care salvează multe persoane, împiedicându-le să se afunde în hăurile materiei și în umbra amăgitoare a iluziei. În pofida tuturor eforturilor pe care le fac oamenii ca să se convingă, pe ei și pe ceilalți, că ideea vieții este ascunsă doar în succesul material, nu pot nici măcar să ascundă, pornind de la observarea de sine, că lucrul principal pe care l-au avut în viață a fost un impuls interior, pe care l-au conștientizat mai devreme sau mai târziu. Pentru ca un om să înceapă să urmeze o anumită învățătură, o doctrină sau o filosofie, trebuie ca impulsul să vină dinăuntrul lui. Oamenii care sunt materialişti convinși să verifice ei înșiși ca să înțeleagă că nu doar literatura pe care au citit-o, nici doar influențele exterioare nu sunt cauza pentru care au început să urmeze acea cale. Momentul decisiv care le-a marcat primii pași în acea direcție sau în alta a venit din interior. Dacă n-ar fi așa, ei ar accepta fiecare altă influență exterioară și ar susține tot felul de alte idei. Dacă asta e adevărat pentru cel care n-are nicio legătură cu realitatea spirituală, cu atât este mai adevărat pentru cei care recunosc existența unei cauze inițiale. Ca să ne convingem de înalta valoare și de importanța impulsului interior, să ne punem întrebarea următoare: Când sunt cel mai nefericiți oamenii de pe acest Pământ? Atunci când își pierd bogăția exterioară, sau când își pierd siguranța interioară? Când pierderea este exterioară și entuziasmul interior este păstrat, totul e mai ușor de reparat. Este mai greu când dispare credința în ceea ce devenise pentru ei un ideal. Atunci, viața își pierde sensul. Există indivizi la care acest proces se realizează foarte rapid. Un insucces, o dificultate în viață pot să devină cauza unei decepții și a unei catastrofe. Această categorie de oameni

nu cunosc legea schimbului dintre situațiile opuse care sunt indispensabile pentru evoluție.

- Care este acest schimb?

- Viața pe Pământ este astfel încât, dacă două persoane se prezintă la un concurs, una dintre ele câștigă și este bucuroasă, iar cealaltă este necăjită. Și prin bucurie, și prin tristețe se dobândește ceva pentru evoluție. Există oameni care au trăit superficial. N-au cunoscut niciodată suferința și au devenit superficiali și, într-un fel, fără consistență. Când te-ai murdărit, te speli cu apă... dar apa se murdărește. Apoi, urmând calea ciclului etern, apa se purifică și ne putem murdări din nou. Voi nu cunoașteți cauza nici a frumuseții, nici a urâteniei. Există cazuri în care urâtenia devine frumusețe, în timp ce frumusețea poate să aducă nefericire. Lumea este plină de aparențe. Nimic din ce se pierde ori vi se poate lua nu este proprietatea voastră. Proprietatea voastră este doar ce ați adus cu voi la naștere, ceea ce, după toate schimbările și în toate condițiile, rămâne în voi. Dacă, în cursul vieții, omul reușește să ajungă învățat, toată această știință este un altoi la viața lui. Altoiul nu este una dintre calitățile fundamentale ale copacului. Când se rupe, copacul își dezvăluie natura inițială. Un învățat își poate pierde știința în urma unui accident sau a unei boli. Îi vor rămâne atunci calitățile înnăscute. Există cazuri în care, în urma unor depuneri acumulate în vasele sangvine, mari învățați, de reputație mondială, și-au pierdut știința - valoarea lor grefată - și au avut comportamente primitive stupefiante, grosolane și chiar respingătoare. Multe dintre lucrurile vieții - dintre ritualurile și regulile bunei comportări - sunt astfel de grefe. Nu sunt elemente permanente ale eului omenesc.

- Ce este mai important să dezvoltăm în viața noastră? a întrebat discipolul. Câți învățați și oameni celebri se ocupă de eul lor? Nu este adevărat că întreaga viață a celor care s-au consacrat studiilor se petrece în perfecționarea specialității lor?

- Da, așa este. În cazul celor mai mulți dintre cei care se ocupă de studii, grija lor este îndreptată spre dobândirea unui număr tot mai mare de cunoștințe. Nu e lăudabil; ci de o mare importanță este ca omul, în procesul evoluției sale, să se străduiască să-și dezvolte calitățile fundamentale înnăscute. Aceasta este în realitate dezvoltarea spirituală. Atenția acordată

perfecționării a ceea ce este inițial înăscut nu trebuie să fie mai mică decât zelul acordat dezvoltării și perfecționării grefei. Nu trebuie să ne mulțumim cu ce am devenit, ci să ne străduim să atingem cele mai înalte trepte ale progresului spiritual. Boul nu trebuie să se mulțumească cu coarnele lui, nici calul, cu copitele. De exemplu, cu ce ochi vede el satisfacția unui porc? Este o satisfacție umilitoare, respingătoare chiar. Așa le apare celorlalte lumi superioare situația noastră din materia densă. Omul trebuie să fie sincer cu el însuși și să identifice iubirea de care s-a bucurat în viață cu unul dintre exemplele citate. Totuși, nimeni nu trebuie să le facă reproșuri celorlalți pentru felul în care au cunoscut iubirea. Trebuie să știm că viața pe Pământ este serioasă și dificilă. Pământul este o școală grea și oamenii sunt în permanență pe cale să dea examene. Nu trebuie să avem prea mare siguranță în noi înșine, ci să ne punem încrederea în Dumnezeu. Se cunosc cazuri în care gândurile și convingerile oamenilor care și-au consacrat viața lui Dumnezeu, atingând cele mai înalte culmi ale dezvoltării, au suferit perturbări și au cedat. Mari învățați au părăsit lumea științei lor atrași de momeala unei frumuseți pământești. Au existat cazuri în care chiar sfinți și-au scurtat timpul acordat vocației lor ca să cedeze atracției unei frumuseți pământene care le-a apărut în fața ochilor. Pe planeta noastră, există îngeri care se plimbă și merg de colo-colo ca niște domni distinși care au uitat de mult misiunea pentru care veniseră pe Pământ. De aceea, nu vă grăbiți să emiteți o judecată în privința unor procese care nu sunt încă încheiate. Nu sunteți încă în stare să cunoașteți cauzele a ceea ce se întâmplă, nici chiar cum se vor dezvolta lucrurile în viitor. Comitem deseori greșeli când încercăm să emitem o judecată exactă asupra a ceea ce este bun sau rău. Nu știm nici măcar care dintre faptele noastre sunt bune. Uneori, faceți ceva ce considerați a fi rău și vă mirați după aceea văzând că vine un al doilea lucru rău. Se poate și să faceți un bine care e urmat de ceva rău. Trebuie să distingeți cu atenție ce este bine. Uneori, îi dați bani unui om sărac, iar el se îmbată și comite o crimă. Faptele oamenilor sunt atât de puțin clare, încât îi ziceți uneori celui care e bun că e rău, și invers. Vă voi prezenta o regulă pe care nu trebuie s-o uitați: *Faceți-i bine celui în care trăiește Dumnezeu, nu celui în care El a murit.* Am încredere în voi, discipolii, că veți înțelege ce este viu și ce este

mort. Vă vorbesc vouă, tuturor. Veți înțelege, poate, în profunzime aceasta și veți acționa după cum ați înțeles. În funcție de rezultatele pe care le veți obține, veți înțelege dacă ați urmat drumul cel drept. Demult, Lucifer a hotărât să lupte cu Dumnezeu, dar, până acum, nu s-a putut întoarce în Cer. Fiecare faptă comisă împotriva lui Dumnezeu este lipsită de binefacere și de adevăr. O astfel de faptă se termină cu o catastrofa. Aceasta nu deoarece Dumnezeu ar fi plin de cruzime, ci fiindcă drumul întunericului duce inevitabil la catastrofa.

În acel moment, discipolul a profitat de scurta tăcere care a urmat ca să pună din nou o întrebare:

- Maestre, ne este greu uneori să răspundem la obiecțiile care ni se fac, cum ar fi: „Ce-au făcut popoarele creștine în aceste douăzeci de secole? Au urmat învățătura lui Hristos, nu-i așa?”.

Maestrul s-a întors spre cel care i-a pus întrebarea și, pe un ton puțin sever, i-a răspuns:

- Popoarele care au trăit în ură și războaie n-au urmat calea lui Hristos. În privința asta trebuie să fim categorici și să nu ne amăgim. Aceste popoare pot să se numească creștine, dar au slujit o altă divinitate, care le-a învățat să comită crime, și asta nu vine de la acel Dumnezeu pe care Hristos îl numea „Tatăl Meu”. Învățătura lui Hristos este încă în germene în conștiința oamenilor. Încă n-au pus-o în practică. Dumnezeul despre care ne vorbește Hristos este iubire. El nu și-a schimbat niciodată atitudinea față de om. Le vine în ajutor întotdeauna celor care îl cheamă din tot sufletul, din toată inima și cu toate gândurile. Le va trimite un consolator. Prin „consolator” înțelegem un om luminos. Când vă vizitează un astfel de om, totul devine clar și ușor de înțeles. Contradicțiile dispar și începeți să trăiți în armonie cu universul. Dacă auziți pe cineva zicând că are conștiința în întuneric, veți ști că omul luminos l-a părăsit. Când omul care aduce lumină este absent, întunericul e cumplit. Dacă vă aflați în apropierea unuia dintre acești slujitori ai lui Dumnezeu, în conștiința voastră nu va pătrunde niciodată un gând negativ, sentimentele voastre vor fi întotdeauna de ordin superior și orice teamă vă va dispărea din suflet. Și trebuie să mai știți ceva. În Sfintele Scripturi apare des cuvântul „har”. Va trebui să înțelegeți corect acest cuvânt.

Harul nu este pentru leneșii care așteaptă ca totul să le pice de-a gata din Cer. Chiar dacă Cerul a hotărât să primești ceva, va trebui să faci eforturi ca să-l obții după cum îl meriți. Leneșului nu-i va pune în mână nimeni ce-i trebuie. Pe de altă parte, dacă vi se refuză ceea ce ați cerut, încercați din nou în 89 de locuri, până când veți primi.

- Ceea ce înseamnă că, totuși, totul depinde de noi, a remarcat un discipol. Harul nu este un cadou pe care poate să-l primească și cel care-l merită, și cel care nu-l merită.

- Asa este, a confirmat maestrul. Harul și Adevărul sunt în omul însuși. Dacă reușim să ieșim de pe drumul iluziilor și al ispitelor înșelătoare din această lume - ispite care ne lipsesc de posibilitatea de a vedea totul clar -, vom trezi forțele care moțăie în noi și aceste forțe sunt darul cel mai mare pe care l-am primit, în om așteaptă o forță foarte mare și nevăzută, care rămâne încă nefolosită. Dacă acea forță puternică se trezește, se înțelege ce era de neînțeles și devine realizabil ce ni se părea irealizabil. Astfel, Harul se găsește chiar înlăuntrul omului.

Discipolul care începuse această conversație a întrebat:

- De ce oare unele persoane care nu trăiesc după cerințele Legilor Divine și sunt cunoscute ca fiind lacome de câștig și chiar sordide în afacerile lor continuă totuși să trăiască bine și, cel puțin în aparență, sunt mulțumite în toate privințele?

Maestrul a încruntat ușor sprâncenele, apoi a ridicat capul și, cu o privire senină în care strălucea lumina unui adevăr, a răspuns:

- Nu vă bucurați de acest „bine” care a fost dobândit pe căi necinstite. Este o fericire iluzorie și foarte scurtă. Oamenii pot să nu creadă asta, dar este un adevăr verificat că nu te poți aștepta niciodată la ceva bun de la bogățiile dobândite în mod necinstit. Ceea ce a fost dobândit în mod necinstit are o altfel de valoare. Moneda pe care ai câștigat-o urmând legile dreptății îți va aduce mai multe binefaceri decât moneda de aceeași valoare câștigată prin înșelătorie. Dumnezeu își revarsă binefacerile și harul asupra celor care nu merg pe drumul necredinței. Dacă ați luat în mod necinstit o parte din munca cuiva, ce ați câștigat nu vă va aduce binecuvântarea. Aceasta nu face parte din Harul divin. Oamenii repetă deseori dictonul: „Omul este lup pentru om”. Acest dicton este rezultatul unui proces din natură despre

care n-am să vă vorbesc acum. Această problemă o putem scoate în evidență doar dacă ne întoarcem în urmă în viață, când s-a întâmplat ceva foarte dezechilibrat. Profunde sunt cauzele în urma cărora un lup a devenit lup, un urs, urs, un șarpe, șarpe. Cu toate acestea, e lesne de înțeles. Dar de ce zicem că omul e lup pentru om? în consecință, există printre oameni un rest din acele îndepărtate procese dominate de dizarmonie. Un lup este cel care mănâncă un om; un șarpe este cel ce se încolăcește în jurul cuiva și îi sfărâmă oasele. Dar care este sarcina omului? Ea constă în a depăși aceste animale feroce din el însuși și a înălța ce este caracteristic și demn de nivelul uman al evoluției, ceea ce se mai numește și „omenie”. Omul care a primit Harul forțelor superioare nu se deosebește de ceilalți prin vreo strălucire oarecare. El trăiește fără să atragă atenția, dar prezența sa aduce pace și bucurie. Este ca un izvor care țâșnește fără zgomot și potolește setea tuturor celor aflați în jur. El a cunoscut iubirea lui Dumnezeu, pe lângă care toate plăcerile, bogățiile și gloria pământească par lucruri neînsemnate și inutile. A dobândit cea mai înaltă demnitate, aceea de *Fiu al lui Dumnezeu*, care se dăruiește doar celui care trăiește neobosit în iubirea de Dumnezeu. Între oameni și chiar discipoli din diferite școli, societăți și confesiuni există o înțelegere diferită a cuvântului Har fiindcă i se dă acestui cuvânt un conținut diferit. Pentru o persoană care consideră că a mânca și a bea este starea de fericire cea mai mare, Harul este o masă plină cu bunătăți. Pentru un ambițios, Harul este gloria. Pentru alții, înseamnă alte plăceri pământene. Totuși, Harul nu este niciuna dintre aceste stări. Harul este o stare de fericire necunoscută ale cărei izvoare se găsesc în împărăția Duhului lui Dumnezeu. Harul nu eliberează de suferințe, ci face omul capabil să le suporte cu bună-știință și chiar cu bucurie. Cel care este copleșit cel mai mult cu Harul cerului este Hristos, care a suferit cel mai mare martiriu pe cruce. Totuși, Hristos știa de ce se întâmplau toate acestea și n-a ezitat să meargă pe calea Lui. Mulți vor întreba: „Unde e Harul, dacă trebuie să-ți porți crucea?”. Harul constă în aceea că, atunci când ne luăm în spate cu bună-știință și iubire crucea, avem posibilitatea să cunoaștem Adevărul și Adevărul ne face liberi. Harul înseamnă că cerul ne va număra printre cetățenii săi și sufletele noastre se vor înălța până la regiuni unde nu vom putea avea acces

urmând calea fericirii pământene egoiste. Nu este de-ajuns să fim credincioși și să ne proclamăm oficial ca atare. Nu credința are importanță, ci posibilitatea de a culege roadele unei credințe care poate să transforme viața. Să crezi că în munți există un izvor abundent nu este de ajuns. Trebuie să mergi la acel izvor și să îți domolești acolo setea. A crede în existența unei livezi nu este de nicio utilitate. Trebuie să mergi acolo și să guști din fructele abundente. Noi vrem să creăm un tip nou de om credincios. Acesta trebuie să fie în stare să-și transforme corpul, mintea, inima și voința. Omul nou trebuie să renunțe la orice violență, la minciună și la cupiditate. Dacă devine astfel, va urma mântuirea despre care se vorbește atât de mult. Asta nu va veni din exterior, ci de la Dumnezeu, care se află înlăuntrul omului. O revoluție interioară trebuie să aibă loc în oameni ca să treacă de la moarte la viață. Vă pun o întrebare: Unde este Dumnezeu? Răspunsul nostru: Este peste tot și nicăieri. Prin dilema „peste tot” înțelegem spațiul întreg și toate dimensiunile din toate lumile. Prin „nicăieri” înțelegem că nu se găsește într-un loc determinat. De asemenea, există o discuție despre Hristos. Cum va veni Hristos? De unde va veni? Unii spun că Hristos trăiește în cutare sau cutare țară. Nu, Hristos va veni ca lumină. Va vorbi prin intermediul tuturor oamenilor care si-au deschis inima și sufletul pentru El. Căutați-L pe Hristos în voi înșivă. Căutați Harul și Adevărul și nu vă preocupați dacă există oameni buni sau oameni răi în lume. Fiecare se găsește la locul lui. Dificultățile și contradicțiile sunt și ele la locul lor. Sunt probleme a căror soluție ne va ajuta să-L cunoaștem pe Dumnezeu în noi înșine. Pe Pământ există situații de iad și de rai. Când suntem în rai? Când trăim cu Dumnezeu în noi înșine. Când este iad? Iadul îl formează suferințele noastre, care provin în mod inevitabil dintr-o cunoaștere greșită de sine. Filosofii din Antichitate au zis: „Cunoaște-te pe tine însuși!”. În această recomandare nu se spune ce „sine” trebuie să cunoaștem. A cunoaște „șinele” divin și a-l sluji este un rai, dar a cunoaște șinele limitat într-o lume materială duce la iad. Adevărata cunoaștere de sine se ascunde în aceste cuvinte: „Viața veșnică este să Te cunosc pe Tine, Unicul, Adevăratul Dumnezeu, și pe Iisus Hristos, pe care Tu L-ai trimis pe Pământ”. Adevărata cunoaștere de sine este să-L cunoști pe Dumnezeul iubirii. Doar

cel care s-a cunoscut pe sine în acest fel s-a cunoscut cu adevărat. Doar un astfel de om știe ce sunt Harul și Adevărul.

Cu aceste cuvinte s-a terminat conversația de pe pajiștea însorită.

SĂ SUNE BINE

Pentru a explica anumite legi ale vieții spirituale, maestrul folosea analogii extraordinar de reușite, originale și pline de înțelepciune. El putea să ia din viață exemplele cele mai eficiente ca să ilustreze chiar ce era abstract și deci pentru care nu era ușor de găsit forma care să-i corespundă.

Maestrul afirma că lucrurile neînțelese ascundeau în ele, ca sub un înveliș de protecție, adevăruri profunde. Totuși, ca totul să devină clar, este nevoie de răbdare și de voința de a le descoperi.

„Când lucrurile neînțelese sunt explicate prin rațiune și înțelepciune, ele devin cu claritate evidente.

Când cineva se află în fața straturilor terestre erodate de acțiunea perseverentă a apelor, la început nu înțelege nimic.

Mai târziu, când devine geolog, ia în considerare tot ce l-au învățat studiile, și atunci îi devin clare procesele care au avut loc în îndepărtatele perioade geologice.

Astfel, tot cu ajutorul a ce este cunoscut, descoperim ce este necunoscut, recunoscând existența unei relații între cele două categorii. La fel în cazul matematicii și al celorlalte științe. O propoziție rămâne complet de neînțeles și n-are niciun sens cât timp nu i se adaugă un verb. Acest verb dă un sens tuturor celorlalte cuvinte, deoarece le plasează într-o anumită relație. Când auziți un cuvânt într-o limbă necunoscută, rămâneți complet nelămuriți; dar, când îi aflați semnificația, cuvântul respectiv capătă un sens anume.

La fel în ceea ce privește sensul vieții. A întreba care este sensul vieții este același lucru cu a întreba care este sensul muzicii. Pentru un muzician, această întrebare nu se pune, căci el trăiește permanent în puterea sa regeneratoare. O astfel de întrebare poate să fie pusă de un ignorant care n-a simțit niciodată puterea de încântare a muzicii. Astfel, întreabă despre sensul vieții cei ce sunt săraci spiritual și n-au simțit niciodată în suflet măreția procesului vieții efectuându-se lângă ei. Ei privesc

fenomenele doar din exterior și nu se întreabă niciodată care sunt forța motrice și regularitatea lor.

Când privim niște coarde de vioară puse într-o învelitoare și așezate într-o vitrină, nu le cunoaștem valoarea. Dar, dacă aceste coarde sunt fixate la vioara unui instrumentist genial și pe ele se execută lucrarea unui compozitor genial, atunci le înțelegem prețul. Aceasta este atitudinea noastră față de viața divină nemanifestată, ascunsă în tot ce a fost creat. Așa privim bobul de grâu care hrănește omenirea de mii și mii de ani. Și așa privim omul înainte de a vedea trezindu-se în el forțele creatoare”.

Unii oameni sunt de acord să-i găsească un sens global vieții, dar nu pot să înțeleagă sensul existenței izolate, individuale. Ce este omul din mijlocul mulțimii? Nu se pierde ca un grăunte de praf în imensa masă integrală a valului vieții? De aici provine neînțelegerea individului luat separat, și asta este o eroare. Dacă așa stau lucrurile, pământul nostru, ca loc și școală destinate evoluției, este și el un grăunte de praf neînsemnat și infim din edificiul maiestuos al galaxiei. El este atât de mic încât, chiar în evoluțiile sistemului solar, dimensiunile lui sunt neglijabile, fără totuși a-i fi neglijat și subestimat locul printre planete. Maestrul spunea că sarcina care îi revine fiecărui om chemat în arena Pământului este să reprezinte una dintre coardele harpei divine.

„Din moment ce sunteți una dintre coardele acestui «Instrument Grandios», nu spuneți că viața n-are sens. Indiferent de tonul pe care-l emiteți, să știți că trebuie să sune pur și clar. Mulțumiți pentru tot ce vi se întâmplă. Mulțumiți pentru suferințele, dificultățile, ofensele și micile bucurii care v-au fost făcute cadou în orele și minutele vieții voastre. Aceasta demonstrează că nu sunteți într-un înveliș pe o etajeră sau în vitrina unui magazin de muzică, ci sunteți pe Harpa Sublimului Maestru. Mâna lui vă va atinge, cu siguranță, ușor”.

„Liberul vostru arbitru, despre care vorbesc atât de des filosofii, este de a suna bine. Dacă ați fost creați în așa fel încât trebuie să sunați în tonul «mi», nu vă străduiți să sunați ca un alt ton. Inevitabil vă veți mulțumi să sunați în tonul vostru, dar străduiți-vă să sunați într-un mod bun și pur. Este singurul lucru care depinde de voi. Și, în același timp, este ce e mai bun pentru evoluția voastră.

Și mai există un lucru pe care trebuie să-l știți. Pe harpa *Sublimului Maestru* sunt încă multe coarde. Cu voi, uneori unul după altul sau împreună, ca un acord, răsună și alte tonuri, ca și cum ați conversa ca să formați melodia creată de Sublimul Compozitor. Rezonanța separată de tonuri este foarte importantă, dat fiind că fiecare dintre ele intră în melodie. În consecință, totul trebuie să fie pur, frumos, distins. Un om ar putea să spună că rolul lui este neînsemnat, că nu este important în ce fel sună, dat fiind că este doar un simplu «mi», dar aici comite cea mai mare greșală. El uită că este o parte infimă din întregul ansamblu și că e răspunzător de expresia integrală. Altui om i-ar trece prin minte ideea că nu e liber, ci în întregime dependent și lipsit de orice inițiativă personală, dar asta ar fi o greșală foarte mare. O astfel de persoană trebuie să știe că tocmai rezonanța este misiunea ei în această viață: rezonanța e formată din gândurile, sentimentele, acțiunile pe care le stăpânește deplin. Ca persoană particulară, omul nu este lipsit de inițiativă, dar, în viața Totului, n-are altă sarcină mai mare și mai importantă.

În viață se întâmplă să nu ne ocolească suferințele. Dar cel care suferă trebuie să știe că nu sună bine. Trebuie să-și imagineze că harpistul a luat cheia și a început să strângă coarda, până reușește să obțină un «mi» pur. Urechea fină a virtuozului percepe totul cu cea mai mare precizie. Acest muzician nu-i poate permite coardei să sune cum vrea ea, deoarece s-a slăbit din cauza căldurii sau s-a contractat din cauza frigului. Coarda trebuie să sune cu un procent de vibrații determinat, nimic mai mult.

Fiecare muzician trebuie să învețe arta sublimă de a le vorbi oamenilor prin muzica lui. Fiecare pictor trebuie să lucreze cu perseverență până când liniile și culorile încep să se supună concepției sale. Poetul trebuie să ordoneze cuvintele în așa fel încât să exprime cel mai bine inspirația inimii sale.

Aceasta înseamnă că ești credincios. Credinciosul nu este cineva care execută mecanic ritualuri pe care nici măcar nu le înțelege. Credinciosul trebuie să converseze cu Dumnezeu în același fel în care vorbește cu prietenii. Dacă e muzician, credinciosul trebuie să vorbească cu Dumnezeu în același fel în care conversează cu vioara lui. Credinciosul sună bine în

orchestra divină. El înțelege voința Tatălui și Tatăl e mulțumit de el.

E bine să fii credincios, dar nu trebuie ca acest cuvânt să rămână doar o noțiune căreia nu-i cunoaștem conținutul decât în mod superficial. Credința este o forță atât de puternică, încât nimic nu-i poate rezista. A avea credință nu înseamnă să crezi în ceva, dat fiind că fiecare crede în ceva, ci înseamnă să ai o conștiință de nezdruccinat. Adevăratul credincios nu este niciodată nehotărât și deține pe deplin dovada a ceea ce crede. Credinciosul seamănă cu un pom cu rădăcini, trunchi, crengi și frunze. Acest pom dă fructe, luptă cu furtunile și păsările își găsesc adăpost în el. Poți să contezi pe credincios. Prietenul în care aveți încredere poate să facă orice pentru voi fără să ezite. Chiar înainte să-i spuneți ce vă supără, el știe ce nevoie anume aveți.

Omul cu credință n-are frică și e puternic. Nu este dintre cei care, după ce au făcut doi pași înainte, dau înapoi. Forțele lui sunt atât de mari, încât și moartea i se pare neînsemnată. Câți dintre cei care-și zic credincioși au aceste forțe? Credinciosul seamănă cu un om care a văzut cu propriii ochi ceea ce afirmă, chiar dacă această «viziune» nu s-a efectuat cu ochii lui fizici, ci cu ochii lui lăuntrici.

Într-un fel sau altul, cu ajutorul unor contradicții sau revelații, cel care urmează calea sfântă a vieții trebuie să iasă din întuneric; fiecare trebuie să-și vadă propriul soare răsărind. În lumina acestui soare, trebuie să găsiți dimensiunile reale ale tuturor lucrurilor din viața voastră. Fiecare om trebuie să-și cunoască adevărata mărime, trebuie să știe cât poate să ceară și cât poate să dea. Nu vă subestimați și nu vă supraestimați.

Acum învățați alfabetul unei mari științe. Semănați cu copiii care nu știu la ce le vor folosi literele. Așa cum diferitele tonuri ale unei opere muzicale, separate unele de altele, nu știu nimic despre frumusețea melodiei pe care o formează, la fel discipolul acestei științe divine, pe calea căreia a pornit, nu cunoaște toate problemele și toate planurile veșniciei. Discipolul nu știe care îi e locul în Sublimul Unic, dar cu iubire își îndeplinește munca ce-i revine. Cu alte cuvinte, discipolul se străduiește să sune bine.

Trebuie să învățați să cereți, dar, din moment ce nu v-ați însușit încă această artă, ziceți: «Doamne, făcă-se voia Ta!

Dă-mi ce-mi este mai necesar pentru evoluția mea și ce mă va ajuta să împlinesc Opera Ta Sfântă».

Fiți atenți și când vor veni suferințele. Studiați-le în mod aprofundat și dați-vă osteneala să găsiți cauza apariției lor. Și, dacă sunteți siguri că sunați bine, să știți că violonistul precis întinde coarda ca să ajungeți la vibrațiile propriului ton.

Viața fiecăruia dintre voi este o sarcină. Este o ecuație cu multe necunoscute. Cu ajutorul relației dintre cunoscut și necunoscut, veți descoperi necunoscutul. Așa este relația dintre bucurie și suferințe, relația dintre fapte și consecințele lor. Fiecare suferință din viață este una dintre necunoscutele din ecuație. Această suferință se poate dezvălui la fel cum dă matematica o soluție la probleme. La fel în cazul geologului despre care am vorbit. Cu ajutorul relațiilor oferite de știința lui, începe să înțeleagă procesele și să-și facă o imagine veridică despre ce s-a întâmplat cu straturile terestre în urmă cu mii de ani.

Fiecare lucru neînțeles devine inteligibil, după un anumit timp, cu ajutorul relațiilor dintre valorile cunoscute și valorile necunoscute.

Omul trăiește și se dezvoltă. El își ia în considerare începutul vieții de la data nașterii, dar nimeni nu știe care este adevăratul început. El se pierde în veșnicie. Lumea oamenilor se îndreaptă spre perfecționare. Ea urcă, dar vârful nu este niciodată atins. Asta e cel mai frumos în viață. În asta constă frumusețea și măreția sa.

În această situație, nu ne rămâne altceva de făcut decât să sunăm bine”.

DESPRE FORȚE

În multe conversații, maestrul a spus că există o analogie între legile lumii fizice și cele ale lumii spirituale. Divergența constă în faptul că înțelegerea și aplicarea acestor legi, pe diferite planuri, se face în mod diferit. Diferența constă doar în formă, nu în sensul interior, care e același.

Din aceste cuvinte înțelegem că noțiunea de „forță”, luată ca exemplu, nu este explicată complet nici chiar în mecanismul lumii fizice. Aici, pe Pământ, forța este întotdeauna legată de materie, dar, dat fiind că materia nu creează, ci doar manifestă

forță, reiese că forța este ceva ce e în afara determinării sale definitive. În lumea fizică, judecăm forța după efectele acțiunilor sale și chiar aceste efecte servesc la determinarea unităților dimensiunilor sale.

Pe de altă parte, în limbaj curent, se zice că unele persoane au o privire „puternică”. Nu știm în ce constă forța privirii și e plauzibil să-i judecăm din nou valoarea bazându-ne pe efectele sale. Știm din practică că o privire poate să provoace ridicarea sau scăderea moralului la om și, de aceea, în științele spirituale se spune că privirea nu trebuie să aibă un conținut negativ. Același lucru este valabil și pentru gânduri și sentimente. În aceleași științe, se spune că nimeni nu este scutit de responsabilitate când e vorba de conținutul pe care îl imprimă gândurilor și sentimentelor sale. În ordinea societății, există organisme care vă cer socoteală când ați stricat bunurile cuiva sau i-ați cauzat suferințe unui cetățean. La fel stau lucrurile și în lumile superioare, unde există aparate speciale care înregistrează calitatea gândurilor omenești, intențiile bune ale sentimentelor și în ce măsură noi, oamenii, prin intermediul lor, prejudiciem sau ajutăm evoluția celor spre care le îndreptăm.

Maestrul spunea că există legi spirituale care coincid cu legile lumii fizice. De exemplu, între elementele fizice identice se creează o forță de respingere, care este aceeași ca în fenomenele electrice și magnetice. Se întâmplă deseori ca doi savanți să nu se poată suporta. Rar se întâmplă ca doi cântăreți să se placă. Bulgarul a exprimat foarte bine această lege, puțin cam rustic, prin dictonul: „Nu cântă doi cocoși pe aceeași grămadă de bălegar”.

Maestrul zicea:

„Binele și răul sunt forțe pozitive și negative. Ba chiar uneori este greu să le deosebești, căci înțelepciunea celor care conduc evoluția le dă formele cele mai diverse. Lucrurile percepute superficial nu exprimă încă adevărul. Oamenii știu că există binele și răul. Dar n-au perceput un detaliu, și anume că există un bine pozitiv și un bine negativ, după cum există un rău pozitiv și un rău negativ.

De exemplu, există cazuri în care, atunci când faceți un bine cuiva, îl înălțați, dar, în alte cazuri, când îi faceți un bine unui om, îl trageți în jos. Există o lege: să nu-i faci un bine unui criminal, ca să nu-i facilitezi intențiile de a comite o fărădelege.

Ar fi un bine negativ, un bine aparent. Căci binele adevărat nu duce niciodată la rezultate negative. Dar există și un rău care este aparent, căci rezultatele lui sunt pozitive. De exemplu, un om vă oprește pe drum și vă interzice cu insistență să traversați podul lângă care ați ajuns. Ba chiar recurge la forță, pentru că vreți neapărat să mergeți pe acel pod. Acel om, aparent violent, știe că acel pod e minat și că va sări în aer în câteva secunde. Răul pe care vi-l face prin această interdicție este un bine mascat care, la momentul potrivit, poate fi săvârșit doar în acest fel. Nu uitați că oaia în piele de lup nu e rea. Rău e lupul în piele de oaie.

Doar binele pozitiv este un bine indubitabil și doar răul negativ este un rău indubitabil. Conform unei interpretări, binele adevărat, pe care îl numim «bine pozitiv», este săvârșit de o inimă iubitoare, în timp ce răul indubitabil este comis tot de o inimă, dar din care lipsește iubirea.

Forțele din natură trebuie să se echilibreze. Dacă nu ajungem la un astfel de echilibru, obținem explozii. Acest lucru este valabil și pentru fiecare individ în parte, și pentru viața socială. Răul împotriva căruia ne revoltăm este lăsat să existe în societate deoarece educă omul ca să poată evolua, așa cum, până la urmă, binele învinge întotdeauna. Discipolul trebuie să fie rațional și cel care este rațional se recunoaște după faptul că utilizează și binele, și răul întotdeauna pentru bine și pentru evoluția lumii oamenilor. Binele și răul sunt rezultatul unor forțe necunoscute care trasează căile și destinul sufletelor în evoluție.

Sărăcia este un rău, dar e o bogăție ascunsă pentru cel care știe cum s-o folosească. Mulți oameni vor crede că spun asta ca să-i consolez pe săraci. Dar a gândi astfel înseamnă ignoranță. Ce sărac, luptând împotriva destinului lui, a devenit bogat? Ce bogat, care a adunat averi prin violență, a devenit fericit? Din exterior, sărăcia este o situație negativă, defavorabilă și greu de suportat, dar, interior, e pozitivă. Ea ascunde multe bogății. Din exterior, bogăția este pozitivă, favorabilă, însă ascunde deseori mari pericole interioare. Adevăratul bogat este cel care nu contează pe bogățiile sale, iar săracul adevărat este cel ce a sărăcit în sufletul lui.

Dar omul care știe să se servească în mod rațional de forțele naturii are cunoștințe utile. Tehnica din prezent a pus în slujba lui multe dintre aceste forțe; cu toate acestea, omul nu

este încă stăpânul lor. Însă ar deveni astfel dacă, în paralel cu utilizarea levierului și a mecanicii, ar crea și levierul cu ajutorul căruia să ridice și să suporte poverile vieții.

O pregătire este indispensabilă pentru înțelegerea tuturor acestor lucruri. Nu se poate vorbi cu același limbaj tuturor oamenilor. Celui care a făcut doar studii primare îi vorbiți într-un anumit fel când este vorba despre înțelegerea unei probleme științifice. Cu un absolvent de bacalaureat, folosiți alt limbaj, iar cu un academician, al treilea limbaj. Trebuie să avem același respect pentru fiecare om, ca pentru o ființă care merge pe calea evoluției, dar al cărei limbaj, prin intermediul căruia ne înțelegem, este diferit. Adevărurile vieții spirituale pot să fie înțelese doar de cei care au ajuns la ele urmând căile cele mai diverse, dar proprii lor, specifice. Ei au dobândit o anumită sensibilitate față de aceste adevăruri care rezonează în alte cuvinte pentru ei. Turcii au următorul dicton: «Cel care poate să audă va percepe și tăntărlul; cel care nu știe să asculte, chiar dacă i-am băga în ureche un fluier și o tobă, tot nu ne-ar auzi, nici nu ne-ar înțelege».

Natura nu dă nimic gratuit. Își dăruiește forțele ca să fie folosite într-o muncă anume. Aceste forțe trebuie recompensate în mod sistematic și înțelept pentru evoluția omului, nu pentru producerea de explozii cu ele. Omul care a folosit rău forțele naturii va deveni debitor și, mai devreme sau mai târziu, va pierde pentru asta.

Nu vă ocupați de treburile mari, de treburile mondiale. Există cineva care să le urmărească și să le ducă la bun sfârșit. Faceți treaba care v-a fost încredințată. Executați și acele lucrări pe care le numiți pământești și care nu vă sunt plăcute întotdeauna, dar a căror îndeplinire vă călește voința. Dacă reușiți, pe lângă ele, să câștigați un prieten pentru opera lui Dumnezeu, acele lucrări sunt utile. Indiferent dacă scrieți cu condeiul ori săpați via sau ogorul, păstrați permanent în minte gândul că împliniți opera Lui. Important nu este atât aspectul exterior al muncii, cât conținutul pe care îl depuneți și gândul cu care o efectuați. Nu vă scuzați prin condițiile de muncă. În orice timp vă aflați, realizați-vă ideile în lucrări mici pe care nimeni nu vi le poate interzice. Nu există obstacol în lume care să poată să vă ia posibilitatea de a-i face cuiva un bine mic, chiar unul microscopic.

De obicei, cei care nu vor să-și dea osteneala și să lucreze cu bună-știință pentru evoluția lor zic: «Dumnezeu Se va gândi la toate astea. N-avem de ce să ne facem griji!». Este adevărat că Dumnezeu Se gândește la toate, dar știți cum Se gândește la om? El, care ne-a dăruit toate posibilitățile, îi trimite un mesaj în care îi spune: «Ridică-te și începe să lucrezi!». Așa stau lucrurile, căci cel care a hotărât să devină un discipol conștiincios al luminii trebuie să-și rezolve singur problemele”.

OBSERVAȚI ȘI ÎNVĂȚAȚI

„Așa cum se poate citi urmărind liniile formelor din natură, se poate citi și în mișcările pe care le fac toate organismele vii și omul. După aceste forme și aceste mișcări se pot recunoaște gândurile, dorințele și aspirațiile discipolului, ca și instinctele, cruzimea, teama, șiretenia și tot restul la animale. Această lege este valabilă pentru regnul vegetal, precum și pentru regnul mineral, dar puțini oameni sunt de acord cu asta.

Nimic nu se face la întâmplare, spun științele oculte. Când un copac care a fost plantat crește în condiții defavorabile, el efectuează mișcările cele mai diverse, imposibil de observat de ochii omului. Cu ajutorul acestor mișcări, depășește obstacolele pe care le întâlnește în cursul creșterii și, după ce a crescut, omul poate să vadă cauza cu care acel copac a depășit obstacolele și s-a ridicat deasupra pământului.

La om există semne care arată dacă viața pe care a dus-o până în acea zi a fost grea și dacă a avut voința să depășească dificultățile care i s-au ivit în cale. Greutățile de natură exterioară și dificultățile de natură interioară sunt diferite. Tot diferite sunt forțele și semnele acestor forțe. Doar un ochi experimentat le poate recunoaște. Multor discipoli, ca și unor oameni obișnuiți, nu le place să studieze. Ei preferă să li se servească totul de-a gata. Degeaba. Învățăm să cunoaștem lumea cu ajutorul observației și al experienței. Dacă vă observați trăsăturile și expresia propriei fețe și vă cunoașteți în parte tendințele și obiceiurile, aveți deja suficiente condiții pentru un exercițiu profitabil. În acest fel, vă puteți corecta unele trăsături rele. Poate credeți că nu puteți face nimic. Vă înșelați. Dacă ar fi așa, n-ar exista niciun motiv să fiți trimiși la școala de pe acest Pământ.

Ce dobândește discipolul prin studiul acestor lucruri și al naturii? Înainte de orice, se convinge că, prin intermediul gândirii, când ne lovim de unele dificultăți, putem să obținem ceva. În fiecare labirint de contradicții există o ieșire pe unde poate să iasă cel care are răbdare.

Dacă veți observa un om, veți putea să înțelegeți dacă e mulțumit sau dacă suferă. Veți dobândi arta de a înțelege calitatea suferinței sale și veți ști cum să-i veniți în ajutor. Măcar îi puteți spune că pe Pământ e imposibil să nu existe suferințe. Așa cum Pământul nu e o sferă netedă, nici viața de pe suprafața lui nu este posibilă fără obstacole. Ce viață și ce școală ar fi lumea noastră fără dificultățile pe care trebuie să le depășim?

Trăsăturile feței unui om apar și în scrisul lui. Scrisul este imaginea grafică a stării și a tendințelor sale spirituale, ca și a întregii sale firi. Scrisul este un oscilograf inconștient al unor procese fizice și spirituale. Cel ce știe să citească în scris va vedea tot ceea ce-l privește pe om. Aceasta a fost calea care a dus la știința scrisului, grafologia.

Va veni un timp, în evoluția omului, în care toate documentele de recomandare și referințele privind calificările date oamenilor vor deveni absolut inutile. Sensibilitatea și delicata percepție intuitivă le vor permite viitorilor oameni să pătrundă în adâncul lucrurilor și asta le va fi de ajuns ca să-l cunoască în întregime pe cel care se află în fața lor. Până la un anumit punct, sâmburele acestei capacități există în fiecare individ, dar timpurile pe care le trăim nu sunt favorabile pentru a avea încredere în el.

În zilele noastre, multor oameni afirmațiile noastre le par un mit sau o legendă fantastică; totuși, vorbim despre lucruri cât se poate de reale. Omul poartă în el trei documente care conțin, în mod detaliat și complet, toate aceste caracteristici. Acestea sunt fața și cele două mâini. Ceea ce este scris în ele nu este o amăgire. Adăugând la ele gesturile, mișcările corpului, vocea și expresia feței, care este semnul înțelegerii spirituale, putem fi siguri că-l cunoaștem deja pe acel om.

Dacă, bazându-se pe un os găsit în cursul unor săpături, paleontologul experimentat poate să reconstituie scheletul întreg al animalului, de ce n-am putea să reconstituim imaginea

psihologică integrală a unui om bazându-ne pe un anumit semn de pe fața lui?

Ceea ce am spus până aici nu oferă rețete. Esențial este ca discipolul să lucreze asupra lui însuși, să observe, să tragă concluzii și să studieze cu asiduitate scriitura sublimă a vieții”.

DESPRE NATURA VIE

„Unul dintre cele mai bogate izvoare de inspirație pe care le are omul este natura. Este necesar totuși să vedem Rațiunea incorporată în natură. Acesta este lucrul cel mai prețios, căci nu este vorba despre natura pe care o putem examina în exterior, ca turiști, ci despre rațiunea și legile care îl guvernează și îl educă pe om, amintindu-i că lumea în care trăim este condusă cu înțelepciunea și atotputernicia unui Spirit Creator Universal. Adevărul pe care îl caută fiecare, pe căi diferite, nu se oferă de-a gata, ca un clișeu sau ca un dumaticat pe care mama îl pune în gura copilului căruia îi e foame; noi singuri îl căutăm și îl descoperim. Adevărul nu se află în fața noastră ca o deducție gata făcută. El este ascuns în procesele din care trebuie să-l smulgem. De aceea i-au fost date omului ochii, urechile și toate celelalte simțuri; de aceea i s-au dat rațiunea și intuiția, ca să ajungă singur la acest adevăr.

Dar natura este infinită, va zice cineva. Cum s-o cuprinzi? Da, este infinită, însă, pentru voi, la un moment dat, important este acel segment din ea cu care intrați în contact. În acel segment al naturii se află ascuns ce-i este necesar dezvoltării voastre. De exemplu, pe Pământ există apă, dar, pentru voi, importantă este acea apă pe care o aveți în mâini și cu care vreți să vă domoliți setea. Și aerul pe care îl inspirați și expirați este mai important pentru voi decât tot acel ocean de aer de deasupra voastră.

De exemplu, o observație judicioasă vă arată că omul care duce o viață spirituală și emoțională armonioasă are o respirație regulată. Știința divină a stabilit că dorințele și sentimentele omului sunt curenți care vin din exterior, de la periferie spre centrul vieții. În schimb, curenții gândirii sunt contrari, se îndreaptă dinspre centru spre periferie. Aceasta înseamnă că dorințele se primesc, în timp ce gândurile se trimit. Cu alte

cuvinte, sentimentele și dorințele sunt inspirația, în timp ce gândurile sunt expirația.

Respirația este baza a toate și reprezintă un proces foarte important. Respirația trebuie să fie conștientă, dacă nu constant, cel puțin în unele momente ale zilei. Oxigenul din aer ne purifică sângele și, în același timp, ne purifică dorințele. Acesta este un adevăr, chiar dacă nu este recunoscut încă în mod oficial. Pe de altă parte, odată cu expirarea aerului, ne purificăm și gândurile. Dacă reușiți să faceți din respirație un proces conștient, ați găsit o soluție importantă la problemele voastre.

De ce este util și indispensabil să studiem natura? Pentru că tocmai în natură descoperim legile vieții și înțelepciunea Creatorului, în ea ne putem încrede fără reținere, căci suntem o parte din unicitatea ei. Am luat ca exemplu respirația. Acest proces este fizico-chimic. Fizic, deoarece plămânii acționează ca o pompă. Dar, când aerul pătrunde în plămâni, începe metabolismul substanțelor chimice: receptarea oxigenului și eliminarea acidului carbonic, printre altele. Cu asta se termină partea fizică din procesul respirației, dar urmarea acestui proces, în cursul căruia are loc eliberarea sentimentelor și gândurilor noastre, n-a fost studiată și, chiar dacă e un fapt din viață, n-a fost încă acceptat ca o cunoștință științifică bine stabilită.

Pentru filosofia materialistă, totul se oprește aici, la procesul fizico-chimic. Dar, pentru ochii care pot să pătrundă mai profund și pentru o conștiință superioară, cu o perspicacitate mai mare, procesele fizice și reacțiile chimice, care sunt fenomene ce au loc în materie, precum și procesele gândirii și ale vieții spirituale și emoționale formează un tot. Noi îl numim unicitate în viața divină integrală, în timp ce alți învățați, cu idei mai avansate, eliberați de fanatismul materialist, îl numesc monism psiho-fizic.

Lumea actuală manifestă o deschidere insuficientă, de aceea, în cadrul limitat al cunoștințelor contemporane, fenomenele observate în natură se interpretează unilateral și într-o manieră eronată. Totuși, va veni o zi în care aceste fenomene se vor reuni ca să formeze un tot. Cercetătorii vor fi obligați să recunoască multe dintre faptele pe care le resping în zilele noastre, fie din lipsă de perspicacitate, fie din cauza unor

părerii preconcepute. Aceleași fapte vor căpăta atunci un aspect cu totul diferit. În acele timpuri, știința și adevărurile vieții vor fi unul și același lucru. Așa cum, în zilele noastre, omul poate fi cunoscut prin lucrările anatomistului, fiziologului, histologului și chiar ale psihologului luate împreună, nu aplicate separat, noi putem să ajungem la adevărurile naturii vii nu urmând cărările separate ale diferitelor discipline științifice, ci reunind într-un tot rezultatele obținute de toate aceste științe. Astfel se va îndrepta omul din viitor spre cunoașterea lumii.

Dacă un om cu posibilități limitate, care nu-i permit să pătrundă în profunzimea marilor probleme ale vieții, un om care nu știe că există dimensiuni ce îi sunt inaccesibile, dacă un astfel de om creează o filosofie, aceasta s-ar ridica foarte puțin deasupra nivelului vieții animalelor. Oare se întâmplă rar ca un astfel de «sistem filosofic» să devină un principiu fundamental obligatoriu pentru toată lumea?

Natura vie și rațională nu-i permite nimănui să aducă atingere legilor ei. Dacă este adevărat că tot ce este conținut în univers se găsește și în om, atunci forța directoare care veghează la implementarea legilor în Marele Univers va veghea și la implementarea lor corectă în «micul univers». Dacă are loc o încălcare oarecare a acestor legi, sarcina omului este s-o repare. Într-un astfel de caz, rugăciunea se prezintă ca o forță de restabilire. Rugăciunea este un apel al sufletului adresat lumii raționale ca să trimită «muncitori» specializați în repararea defectelor «instalației» noastre. Dacă aceste defecte nu sunt reparate, își fac apariția bolile. Când vi se întâmplă să fiți bolnavi, nu vă întrebați care e cauza, ci verificați-vă starea gândurilor și sentimentelor. Cum să vă simțiți bine când păstrați în voi atâtea gânduri și sentimente negative? Ele sunt ca rugina care roade fierul.

«Să fiu eu bine! Altceva nu mă interesează!», zice ignorantul care nu cunoaște legile unicității. Noi răspundem: Ca să fii bine, trebuie ca și ceilalți să fie bine. Oamenii nu știu că seamănă cu vecinii care cultivă grădini. Dacă apa curge în canalul uneia dintre grădini, va curge și în cealaltă grădină. Dacă viața aproapelui nu merge bine, nici a noastră nu va merge bine, iar omul va avea și mai puține motive să creadă că viața lui va merge bine dacă el însuși este cauza nefericirii aproapelui. Dacă ar putea să vadă în ce măsură destinele le

sunt legate unele de altele, oamenii ar fi extrem de prudenți în tot ce întreprind.

Paginile istoriei sunt pline de lupte pe care oamenii le-au purtat, din cele mai vechi timpuri, pentru eliberarea lor. Totuși, ei nu știu că adevărata eliberare vine doar după ce cunoaștem Adevărul. El este singura cale ce duce la libertate. Orice altă libertate în afara Adevărului este o nouă sclavie.

Într-un oraș unde există o instalație comună de încălzire sau de iluminat, dacă un locuitor nechibzuit, în urma unor sentimente urâte pe care le are față de vecin, deteriorează conducta de aducțiune a apei calde sau a curentului electric, nici în locuința lui nu va mai fi nici lumină, nici căldură.

Așa cum acestui ignorant citadin nu-i este clară această relație, nici relația dintre diferiții indivizi și destinul fiecăruia dintre ei nu le este clară celor ignoranți în privința vieții spirituale.

Să luăm lecții de la natura vie. Asimilați-i legile sublime și irevocabile; să știți că sunt asemănătoare cu legile care guvernează viața spirituală a omului. Studiul constă într-o meditație permanentă, în aplicarea a ceea ce a fost învățat și, de asemenea, în ajutorul dezinteresat acordat aproapelui nostru”.

O SCRISOARE A MAESTRULUI

Am avut ocazia să aud într-o zi dorința exprimată de unul dintre prietenii noștri de a se redacta un text care să cuprindă, într-o formă concisă și clară, semnificația, conținutul și forma învățăturii transmise de maestru.

Într-o zi, examinând copii ale unor scrisori autentice ale maestrului adresate unora dintre prieteni, am găsit o scrisoare care răspundea exact acelei dorințe: o definiție concisă, o sinteză a esenței învățăturii sale, așa cum el însuși preciza; o reproducem integral.

Varna, 26 august 1917

Către toți prietenii

Izvoarele trebuie să țâșnească, râurile trebuie să curgă, omul trebuie să reflecteze, să raționeze și să împlinească voința Tatălui său din Cer. Voința lui să fie lege pentru el. Și voința Domnului, cuvântul Lui, scop pentru el. Multe frunze vor cădea, multe coji se vor desprinde până când sufletul va ajunge la perfecțiune.

Fie ca Dumnezeu să vă călăuzească cu Duhul Lui, să vă arate înlăuntrul vostru ce e bun și drept în fața Lui. V-am transmis o învățătură a lui Hristos, o învățătură de viață, nu un sectarism, ci o învățătură de înțelepciune și de iubire care poate să refacă viața în integralitatea ei.

Dumnezeul despre care vă vorbesc trăiește în întreaga natură, acționează în toate ființele. Vorbește în interiorul fiecărei inimi. Îi păstrez învățătura, îi împlinesc voia, îi ascult Duhul Sfânt și-mi găsesc bucuria în cuvântul Lui viu.

Ce har ar fi pentru oameni dacă ar înțelege limbajul lui Dumnezeu și ar crede că sunt frați, nu dușmani! Dacă și-ar împărtăși durerile și bucuriile! Se apropie ceasul în care va răsună glasul Cerului. Pacea fie cu voi și aveți răbdare! Va învia, va retrăi și, în viață, vor fi o singură turmă și un singur păstor.

Fie ca binecuvântarea Tatălui lui Hristos să coboare de sus asupra tuturor celor care îl cheamă, în orice loc și în toate timpurile!

P.C. Deunov

GÂNDURILE MAESTRULUI DESPRE IUBIRE

Iubirea este unul dintre principiile constitutive ale Celui ce n-are început, ale sublimului Creator. Această iubire, care ne-a scos din neant, ne va face să ne întoarcem în brațele deschise ale Cerului cu inima plină de iubire de Dumnezeu.

În multe școli oculte din Antichitate, calea Inițierii a fost calea înțelepciunii, dar Inițierea prin iubire sau, așa cum se numește, Inițierea prin Hristos este cea mai măreață. De aceea, Școala Maestrului Frăției din Bulgaria este una care se poate numi Școala Iubirii.

O sarcină foarte importantă i-a fost încredințată fiecăruia dintre cei care s-au născut pe acest Pământ pentru ca nașterea, viața și moartea lor să nu fie zadarnice. Această sarcină este să înțeleagă iubirea care a dat naștere lumii întregi și acționează în

ea. Dacă reușim să ajungem la asta, pășim deja pe calea care duce la foarte binevoitorul, răbdătorul și minunatul Tată, ce ne așteaptă cu acea iubire pentru care Hristos a zis: „Eu și Tatăl suntem Unul”.

Nu există altă temă care să fi preocupat mai mult mintea tuturor creatorilor în literatură, filosofie și arte, decât tema iubirii. Totuși, iubirea despre care se vorbește în această lucrare nu este aceea pe care oamenii au redus-o la formele banale ale vieții zilnice. Așa cum ne este prezentată aici, ea luminează altfel viața. Are limite incomensurabile, îmbrățișează întregul univers, trece prin toate lumile, triumfă în sufletul omenesc și se manifestă ca voință primordială a Creației.

IUBIREA PE CARE TREBUIE S-O CUNOAȘTEM

„Există o singură cale ce duce la perfecțiune și ea este accesibilă tuturor ființelor din întregul univers: calea iubirii. Urmând această cale, ele vor ajunge la ea cel mai ușor, iar perfecțiunea este scopul Creației. Dacă un om rostește undeva cuvântul iubire, cel care îl aude trebuie să știe că acest cuvânt sfânt înseamnă a te apropia de Dumnezeu. Toate celelalte căi care duc la El sunt presărate cu pericole, dar lucrul principal este că nicio altă cale, în afară de cea a iubirii, nu ne ferește de cel mai mare pericol: orgoliul.

Este sublim să concepem ce este iubirea. Iubirea este o forță sfântă. Ea a creat și susține viața. Iubirea a dat naștere universului, ea este generatorul a toate. Tot ea ne va chema din nou în împărăția minunată, inexprimabilă prin limbaj omenesc, acea împărăție de unde am provenit cândva. De aceea, nu putem să numim întotdeauna prin cuvântul iubire acele înfiorări care agită suprafața naturii omenești. Încă nu este iubirea despre care vorbim aici. Este o stare din Creația pământească prin care Dumnezeu îi pune la încercare pe oameni”.

*

* *

„Încă netreziți din somnul adânc și înșelător al iluziei, oamenii cred că sufletele slabe, sentimentale, necombative vorbesc despre iubire. Dimpotrivă, iubirea este o forță foarte puternică. Nu putem să ne trăim întreaga viață fără s-o simțim cât de cât. Trăim pentru iubirea care decurge din El, Sublimul

Spirit Universal; murim pentru această iubire și înviem din nou pentru Ea. Vă vorbesc despre iubirea care vindecă toate rănilile. Dacă omenirea continuă să trăiască în infirmități, dezordine și războaie, aceasta arată că n-a înțeles încă această Forță Divină. Dacă ar fi înțeles-o, iubirea ar fi vindecat-o de toate suferințele.

«Și suferința noastră se va transforma în bucurie.» Aceste cuvinte din Sfintele Scripturi poartă în ele ce am spus înainte.

Toate eforturile noastre din viață sunt inutile, zadarnice și jalnice dacă nu cunoaștem iubirea. Și, când vom muri, iubirea ne va face nemuritori, căci moartea nu poate să ajungă până acolo unde ajunge iubirea”.

*

* *

„În ciuda tuturor eforturilor pe care le veți face ca să înțelegeți iubirea în mod speculativ, nu veți reuși s-o închideți în gândirea voastră și s-o îmbrăcați cu noțiunile voastre. Multe neînțelegeri pot să acopere ceea ce vreți să spuneți despre ea, multe imagini false și superstiții ridicole pot să întindă o cursă rațiunii voastre. Să știți că iubirea este mai sublimă decât tot ce v-ați putea imagina. Noțiunile vieții voastre zilnice nu acoperă nici măcar una dintre calitățile ei. Să știți că este mai presus de orice, că dă naștere vieții și guvernează lumile, de la cel mai mic furnicar până la cele mai înalte ierarhii din lumea îngerilor”.

*

* *

„Cum poate să-L cunoască omul pe Dumnezeu și să discearnă ceva din Entitatea Sa nelimitată? Asta depășește posibilitatea rațiunii omenești. Singurul lucru posibil nouă este să iubim. Ce puteți discerne despre Sublima și Raționala Cază dacă nu urmați calea iubirii, singura cale accesibilă vouă? Prin iubire vă aflați în procesul evoluției, ați depășit stagnarea din neant. Vă amintiți de acel loc în care Hristos - întruchipare într-o formă omenească a iubirii divine - a zis: «Eu sunt Calea, Adevărul și Viața».

Cei care vor să dobândească iubirea - iubirea divină despre care vorbim - trebuie să realizeze o performanță interioară. Aceasta constă în a-i ierta pe cei care nu îi iubesc și care le aduc prejudicii. Dacă nu pot să îndeplinească acest act de eroism greu, dar salvator, trebuie să știe că n-au ajuns încă la nimic în cunoașterea iubirii. Nicio știință, nicio magie, nicio școală, nicio

incantație sau formulă nu le poate veni în ajutor. Iată cum vine iubirea - calea cea mai accesibilă ce duce la evoluția sufletului - după realizarea acestei victorii interioare”.

*

* *

„Uneori aud spunându-se: «Cel ce mă iubea nu mă mai iubește!». Așa ceva este de neconceput pentru iubirea divină. Aceasta nu trece niciodată. Dacă se întâmplă așa, o iubire care a trecut, atunci nu despre acea iubire vorbim aici”.

*

* *

„Nu spuneți că *nu aveți nimic de iubit*. Când treceți pe lângă un izvor, o floare sau un pom fructifer, opriți-vă un moment și căutați frumusețea din ele. În fiecare lucru există frumusețe și sens. Ochii celui care iubește văd diferit. Văd ce e frumos în om și chiar în toate animalele. Iubirea acoperă totul cu lumină și eliberează omul de orice prejudecată și de orice teamă. Încercați. Începeți prin a vă ocupa de o plantă, fertilizați terenul și udați-l. Floarea însăși vă va arăta cât de mare e iubirea voastră”.

*

* *

„În iubire nu există nici îndoială, nici contradicție, în iubire, totul e clar și categoric. Dacă există discuții între credincioși, chiar de aceeași religie, aceasta arată că n-au ajuns încă în lumina iubirii, care exclude contradicțiile. Nu spun că discuția e ceva rău, dar în iubirea lui Hristos, adică iubirea lui Dumnezeu, ea devine inutilă”.

*

* *

„N-are nicio importanță ce post ocupați și ce rol jucați în arena vieții. Puteți să fiți preoți, militari, scriitori, profesori, filosofi sau oameni de stat. Puteți să fiți funcționari, sau simpli muncitori, sau meșteșugari. Dacă așezați iubirea la baza vieții voastre, ce veți face va fi binecuvântat. Dacă purtați în voi iubirea, chiar dacă nu faceți decât să curățați ceapă, veți fi mai valoroși decât cel ieșit de la cele mai mari universități. Căci a-ți face munca fără iubire... lipsa iubirii este iad.

Cerul va îngădui ca toate teoriile, curentele, doctrinele, regimurile și sistemele filosofice să defileze pe scena vieții. Dar,

dacă vin fără iubire, vor eşua. Timpul le va birui şi omenirea le va uita. Îşi vor lăsa eşecurile, pe care alţii vor fi obligaţi să le repare. Dacă cei bogaţi, cei puternici şi notabilităţile vor guverna fără iubire, lumea va deveni una a suferinţelor. Dacă cei săraci, nevoiaşii şi cei cărora le este foame vor guverna fără iubire, nu vor ameliora cu nimic lumea. Ea va continua să rămână un iad, căci iad este locul unde iubirea lipseşte”.

*

* *

„Fântâna ne dăruieşte apa ei venită din belşug din munţi, în acest caz, iubirea lui Dumnezeu faţă de noi se manifestă sub o formă materială: apa care ne domoleşte setea. În creaţia materială este întruchipată o idee divină. Hrana pe care o acceptăm este un sacrificiu făcut de bunăvoie de natură şi cu iubire”.

*

* *

„Când cineva ia cheia portativului muzical, violonistul nu poate să cânte corect. Cheia care dă un sens portativului vieţii şi fără de care chiar vioara celui mai mare interpret tace se numeşte *iubire*”

*

* *

„Aud spunându-se: «O, mi-am pierdut prima iubire!». Profesori, filosofi, mame şi taţi zic asta. În aceste cuvinte se ascunde o neînţelegere, dat fiind că iubirea nu poate fi nici «prima», nici «a doua». Dacă o persoană vorbeşte despre prima ei iubire, asta înseamnă că a avut o a doua. Din moment ce a avut o a doua, n-a avut-o pe prima.

Iubirea este una şi indivizibilă. Este veşnică. În realitate, iubirea ar trebui să fie starea permanentă a sufletului omenesc, dar oamenii au intervenit brutal cu sentimentele lor egoiste şi au încercat să corecteze ceva în legile sfinte ale naturii.

Iubirea despre care vorbim aici va fi necesară oricărui om ca să treacă din împărăţia morţii în împărăţia nemuririi. Traversând acest ocean, ambarcaţiunea cu care călătorim se va clătina în mod inevitabil, dar iubirea ne va da puteri şi rezistenţa necesară ca să rezolvăm problema.

Oamenii nu bănuiesc și nici măcar nu-și pot imagina cum ar arăta Pământul dacă toți ar începe să-L iubească pe Dumnezeu. Nu s-ar putea găsi rai care să rivalizeze cu un astfel de Pământ”.

*

* *

„Despre Dumnezeu nu pot să dau nicio definiție, doar cuvintele următoare: iubire fără degradare, cunoaștere fără erori, libertate fără limitări. Dacă nu-L cunoașteți în acest fel pe Dumnezeu, veți cădea, probabil, în superstiție și fanatism”.

*

* *

„Printre așa-zișii *oameni spirituali* există unii a căror lene a inventat tot felul de căi ca să ajungă cu rapiditate la pretinsa *mântuire*. «Îl iubim pe Dumnezeu», spun ei. «Nu este de ajuns ca să fim siguri că am îndeplinit tot ce este necesar pentru mântuirea noastră?» într-adevăr, nu e nimic mai facil decât să zicem că-L iubim pe Dumnezeu. Problema e că acest facil trebuie să fie precedat de ce e mai dificil: să ne iubim aproapele și apoi, prin eroism, să ne iubim chiar dușmanii.

Și, astfel, să-L iubim pe Dumnezeu este posibil când am îndeplinit ce este mai greu, și anume să ne iubim aproapele și să-i iubim pe dușmanii noștri”.

*

* *

„Când a făcut din iubire singura lege a vieții sale, omul a intrat în cea mai frumoasă dintre Biserici. A devenit tolerant cu toate religiile și toate Bisericile, dar numai atunci i s-a deslușit ce nu înțelesese înainte în Biserică.

Formele, ritualurile, misterele și canoanele capătă sens doar prin iubirea de Dumnezeu”.

*

* *

„Ce conținut îi dați noțiunii de *viciu*? Dacă mă întrebați ce este un *viciu*, vă voi răspunde: Viciul este un rod al lipsei de iubire. Dacă într-o acțiune va exista o iubire sinceră și dezinteresată, această iubire va spăla petele fiecărei acțiuni”.

„Ce este Cerul? Cerul este greu de înțeles dacă trebuie să fie explicat cu perfecta cunoaștere a celor care îl populează. Pentru noi, oamenii care trăim pe Pământ, există o cale mai

ușoară: Cerul este acel loc de pe Pământ unde oamenii trăiesc în iubire și înțelepciune. Tot restul se numește iad”.

*

* *

„Gama vieții oamenilor din prezent este minoră. Oamenii au trăit mult timp în ea. Au învățat-o bine și au rămas specialiști în ea. Dar acum a venit vremea ca omul să înțeleagă gama majoră. Nimeni n-o cunoaște, deoarece întreaga știință contemporană n-a gustat nici măcar dintr-un fruct al iubirii divine.

Când zic *gamă majoră*, nu trebuie să se înțeleagă literal gama majoră din muzică. Este doar o comparație. Gama majoră a iubirii este cu totul altceva. În structura sa maiestuoasă dispar toate durerile, ezitățile și tenebrele. Melodiile ei etalează frumusețea și imensitatea lumii, pe care oamenii le-au căutat dintotdeauna în gama minoră a întristării.

Doar cel care intră în gama majoră îmi va înțelege cuvintele”.

*

* *

„«Mă iubești?» Este o întrebare pe care o putem numi *mașinală* și pe care nu trebuie s-o punem. A-i pune cuiva această întrebare e ca și cum i-ai spune unei lumânări aprinse: «Mă luminezi?». Din moment ce vedeți literele la lumina lumânării, înseamnă că vă luminează.

Cine luminează nu vorbește. Cine iubește nu vorbește.

Nu puneți întrebări mașinale și nu provocați răspunsuri mașinale”.

„Există familii ai căror membri trăiesc în înțelegere mulțumită luminii pe care o are unul dintre ei. Dacă acesta din urmă părăsește casa, apar imediat dizarmonii și întuneric.

Există popoare care au trăit mulțumită iubirii unui singur om. Întregul entuziasm, întreaga energie și solidaritate provin de la el. El a făcut să coboare din bolțile cerești ale Duhului Sfânt un dar divin. Dacă acest om ar pleca, pentru acest popor asta ar însemna lipsa iubirii și întunericul”.

*

* *

„Dacă aveți iubire, nu vă temeți de cutremurele exterioare. Nu vă vor afecta baza. În absența iubirii, sunteți în pericol”.

*

* *

„Nu întrebați cum să-L slujiți pe Dumnezeu. Chiar dacă ajutați o furnică să iasă din apa în care a căzut, ați început deja să-L slujiți pe Dumnezeu. Să nu credeți că vă reduceți demnitatea dacă faceți asta”.

*

* *

„Când sunt întrebat de ce fac oamenii păcate, răspund: «Pentru că Dumnezeu iubește oamenii și i-a lăsat liberi».

Când sunt întrebat de ce oamenii fac bine, răspund: «Pentru că Dumnezeu iubește oamenii și i-a lăsat liberi»”.

*

* *

„Nu e deloc rău ca oamenii să se îndrăgostească unul de altul. Răul apare atunci când ei devin prea posesivi și încep să se limiteze, până când cad într-o adevărată sclavie. Lăsați persoana care vă iubește să dorească ea însăși să nu se despartă de voi. Lăsați iubirea care se bucură de libertate să aleagă singură și să-și impună jugul, care este cel mai plăcut dintre toate.

Apostolul Pavel i-a zis lui Hristos: «Plăcut e jugul Tău!»”.

*

* *

„Omul care trăiește în iubirea de Dumnezeu nu poate să se oprească și să spună că nu mai iubește nimic și pe nimeni. Oare fluviul Mississippi, care își urmează cursul, s-ar putea opri brusc și ar putea zice că din acel moment nu va mai curge?”

*

* *

„Vă voi dezvălui un secret dintre secretele spirituale. La prima vedere, e cunoscut. Dar nimeni n-a pătruns până în adâncul profunzimii sale și nu-i cunoaște dinamismul interior. Secretul este: Niciun om nu poate deveni mare dacă oamenii nu-l iubesc. Niciun om înțelept nu poate deveni mare dacă elevii lui nu-l iubesc. Niciun om de stat nu poate să devină mare dacă poporul se teme de el și nu-l iubește”.

*

* *

„Când aveți o suferință, nu spuneți că în lume nu există iubire și că cerul v-a părăsit. Nu. Acea suferință este degetul violonistului care apasă pe coardă într-un loc anume, ca să scoată de la voi un anumit ton al simfoniei vieții”.

*

* *

„Cel care iubește arde în vatră, în timp ce oamenii pe care îi iubește sunt așezați de jur împrejur și primesc acea căldură reconfortantă. Va veni o zi în care cei care au fost iubiți vor intra în vatra iubirii ca să dea căldură și viață celorlalți. Aceasta înseamnă că vor începe să vă iubească și că veți începe să-i iubiți”.

„De câte ori oamenii vi se par posomorâți, de câte ori lumea din jur vi se pare ostilă? Există zile și ore în care viața își pierde sensul, când trecem prin clipe de deznădejde.

Dacă, în astfel de ceasuri, puteți să treziți în voi iubirea pentru Dumnezeu, chipurile tuturor oamenilor din jur vor deveni pentru voi frumoase și amabile. Lumea vi se va părea prietenoasă și familiară, iar suferința voastră se va transforma în bucurie”.

*

* *

„Când sunt tineri, oamenii spun că e prea devreme ca să începă să-L iubească pe Dumnezeu, deoarece sunt atrași de ispitele acestei vieți. Absorbiți astfel de jocul iluziilor, îmbătrânesc și atunci spun că este deja târziu, căci sunt obosiți și așteaptă moartea”.

*

* *

„Eretic este cel ce nu-L iubește pe Dumnezeu. Doar cel care îl iubește pe Dumnezeu este credincios adevărat”.

*

* *

„În zilele noastre, încă trăiesc creștini care cred în Dumnezeu și în Hristos, dar care, când este necesar, își pun baioneta la pușcă, întorc mitralierele și tunurile împotriva fraților lor și trag o salvă devastatoare asupra orașelor și satelor”.

*

* *

„Dacă vă veți ruga la Dumnezeu fără iubire, veți începe să semănați cu acei cerșetori inoportuni care cer cu un fel de înverșunare și care, din acest motiv, nu primesc nimic”.

*

* *

„Prin ce se deosebește Dreptatea lui Hristos de cea a *Vechiului Testament*?

Răspunsul este dat în textul Evangheliilor, unde se spune că muncitorii care au venit în cel de-al unsprezecelea ceas au primit același salariu ca acela plătit celor care veniseră de dimineață”.

*

* *

„Dacă pana poetului dezbină și face oamenii haini, în timp ce sapa agricultorului îi apropie frățeste, sapa este de preferat penei”.

*

* *

„Dacă școala în care vă faceți studiile vă îndepărtează de Dumnezeu, acea școală nu aparține luminii, ci întunericului”.

*

* *

„Să luptăm fără să ucidem!”

VI. CONVERSAȚII CU MAESTRUL (Întrebări și răspunsuri)

CONVERSAȚIA 1

Era una dintre acele zile de primăvară când ne simțim permanent cuprinși de o emoție radioasă. Aceasta vine de peste tot și, probabil, mai ales de la frumusețea somptuoasă a copacilor înfloriți în momentul în care nicio petală din florile lor parfumate n-a căzut încă. Profunzimile cerului, de un albastru pur ca de cobalt, alungau contradicțiile din mintea omului, acest veșnic rătăcitor printre probleme insolubile.

Un grup de discipoli se reunise sub adăpostul de formă alungită de pe pajiștea de la Izgrev. Toți membrii lui ascultau, într-o tăcere totală, răspunsurile maestrului, care cădeau ca niște semințe salutare în sufletele auditorilor dornici de cunoaștere și de lumină.

Un discipol punea întotdeauna întrebări.

Discipolul: Care este cel mai mare număr, conform științei divine secrete? Se găsește el în seria de numere infinit de lungă, sau sfârșește cu noțiunea de infinit?

Maestrul: Cel mai mare număr este Unu. Este atât de mare, încât universul nu e în stare să-și asume un al doilea Unu, doar pe cel care există deja.

Discipolul: Dar nu știm că există un număr atât de mare de lucruri în lume și că fiecare lucru este într-un fel o unitate, de unde rezultă că numerele cresc permanent? Nu este adevărat că în astronomie unitatea de măsură crește fără încetare și poate să ajungă la limitele cunoștințelor omenești?

Maestrul: Ceea ce spui acum este una dintre multele aparențe în mijlocul cărora rătăcește imperfecta cunoaștere omenească a adevăratei realități. Încearcă să-ți reprezinți infinitul lui UNU și că toate multitudinile fac parte din el. Numerele care urmează după UNU - doi, trei, patru, cinci și următoarele - au fost obținute prin divizarea lui UNU. Când spunem „doi”, copilul înțelege două nuci sau două mere, dar înțeleptul înțelege două părți din UNU. Așa stau lucrurile, căci UNU nu se va repeta niciodată.

Discipolul: Dacă lucrurile stau astfel, cum s-au format operațiile aritmetice, dacă în Creație este doar UNU?

Maestrul: În evoluția sa, omul a creat mii de feluri de operații și de combinații cu părțile lui UNU, dar matematicienii trebuie să știe că prima și unica operație aritmetică la care se pretează UNU este împărțirea. Floarea, pasărea, leul, ca și omul, au ieșit dintr-un ou mic, fecundat prin impulsul creator al naturii, și universul întreg a ieșit dintr-o sămânță mică fecundată de gândirea Creatorului.

Discipolul: Mi se pare că încep să înțeleg ceva din aceste explicații.

Maestrul: La fel ca tine, toți discipolii vor înțelege ceva din Adevărul Sublim mai ales dacă vor medita mai mult, însetați de cunoștințe, asupra a ceea ce au învățat despre cuvinte și despre viață.

Discipolul: Meditez asupra a multe lucruri, dar mi-e greu încă să le înțeleg pe cele aflate în afara lucrurilor zilnice și pe cele pe care filosofii le numesc transcendente, iar matematicienii, iraționale.

Maestrul: Ceea ce este transcendental, din cauza rațiunii prin care rezolvăm problemele zilnice de pe Pământ, este o realitate pentru o altă rațiune, încă netrezită la oamenii din această lume. Tot așa, mărimile iraționale pe Pământ sunt raționale pentru o altă lume, care este mai elevată decât cea în care trăim. Mărimile incomensurabile ale matematicienilor corespund și ele unor realități realizate, pentru care unitatea de măsură este aceeași ca aceea de aici, dar pe care n-o putem concepe în mod desăvârșit.

Discipolul: Când încep să reflectez asupra a ceea ce mi se pare că știu și când compar asta cu întrebările pe care mi le pun și la care nu pot să răspund, îmi devine clar că ceea ce nu știu este un munte enorm, în timp ce ceea ce cred că știu este cât bobul de mei. De exemplu, uneori, nu știu de ce sufăr și de ce oamenii suferă, pe când bucuriile sunt atât de mici și de scurte.

Maestrul: Deoarece ai adus vorba despre bucurie și durere, o să vă spun că ele sunt stări schimbătoare, nu constante. Omul trece de la o stare la alta după legea ritmurilor și fără să cunoască această lege. Oamenii suferă deoarece cred că această lume a fost creată doar pentru plăceri. Toți cred că această lume a fost creată doar pentru plăceri, că oamenii sunt buni și că Dumnezeu e nedrept și crud cu lumea. Oamenii se pot obișnui greu cu ideea că suferințele sunt necesare pentru

evoluția sufletului și că, din punct de vedere spiritual, ele fac munca constructivă cea mai utilă.

A urmat o tăcere prelungită. Un suflet pe deplin trezit și o altă viziune, provenită de la un ochi interior, ar fi putut să prindă și să zărească valul ascendent și luminos al gândului pe care maestrul îl dirija spre lumile invizibile, dar discipolul dornic de cunoaștere era grăbit. Nu voia să lase să treacă niciun minut din timpul care se scurgea în proximitatea maestrului și se întreba cum avea să înceapă să vorbească despre una dintre acele probleme care-l interesau atât de mult.

Discipolul: Este adevărat că toate schimbările care se produc în starea sufletească a omului au repercusiuni asupra stării sale fizice? Și, dacă este așa, medicina din zilele noastre ar trebui să caute cauzele tuturor bolilor în perturbarea echilibrului planurilor situate deasupra planului fizic, ca, de exemplu, planul emoțional (astral) sau cel al gândirii (mental) al omului.

Maestrul: Observatorii mai atenți - medici sau psihologi - au remarcat legătura care există între una și cealaltă și au loc deja mai multe discuții despre influența mentalului asupra fizicului. Pentru unii, însă, totul este doar o afirmație care, deși adevărată, nu este încă la fel de evidentă ca pentru cei care au deschis ochii spirituali. Cei ce sunt inițiați în procesele care au loc în lumile de dincolo de lumea materială știu că o > perturbare a armoniei câmpului de forțe care învâluie corpul omului este întotdeauna însoțită de o perturbare a funcțiilor organismului. Să spunem fără ocolișuri că procesele fiziologice depind direct de schimbările provocate în acest câmp, aura, care este centrul acestor forțe numite curenți biologici. Cei ce sunt inițiați în științele spirituale știu că acest câmp (pe care-l putem compara, deși în mod inexact, cu câmpul electromagnetic care se formează în jurul unui conductor prin care trece un curent, în care este introdus corpul fizic) depășește cu câțiva centimetri (chiar cu câțiva decimetri uneori) contururile corpului omenesc. Pentru ochii care văd, acesta reprezintă o planșetă sau un ecran pe care sunt înregistrate toate funcțiile organismului.

Discipolul: Oare sensibilitatea acestui câmp este atât de mare?

Maestrul: În privința sensibilității, nu numai a corpului invizibil, ci și a organismului unor persoane, vă voi da un exemplu luat din homeopatie.

Discipolul: Ce este homeopatia?

Maestrul: Homeopatia este o metodă terapeutică ce constă în tratarea bolnavilor cu ajutorul unor remedii în doze infimitezimale. Remarcabil în această terapie este că, pentru a putea să devină eficientă, doza trebuie să fie sub un anumit minim. Una dintre modalitățile de obținere a unei astfel de doze infimitezimale este următoarea: dacă într-un recipient cu capacitatea de 1 litru, turnăm apă pură și apoi adăugăm o picătură dintr-o tinctură-mamă, cum ar fi permanganatul de potasiu, după ce se va agita apa, această picătură se va repartiza pe moleculele de apă și vom obține o soluție de 1 la 1.000 (1:1.000), cu condiția ca picătura să aibă un volum de 1 cm³. Dacă, într-un alt litru de apă pură turnăm o picătură din prima soluție, vom obține o diluție de 1:1.000.000. Homeopații susțin că o astfel de combinare de diluții trebuie să se facă până la de 30 de ori ca să se obțină o doză homeopatică potrivită terapiei homeopatice. Am luat ca exemplu terapia homeopatică pentru ca voi să vedeți ce importanță pot să aibă pentru tratament micile cantități de substanță și, de aici, să deduceți importanța micilor idei care ne pătrund, conștient sau nu, în conștiință. Ele sunt mult mai eficiente decât ideile caracterizate ca fiind „mari”. A avea în tine însuși mica idee homeopatică, a-ți ordona propria viață este mai util și mai accesibil decât a ordona lumea. Vă voi spune că repunerea în ordine a lumii, despre care oamenii vorbesc atât de des, nu este o sarcină omenească. Omului i s-a dat sarcina să-și pună în ordine propria lume și, făcând asta, să contribuie deja cu ceva la repunerea în ordine a lumii întregi. Dacă omul și-ar turna în conștiință o doză homeopatică de Bine, deși infimitezimală, și-ar umple întreaga viață. Atunci, lumina din viața lui ar spori și ea, iar starea sa de sănătate s-ar consolida. Binele ameliorează sănătatea. Dar, dacă ar turna o doză infimitezimală de Rău, atunci acesta din urmă ar crește și s-ar forma un iad care i-ar distruge întreaga viață.

Discipolul: Ce interesant și important e tot ce spuneți!

Maestrul: Alungați de la voi orice gând rău, ca să nu se transforme în fantomă. Lăsați-vă gândurile rele să moară de foame, ca să nu vă otrăvească viața.

Discipolul: Câte adevăruri utile învățăm în foarte scurtul timp petrecut împreună!

Maestrul: Dar cât timp și câtă muncă sunt necesare ca să transpui aceste adevăruri în viață!

Discipolul: De ce cuvântul, care are o putere transformatoare atât de mare și prin care omul este superior regnului animal, nu este capabil imediat și fără obstacol să transforme concepțiile greșite ale omului? Oare nu este cuvântul cea mai puternică armă?

Maestrul: Când se incarnează pe Pământ, sufletele omenești cad imediat în puterea iluziilor și a sugestiilor. Forțele întinericului, care au sarcina să se opună evoluției, creează atât iluziile, cât și sugestiile negative. Nu uitați că sugestia este o calitate omenească. Omul care îi cedează sugestiei poate să întâlnească pe cineva care are o mai mare capacitate de sugestie și de la care poate să adopte idei ce-i vor stânjeni dezvoltarea corectă. Cea mai mică i-ar frâna evoluția. Din aceste motive, ființele luminoase au sarcina de a transforma sugestiile în inspirații. Oamenii noi și îndeosebi discipolii trebuie să treacă de la sugestie la inspirație. Inspirația este o lege divină. Ea nu vine de la om, ci din lumea superioară. Sugestia poate să fie influențată de altă sugestie, dar inspirația nu poate fi influențată. E ceva invariabil. De aceea, oamenii care cedează la sugestie nu sunt fermi, în timp ce aceia care sunt inspirați sunt fermi și stabili. Oamenii inspirați învață totul fără efort, în timp ce oamenii care nu se pretează la inspirație trebuie să facă eforturi mari ca să învețe ceva. Pentru cei inspirați, totul devine ușor și firesc; ei sunt în armonie cu ei înșiși și cu mediul înconjurător.

Discipolul: Când aud ce ziceți, sunt din ce în ce mai convinși că evoluția este un proces lent și dificil. Câte lucruri nu trebuie să depășim ca să putem pătrunde pe calea spre perfecțiune! Și de câte obiceiuri căpătate sau moștenite trebuie să ne dezbrăăm ca să ne putem numi discipoli!

Maestrul: E ceva adevăr în ceea ce spui, chiar dacă e adevărat doar din punctul de vedere al logicii omenești. Este perfect adevărat că trebuie să învingeți defectele și obiceiurile

negative, dar cei care conduc evoluția știu că infirmitățile omenеști sunt cele mai bune condiții pentru ca forța omului să se manifeste. Adevăratul și esențialul efort pe Pământ este depășirea lor. Din punctul de vedere al Științei Divine, infirmitățile și slăbiciunile omului sunt semnele direcției greșite urmate de cursul vieții lui. Când înțelegi asta, e inutil să te mai lamentezi și să filosofezi; trebuie să pui stăpânire pe acea apă și s-o dirijezi spre moara ta, ca să înceapă să-ți macine grâul. Știți, nu-i așa, câte pagube poate să provoace un râu care n-a fost canalizat. El distruge semănăturile, casele, provoacă tot felul de nenorociri. Totuși, aceeași apă, călăuzită în canalul morii sau în generatorul unei centrale electrice, ar realiza o muncă de amploare, care ar fi și utilă. Nimănui nu-i este ușor să lupte cu propriile-i infirmități. Nu-i ușor, dar este esențial și lumea spirituală apreciază în mod deosebit eforturile celui care se angajează s-o facă. Iar dacă reușiți să respingeți aceste infirmități, sunteți geniali. În viață, se pot observa cazuri în care o persoană capătă brusc un anumit obicei caracteristic unuia dintre strămoși; acest obicei se transformă apoi într-un stăpân brutal nu numai al gândurilor, ci și al sentimentelor ei. În aceste cazuri, lupta este dificilă, dar, luptând din greu și cu credință în Principiul Divin așezat în noi și cu sprijinul ajutoarelor invizibile, omul iese victorios.

Discipolul: în ce sens trebuie să fie dirijate eforturile discipolului, dacă îi este impusă o astfel de luptă?

Maestrul: Fiecare om și cu atât mai mult fiecare discipol trebuie să aibă o idee divină fundamentală care să-i fie principiul director al vieții. Orice sugestie, exterioară sau interioară, nu trebuie să întunece strălucirea acestei idei fundamentale. Ea trebuie să fie lumina, măsura și reperul său de orientare în fiecare lucru din viață. Dacă, de exemplu, un prieten vă cere să faceți ceva pentru el, comparați-i imediat cererea cu ideea voastră divină fundamentală. Dacă ceea ce vă cere nu este la unison cu Divinul din voi, refuzați acea cerere, făcând tot posibilul ca totul să se realizeze fără să provoace mult necaz, și faceți-o cu înțelepciune. Dar, dacă ceea ce vă cere este în acord cu măsura voastră divină fundamentală, faceți ce vă solicită.

CONVERSAȚIA 2

Discipolul: Când privesc această lume minunată, îmi zic că unul dintre marile daruri cu care Cerul l-a favorizat pe om este văzul. Bineînțeles, există și alte ființe vii care pot să vadă, dar oare văd ele lumea la fel ca noi și au capacitatea să se bucure de frumusețea ei? Asta nu mi-e clar.

Maestrul: Știința contemporană a vorbit mult despre felul în care văd omul și animalele. Văzul este un proces care depinde atât de structura ochiului, cât și de procesul psihologic dobândit spontan, care face posibilă, rapid și fără niciun efort din partea observatorului, atât întoarcerea imaginii, care este inversată pe retina ochiului, cât și estimarea distanței ce desparte ochiul de obiectul observat. Explicația oferită de fizică pentru aceste acțiuni este exactă. Dar mai e un lucru, pe care nu-l cunosc oamenii din epoca noastră: în afară de lumina fizică, există și altă lumină, ce provine dintr-o sursă superioară lumii fizice. Sunt pe Pământ indivizi care-i percep senzația și văd forma dublului eteric. Cu ajutorul acestei lumini, percepem deseori și impresii cât privește valoarea intimă, lăuntrică a lucrurilor. Vă voi spune că, în spatele retinei ochiului, există o altă „retină”: o plasă minusculă invizibilă pentru ochiul omenesc, care percepe și imagini din lumea astrală. Astfel, unul în spatele celuilalt, sunt plasate mai multe ecrane de percepție aflate în relație cu lumile superioare. În lumea fizică, cei mai mulți oameni văd ce le aduce lumina fizică. Dar alți indivizi au trezit sensibilitatea retinei astrale. Sunt numiți clarvăzători în astral. Mai rari sunt cei care primesc informații din lumea mentală și cu atât mai puțini cei care sunt în contact cu lumea cauzală, în care fenomenele și obiectele de pe Pământ sunt doar idei. Discipolii științei divine trebuie să știe că, în organismul uman, ca și în cel al animalelor inferioare, există organe ce nu pot nici să fie văzute la disecție, nici să fie descoperite în laboratoarele de cercetare. Aceste organe sunt formate dintr-o substanță care n-are nimic comun cu substanțele fizice. Nu numai în cazul văzului, ci și în cel al tuturor simțurilor de percepție, există grade de percepție legate de planurile superioare. Oricât vi s-ar părea de ciudat și de incredibil, aceasta este realitatea pentru cei care cred că realitățile

cuprind o gamă mult mai largă decât cea pe care o exprimă lumea fizică. Omul fizic are multe reproduceri pe alte planuri, care și ele se construiesc și se perfecționează cu ajutorul gândurilor, sentimentelor și acțiunilor noastre din lumea fizică, iar cei ce nu percep dincolo de cele trei dimensiuni n-au nici cea mai vagă idee despre asta. Clarviziunea, telepatia și claraudiția, precum și fenomenele suprasonice și supraolfactive nu sunt nimic altceva decât percepții de ordin superior.

Discipolul: De ce vedem oameni cu calități bune și necesare, potrivite sufletelor elevate, care n-au niciuna dintre aceste înzestrări, în schimb ele sunt întâlnite la indivizi care nu fac nicio impresie, nici prin obiceiuri, nici printr-o morală obișnuită? Oare nu e illogic și în contradicție cu aserțiunea că doar o viață virtuoasă și pură duce la dobândirea anumitor capacități spirituale?

Maestrul: Ceea ce pentru oamenii obișnuiți este illogic și nedrept este logic și drept pentru cei care cunosc cele trei legi fundamentale ale științelor spirituale: evoluția, reîncarnarea și karma. Există clarvăzători, de categorie inferioară sau mai înaltă, a căror capacitate vine din trecut; în urma unor calități moștenite sau dobândite în existența actuală, ei s-au degradat intelectual sau moral, fără să fi pierdut totuși această capacitate. Dacă o folosesc incorect, au de suportat o mare responsabilitate și, într-o viitoare reîncarnare, ea va dispărea. Ca s-o poată obține din nou, conform căii lungi a evoluției, trebuie să revină la o viață spirituală pură și devotată lui Dumnezeu.

Discipolul: Ați vorbit adineaori despre organe de percepție invizibile, atașate de toate simțurile perceptive. În ce fel se manifestă ele la unele persoane?

Maestrul: Ați auzit, probabil, de mai multe ori că la orbi, ca o compensare a vederii pierdute, auzul devine mai fin și simțul tactil, mai sensibil. Adevărul este altul. Cei care, din cauze karmice, și-au pierdut vederea sunt ajutați de lumea invizibilă în așa fel încât în ei se trezesc, până la un anumit grad, organele suprafizice invizibile ale auzului și ale simțului tactil, despre care e vorba.

Discipolul: Teoria energetică contemporană ne îndeamnă să credem că fiecare activitate a omului, chiar gândirea, este un proces în cursul căruia primim sau consumăm energie. Dacă

este adevărat, limbajul nostru trebuie inevitabil să exercite o influență asupra celor despre care vorbim atât cu ajutorul sunetelor, cât și prin semnificația cuvintelor, precum și prin calitatea curentului de energie. Unde merge energia cuvintelor rostite și în ce se transformă ea? Această întrebare mi-a venit în minte în legătură cu conversația noastră de dinainte. Conform legii conservării și transformării energiei, știm că și cuvântul, ca purtător de energie, ar trebui să se transforme într-una dintre aceste numeroase forme.

Maestrul: Fiecare cuvânt pe care îl rostim, examinat într-un plan spiritual superior, are caracteristici specifice. Există cuvinte fără conținut. Ele doar mișcă aerul și au legătură numai cu transformarea fizică în proces energetic. Produc unde acustice care se propagă, se reflectă, se refractă, interferează etc., dar nu poartă nimic din punctul de vedere superior despre care v-am vorbit. Un om poate să pronunțe un cuvânt în feluri diferite. Există cuvinte saturate de sentimente, altele saturate de gândire, altele care poartă trezirea conștiinței la o nouă viață. „Rostești cuvinte care poartă viață!”, i-a spus Hristos unuia dintre discipoli. Să luăm ca exemplu cuvântul *lubire*. El poate să fie însoțit de astfel de elemente ale vibrațiilor sale încât, din plan superior, i se poate vedea chiar și culoarea. Când are culoarea roșie, înseamnă că este însoțit de o senzație fizică.

Discipolul: Ce lume ne dezvăluiți prin aceste cuvinte și cât de clară ne este acum responsabilitatea pentru felul în care folosim cuvântul! Ne putem gândi la multe lucruri când reflectăm la efectul în culori al cuvintelor și la consecințele unui cuvânt.

Maestrul: Poate ați crezut că felul în care se pronunță un cuvânt nu are importanță. Discipolul care a pășit în mod conștient pe calea evoluției trebuie să se străduiască să pronunțe cuvintele în așa fel încât să producă la auditor senzațiile unei ordini superioare. Puteți să provocați suferință sau bucurie, o înălțare sau o coborâre a stării persoanei căreia îi vorbiți nu numai prin sensul cuvântului, ci și prin sentimentul cu care îl însoțiți. Încă ceva: de calitatea sentimentului cu care roștiți cuvintele depinde starea voastră de sănătate, precum și starea celui căruia îi vorbiți. Oamenii pot să se îmbolnăvească sau să se vindece în urma unei conversații.

După o scurtă pauză, Maestrul a continuat.

Maestrul: Bineînțeles, nu se poate ca omului să nu-i vină în minte gânduri negative pline de dizarmonie, dar trebuie să nu le păstreze mult timp și trebuie ca ele să nu devină originea unei conversații. Gândurile negative trebuie să treacă și să vă părăsească mintea asemenea unor călători necunoscuți. Atunci nu vor face rău nimănui. Vă voi prezenta o regulă care, simplu de înțeles, este foarte importantă grație rezultatelor ce se pot obține prin punerea ei în practică. Această regulă ar putea să salveze oamenii din lumea întreagă de multe suferințe inutile. Când în om intră un gând negativ care începe să-l chinuiască sau când se instalează în el un sentiment neplăcut, trebuie să le țină piept, să le examineze calm și cu precizie, în același fel în care un savant studiază un fenomen oarecare, prin logică și analiză, și, după ce s-a convins de inutilitatea și de răul lor, să le predea, ca pe niște vizitatori deranjați, puternicului curent subconștient și rațional care le va veni de hac, așa cum savantul se debarasează de copiii care îi tulbură liniștea și care i-au invadat cabinetul de lucru dându-i pe mâna dădacei, care-i va lua cu ea și le va capta atenția cu povești interesante. Dacă omul ajunge să facă asta, a reușit să realizeze ceva important.

Discipolul: Cât de simple par toate aceste lucruri importante și utile! Dar omul poate oare să se depășească întotdeauna chiar așa de ușor cum pare la prima vedere?

Maestrul: Pentru omul zelos totul este realizabil. Și, ca să vă obișnuiți să vă manevrați cu succes gândirea, începeți prin a vă ocupa de o problemă legată de știință și de viață. Studiați-o bine, cu răbdare, cu iubire, până veți ajunge la deducții utile care vă vor dezvălui ceva foarte prețios și necesar pentru evoluția voastră. Le voi recomanda discipolilor să studieze lumina. Lumina pe care o studiați la fizică reprezintă un grad inferior al luminii vii, deoarece lumina are diferite grade care corespund conștiinței omului, subconștientului, conștientului și supraconștientului său. Lumina face o muncă enormă în natură. Nu numai că transformă materia anorganică în organică, ci transformă și aciditatea și acreala unor fructe în savoare dulce. Diferitele fructe se află sub influența a diferite planete, ca toate varietățile din regnul vegetal. Oricât de abstract ar putea să pară, omenirea evoluată va înțelege într-o zi că lumea siderală, prin influența ei, participă la construirea vieții pe o planetă,

precum și la crearea atât de marii diversități de organisme, pornind de la inferioare spre superioare până la om.

Discipolul: Pentru mine este inexplicabil că o mare parte dintre savanții din lumea noastră contemporană continuă să se încăpățâneze și să nege această lume invizibilă, dar reală, chiar când văd dovezi veridice și uneori chiar imposibil de tăgăduit despre influența unei lumi suprafizice.

Maestrul: Cauza este atașamentul fanatic pe care-l au oamenii față de lumea pe care o cunosc cu ajutorul celor cinci simțuri. Există o lege conform căreia omul nu poate fi în armonie cu lumea divină și în același timp cu lumea materială. Dacă e în armonie și înțelegere cu lumea fizică, va fi în contradicție cu lumea invizibilă. Dacă e în armonie cu lumile superioare, va fi în contradicție cu lumea fizică și cu ordinea care domnește acolo. Este greu să fii în deplină armonie cu cele două lumi. Așa ceva nu poate fi realizat decât de sufletele foarte elevate, care au parcurs deja o parte importantă din calea evoluției lor.

CONVERSAȚIA 3

Conversațiile dintre maestru și discipoli au devenit o tradiție minunată pe care discipolii o întrețineau cu fervoare, în ziua aceea, probabil una dintre cele mai frumoase de primăvară, totul vibra de bucuria radiată de pomii în floare, de norișorii de pe bolta cerească și de zbârnâitul albinelor trezite de-a binelea ca să-și facă treaba, i

De data aceasta, maestrul a început conversația. Îndată ce a sosit, ne-a spus că aducea un gând pe care-l pregătise ca pe o pâine pentru copiii lui înfometați.

Maestrul: în viața omului apar în mod inevitabil atât stări pozitive, cât și stări negative. Totul se întâmplă pentru ca în el să se formeze atât de prețioasa calitate care este răbdarea. Fiecare om trebuie să învețe arta de a avea răbdare până când starea negativă din el se transformă într-una pozitivă. Totul se petrece într-un mod firesc, imperceptibil. E posibil să faceți cunoștință cu necazul, cu lacrimile, cu durerea și chiar cu umilința, dar trebuie să le suportați. Cum va reacționa o persoană obișnuită, asta e altă poveste, dar, în acest caz, un discipol trebuie să spună: „Astăzi sufăr, sunt trist și sunt umilit,

Însă asta arată că sunt de serviciu. Sunt plasat într-un post ca să ridic cu umărul o părticică din durerea genului uman. Măine, cineva poate veni să mă schimbe și altul îmi va lua locul”. Doar cel care poate să vorbească astfel și să acționeze așa este discipol. E bine de știut că răbdarea, pe care o putem numi elixirul sufletului, este greu de cucerit, fiindcă ea cere și voință, și sacrificii.

Discipolul: Mă întreb foarte des până unde se întind posibilitățile pe care le are omul de a cunoaște nu numai natura, ci și sufletul omenesc. Cu alte cuvinte, ce parte din sublima cunoaștere a lui Dumnezeu, a naturii și a omului poate să ajungă la cunoștința rațiunii umane?

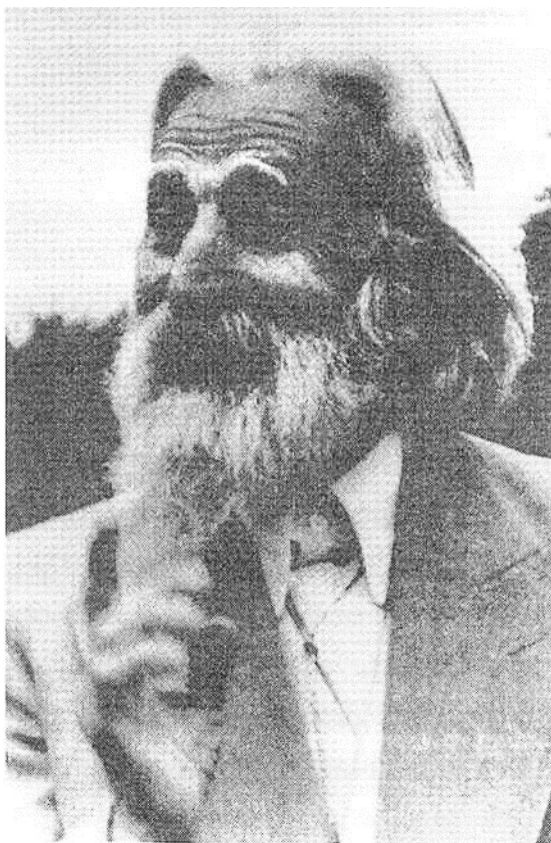
Maestrul: Gradul de cunoaștere pe care omul poate s-o dobândească în cursul vieții pe Pământ depinde de multe lucruri. Există oameni cărora nici măcar nu le este accesibilă această cunoaștere care, în principiu, este accesibilă fiecărei persoane obișnuite. Ei nu pot s-o asimileze, căci n-au făcut eforturi ca să-și dezvolte mintea și au rămas înapoiați în dezvoltare. Una dintre principalele cauze este că n-au acea puritate interioară care este indispensabilă dezvoltării minții. Deși s-ar putea să vi se pară ciudat, trebuie să știți că pentru dezvoltarea minții este necesar să aveți lăuntric acea puritate în gânduri, în sentimente, în intenții și acțiuni. Cunoștințele pe care oamenii de astăzi le au despre lume, natură și viață, ca și cele despre suflet și nemurirea lui sunt cât se poate de superficiale. Nici măcar nu sunt cunoștințe, ci, de cele mai multe ori, doar supoziții. Într-o astfel de situație se găsesc mulți dintre credincioși, dintre oamenii Bisericii și chiar mulți dintre cei ce se numesc „ocultiști”. Dacă l-aș întreba, pe unul dintre cei care „știu”, de cât timp a ieșit din casa lui divină, va spune că nu știe. Și câți dintre ei au vești despre tatăl sau mama lor? În loc să răspundă, vor da din umeri. Singurul răspuns pe care îl vor da este că ei cred în Dumnezeu. Cine beneficiază de pe urma unei astfel de credințe? Dacă stai în camera ta și crezi că afară e soare, dar nu ieși ca să te încălzească, la ce îți folosește credința că există soare? Dacă vă închideți într-un beci și, ca învățați, studiați puterea luminii solare după date pe care le-ați obținut teoretic sau calculați lungimea de undă a uneia dintre razele spectrului, ce beneficiu v-ar aduce astea? Este adevărat că fiecare cunoștință îmbogățește știința, dar este vorba doar de o

acumulare de fapte. Aceste fapte n-au transformat decât aspectul exterior al științei contemporane, dar nu l-au transformat pe om. Cunoașterea este ceea ce obținem din contactul direct cu adevărurile vieții, de la care am primit influența binefăcătoare, eliberându-ne în același timp de influențele nefavorabile ale unei succesiuni de greșeli care există atât în noi, cât și în afara noastră. Totuși, ce observăm în viață? Tinerii îmbătrânesc prematur, căci în ei apare dorința de a crește rapid. Se grăbesc să ia parte la viața politică, să poată vota, să devină apoi deputați și, în fine, miniștri. Alți tineri, care au început să pășească pe calea spirituală, se grăbesc să strălucească printr-o anumită erudiție și sunt convinși că sunt învățați și perfecți. În acest ultim caz se ascunde un mare pericol, căci tânărul, nefiind încă îndeajuns de ferm în propriile virtuți, acționează ca un mentor și ca un preceptor. El va fi cuprins foarte repede de o mare decepție, căci, încă lipsit de rezistență, își va lua pe umeri o povară prea mare. Iată în ce constă lipsa de puritate interioară de care am vorbit. Gândiți-vă puțin: Cum ar putea un om, al cărui creier cântărește doar 1,5 kg, să știe totul? În plus, nu sunt dezvoltate încă toate posibilitățile potențiale ale acestui creier. Un astfel de aparat de gândit poate să cuprindă întregul univers? Și știți care este capacitatea de a gândi a unei ființe din ierarhia îngerilor? Prin calitatea sa, exprimată prin perceperea atât a ritmurilor înalte, cât și a celor profunde, această posibilitate este la fel de mare ca puterea de gândire a creierelor omenești de pe întreaga noastră planetă. Care ar fi situația unui astfel de discipol înfumurat dacă s-ar compara cu o astfel de ființă? Nu fiți descurajați de aceste cuvinte, dar nici nu pierdeți măsura a ceea ce este în general omul pe Pământ.

Discipolul: Dacă așa stau lucrurile, mi-aș permite să vă întreb, maestre, ce este mai prețios în om? Știm că fiecare om are intelect, sentimente și voință. Totuși, deasupra lor există și altceva, căci nicio minte nu este perfectă, nu toate sentimentele au puritate de cristal, nu fiecare voință este binefăcătoare. Ce le este superior?

Maestrul: Răspund direct: sufletul! Există în această lume forțe care pot să transforme cărbunele în diamant și diamantul, în cărbune. Această transmutare alchimică este rară, însă posibilă în lumea fizică. Dar, în ceea ce privește sufletul

omenesc, luați în considerare că nicio forță din lume nu poate să transmute sufletul - care este diamantul perfect - în carbon. Sufletul rămâne pentru vecie o piatră prețioasă din împărăția cerurilor, căci a ieșit din suflarea divină. În plus, nu uitați că sufletul nu se poate compromite. El este întotdeauna pur. Vă spun asta ca să nu vă pierdeți curajul. Când apare în voi o contradicție, spuneți: „Sufletul meu e pur! Eu am putut să mă pătez vremelnic, dar sufletul îmi e pur”. Uneori, omul acționează rațional, alteori, irațional. Dar asta nu privește sufletul lui.

CONVERSAȚIA 4

În cursul acestei conversații, grupul de discipoli a auzit alte explicații utile care au lămurit în mare măsură problemele legate de viața omului ca individ și ca membru al societății.

Discipolul: În ultima vreme, se remarcă în viață un element nou, o tendință spre munca colectivă. Eu sunt în mod special interesat să știu dacă, în colectivitate, individualitatea se pierde în parte sau complet. Ce mi-ați putea spune în această privință?

Maestrul: Este adevărat că la oameni și-a făcut apariția dorința de a trăi și a munci în colectiv, dar nu cunoașteți o lege secretă, conform căreia omul își păstrează individualitatea și în munca în colectivitate, căci, în munca comună, va lua acea parte care a fost stabilită dinainte de către destin. Nu uitați că munca individuală este în raport cu individul. Prin această muncă se construiește el însuși, dar adevărata muncă a omului este lucrarea dezinteresată consacrată lui Dumnezeu. Prin munca în comun, oamenii au posibilitatea să netezească unele asperități și să se cunoască mai bine unii pe alții. Este bine când discipolul este pregătit să facă în mod conștient aceste două feluri de munci. Este bine ca oamenii să fie obligați uneori să se reunească în același loc, măcar pentru că astfel au posibilitatea să învețe unele lucruri care par simple, precum curtoazia, care îl face pe om capabil să-l asculte pe altul ce dorea să fie ascultat. În plus, această ambianță este favorabilă pentru ca oamenii să se cunoască unii pe alții ca monade. Se știe că oamenii nu sunt asemănători. Cei care vin din locuri stâncoase sunt ca stâncile, în timp ce locuitorii de pe versanții meridionali ai muntelui sunt cu totul diferiți. Fiecare individ este o complexitate complicată de influențe. Asta e ce putem învăța mai bine trăind și muncind în comun. Când vă adunați pentru o lucrare comună, vi se pare, la prima vedere, că toți sunteți la fel, dar, treptat, ies la iveală diferențe care vă surprind. Unii se comportă ca niște oameni raționali și modești, în timp ce alții, ca niște oameni cu pretenții mari și niște candidați la posturi și titluri superioare. Pe de altă parte, există alții, cum am mai spus, care se consideră capabili să devină mari maeștri, fără să știe că natura vie și rațională a stabilit pentru fiecare secol doar câteva funcții superioare. Știți oare că, pentru a se naște un sfânt, este necesar ca apariția lui să fie precedată de două persoane geniale? Dar, ca să se nască un Maestru, trebuie ca venirea lui în lume să fie precedată de existența a zece sfinți. „Să trăim conform Domnului”, zic deseori creștinii. Însă ei înțeleg asta în felul lor, ba chiar unii cred că asta înseamnă să faci fapte extraordinare. În realitate, unele

fapte ce par foarte mici și cărora ei nici măcar nu le acordă atenție intră ca parte componentă principală în ceea ce ei numesc „a trăi conform Domnului”. Omul serviabil, recunoscător, respectuos, chiar dacă are doar aceste calități, trăiește conform lui Dumnezeu. În această privință, vreau să vă atrag atenția asupra unei calități care, din păcate, îi lipsește mult bulgarului: respectul unuia față de celălalt. Bulgarii au calități bune, dar au un defect care le stânjenește mult evoluția spirituală: lipsa de respect a unora față de ceilalți. Cercetările pe care le-am făcut mulți ani arată că sentimentul religios este și el slab dezvoltat la bulgar. Și, fără acest sentiment, este greu să se creeze un om nobil. Observ asta și la voi, discipolii învățăturii divine. Renunțați să mai fiți legați de acest atavism. De acest defect este legată și cauza pentru care răspândiți în afară tot ce vi se încredințează ca unor prieteni. Cel care răspândește în afară lucrurile intime ale prietenilor pune piedici propriei sale vieți. Respectați sfîntenia sufletului omenesc, iar cel ce se eliberează de defectul despre care am vorbit trăiește deja cu adevărat conform lui Dumnezeu! Dacă vreți să cunoașteți una dintre cele mai minunate virtuți din viața voastră, fiți atenți la ce vă spun. Dacă aveți un prieten, încercați să descoperiți la el o trăsătură de caracter bună. Chiar atunci când vă gândiți la el, amintiți-vă din nou de acest aspect bun al caracterului său și păstrați-l în minte. Acest prieten vă va iubi și mai mult pentru că, pe calea invizibilă, îi trimiteți influențe bune. Dacă nu vă veți gândi la trăsăturile bune ale caracterului său, între el și voi se va instala un spațiu rece și pustiu. În afara acestei legi, nu pot să existe relații corecte între oameni. Puneți în practică această regulă, și vă veți convinge de infailibilitatea ei. Și, dacă descoperiți în voi ceva ce vă place în caracterul vostru, păstrați-l, fără să-i vorbiți nimănui despre el, alimentați-l și trăiți printre oameni cu această virtute care este un secret pentru ei. Omul spiritual trebuie să aibă o măsură. Nu trebuie să se convingă că nu e bun de nimic, dar nici nu trebuie să cultive în el însuși o siguranță de sine care să fie lipsită de fundament. Vă voi dezvălui legea relațiilor în cunoașterea de sine. Dacă cineva zice „pot să fac totul”, spune o treime din adevăr. Dacă susține: „eu și oamenii care sunt buni putem să facem totul”, zice două treimi din adevăr. Dar, dacă afirmă: „eu, toți oamenii care sunt buni și Dumnezeu cu noi putem să facem totul”, spune trei

treimi, adică tot adevărul. Când zicem „toți oamenii care sunt buni”, trebuie să înțelegem prin asta toți oamenii buni care trăiesc pe Pământ, cuprinzându-i și pe acei locuitori pământenii care au plecat în altă lume. Nu trebuie să-i excludem din gândul și credința noastră, căci ei pot să participe la faptele bune comune. Îi putem atrage prin iubirea noastră.

Dacă un poet, un artist, un muzician sau un alt creator hotărăște să lucreze pentru Bine și pentru Lumină, ca și pentru evoluția omenirii, atunci toți poezii, artiștii și muzicienii de pe Pământ și din cealaltă lume îl vor ajuta.

Discipolul: De ce se întâmplă uneori schimbări de conștiință atât de bruște? Care este starea noastră adevărată, din moment ce se arată atât de variabilă? Uneori, credem că suntem foarte buni, rașionali și nobili, alteori, contrariul.

Maestrul: Trebuie să cunoașteți legile lumii fizice variabile. Această cunoaștere vă va ajuta să nu fiți tulburați de schimbările din conștiința voastră. Lumea fizică vă va sprijini să învățați această artă. Dacă citiți opera filosofică a unui autor care, cu ajutorul unor argumente logice, se străduiește să arate că, în afară de om, nimic altceva nu există, este firesc să vă întrebați cum a dobândit acel filosof siguranța veridicității teoriei sale. Dacă ați putea să urmați calea acestor autori, ați avea siguranța că niciunul dintre ei nu e sigur de ceea ce dovedește. Toate tăgăduirile extreme ale lumii sunt create de oameni dezamăgiți. Cel ce e dezamăgit, ofensat, otrăvit de unele insuccese scrie și vorbește despre pesimismul lui, deoarece nu cunoaște legea cauzelor și a consecințelor, legea prin forța căreia i-au apărut decepțiile.

Discipolul: Vedem în lume multe contradicții, lupte și decepții. Cine le va suprima? Va continua lumea să trăiască?

Maestrul: Voi răspunde la întrebare printr-o analogie luată din știința contemporană. Conform legilor mecanicii, ca să pui în stare de repaus un sistem aflat în mișcare este indispensabil ca o energie exterioară oarecare să restabilească starea de echilibru. O undă poate să fie stăpânită cu ajutorul energiei unei alte unde, care acționează în sens contrar celei dintâi. Rezultă că, pentru echilibru și pace în societatea omenească, este necesar să intervină o energie exterioară. De aici decurge că pacificatorii, oamenii care vor binele și iubesc, care restabilesc pacea și echilibrul în lume, nu sunt leneșii, ci muncitorii cei mai

activi ai Binelui. Oamenii cred în mod greșit că cei care sunt buni sunt observatori pasivi și inerti ai vieții. Nu-i adevărat. Ei muncesc cel mai mult, dar opera lor n-are efect exterior. Pacificarea, armonia se realizează în urma unui proces creator rațional. Numai oamenii foarte înțelepți, iubitori, care cheltuiesc o mare energie interioară, pot să aducă pacea. Dacă nu avem pace interioară, n-o putem restabili în exterior. Așa trebuie să înțelegem cuvintele lui Hristos, care a zis: „Vă dăruiesc pacea mea!”. Tristețea și bucuria sunt indispensabile pentru evoluția sufletului omenesc. Tristețea vine de la Pământ, în timp ce bucuria vine de la Soare. Totuși, binele se manifestă pe Pământ. Dacă sunteți triști, înseamnă că energiile Pământului sunt mai intense; Cerul permite tristețea și durerea. Acestea din urmă nu anihilează omul, ci aduc în el blândețe și bunătate. De aceea, raționala natură creatoare lucrează uneori cu aceste energii pământene. Prin intermediul lor învățăm legea transformării.

Discipolul: Ce trebuie să facem când nu suntem în stare să-i venim de hac voinței încăpățânate și răuvoitoare a celor din jur? Nu este adevărat că timpul nostru nu este acela în care trebuie să ducem o viață de anahoret?

Maestrul: Discipolul care a intrat în Școala Divină trebuie să suporte deseori furtuni mari, dat fiind că e înconjurat de oameni care, de cele mai multe ori, au concepții contrare alor sale. Printre acești oameni se găsesc unii la care apare dorința de a înăbuși și de a ucide aspirațiile nobile ale sufletului. „Ești stupid, ciudat și inutil societății, cu concepțiile tale”, îi zic ei. Dacă discipolul se lasă cucerit de influența și sugestiile lor, acestea îi vor întuneca și îi vor ucide credința în Dumnezeu, încă ceva. S-ar putea întâmpla ca, într-o zi, discipolul să fie alungat din societate. Dacă n-ar avea unde să se ducă, ar fi cuprins de deznădejde și ar începe să se gândească la sinucidere ori s-ar deda desfrâului. Tocmai în acele momente ar trebui să-și păstreze cu cea mai mare feroare legătura cu Dumnezeu. Atunci, ar trebui să spună: „Această lume a fost făcută pentru mine!”. Atâta vreme cât va crede în Dumnezeu, nimeni nu-l va putea exclude. Statul în care locuiește ar putea să-l alunge, să-l excludă din numărul cetățenilor săi; s-ar putea întâmpla ca alte națiuni să nu-l accepte, dar asta n-ar avea nicio importanță. El ar căuta neîncetat și ar găsi un popor care l-ar primi. Discipolul nu trebuie să se lege de un singur loc. Cel mai bun loc pentru el

este cel în care oamenii sunt înclinați să accepte marile idei divine.

Discipolul: Oare discipolul poate să învețe în toate condițiile? În ce măsură condițiile de viață exercită o influență asupra dezvoltării spirituale?

Maestrul: Când e întuneric, nu putem să citim. Suntem cu toții atât de ignorați? Dacă aprindem lumânarea, începem să citim. Oare am învățat atât de repede această artă? Oare doar lumina ne permite să citim? La fel se întâmplă și cu cel care vrea să cunoască adevărul. Acel om poartă în el o știință ascunsă care nu s-a manifestat încă, dar are nevoie de lumina ce-i va da posibilitatea să se manifeste. Această stare nouă a celui care caută nu se realizează decât cu ajutorul maestrului, și asta se numește Iluminare.

Discipolul: Suntem încă tineri, și de aceea reușim cu greu să înțelegem adevărul.

Maestrul: Să nu credeți că, îmbătrânind, veți deveni mai înțelepți. Trebuie să fim înțelepți la toate vârstele. Cât sunteți tineri, dacă nu semănați semințele Binelui, ale Rațiunii și ale Nobleții, cum să vă așteptați să dea roade la o vârstă înaintată? Nu uitați că mâine se va întâmpla ce s-a întâmplat astăzi. Când maeștrii zic că ceva se va întâmpla în viitor, trebuie să înțelegeți că s-a întâmplat deja astăzi. Forțele oculte ale Binelui acționează imediat.

CONVERSAȚIA 5

Această conversație a avut loc tot pe pajiște. Timpul era plăcut, puțin răcoros, dar se simțea că se pregătea o mică aversă. Discipolul care începea întotdeauna conversațiile a început să pună întrebări.

Discipolul: Oare evoluția omului care a pornit pe calea spirituală este un proces fortuit pentru fiecare sau există etape unde trebuie în mod obligatoriu să ajungem și pe care trebuie să le depășim?

Maestrul: Evoluția fiecărei lumi este un proces individual, totuși aceste etape trebuie să fie trăite. Aceste etape sau grade de evoluție corespund cu anumite imagini simbolice, atât în diferite religii, cât și în relatările din *Vechiul* și *Noul Testament*. Întâi, fiecare va ajunge la propriul „Munte Ararat”. Aceasta

Înseamnă un port pentru sufletul aflat în evoluție, dat fiind că suntem încă la „potop”, și de aceea trebuie să găsim muntele unde să ne salvăm de apele torențiale. Etapa următoare este „Marea Morija”, unde vom oferi un sacrificiu lui Dumnezeu. Urmează „Sinaiul”, acolo unde au fost date Poruncile sau Legile lui Dumnezeu, pe care fiecare trebuie să le învețe. Cea de-a patra fază este „Muntele Thabor”, unde a avut loc Schimbarea la față a lui Dumnezeu. Și noi trebuie să ne schimbăm la față, să renaștem din nou în spiritul Adevărului. Acesta este omul nou, transfigurat de Marea Inițiere. În fine, urmează „Golgota” - Marele Sacrificiu -, în cursul căreia se întâmplă ce a spus Hristos: „Cel ce-și va pierde viața va găsi adevărata viață”.

Discipolul: Din moment ce viața noastră se scurge într-un mediu care ne este complet străin, nouă ca persoane spirituale, cum trebuie să acționăm față de oamenii și regulile epocii contemporane?

Maestrul: Trăiți în lume, dar nu vă veți atașa de ea. Singurul lucru important este să îndepliniți promisiunea pe care l-ați făcut-o lui Dumnezeu. Observați viața, și vă veți convinge că cel care îndrăznește să-L ofenseze pe Dumnezeu va fi judecat. Toți vor recunoaște că există un Dumnezeu viu care îl răsplătește pe fiecare după faptele sale. Dar dacă noi, care dorim să trăim în iubire, înțelepciune și Adevăr, vedem doar defectele celorlalți, atunci unde e lumina noastră?

Discipolul: Cum să recunoaștem la ce nivel a ajuns cel cu care avem de-a face?

Maestrul: Este o problemă delicată. Este adevărat că există o diferență între oameni, dar să vă spun cum puteți greși. Imaginați-vă că întâlniți o persoană care poartă un inel cu o piatră prețioasă, dar aceasta este murdară pentru că a lucrat în grădină. Apoi, vedeți altă persoană purtând același inel, cu aceeași piatră fără să fie murdară. Veți estima diferit aceste două pietre, deși valoarea lor este identică. Aici, prin cuvântul „piatră prețioasă” trebuie să înțelegem talentul pe care Dumnezeu l-a dat fiecăruia dintre noi.

Discipolul: Trebuie să fim mândriți când știm că totul în lume este stabilit dinainte?

Maestrul: Cei ce au trecut prin mândnire au chipuri mai frumoase decât ceilalți, care n-au cunoscut-o. Chipurile celor dintâi sunt pline de blândețe.

Discipolul: Care este cea mai importantă schimbare care se produce la cel care a cunoscut iubirea și trăiește în ea?

Maestrul: O astfel de persoană nu vede greșelile celorlalți. Indiferent ce face sau ce zice cel pe care îl iubește, vede în el doar ce e frumos.

Discipolul: E bine să păstrăm un secret?

Maestrul: Puteți să păstrați secrete față de oameni, dar mărturișiți totul în fața lui Dumnezeu.

Discipolul: Una dintre problemele dificile ale epocii noastre este educația copiilor. Se vorbește mult despre asta. Se scriu cărți, se țin reuniuni, conferințe, simpozioane, dar continuăm să avem copii prost-crescuți.

Maestrul: Educând copiii, nu trebuie să folosim gânduri sau idei abstracte. Ca primă metodă pentru cei mici, este bine să-i cerem copilului să numere semințele dintr-o felie de pepene verde sau petalele din corola unei flori. Dacă acel copil are deja vârsta la care poate să observe și să vorbească, puneți-l să descrie floarea și să încerce s-o deseneze. Vorbiți-le copiilor, spuneți-le că nu trebuie să prindă păsări, că nu trebuie să tragă în ele cu praștia și că nu trebuie să le spargă ouăle. Spuneți-le că, atunci când smulg aripile fluturilor sau picioarele insectelor, acestea suferă. Învățați-i pe copii să ude florile din ghivece și arătați-le diferența dintre o floare care n-a fost stropită patru-cinci zile și alta care a fost udată cu regularitate. Aceste metode influențează, încet, dar sigur, caracterul copiilor.

Discipolul: Maestre, spuneți-ne ceva despre planeta noastră. Poate e cea mai frumoasă dintre toate planetele din sistemul solar. Hristos n-a venit pe Pământ preferând-o tuturor celorlalte planete?

Maestrul: Pământul este frumos. El a fost organizat conform legilor naturii raționale. Are de toate, dar nu e pentru om. Omul e un străin pe Pământ. Pentru el, acesta este „valea lacrimilor”. Acest Pământ este plin de plânsete și de lacrimi. Miliarde de ființe au plâns aici. Dacă credeți că vă veți construi fericirea pe acest Pământ, vă înșelați! Fiecare își poartă propriul destin și Dumnezeu stabilește pentru fiecare, conform legii veșnicei Echități, care este. Pentru voi, acum, principalul este supunerea, care e rodul iubirii.

CONVERSAȚIA 6

Conversația a început la acea oră matinală la care maestrul își făcea plimbarea pe pajiște. Era o zi frumoasă și copacii se acoperiseră de flori albe. Când maestrul a venit și s-a așezat pe banca de sub copertină, vreo zece discipoli s-au adunat în jurul lui, dornici să audă cuvintele sale pline de înțelepciune și care eliberau de toate contradicțiile.

Discipolul: Ce ne puteți spune, maestre, despre cele patru elemente sau chintesențe cu care, conform științelor oculte, este construită lumea? Unii autori le numesc „elemente”. Mai concret, căror elemente chimice cunoscute le corespund, dat fiind că aceste patru elemente nu trebuie să fie luate în sensul literal al cuvântului, ci sunt considerate baza temperamentului și a firii?

Maestrul: Focul îi corespunde oxigenului, Apa, hidrogenului, Aerul, azotului, Pământul, carbonului. Când zicem Foc, Pământ, Aer și Apă, trebuie să înțelegem elementele constructive, la fel ca proprietățile fundamentale ale oxigenului, hidrogenului, azotului și carbonului. Deseori, la oamenii de pe Pământ, se remarcă o carență, alteori un excedent din unele elemente amintite. Când la o persoană circulația sângelui nu se face corect, în sângele ei se adună carbon, sub formă de acid carbonic, și asta o face „impură”. Această „poluare” a sângelui nu poate fi stabilită în mod experimental și de aceea medicii neagă că se poate trăi cu un sânge impur. Contradicția este aici doar aparentă, căci elementele străine care poluează sângele sunt sub formă fluidă, ce nu poate fi izolată și văzută de investigator. Când energia electrică și cea magnetică nu circulă corect la un om, în sistemul lui nervos se adună un exces de azot. Atunci, se produce o „obturare” și el adoarme des. În cursul lucrului sau al unei conversații, această persoană este întotdeauna atacată de starea de somnolență. Iată de ce fiecare trebuie să-și urmărească procesele din organism și să le regularizeze, prin mijloace adecvate, funcționarea corectă. Cele patru elemente fundamentale, la care se referea întrebarea, joacă un rol important și în felul în care persoana se prezintă atenției fiecăruia. În funcție de elementul care predomină la acea persoană, ea poate fi activă, rapidă, nerăbdătoare, iar alta lentă, flegmatică, chiar plictisitoare. Omul este mai agreabil când e natural și nu pozează. Oricum am fi, suntem suportabili,

dat fiind că propriul nostru comportament este determinat de acțiunea reciprocă a elementelor care se găsesc în noi. Comportamentul natural al omului este podoaba lui cea mai frumoasă. De exemplu, dacă cineva se înclină în chip de salut într-un mod cât se poate de natural și spontan, nimeni nu-l poate imita. Acțiunile originale nu pot să fie repetate. Nu pot fi limitate. Imitarea, ca și orice atitudine artificială, e respingătoare. Imitarea este îngăduită doar în cazul în care o persoană vrea să asimileze o anumită artă, dar, la ea, talentul nu țâșnește din interior. Cel ce vrea să devină muzician și nu este muzician înăscut trebuie să se străduiască să deprindă ceva de la muzicianul înăscut urmărindu-i munca. Mulți au devenit muzicieni fără să se fi născut ca atare, urmând metodele, directivele și munca unui mare muzician. Este foarte important ca omul să lucreze cu calitățile sale înăscute. Trebuie să-și dezvolte micile talente ca să ajungă la manifestarea marilor sale calități. Comportamentul natural, perseverența și munca asiduă trebuie să fie însoțitorii inseparabili ai celui care țintește spre piscurile spirituale. Discipolii care trăiesc cu conștiința că merg pe cărarea ce duce la perfecțiune nu trebuie să fie leneși, contând pe alții ca să facă totul. Trebuie să facă eforturi ca să rezolve ei înșiși problemele dificile. Deseori, cei care îi conduc evită cu bună-știință să le rezolve dificultățile, ca să-i dezobișnuiască de indolență. Trebuie să vă mai explic și că Marii Maeștri și Adepții cunosc esența tuturor lucrurilor, dar nu creează teorii. Și, dacă îl veți întreba pe unul dintre acești maeștri ce este pe Soare, deși știe, nu vă va spune, ci va zice: „O să vă învăț cum să pătrundeți acolo cu propria conștiință și, după ce veți stăpâni această artă, veți vedea singuri ce vă interesează”. Una dintre calitățile cele mai necesare pe care trebuie să vi le însușiți pentru această muncă este concentrarea. Cu ajutorul acestei modalități puternice, încercați să vă dezbărați de toate defectele voastre karmice. Dacă veți reuși, vă veți întări voința. Exact pentru asta vi s-au dat aceste defecte, ca să vă eliberați de ele prin eforturi proprii, încercați să armonizați tot ce e în voi.

Discipolul: Cu cât învățăm mai multe adevăruri despre viață, cu atât ni se pare mai complicată. Uneori, există momente în care discipolul nu știe dacă greșește sau dacă face

corect ceea ce face. Ba chiar sunt momente când e cuprins de pesimism.

Maestrul: Vă voi da câteva exemple legate de pesimism. Uneori, semănați cu acei petrecăreți care își adună prietenii pentru o orgie în care își risipesc toți banii. Orgia ia sfârșit, distracțiile se termină și organizatorul lor, rămas fără bani, „postește” o săptămână întreagă. Este una dintre modalitățile cele mai caracteristice ca să se ajungă în acea stare pe care voi o numiți pesimism. Pe pământ, discipolii seamănă uneori cu acei copii de părinți bogați care au fost trimiși să-și facă studiile în străinătate. Tatăl trimite bani, dar ei cumpără lucruri pe care n-ar trebui să le cumpere, și rămân fără bani. Atunci, încep să le scrie părinților epistole pline de tristețe, în care își expun situația neplăcută, pesimismul.

Discipolul: Din care motiv multe lucruri concepute și planuite de noi în viață nu se realizează?

Maestrul: Două lucruri le împiedică: neglijența și amânarea. Dar trebuie să facem o diferență între ele. Neglijența zice: „Pot să mă lipsesc de asta”. Cel care amână zice: „Acum sunt foarte ocupat, dar, după ce termin, o s-o fac”. Discipolului nu-i este permis să aibă vreunul dintre aceste defecte. Din moment ce aceasta are legătură cu lucrurile lui Dumnezeu, trebuie sacrificat totul. O explicație complementară: dacă, la un moment dat, vă trece prin minte o idee luminoasă care înalță, notați-o imediat, căci, dacă amânați pe altă dată, o veți uita. Dacă ați avut un vis frumos și v-a făcut o impresie puternică, notați-l. Dacă vă trece prin minte să-i trimiteți unei persoane un gând frumos, luminos și util, nu pierdeți timpul. Gândiți-vă la prietenul vostru. Poate că, în acel moment, are nevoie de voi. La fel, dacă vă vine ideea să faceți o faptă bună, nu vă ziceți că o veți face când veți avea timp, căci n-o veți face niciodată. Momentul acțiunii trebuie să fie cel în care v-ați gândit s-o faceți. Se întâmplă uneori ca un om să întreprindă o acțiune ce pare neașteptată, atât pentru ceilalți, cât și pentru el. Nu este deloc de mirare dacă ideea acestei acțiuni își are originea în gândirea unuia dintre strămoși. Ea a fost transmisă generațiilor până când a găsit pe cineva care s-o pună în practică aproape inconștient. Ca să nu deveniți victima unui lucru de acest fel, mai ales dacă nu e de bună calitate, trebuie să vă verificați

ideile care vă trec prin minte și să vă împotriviți celor aflate în contradicție cu concepțiile voastre.

Discipolul: Cum se poate explica faptul că există zile în care pierdem orice dispoziție de lucru? Nu suntem obosiți, nu ne simțim fizic indispuși, dar ne-a dispărut orice dorință de muncă.

Maestrul: Foarte des, astfel de stări se instalează în urma sugestiei. În aceste cazuri, discipolul poate să-și facă o autosugestie. Să spună o dată, de două ori, de trei sau de mai multe ori că va lucra. Dacă nu-i vine pofta de muncă, să repete această autosugestie de mai multe ori, și atunci va începe să lucreze cu plăcere. Autosugestia bună creează un impuls puternic. Când vă treziți dimineața, ziceți următoarele: *Nu voi lupta cu mine însumi, ci voi fi în armonie cu mine însumi. Nu voi fi în contradicție cu natura, ci voi fi în armonie cu natura. Nu voi fi în contradicție cu Dumnezeu, ci voi fi în armonie cu Dumnezeu.* Dacă vă pierdeți curajul, vă aflați în principiul pământean omenesc. Dacă simțiți un elan și entuziasm, vă aflați în lumea divină, care inspiră întotdeauna și dă forță și curaj. Altă dată, vă temeți de destin. Ce este destinul? Este legea karmică. Nu există altă lege decât corectarea unei încălcări a legilor vieții.

Discipolul: Există oare cazuri în care oamenii care au început să urmeze calea spirituală au simțit decepții, deoarece această cărare este abruptă și cere o viață virtuoasă, și ar dori să revină la viața oamenilor obișnuiți, care li se pare mai ușoară și mai reală? > >

Maestrul: Este probabil una dintre acele persoane care au început să urmeze calea spirituală așteptându-se ca asta să le aducă avantaje mari și gândindu-se că-și vor putea aranja viața așa cum doresc și cum înțeleg. Chiar și unele persoane din școala spirituală gândesc astfel. Este o mare greșeală. Veniți la școala spirituală ca să învățați cum să trăiți rațional. Cunoașterea pe care o dobândiți aici vă va ajuta să înțelegeți mult mai bine și cu mai mare claritate nu numai știința, ci și totul în viață. Veți dobândi o calitate care vă va ajuta să înțelegeți lucrurile cu adevărat reale și să nu le confundați cu erorile. Trebuie să știți că maeștrii care vizitează omenirea nu le permit celor învățați, ca și celor mai avansați discipoli ai științelor spirituale, să dobândească multe cunoștințe, deoarece, în stadiul actual al omenirii, aceste cunoștințe ar putea să nu

aducă rezultate foarte strălucite. Nu pot să suporte frecvența înaltă a vibrațiilor acestui adevăr. De aceea, este necesar să învățați întâi particularitățile exterioare ale fenomenelor și, mai târziu, esența lor. Și eu vă spun să nu vorbiți despre lucruri sfinte și elevate decât cu oameni înțelepți, învățați, cu caracter nobil și spiritual. Cu proștii, veți vorbi doar despre lucrurile obișnuite ale vieții de zi cu zi... despre ceapă, usturoi, bani pentru căsătorie sau divorț, procese, mersul vieții zilnice. Nu risipiți zadarnic ce ați învățat și care trebuie folosit ca bază a vieții voastre. Uneori, spuneți lucruri nepotrivite unuia dintre interlocutori, dar vă dați seama imediat că nu vă înțelege. Sunteți supărați, dar nici voi n-ați înțeles cu cine vorbeați.

După o pauză de câteva minute, maestrul a continuat:

Maestrul: Ar trebui să știți toți că marea pe care o traversați vă va surprinde cu furtuni. De la prima până la ultima zi a vieții voastre, veți trece prin „crize”. Unii mai mult, alții mai puțin, dar toți veți trece prin ele. Eu le numesc „furtuni morale”. Când vi se întâmplă ceva mai serios în viață, ziceți: „Este o *furtună morală*”. Înțeleptul va găsi un loc mai la adăpost și va trece mai ușor prin furtună. În astfel de cazuri, intuiția, pe care e bine să v-o dezvoltați, vă va preveni cu privire la venirea „furtunilor”, așa cum meteorologia ne previne cu privire la schimbarea vremii. Lucrul cel mai important este să nu rupeți legătura cu sursa vieții voastre. Nu rupeți legătura cu Sublimul. Păziți-vă de emoțiile excesive, căci inima tulburată împiedică mintea omului să-i vadă imaginea.

CONVERSAȚIA 7

În ziua aceea, era o vreme ploioasă. Grupul de discipoli se adunase sub copertina frumoasă și, așezat în jurul maestrului, îi asculta cuvintele înțelepte. Zgomotul ușor al ploii de primăvară devenea tot mai îndepărtat.

Discipolul: Ne-ați spus odată că oamenii au două feluri de a vorbi: pe un ton blând și pe un ton tare. Care este preferabil?

Maestrul: Este firesc ca fiecare să spună că preferă un limbaj blând, dar și în acest caz e ceva relativ. Când îi vorbim cuiva aflat foarte aproape de noi, îi vorbim încet; acest mod de a vorbi este de la sine blând. Dar, dacă trebuie să spunem ceva de departe, nu e practic să vorbim încet. Dacă vorbiți de

aproape, folosiți vorbirea blândă, dar, dacă spuneți ceva de departe, folosiți vorbirea tare. Uneori, e posibil să aibă loc o eroare de estimare a relațiilor dintre oameni, dacă judecăm după felul lor de a vorbi. Puteți estima că limbajul cuiva este blând sau tandru, fără să fie așa, deoarece cel care vă vorbește este spiritual departe de voi. Altă dată, un limbaj tăios vi se poate părea neprietenos, dar să vi se pară așa doar pentru că cel care vă vorbește este spiritual „lângă voi”. Există oameni care ne iubesc. Sunt cinstiți, sinceri, se gândesc la bine și ne previn cu privire la un pericol oarecare. Limbajul lor ne poate părea neprietenos, ceea ce este eronat. Și în limbajul naturii există nuanțe în forță și slăbiciune. De aceea, unii poeți consideră că natura este blândă, tandră, mângâietoare, în timp ce alții, în alte împrejurări, o văd înspăimântătoare. Oricum, natura este infailibilă și imuabilă.

Discipolul: Suntem oare răspunzători de toate faptele noastre? Nu există în viață fapte de care nu suntem răspunzători?

Maestrul: Există multe lucruri care, la prima vedere, vi se par fortuite, dar, în rațiunea ascunsă a naturii și încă necunoscută oamenilor, ele sunt strict determinate. Când plugul plugarului trece printr-un furnicar, îi distruge tot sistemul, cauza acestei urgii fiind complet necunoscută furnicilor. Doar cel care ară știe cum și de ce s-a întâmplat asta. Dacă toți filosofii din acel furnicar s-ar aduna și ar începe să discute despre acest eveniment, n-ar ajunge la nicio concluzie. Doar omul rațional, care a arat, știe cum să explice acest fenomen neașteptat. Și în viața oamenilor există multe cazuri pe care nu pot să le explice și care au cauzele lor raționale cunoscute doar de ființele superioare. Într-o zi, dintr-un viitor îndepărtat, ele vor deveni clare pentru fiecare om. Nu vă grăbiți cu concluziile. Chiar când faceți o estimare a ceea ce e bine și ce e rău. În viața oamenilor există inevitabil căderi și ridicări. Aceasta este legea creșterii și a copiilor. Fiecare cădere are partea ei bună, într-o zi, un meșteșugar, mergând la lucru, a alunecat și și-a luxat glezna. Un prieten, care trecea prin apropiere, l-a ridicat și l-a urcat pe un cal ca să-l ducă la un vraci care știa să vindece luxațiile și fracturile. Pe drum, calul s-a speriat din cauza unor ȱigani care băteau în niște cutii de tablă, a sărit într-o parte a străzii și l-a aruncat la pământ pe meșteșugarul cu glezna luxată. „Nu-mi

ajunsesse primul necaz, a trebuit să mai pățesc și asta", și-a zis el. Totuși, când a vrut să se ridice, a înțeles că glezna revenise la locul ei. Faptul că animalul l-a aruncat pe om la pământ este un rău aparent, dat fiind că glezna i s-a vindecat. De aceea, dacă întâlniți în viață un obstacol care vă pune la loc „glezna luxată”, nu vă plângeți. Materialismul, care este considerat de mulți oameni și filosofi un rău, joacă totuși un rol pozitiv în evoluția spirituală. El curăță un mare număr de pânze de păianjen rămase de pe timpul scolasticii și al superstiției grosolane. Va deveni el însuși cauza pentru care oamenii vor dobândi o conștiință nouă, cu ajutorul căreia vor fi interpretate corect faptele și fenomenele din care știința materialistă a făcut o nouă superstiție și un nou fanatism. Iată de ce adevăratul om spiritual nu trebuie și nu poate să fie susținătorul orb și fanatic al niciunei teorii științifice.

Discipolul: Ce dorințe ale discipolului ar merita să fie realizate și oare aceasta este întotdeauna posibil și util?

Maestrul: Dorințele nu sunt întâmplătoare. Ele sunt impulsuri ce provin de la un centru. Uneori nu de la unul singur, ci de la mai mulți. Oricum, dorințele trebuie să fie întâi trimise în supraconștient. Entitățile superioare raționale, care se ocupă de viața omului și îi examinează dorințele, hotărăsc dacă dorința trebuie să fie realizată și, dacă se înscrie în ordinea lucrurilor, o trimit subconștientului, de unde individul își ia forțele pentru realizare. După aceea, calea dorinței este îndreptată spre conștient. Acest proces are loc într-un mod ciclic în ceea ce numim Roata Divină a realizării dorințelor. Fiecare om care e rațional și are răbdare își poate realiza dorințele. Dacă, de exemplu, o persoană vrea să devină muzician, își proiectează dorința arzătoare în supraconștient, de unde merge în subconștient. Acolo sunt acumulate numeroase experiențe și posibilități nebănuite. Acolo, din subconștient, poate să țâșnească ideea ca acel om să meargă la un concert în ambianța căruia va fi inspirat și va primi o mare stimulare ca să lucreze în sferile muzicii. După aceea, conștientul o va realiza rațional și cu răbdare, în timp ce inconștientul va sancționa oarecum că această dorință de a deveni muzician este una frumoasă și divină pentru evoluția lui, și va apărea bucuria.

Discipolul: A fost vorba de mai multe ori despre Bine și Rău; și totuși mulți oameni rătăcesc în labirintul relativității lor. Aceste noțiuni pot oare să fie concretizate?

Maestrul: Printre altele, Binele are asupra Răului avantajul că poate să fie făcut în toate lumile. Criminalul nu poate să facă rău în cealaltă lume. Terenul pe care se poate comite răul este doar lumea fizică. De aceea, un om bun egalează o mie de oameni răi. Dacă o mie de oameni răi comit o mie de lucruri rele, un om bun, printr-un singur bine, distruge o mie de rele. Forța răului constă în cantitatea sa, în timp ce forța binelui constă în intensitatea lui.

Discipolul: Care trebuie să fie atitudinea discipolului atunci când este acuzat pe nedrept?

Maestrul: Discipolul, la fel ca orice persoană înțeleaptă și cinstită, este trimis în închisoare doar din cauza adevărului. E o rușine pentru oricine să ajungă la închisoare din cauza banilor. Discipolul trebuie să spună: „Doar pentru adevăr pot să rămân în închisoare!”. Și, când cineva e bătut pentru Adevăr, să tacă. Nu trebuie să se apere, căci Adevărul însuși îl va apăra. Cel ce te-a lovit din cauza adevărului, după un timp, va veni el însuși să se scuze și îți va deveni prieten. Oamenii spirituali vor să-și petreacă viața ușor. E imposibil. Veți afla că sunteți răspunzători pentru tot ce ați învățat în Școala spirituală. Știința face omul răspunzător. Odată cu sporirea cunoștințelor, vă crește și responsabilitatea.

Discipolul: Cel ce urmează calea spirituală și lucrează la evoluția lui conștientă trebuie să renunțe la celelalte treburi ale sale?

Maestrul: Aceasta ar însemna indolență. Nu vreau să vă folosiți tot timpul pentru lucrurile despre care vă vorbesc. Ci trebuie ca ele să se insereze în componența vieții voastre și în activitatea voastră. Nimeni nu vă poate interzice să vă ocupați de arte. Poezia și muzica nu sunt lucruri pământene. Ele aparțin unei lumi superioare.

Discipolul: în ceea ce ne spuneți întâlnim deseori gândurile că iubirea și calitățile dobândite de om trebuie să devină acțiuni. N-a spus oare Hristos că lumânarea nu trebuie să fie așezată într-un loc ascuns, ci trebuie să ardă?

Maestrul: Adevărat. Dar, ca să fii mai bine informat despre ceea ce întrebi, este necesară o analiză mai minuțioasă a

calităților de execuție ale omului. Trei dintre aceste calități de execuție *sunt fermitatea, curajul și sârguința*. Ele sunt cele trei componente ale voinței. Ele pot să fie și figurate grafic prin laturile unui triunghi echilateral, dacă toate trei au o valoare absolut identică. Ce aspect are fermitatea la un individ anume, dacă rațiunea n-a fost pusă în acțiune? Un astfel de individ este încăpățânat și illogic de capricios. Ține la părerea lui fără să știe cu claritate de ce face asta. Nu cedează doar ca să „nu cedeze”. Există și o fermitate încăpățânată care se deosebește de cea pomenită pentru că, la acest individ, au fost ofensate sentimentele personale. Această fermitate este produsul orgoliului și al cultului propriei personalități. În al treilea rând, fermitatea se poate manifesta la un individ care își apără părerile. Această fermitate este de o calitate superioară, deși uneori dă impresia că e fanaticism. Și, astfel, cele trei variante de fermitate sunt: fermitatea fizică înăscută, inconștientă, fermitatea emoțională și fermitatea ideologică. Voi examina acum curajul în manifestările și variantele lui. Omul curajos este modelul celei mai înalte moralități. Curajul lui nu provine din constrângere, ci dintr-un impuls interior. După cum se știe foarte bine, calitatea unui act curajos depinde de înălțimea evoluției spirituale a celui care îl manifestă. Un om curajos se poate arunca în mijlocul pericolelor ca să salveze pe cineva, dar, cu același curaj, altul poate să provoace pagube. În ambele cazuri, stimularea provine de la individul însuși, de la hotărârea luată de el. Există oameni curajoși care, totuși, nu sunt îndeajuns de fermi. Curajul este atunci o manifestare de mai scurtă durată, uneori chiar momentană, pe când fermitatea are o durată. Așa cum omul ferm nu este întotdeauna curajos, nici curajosul nu este întotdeauna ferm. Omul ferm poate să aștepte foarte mult timp închis într-o fortăreață. Omul curajos n-are întotdeauna această calitate. Un exemplu luat din natură poate să ilustreze aceste situații. Apa care coboară dintr-un munte înalt pe o pantă sau un canal are un mare efect, dar nu-și manifestă curajul, deoarece este constrânsă să facă asta din cauza gravitației. Cealaltă apă care urcă, în urma unei presiuni, nici ea nu dă dovadă de curaj, dat fiind că este constrânsă să facă asta de forțe exterioare. Omul curajos își ia forțele și stimularea din el însuși. Totuși, nu este întotdeauna activ și executiv. Ca să-și manifeste curajul, trebuie să aibă o

convingere și rațiune. Trebuie să fim curajoși, dar să știm pentru ce. Să fim și fermi, dar să știm pentru ce. Același lucru este valabil și pentru sânguință. În consecință, curajul, fermitatea și sânguința trebuie să fie în slujba unei convingeri, unor principii ideologice. Forțele și calitățile descrise înainte își au locul și semnificația în lumea fizică. Fiecare ființă care coboară pe Pământ trebuie să se înarmeze cu ele. La omul care lucrează cu aceste forțe se manifestă deseori o altă calitate care însoțește calitățile executive ale omului pe care le-am descris. Această calitate, sau mai curând forță, este capacitatea de distrugere. Este forța cea mai brutală care acționează în om. Această forță se alimentează de la oribila masă a cruzimii. Ea ucide fizic și moral.

Toate stările omului se reflectă asupra naturii sale fizice. Astfel, de exemplu, unghiile pot să fie cea mai bună oglindă a acestor stări. În decursul celor 180 de zile în care unghiile se schimbă, totul se înregistrează cronologic pe ele. Pentru cel ce știe să citească în unghii, tot ce privește individul este clar ca lumina zilei.

Discipolul: Ce defecte ale omului împiedică cunoștințele pe care ni le transmiteți prin cuvânt să fie puse în practică?

Maestrul: Teama! Dacă examinăm teama în mod detaliat, vom constata că există trei categorii de teamă: teama fizică, teama emoțională și mentală și teama morală. Temătorul moral se teme să nu comită o greșeală oarecare în privința propriilor principii. Își analizează comportamentul, ca să se convingă că n-a făcut ceva care să-l împiedice să intre în împărăția lui Dumnezeu. Temătorul emoțional și mental este îngrijorat ca nu cumva ideile lui despre evoluția sa mentală și emoțională să nu se realizeze. Temătorul fizic este ca un iepure care o ia la sănătoasa văzându-și propria umbră. În regnul animal, teama are locul ei, dar, pentru omul care a pornit pe calea divină, teama se prezintă ca o piedică inutilă. Trebuie să facem o deosebire între prudență și teamă. Prudența nu trebuie să se transforme în teamă, dar teama trebuie să se transforme în prudență. Un exemplu. E posibil ca într-o zi să fiți cuprinși de descurajare. Trebuie să știți că este un gând venit din exterior. Nu voi l-ați generat. Creierul omenesc este o grădină în care oricine poate să planteze neghină. Respingeți-o. Nu cedați sugestiilor exterioare. Omul trebuie să-L aibă de partea lui întâi

pe Dumnezeu, apoi natura și, după aceea, pe toți oamenii buni și pe el însuși.

CONVERSAȚIA 8

După o pauză de vreo zece zile, discipolii s-au adunat din nou pe pajiștea luminată de razele soarelui matinal. Terminaserăm exercițiile paneuritmiei și mulți plecaseră. Rămăseseră doar discipolii care nu aveau obligații și, printre ei, cel care era curios să cunoască și cel mai liber în conversațiile cu maestrul.

Discipolul: Știu, maestre, că întrebarea care mi-a venit în minte e, poate, deplasată. Nu poți vorbi despre asta așa cum ai face despre lucrurile obișnuite ale vieții, totuși îmi voi lua libertatea de a vă ruga să ne vorbiți despre cel Infinit, Suprem, Unic, care este numit Cauza Primordială sau Dumnezeu. Dacă cineva mi-ar pune această întrebare, aș spune că Suprema Realitate sau Dumnezeu nu se pretează nici la vreo definiție, nici la vreo dovadă. Dar am remarcat că, atunci când vorbiți despre Dumnezeu, chiar dacă posibilitățile noastre sunt minime, ne simțim mai aproape de El.

Maestrul: Cuvântul „Dumnezeu” este înțeles în diferite feluri și oamenii acordă acestui termen conținuturile cele mai variate. Este adevărat că nu există definiție pentru Atotputernic, dar putem spune că Dumnezeu, în sensul filosofic al cuvântului, înseamnă a gândi. A crede în Dumnezeu înseamnă a gândi. Doar cel care gândește poate să creadă în Dumnezeu. Dar mulți dintre cei care nu cred în existența lui Dumnezeu gândesc și ei. Totuși, nu-i adevărat. Căci ceea ce ei consideră gândire nu e nicio gândire, ci doar o târâre pe suprafața fenomenelor, fără să ajungă la profunzimea la care se găsesc cauzele și motoarele acelor fenomene, care sunt o particulă infimă a manifestării Spiritului Universal. Există o diferență imensă între gândirea unei minți inițiate și gândirea celui care trăiește în întuneric spiritual. Primul vede dincolo de barierele percepțiilor noastre. Are intuiție și iluminare și va fi condus de aceste calități până la principiul causal a tot ce se întâmplă. Ceilalți gânditori, care nu sunt iluminați de intuiția spirituală, se mișcă între ziduri, fiindcă

nu știu ce se află în această închisoare tridimensională a lumii materiale. Un mare număr de filosofi materialişti consideră că gândirea asupra lui Dumnezeu împiedică în general procesele gândirii, dar adevărul este că tocmai această gândire stimulează evoluția spirituală. Oamenii și-L reprezintă pe Dumnezeu în chipurile cele mai diverse, chiar sub formă omenească, și asta nimeni nu poate s-o uite, dat fiind că lumea noastră tridimensională ne prezintă formele ei de care cu greu ne-am putea lipsi. Entitatea Divină, cu nenumărate dimensiuni, este străină de rațiunea noastră tridimensională. Totuși, într-o mică operă a naturii, neînsemnată în aparență, cât și într-o acțiune, mărunță la prima vedere, dar nobilă și plină de abnegație, se poate vedea minunata rațiune a naturii vii, iar în acțiune, măreția Binelui, a iubirii și a lui Dumnezeu. Dumnezeu se află în lucrurile mici așa cum stejarul mare se află în ghindă. Țineți ghinda în mână fără să bănuți că purtați o viață de câteva secole în stare potențială. Să știți că nu e nimic mai mare decât Dumnezeu, dar, în același timp, nu există formă mai umilă și mai mică decât cea în care Se poate ascunde El. Nu subestimați lucrurile mici. Învățați să le apreciați după posibilitățile lor ascunse. Un băț de chibrit mic poate să provoace un incendiu mare.

Discipolul: Este adevărat că viața este generată de iubire?

Maestrul: Acesta este un mare adevăr. Dar știți că viața și iubirea sunt diferite și că iubirea - mama vieții - rămâne o esență divină, veșnică și invariabilă, în timp ce viața este supusă multor procese și transformări? În viață, există construire și distrugeri. În iubire, aceste două procese nu există. Iubirea este întotdeauna constructivă, pură și sublimă. Dacă admiteți că iubirea și viața sunt același lucru, cum vom explica atunci contradicțiile din viață? N-am comite o greșală dacă i-am imputa contradicțiile și iubirii? În iubire nu există contradicție! Ceea ce am spus despre iubire este valabil și pentru înțelepciune. Înțelepciunea este ceva mai mult decât știința pe care oamenii o dobândesc în viață. În știință există greșeli și erori, contradicții și teorii care se neagă una pe alta. Dar înțelepciunea este una și invariabilă. Este mai presus de creatori și de ipoteze. Știința și teoriile pot fi numite trepte ce duc la înțelepciune, care e mai presus de orice știință. Înțelepciunea

este luată din cunoștințe și începe să strălucească doar într-un suflet treaz.

Adevărul are aceeași puritate absolută și infinită și nu are nicio limitare. Adevărul generează libertate, dar în libertatea pe care o au oamenii pe acest pământ există și limitări. În Adevăr nu există nicio limitare! Atunci, ne-am putea pune următoarele întrebări: Putem să trăim fără iubire? Putem. Dar, fără iubire, viața noastră ar fi plină de suferințe. Putem să trăim fără înțelepciune? Da, putem. Dar, fără înțelepciune, cunoștințele pe care le-am avea n-ar putea să ne facă să evităm comiterea unor lucruri stupide. Putem să trăim fără Adevăr? Da, putem. Dar, fără Adevăr, vom avea o libertate care nu s-ar deosebi de orice sclavie. De aceea, când unul dintre elevii de la școală se individualizează atât de mult încât, în mândra lui îngâmfare, neagă iubirea, înțelepciunea și Adevărul, nu trebuie să se revolte când vin rezultatele inevitabile, căci el le-a provocat. Când necazurile cad asupra lui, trebuie să spună: „Mă găsesc în această situație pentru că am renegat cele trei mari fundamente ale vieții”.

Au urmat câteva minute de tăcere. Fiecare reflecta la ceva legat de cuvintele maestrului.

Discipolul: Aș vrea să vă cer ceva, în numele fraților cu care am vorbit acum două zile. Am vrea să ne dați o temă, pe care fiecare dintre noi o va dezvolta cum crede mai bine. Dar am vrea ca tema să fie legată de ceea ce trebuie să dezvoltăm în primul rând în noi înșine și despre care credeți că le lipsește cel mai mult tinerilor.

Maestrul: Scrieți despre răbdare.

CONVERSAȚIA 9

Maestrul: În știința spirituală se cunoaște un semn sfânt, numit Pentagramă. Acest semn a fost adoptat ca simbol de unele națiuni și doctrine fără ca oamenii să-i cunoască semnificația și fără să bănuiască că modul în care este folosit nu este lipsit de semnificație și că are tot felul de consecințe. Când se găsește în sus, vârful Pentagramei arată că cei care l-au plasat astfel trebuie să respecte principiul divin din om și din

lume, și mai ales din om, dat fiind că Pentagrama este semnul Omului. Vi s-a întâmplat să încercați să meditați la semnificația acestui semn și simbol sfânt? Stările în care cade un individ depind de natura lui. În munca voastră, ca să ajungeți la deducții mai precise, este util să știți că oamenii gândesc și simt diferit lucrurile. Dacă examinăm modul în care gândesc oamenii, vom descoperi mai multe categorii de gândire. Omul are capacitatea *bunului-simț*, a *rațiunii înnăscute*, are *rațiune*, *simț individual* și *simț moral*.

Bunul-simț înseamnă să conștientizezi și să te ocupi de faptele cele mai obișnuite și cele mai simple din viața din jur, dar fără să fii absorbit de ele.

Rațiunea înnăscută este ageră, creatoare. Ascunde în ea însușirile cu care omul vine pe lume și pe care le va manifesta în anumite împrejurări și condiții.

Rațiunea este o manifestare superioară a forțelor mentale ale omului. Ea este chibzuită, analizează și sintetizează; poate să tragă concluzii finale din fapte și fenomene.

Simțul moral ia în considerare fiecare situație și alege calea care va asigura morala, în sensul cel mai larg al termenului.

Simțul individual este foarte specific fiecărui om. Prin acest simț el se concentrează asupra a tot ce gândește și decide în legătură cu problemele vieții sale, și asta într-un mod unic și care nu se repetă la alții.

Simțul personal este acel proces al gândirii care-i dirijează viața personală. Acest simț conservă individul, are grijă de situația lui, de demnitatea lui și de tot ce trebuie să facă pentru a-și păstra poziția în societate.

Discipolul: Cu toate acestea, aș vrea să vă rog să-mi explicați diferența dintre simțul personal și simțul individual. Uneori, am tendința să le confund, ceea ce, evident, e o greșeală.

Maestrul: Când o persoană trăiește cu simțul individual, are privirea îndreptată în interiorul ei, în timp ce, atunci când trăiește înainte de orice cu simțul personal, are o relație cu celelalte persoane, se interesează de ce gândesc ceilalți despre ea. Când scrie o carte, se gândește tot timpul la ce vor spune ceilalți despre ea, și în special criticii. Pentru o persoană de acest gen, n-ar exista viață personală dacă n-ar fi societatea. Simțul și viața individuale sunt mai aprofundate decât simțul

personal. Persoanele cu simț personal n-au prieteni, ci doar cunoștințe, pe când cele care au simț individual au prieteni și-i păstrează mult timp. Discipolul nu trebuie să fie tulburat de părerea celorlalți. Trebuie ca el să-i asculte cu atenție, dar să nu abată din calea sa valul energiei sale mentale. Când aceste șase feluri de activități mentale lucrează în același timp la om, acesta este cât se poate de normal și gândirea îi funcționează la întreaga capacitate.

Grupul din jurul maestrului a rămas cufundat în tăcere câteva minute. Nimeni nu voia să părăsească acel loc în care cuvântul înțelepciunii țâșnea ca dintr-un izvor cristalin. Toți așteptau ca discipolul atât de dornic de cunoaștere să pună o nouă întrebare.

Discipolul: V-am auzit spunând că omul are multe posibilități să se înalțe spiritual, dar că ele nu sunt încă total utilizate de oamenii din epoca noastră. Aș vrea să știu până la ce grad se poate înălța un om pe Pământ. Care e cel mai înalt punct, pe care îl putem numi vârful perfecțiunii în condițiile vieții pământene?

Maestrul: Punctul ascensiunii spirituale pe care îl poate atinge un om conștient depinde de gradul lui de modestie. Este o lege și ea nu poate fi exprimată prin mijloacele științei cu care se enunță legile. Dacă reprezentăm starea obișnuită, neutră sau pasivă a unui individ printr-o linie orizontală și dacă regiunea condițională a modestiei este suprafața care se află sub linia orizontală, iar ascensiunea spirituală se găsește deasupra ei, atunci, conform legii sinusului, amplitudinea modestiei (sub linia orizontală) va fi egală cu amplitudinea ascensiunii (deasupra liniei orizontale). Rezultă că, în mod clar, cu cât modestia e mai mare, cu atât ascensiunea spirituală va fi mai mare. Ca să înțelegeți și mai bine, vă voi da o altă explicație pe care o veți putea transforma într-un mic, dar util exercițiu. Încercați să trăiți un timp cu conștiința unei mici ființe cu aspect insignifiant. Străduiți-vă să-i înțelegeți viața și nevoile. Dacă vi se pare meschin, chiar nedemn de condiția voastră umană, atunci spuneți-mi cum se face că un înger - o ființă atât de superioară din lumea invizibilă, care și-a încheiat evoluția - vine să dirijeze evoluția omului? Nu se coboară cu bună-știință până la nevoile omului așa cum v-ați coborî și voi până la nivelul unei buburuze? Vă recomand să faceți această experiență când veți plănuți să

realizați, după concepțiile și măsurile voastre, vreo „mare operă”.

Discipolul: La ce folosește această experiență?

Maestrul: La înțelegerea faptului că, dacă nu poate să coboare până la situația unei buburuze, omul nu se poate ridica până la poziția unui înger. Și încă ceva. Nu numai modestia este necesară înainte de toate, ci și dragostea de muncă și perseverența, ce trebuie să devină însoțitorii nedespărțiți ai discipolului în munca asupra lui însuși ca să ajungă la ceva.

Discipolul: Vorbiți deseori de intelect, de sentimente și de voință. Aceste trei cuvinte sugerează tripla natură a vieții spirituale a omului. Dar care dintre acestea trei este principiul dinamic? După părerea mea, sentimentele ar fi motorul cel mai puternic al vieții. Cel puțin pentru mine așa e.

Maestrul: Când regulatorul de rațiune este absent, sentimentele aservesc omul. Această sclavie este cea mai periculoasă când sentimentele sunt negative.

Discipolul: Nu e mai bine să devii indiferent și să lași să treacă totul fără vreo emoție?

Maestrul: Vă înșelați dacă vă gândiți că indiferenții sunt puternici și înțelepți. Indiferența nu este deloc o calitate. Nu, nu li se cere oamenilor să fie indiferenți și cu atât mai puțin discipolilor, ci altceva ce este superior indiferenței. Aceasta este răbdarea. Indiferența nu înseamnă nicio faptă deosebită. Nu indiferențul realizează o faptă deosebită, ci cel care dă dovadă de răbdare. Există o evoluție doar când reușim să depășim un obstacol oarecare după anumite exerciții și eforturi. Întreaga evoluție a omului, mergând până la o presupusă perfecțiune, constă în aceea că trebuie să depășim permanent atât obstacolele din exterior, cât și pe cele din interior.

CONVERSAȚIA 10

Maestrul: Calea discipolului este o strictă autodeterminare. Din moment ce a stabilit-o în conștiința lui, nici măcar nu trebuie să-și arate convingerile, ci să rămână ferm pe poziții, tare ca diamantul. Când cel care a pornit pe calea sfântă are rațiune, toate condițiile exterioare se vor îmblânzi și drumul îi va fi deschis. Prin termenul de „autodeterminare” nu se înțelege păstrarea propriilor convingeri doar pentru cinci,

zece sau cincisprezece ani, ci ele trebuie să fie irevocabile și eterne. În convingerile discipolului trebuie să fie aspirațiile drumului parcurs în cursul secolelor, drum care este același cu cel pe care îl urmează acum. Trebuie să știți că, în stadiul actual al dezvoltării omenirii, pentru fiecare discipol va surveni cel puțin o dificultate. Ea este karmică și fiecare discipol trebuie să aibă o coloană vertebrală morală solidă, ca să nu dea înapoi. Trebuie să mai știți că, de cele mai multe ori, dificultatea vine ca rezultat al unei nesupunerii. De aceea, nu vă depărtați niciodată de principiul fundamental și director al vieții voastre. **Lucrați** asupra virtuții. Fiecare calitate indispensabilă evoluției discipolului este un material de studiu. Răbdarea, prudența, cinstea se pot studia ca științe. Veți avea de trecut un examen de cinste așa cum se trece unul de geometrie. Una dintre trăsăturile cele mai nobile pe care trebuie să le dezvolte oamenii este respectul unuia față de celălalt. Vi se cere eroism. Încurajați-vă și fiți asemenea celui vâslaș care nu ține cont dacă va întâlni un val mic sau unul înalt în drumul lui pe mare, ci vâslește cu perseverență și curaj. Doar așa veți ajunge la țarm. Și țărmul înseamnă o nouă cultură, luminoasă și elevată, ce nu trebuie să dispară niciodată din conștiința voastră. Când vă treziți dimineața, puneți-vă această întrebare: Ce parte din muncă trebuie îndeplinită în această zi pentru venirea acestei culturi?

Și cu aceste cuvinte s-a terminat reuniunea noastră din ziua aceea.

CONVERSAȚIA 11

De data aceasta, conversația a fost începută de același discipol. Nu se înțelegea dinainte cu colegii în privința întrebărilor, dar se întâmpla ca întrebările pe care le punea să fie întotdeauna interesante și de o importanță vitală pentru restul grupului, iar cuvintele maestrului erau o adevărată hrană sufletească pentru ei.

Discipolul: De ce este necesar ca omul, după ce a trăit un timp pe Pământ, să meargă în alte lumi? Nu e posibil să existe un proces neîntrerupt de viață care să se deruleze într-un singur loc, să zicem pe Pământ sau pe oricare altă planetă unde există condiții de viață?

Maestrul: Când viața ia sfârșit pe un plan, în realitate ea nu dispare, ci se transformă dintr-o stare în alta. Ceea ce oamenii numesc moarte dintr-o anumită privință este, în altă privință, o condiție pentru o viață nouă. Omul are o conștiință dublă, fizică și spirituală. În conștiința fizică sau obișnuită, concepțiile despre viață sunt unele, în cea spirituală, sunt altele. Oamenii de pe Pământ cred că-și ordonează viața după concepția fizică. Dacă este adevărat, atunci cum a apărut viața pe Pământ? Unde se găsea această omenire în urmă cu cincizeci de milioane de ani? Unde se găseau regnul animal și regnul vegetal? Omul, precum și animalele și vegetalele au venit de undeva. În știința ocultă se spune că în lume există curenți care provin de la diferite sisteme solare. Așa se populează planetele, așa se constituie formele vieții. Suntem toți legați de acele legi până în momentul în care vom fi eliberați de orice atașament față de un sistem solar anume, ca să putem ieși din el. Discipolii trebuie să păstreze în minte că este indispensabil să fie în acord cu legile Creației și că tot ce se întâmplă este rațional. Chiar când se împiedică și cad, trebuie să știe că aceasta este în acord cu ceva ce este necesar. Știu că există savanți și filosofi care, ani întregi, și-au bătut capul cu o problemă și li se întâmplă să cadă din neatenție. Și în cursul acestei căzături apar răspunsurile și întrebările neelucidate. Din același necaz, omul spiritual, care a dobândit înțelepciunea, va trage o învățătură, în timp ce ignorantul va zice: „Numai mie trebuie să mi se întâmple mereu chestii de-astea?”. *Totul depinde de cultura spirituală a omului.* Celor care trec repede, și fără să gândească, prin fenomenele naturii, spunând că totul e rodul întâmplării și a fost creat fără ajutorul vreunei Foarte Mari înțelepciuni, le-aș pune următoarele întrebări: 1) Cum vor explica că celulele pielii majorității mamiferelor produc peri, în timp ce celulele păsărilor produc pene?; 2) în ce fel penele păsărilor primesc culorile cele mai ciudate, și asta în locuri determinate, și cele mai variate la diferite feluri de păsări?; 3) Fluturii, care apar doar vara, poartă veșminte splendide. Aripile le sunt împodobite cu diferite ornamente și presărate cu o pulbere foarte fină. De ce sunt așa? La ce poate să folosească acea frumusețe unică pentru o singură vară? Cât de generoasă e natura! La toate aceste întrebări, ca și la altele, naturaliștii n-au răspuns. În această privință, oamenii învățați sunt și mai rezervați și mai modești în

fața enigmelor neelucidate, pe când semidoctii, care au învățat câte ceva de ici, de colo, sunt mai îndrăzneți și mai siguri pe ei. Dar Spiritul Creației, Creatorul Unicității din cosmos, are o răbdare fără sfârșit și e Binevoitor. Așteaptă cu o răbdare infinită și indulgentă să trecem prin toate erorile și iluziile și să ne dăm singuri seama de adevăr. Abia atunci vom deveni cetățeni ai Împărăției Sale.

Discipolul: Există o providență divină?

Maestrul: Se întâmplă deseori ca elevii științei spirituale să cadă pradă contradicțiilor și pericolelor în care nu cad nici măcar oamenii obișnuți. Diferența dintre unii și ceilalți constă în faptul că unii discipoli sau credincioși nu fac nimic ca să corecteze situația nefavorabilă creată, ci spun: „Dumnezeu o să ne salveze”. Sau: „Există o providență divină”. Este adevărat că Dumnezeu există și există și o providență, dar nu trebuie să așteptăm fără să facem ceva. Uneori, oamenii din această lume care nu cred în providența divină acționează din proprie inițiativă și, mulțumită activității lor, descoperă metode și remediază situația. Sub acest aspect, grație activității lor, merită elogii, cu condiția ca această activitate să vizeze Binele.

Discipolii și credincioșii trebuie să știe că providența divină se bazează pe legi raționale și că nu vor fi protejați decât dacă se conformează acestor legi.

Discipolul: Nu este oare adevărat că fiecare om are obiceiuri și trăsături de caracter negative înnăscute sau dobândite mai târziu? Ce trebuie să facă? Să le lase în pace, fără să le bage în seamă, sau să lupte cu ele?

Maestrul: Când cineva devine conștient că are astfel de particularități negative, să nu se ocupe să corecteze oamenii și lumea, ci să se uite la el însuși. Cândva demult, un fizionomist renumit i-a dezvăluit lui Socrate toate defectele pe care le avea marele filosof. Socrate nu le-a tăgăduit și a adăugat: „Eram exact cum m-ai descris, dar acum, prin forța minții, a inimii și a voinței, am corectat toate aceste defecte și am devenit alt om”. Este una dintre cele mai frumoase trăsături de caracter ale lui Socrate.

Discipolul: Are oare omul posibilitatea și puterea de a face tot ce trebuie pentru evoluția lui, sau unele lucruri îi sunt inaccesibile?

Maestrul: Posibilitățile ființelor plasate pe lungă scară a evoluției sunt diferite. De la microb până la omul de pe Pământ, trecând apoi prin lumea îngerilor și a arhanghelilor, toate sunt ființe evaluate cu posibilități dintre cele mai diverse. O ființă inferioară omului nu poate să facă ce face omul, așa cum ceea ce depășește puterile omului este posibil pentru ființe superioare lui. De aceea, când vi se pare foarte greu să faceți ce trebuie, chiar cu toate eforturile posibile, cereți-le ajutor celor care pot s-o facă.

Discipolul: Pe ce putem conta la noi?

Maestrul: Pe imuabil. Fiecare trebuie să se găsească pe el însuși. Esența lui rămâne ca bază de viață. Chiar dacă totul în el se lasă influențat și se schimbă, acea sămânță, acea lumină care nu se stinge niciodată rămâne imuabilă. Acel punct luminos din conștiință nu se lasă influențat nici de suferință, nici de glorie, nici măcar de mânie sau de scânteierea aurului. Acest principiu imuabil nu este dobândit. Este așezat de Dumnezeu în sufletul omului.

Discipolul: Cunoștințele pe care ni le oferă științele contemporane, deși foarte interesante și destul de vaste, nu sunt în stare să ne ajute în unele momente dificile. De ce nu există în aceste științe ceva care să elimine pesimismul, disperarea și lipsa de credință?

Maestrul: Științele care se studiază în prezent în universități sunt pregătirea pentru o altă, marea știință a viitorului. Științele actuale reprezintă cărămizile care vor intra în construcția acestui edificiu care este știința viitoare. Cunoștințele pe care le primește omenirea într-o viață de om, chiar dacă ar dura un secol, vor fi plasate într-un cazan ca să fiarbă acolo și să se sintetizeze. Cantitatea de esență obținută, ca sinteză a acestor cunoștințe, va putea să fie conținută într-o sticlă nu mai mare decât cea în care se pune uleiul esențial de trandafiri. Faza în care se dezvoltă viața contemporană este una în care este asigurată alimentarea cu hrană și băutură. Bineînțeles, omul nu poate să trăiască fără să mănânce, dar rău este că, în afară de asta, nu mai avem grijă de nimic altceva. Agricultorul zice: „Vom ara ogorul, vom semăna, vom strânge recolta, vom umple hambarele și vom fi asigurați”. Dar pentru hrana sufletului nu avem încă tot atâta grijă pe cât avem ca să ne umplem stomacul. „Să ne trăim viața”, zic oamenii. Dar acest

„să ne trăim viața” este doar legea alimentației. Însă nimeni nu se întreabă ce se întâmplă după acest „să ne trăim viața” și nici nu răspunde la această întrebare.

Discipolul: Oare în celelalte lumi viața se scurge la fel de repede ca pe Pământ?

Maestrul: În știința spirituală se spune că ceea ce trăiește sufletul pe pământ milioane de ani poate fi trăit într-un an, că toată viața pământească a unui om poate fi trăită într-o clipă în lumea spirituală. Această lume, unde sunt posibile astfel de lucruri, este una în afara spațiului și a timpului. În lumea spirituală, unitățile de măsură sunt cu totul diferite. Toate acestea ar părea neverosimile pentru o persoană care nu cunoaște problemele spirituale. Oamenii din epoca noastră nu pot să gândească în afara timpului și a spațiului.

Discipolul: De ce foarte mulți oameni din epoca noastră se comportă cu neîncredere față de adevărurile stabilite de știința spirituală?

Maestrul: Dacă ați avea o sticlă în care ar trebui să turnați un lichid prețios, acea sticlă n-ar trebui să aibă nicio crăpătură. Oamenii care pun la îndoială adevărurile științei divine sunt sticlute care au crăpături. Așa este structurată conștiința lor. Totul se scurge din astfel de flacoane. Omul care are credință reprezintă altceva. El merge la izvorul abundent cu o sticlă în stare bună, o umple și nimic nu se scurge din acea sticlă. Izvorul abundent al credinței este necesar pentru realizarea unei idei. Îndoiala este ca un nor care ascunde lumina ce vine de sus. În știință, analiza a dat naștere unei anumite doze de îndoială, dar, după această analiză, este indispensabil să facem o sinteză. Dacă o persoană reușește să demonteze roțile unui ceas și apoi nu mai poate să le monteze la loc, ce interes mai reprezintă acesta? Știința se construiește și cu una, și cu alta, dar ceea ce rămâne în conștiință este ca un adevăr imuabil, rezultatul sintezei diferitelor părți ale unui fenomen.

CONVERSAȚIA 12

Îndată ce a sosit, maestrul a început să vorbească, ca și cum tot ce ar fi urmat să spună ar fi fost continuarea gândurilor cu care pornise spre grupul de discipoli.

Maestrul: Sarcina principală a omului în viață este să găsească adevărata cale. Doar atunci va da un sens existenței sale.

În cursul acestei conversații, discipolul a început să pună întrebări foarte adecvate și astfel totul s-a transformat într-o adevărată conferință. O deosebea de celelalte conferințe ale maestrului faptul că era întreruptă de întrebări.

Discipolul: Spuneți că este necesar ca fiecare să-și găsească adevărata cale. Așa este, dacă spuneți. Dar nu caută oare oamenii doar succesul material? Dacă așa stau lucrurile, din moment ce interesele personale îl conduc pe om, nu este clar atunci că trăim într-o epocă în care dezvoltarea spirituală este împiedicată?

Maestrul a aruncat o privire în față, acolo unde razele soarelui se strecurau prin ramurile de pini, în partea de răsărit a pajiștii de la Izgrev. Și a început să vorbească cu voce limpede.

Maestrul: Ar fi așa precum spui, dar în sufletul omului trăiește un impuls deseori inconștient, care protejează sufletele persoanelor, împiedicându-le să se afunde în întregime în hăul materiei și în umbra falsă a iluziilor. În pofida tuturor eforturilor pe care le fac ca să se convingă ei înșiși și ca să-i convingă pe ceilalți că sensul vieții este ascuns doar în succesul material, oamenii nu pot să ascundă, nici de propriii ochi, că elementul principal din toată viața lor a fost o stimulare spre „ceva” de care au devenit conștienți mai devreme sau târziu. Pentru ca omul să devină susținătorul unei învățături, al unei doctrine sau al unei filosofii, stimularea a venit din interior. Să se verifice ei înșiși cei care sunt materialişti convinși, ca să înțeleagă că nici literatura pe care au citit-o, nici influențele exterioare exercitate asupra lor nu sunt de vină că pornesc pe această cale. Momentul decisiv ca s-o ia într-o direcție sau alta vine din interior. Altfel, ar ceda altei influențe exterioare și ar susține tot felul de alte idei. Dacă asta e adevărat pentru omul care n-are nicio legătură cu realitatea sufletului, cu atât este mai adevărat pentru cei care recunosc existența unei Cauze Inițiale. Ca să ne convingem de marea valoare și de importanța stimulării interioare, să ne punem această întrebare: Când sunt foarte nefericiți oamenii de pe acest Pământ? Când și-au pierdut bogățiile exterioare, sau când și-au pierdut siguranța interioară? Când pierderea este exterioară și se păstrează entuziasmul

interior, totul se repară mai ușor. E mai greu când dispare credința în ceea ce devenise pentru ei un ideal. Atunci, existența își pierde orice sens. Există oameni la care procesul are loc foarte rapid. Un insucces, o dificultate în viață pot să devină cauza decepției și a catastrofei. Oamenii din această categorie nu cunosc legea schimbării stărilor opuse care sunt indispensabile pentru evoluție.

Discipolul: Care sunt schimbările?

Maestrul: Așa este viața pe Pământ. Dacă două persoane se prezintă la un concurs, una îl va câștiga și va fi fericită, cealaltă va fi tristă. Cu ajutorul bucuriei, dar și al tristeții, omul dobândește ceva util pentru evoluția lui. Există oameni care au trăit superficial. N-au cunoscut niciodată tristețea și au devenit superficiali. Când te murdărești, te speli cu apă; atunci apa devine murdară. Apoi, conform legii ciclului veșnic, apa se purifică. În acest timp, te poți murdări din nou. Există în această lume oameni frumoși, dar și oameni urâți. Nu cunoașteți nici cauza frumuseții, nici a urâteniei. Există cazuri în care urâtenia devine frumusețe, în timp ce frumusețea poate să aducă necazuri mari. Lumea este plină de aparențe. Nimic din ce se pierde și vi se poate lua nu este proprietatea voastră. Vă aparțin doar cele cu care ați venit pe lume și care, după toate schimbările și în toate condițiile, rămân în voi. Dacă un om, în viața lui, reușește să devină învățat, aceasta este un „altoi” făcut la viața lui. Altoiul nu este o calitate fundamentală a copacului.

Dacă se rupe, copacul își manifestă natura primordială. Un învățat poate, în urma unui accident sau a unei boli, să-și piardă știința. Îi rămân atunci calitățile înnăscute. Există cazuri în care, în urma unor depuneri acumulate în vasele sangvine, mari savanți de capacitate mondială și-au pierdut toată știința (valoarea grefată) și au avut comportamente primitive stupefiant, grosolane și chiar respingătoare. Multe lucruri din viață - dintre ritualurile și regulile de comportament - sunt astfel de grefe. Nu sunt elemente permanente ale eului omenesc.

Discipolul: Ce este mai important de dezvoltat în viață? Câți savanți și oameni celebri din societate se ocupă de eul lor? Nu-i adevărat că întreaga viață a celor care s-au consacrat studiilor se petrece în perfecționarea specialității lor?

Maestrul: Da, e adevărat. Cei mai mulți dintre cei care se ocupă de studii se îngrijesc mai ales de dobândirea unui număr tot mai mare de cunoștințe. Nu e lăudabil; ci de o mare importanță este ca omul, în procesul evoluției sale, să se străduiască să-și dezvolte calitățile fundamentale înnăscute. Aceasta este în realitate dezvoltarea spirituală. Atenția acordată perfecționării a ceea ce este inițial înnăscut nu trebuie să fie mai mică decât zelul acordat dezvoltării și perfecționării grefei. Nu trebuie să ne mulțumim cu ce am devenit, ci să ne străduim să atingem cele mai înalte trepte ale progresului spiritual. Boul nu trebuie să se mulțumească cu coarnele lui, nici calul, cu copitele. De exemplu, cu ce ochi vede el satisfacția unui porc? Este o satisfacție umilitoare, respingătoare chiar. Astfel le apare celorlalte lumi superioare situația noastră din materia densă, așa apar aviditatea și lubricitatea noastră privite din lumea ființelor evolute. După ce omul va părăsi acest Pământ, abia atunci va vedea clar situația în care se găsea aici. Există cazuri în care sufletele unor defuncți au observat cu neplăcere onorurile inutile - precum cuvântările pline de elogi exagerate la căpătâiul trupului neînsuflețit deoarece au înțeles diferența enormă care există între acest ceremonial zgomotos și adevărata stare a sufletului. Undeva în Sfintele Scripturi stă scris: „Plin de grație și adevăr”. Omul trebuie să fie întotdeauna plin de ceva. De ce? Unii vor spune: „de cunoștințe, de forță, de necunoscut sau de bogății”. Cum arată un om plin doar de cunoștințe? Seamănă cu o enciclopedie, cu un manual sau cu o bibliotecă. E un om fără suflet, mândru și rece. Omul plin doar de forță va arăta ca o bombă ce poate să explodeze în orice clipă. Dacă e plin doar de bogății, pentru care oamenii vor fi plini de atenții ipocrite față de el, va reprezenta doar un neant înveșmântat într-o splendoare trecătoare și ridicolă. Atunci, ce înseamnă să fii plin de grație și adevăr? Înseamnă să fi creat o legătură interioară cu Dumnezeu. Și ce-am putea dori mai mult? Cel care a reușit o astfel de legătură are totul. Este cea mai mare deplinătate și cea mai sublimă fericire la care putem visa. Cel ce este legat de Dumnezeu trăiește în iubire, iar iubirea care ne umple viața este deja fericirea însăși. Aceasta din urmă este conținută în iubire. Când aud vorbindu-se despre iubire, oamenii înțeleg lucruri diferite. În consecință, este indispensabil să înțelegem despre ce iubire este vorba. Există o iubire care

seamănă cu un urcior crăpat din care se scurge apa. Există o iubire ce poate fi comparată cu un urcior în stare bună, din care apa e băută în cursul drumului. Iubirea despre care e vorba aici seamănă cu un izvor nesecat de apă țâșnitoare, care coboară de sus în calea vieții și udă totul pentru ca totul să crească și să rodească. Totuși, nimeni nu trebuie să adreseze reproșuri celorlalți pentru felul în care au cunoscut iubirea. Trebuie să știm că viața pe Pământ e serioasă și dificilă. Viața e o școală grea și oamenii dau neîncetat examene. Să nu fim încrezuți, ci să ne încredem în Dumnezeu. Se cunosc cazuri în care gândirea și convingerile unor oameni care și-au consacrat viața lui Dumnezeu, ajungând pe înalte culmi ale evoluției, au suferit mari perturbări și devieri. Mari învățați au părăsit lumea științei atrași de mirajul vreunei frumuseți pământene. Au existat cazuri în care chiar sfinți și-au scurtat timpul acordat vocației ca să se consacre pasiunii lor pentru o frumusețe pământească care le-a apărut în fața ochilor. Pe Pământ, există îngeri care se plimbă pe drumuri ca niște domni distinși, care și-au uitat demult misiunea pentru care au venit pe această planetă. De aceea, nu vă grăbiți să faceți o judecată despre procese care nu sunt încă terminate, nu sunteți încă în stare să cunoașteți cauzele a ceea ce se întâmplă, nici cum se vor derula lucrurile în viitor. Facem deseori greșeli când ne străduim să dăm o estimare justă despre ce e bine și ce e rău. Nici măcar nu știți care dintre acțiunile voastre e bună! Uneori faceți un lucru pe care îl considerați rău și vă întrebați, uimiți, de ce este urmat de un al doilea rău. Se poate întâmpla și să faceți un bine și să urmeze un rău. Trebuie să distingeți ce e Bine. Odată, dați bani unui om sărac, dar el se îmbată și comite o crimă. Acțiunile oamenilor sunt atât de puțin explicabile, încât uneori spuneți despre bine că e rău și invers. Nu uitați: Faceți-i bine celui în care trăiește Dumnezeu.

Maestrul, care observase cât de dornici erau discipolii să-l vadă continuând conversația, a zâmbit și a pornit zorit spre sală. Grupul s-a grăbit să-l prindă din urmă. Conversația a continuat înăuntru, căci o ploaie de primăvară uda pajiștea. Estrada sălii era un loc la fel de agreabil pentru continuarea conversației.

Maestrul: Vedeți această ploaie? Este un dar al naturii vii raționale pentru toate creaturile de pe Pământ. În primul rând, pentru vegetație, apoi pentru toate celelalte ființe care își

primesc hrana din regnul vegetal. Cerul este o sursă generoasă a tuturor bunurilor vieții. În afară de energia solară, destinată planetei, toate celelalte creaturi își primesc separat partea de energie. Păsările știu asta și, de aceea, înainte de răsăritul soarelui, se cocoată pe crengi și așteaptă momentul în care soarele își trimite primele raze, ca să-și ia partea. Deoarece primim gratuit viața și forțele care o întrețin, rezultă că fiecare lucru pe care l-am căpătat ne îmboldește, de asemenea, să le venim în ajutor celor ce au nevoie de cel din urmă. Această lege este valabilă și pentru ființele evolute.

Discipolul: Vorbind cu prietenii, am auzit că cea mai mare virtute este cinstea. E adevărat?

Maestrul: Cinstea este o calitate pe care trebuie s-o aibă fiecare om. Ea este prima calitate nu numai pentru cei care se numesc discipoli și urmează cu bună-știință calea spirituală, ci și pentru toți oamenii. În ceea ce privește discipolul, cinstea lui trebuie să-l inspire ca să-i vorbească sincer și curajos maestrului său. Întâi, omul trebuie să fie cinstit față de el însuși. Elementele cinstei sunt dreptatea și noblețea. Fără aceste două elemente, cinstea nu există. Cinstea este o calitate care nu depinde de situația pe care o avem în viață. Indiferent că ești servitor sau rege, bogat sau sărac, trebuie să-ți exprimi cinstea în același fel. Omul cinstit seamănă cu un veșmânt pe care îl spălați de câte ori vreți fără ca apa să se murdărească. Cel ce e cinstit își plătește datoriile, își îndeplinește obligațiile. Există o lege în lumea spirituală conform căreia, dacă datorezi 10 milioane de franci, Lumea Invizibilă este gata să-ți achite datoria; dar, dacă datoria e de 50 de franci, trebuie să ți-o plătești singur. Lumea Invizibilă iartă marile greșeli, dar niciodată pe cele mici! Omul cinstit nu e crud. În această privință, pentru concepția de cinste, Lumea Invizibilă a stabilit alte măsuri. De exemplu, vânătorii și pescarii nu sunt considerați acolo cinstiți.

Discipolul: Maestre, am înțeles că au mai rămas doar câteva minute la dispoziție și, totuși, aș vrea să vă rog să ne spuneți pe scurt ce este armonia.

Maestrul: Armonia se obține când, la întâlnirea a doi prieteni, fiecare vede în celălalt doar cele mai bune trăsături ale caracterului său.

Și, acestea fiind zise, maestrul s-a ridicat, și-a plimbat o clipă privirea peste discipolii care se ridicaseră și ei, i-a salutat

cu mâna și s-a îndepărtat. Discipolii s-au apropiat unii de alții tăcuți, venindu-le greu să-și exprime recunoștința care li se citea în ochi.

ADDENDA

MARELE ȘI FRUMOSUL

Extras din clasa generală (anul al șaptelea, 1927-1928)

Text tradus din bulgară și înmânat vizitatorilor francezi care au venit la Sofia în vara anului 1939

Ne aflăm într-o epocă surprinzătoare; trăim într-un secol schimbător și excepțional, în care se produc fenomene și evenimente excepționale. Aceasta nu trebuie să vă sperie, ci să vă țină treji.

Pământul trebuie să se purifice; purificarea va veni prin focul care vine în lume. Dacă oamenii nu vor accepta știința iubirii, focul va veni și va mătura tot ce s-a construit de milenii. Cei care vor rezista acestui foc vor deveni luminoși ca aurul care a trecut prin focul aurarului. Cel care va suporta aceste încercări va primi o dublă binecuvântare.

Nu uitați că, orice s-ar întâmpla în lume, bine sau rău, Dumnezeu este în toate. Dumnezeu este prezent în tot ce se întâmplă în lume și corectează totul.

Epoca nouă cere concepții noi, gânduri noi, o iubire nouă. Noul este ascuns în iubirea divină, iar iubirea nu poate să trăiască decât în forme perfecte.

Corpul fizic nu este încă perfect și rezistent. El se organizează treptat până în momentul în care omul își va construi corpul spiritual cu organe corespunzătoare. Va putea să reziste atunci la toate condițiile din exterior și interior. Doar cu acest corp va fi omul absolut liber.

Acest corp trebuie să fie transformat după modelul pe care Dumnezeu l-a creat la origine. Ceea ce fiecare trebuie să devină este stabilit dinainte.

Când a văzut omul de pe Pământ, lumea invizibilă i-a trasat în prealabil drumul. Fiecare om are o funcție aparte de îndeplinit în viață, fiecare are problema lui de rezolvat, sarcina lui de împlinit. Și de soluția corectă la această problemă depinde dreptul lui de a profita de binefacerile și de privilegiile pe care le oferă natura rațională și de a colabora cu acele ființe raționale ale naturii.

Ce va dobândi aici pe Pământ, omul va lua cu el în Lumea de Dincolo. Uneori, pe Pământ există condiții mai bune pentru atingerea fericirii decât în lumea invizibilă.

Atâta timp cât omul se află pe Pământ, trebuie să se gândească la ce-i rămâne de îndeplinit, nu să părăsească viața pământească cât mai repede posibil.

Lumea fizică este doar o oglindire palidă a lumii spirituale. Aceste două lumi sunt strâns legate și amestecate; aceste lumi reprezintă stări ale conștiinței.

Cel ce a ajuns la un grad ridicat de dezvoltare înțelege că, în cursul vieții sale pe Pământ și după plecarea sa spre cealaltă lume, va fi întotdeauna în compania unor ființe rezonabile și într-o lume a armoniei și a ordinii perfecte. Pentru el, viața pe Pământ este una paradiziacă. Ne creăm singuri propriul rai sau propriul iad. Totul depinde de om. Dacă trăiește fiind conștient de legătura sa interioară cu viața, omul se află în rai.

Forța omului stă în rațiunea lui; vine din viața lui interioară.

În toate cazurile întâmpinate în viață, trebuie să vă rugați ca ochii să vi se deschidă și să înceapă să vadă în interior. Ca să se întâmple asta, conștiința trebuie să fie trează.

Stările prin care trece omul în viață, din copilărie până la vârsta matură, se repetă fără încetare atâta timp cât se află pe Pământ. Când îmbătrânește, are dorința să redevină tânăr. Fizic, nu poate să reîntinerească, dar interior se poate simți tânăr și chiar să fie așa cu adevărat.

În ciuda tuturor suferințelor și tuturor necazurilor care îl asaltează, omul are întotdeauna modalitatea de a găsi fericirea.

Atâta timp cât omul nu va trece prin cel mai mare necaz, noul nu va apărea în el. Abia după ce cupa va fi golită până la fund, Principiul divin va putea să vină în om și să-l umple cu apă proaspătă și curată. Atunci se va bucura din nou. Aceasta este legea divină, care nu poate fi schimbată în niciun caz.

Cupa trebuie să fie întotdeauna goală și să aștepte momentul în care se va putea turna în ea ceva, așa cum mugurele din pom așteaptă să fie pătruns și deschis de prima rază de soare. Floarea trebuie să fie deschisă ca să primească darurile divine.

Sensul vieții nu se află nici în bucurii, nici în suferințe, ci în rezultatul lor, în ceea ce vom învăța din ele și în ceea ce vom înțelege.

Dacă știm să observăm cu calm lupta binelui cu răul din noi înșine, din afara noastră, putem să învățăm să gândim și să ne instruiem. Ca să înțeleagă viața sub cele două aspecte ale sale, aspectul luminos și cel întunecat, omul trebuie să pună în luptă binele și răul. În cursul acestei lupte, el trebuie să stea deoparte ca un spectator și să nu ia parte la această luptă, ci doar să observe și să reflecteze. Așa va învăța multe.

Nu vă împotriviți bătrânului Adam care sălășluiește în voi; acesta este unul dintre marile secrete ale vieții. Când bătrânul Adam începe să vă vorbească, ascultați-l și nu-i replicați. Vă va vorbi despre lucruri foarte rezonabile. Ascultați ce vă spune, dar nu-l urmați. Oamenii se grăbesc prea mult și n-au răbdare să vadă care este planul lui Dumnezeu și ce a predestinat Dumnezeu pentru fiecare suflet. Trebuie să aveți răbdare să așteptați o întreagă viață, o eternitate, ca să înțelegeți care este planul lui Dumnezeu și care e iubirea Sa.

Dacă aveți răbdare, viața nouă va veni și vă va aduce tot ce puteți să doriți. Cu răbdare, le dovedim pe toate.

Prin răbdare se înțelege metoda de dezvoltare a forțelor potențiale de care are nevoie omul ca să-și realizeze unele idei și dorințe.

Răbdarea este legată de respirație și de sistemul respirator. Încercați să respirați ținându-vă răsuflarea între zece și treizeci de secunde și chiar mai mult. Dacă vom respira adânc și regulat timp de unu-doi ani, ne vom dezvolta unele capacități, vom deveni mai răbdători și mai judicioși. Ni se va dezvolta imaginația și se va reuși dobândirea unui mai mare calm interior. Fără răbdare, omul nu poate să reușească nimic. El trebuie să lucreze calm, regulat și constant pentru a-și dezvolta toate forțele ascunse.

Răbdarea este calea de obținere a tot ce dorește omul. Munciți fără să-i evitați pe ceilalți și fără să vă impuneți lor.

În dezvoltarea sa, omul are nevoie de organe fizice, spirituale și divine. Trebuie să muncească intens asupra lui ca să dezvolte organele prin care poate să intre în legătură cu lumile superioare. Când vorbim despre esențial, veșnic, imuabil în viață, ne referim la condițiile favorabile care contribuie la crearea unor astfel de organe pe care omul le va folosi în viitor.

Și, ca să ajungem la forme noi, trebuie să trăim conștient, astfel încât să acumulăm o mai mare cantitate de energie, necesară pentru crearea lor.

Învățătura nouă include armonia dintre gândurile, sentimentele și acțiunile omului. Divinul se manifestă în lucrurile mici, nu în cele mari.

Și nu uitați că ce este mare și frumos se atinge pe calea suferinței. Știind aceasta, veți da un sens suferințelor voastre și le veți utiliza.

E timpul să reveniți în raiul de unde ați fost alungați. Trebuie să studiați, să lucrați, să vă rugați ca să fiți primiți în rai în condiții bune. Orice idee, orice cunoaștere trebuie să fie transformată în energie cinetică. Orice metodă este puternică doar atunci când omul o aplică în viață. Cunoașterea trebuie să fie aplicată ca să devină organică. Omul trebuie să aibă materialul cu care poate să lucreze și să construiască. Atunci, va adăuga zi de zi ceva la organismul și la capacitățile sale viitoare.

Cel care este conștient că a venit pe Pământ ca să studieze și să se dezvolte trebuie să se apuce să învețe, să muncească și să se roage lui Dumnezeu să-i lumineze inteligența, să-i înnobileze inima, să-i întărească voința, memoria și credința, ca să-și justifice existența și să-și îndeplinească misiunea pe Pământ.

Să știți că viața exterioară a omului este manifestarea vieții sale interioare. Când un prieten vine să vă ajute la ceva, aceasta se face printr-o legătură, o cauză interioară. Dacă această cauză nu acționează din forul interior, nimeni nu vă poate ajuta din exterior.

Elanul nostru spre Sublim, spre Principiul suprem, absolut, arată că viața adevărată este în afara vieții obișnuite, a vieții din prezent.

Timpul se mișcă în jurul omului și omul se mișcă în eternitate. Timpul n-are tot atâta importanță pentru voi cât are viața.

Prin încercări, prin suferințe, omul își găsește locul predestinat.

Faptul că oamenii vi se par buni sau răi depinde de dispoziția voastră. Dispozițiile bune sau rele sunt stări de conștiință.

Conștiința se manifestă în cercuri; aceste cercuri reprezintă anumite forțe, anumite energii care dezvoltă sufletul omenesc. Prin aceste cercuri de conștiință se transmit aceste forțe și energii. Succesul sau insuccesul fiecărui om depinde de aceste cercuri.

Vă spun: „Fiți curajoși!”. Dacă cineva trebuie să moară sau nu de o anumită boală înseamnă că așa a fost scris. Va muri, chiar dacă e sănătos, când îi va veni ceasul.

Nu vă amestecați în treburile lui Dumnezeu. Dumnezeu^{.eu} dispune de metode aparte pentru mântuirea fiecăruia.

Lucrul cel mai important pentru om este să-și găsească inteligența, inima și sufletul și să devină conștient de legile care îl dirijează. În asta constă adevărata învățătură.

Cel care privește partea bună a vieții va vedea în defectele celorlalți viitoarele lor virtuți și, dacă mergeți pe calea cea bună, ceilalți nu pot nici să vă inspire, nici să vă influențeze. Atunci, se va produce o legătură permanentă între suflete.

Astfel, nu vă mai ocupați de cei din jur, ca să nu pierdeți ce aveți. Alungați din conștiință urâtenia și acționați după regulile frumuseții, regulile vieții noi. Atunci veți deveni frumoși. Ca să intrați în viața nouă, vi se cere modestie.

Real pentru om este faptul că gândește și simte fără văz sau pipăit.

Gândirea puternică vindecă toate bolile. Prin forța gândirii, omul poate să ridice vibrațiile corpului și să le transforme din inferioare în superioare. Odată ce vibrațiile din organism au atins un grad ridicat, eliminarea materiilor străine este ușoară și rapidă.

Oamenii cu gândire nouă se vindecă prin negarea bolii. Spuneți: „Deoarece sunt spirit, și nu materie, nu sunt bolnav”. Cel ce neagă răul se vindecă treptat. Ca discipoli, trebuie să lucrați cu legea sugestiei ca să faceți noua gândire să pătrundă în voi.

Vibrațiile creierului determină starea și caracterul omului.

Intelectul omului se construiește după formele și imaginile pe care le conține.

Îndată ce refuză și neagă deformările intelectului și ale inimii sale, omul intră pe calea lubirii supreme, care-l conduce la fericire.

Singurul care gândește este cel care a echilibrat în el bucuria și tristețea.

Atâta timp cât omul este cufundat în bucurie sau în tristețe, nu gândește. Când a trecut prin tristețe și prin bucurie, poate să reflecteze la cauzele care le-au produs. Când a găsit aceste cauze, gândurile lui sunt pe direcția bună, înseamnă gândire corectă. Doar cel care gândește corect este liber.

Bucuriile și supărările sunt necesare pentru ca omul să se manifeste. Ele sunt slujitoarele iubirii.

Supărările sunt stâncile care se desprind dintr-un vârf de munte. Dacă ești un om înțelept și liber, vei lăsa supărările să treacă pe lângă tine fără să te atingă.

Cel ce dorește să devină puternic trebuie să treacă prin supărări. Omul trebuie să cunoască supărările, dar trebuie să rămână ca un copil care-și transformă cu ușurință stările sufletești.

De ce are omul supărări? Pentru că se îndreaptă spre centrul pământului. De ce se bucură omul? Pentru că se îndreaptă spre centrul soarelui. Supărarea și bucuria sunt căi și metode prin care omul trebuie să treacă neapărat. Fără ele, nu există nici evoluție, nici dezvoltare. Supărarea îl învață pe om să-și dezvolte rădăcinile; bucuria îl învață să-și dezvolte ramurile.

Așadar, creșterea este un proces fizic, dezvoltarea, un proces spiritual, înnobilarea, un proces divin. Aceste trei procese trebuie să se înfăptuiască simultan și fără întrerupere.

Mântuirea omului nu se află nici în aer, nici în apă, nici pe pământ. Omul trebuie să intre într-o regiune nouă. Aș putea defini această regiune nouă cu termenii: „lubește, fii viu!”. În această stare, toate contracțiile omului dispar.

Să iubești înseamnă să-ți construiești în suflet un templu unde locuiește Dumnezeu. Acest templu există în Cer, dar trebuie să se materializeze și pe Pământ.

Trebuie întâi să se trezească toate sentimentele ascunse, ca să cunoaștem iubirea. Primul semnal al venirii iubirii este suferința. Cu cât suferințele cresc, cu atât suntem mai aproape de iubire.

Iubirea este un izvor care țâșnește și dăruiește permanent. Nu e nevoie să ceri apă de la izvor, e de-ajuns să te duci lângă el ca să-ți dăruiască din abundența lui. În această privință, i se

cere omului doar să fie asemenea unei flori deschise sau unor canale deschise, ca iubirea să se poată revărsa direct în ele.

A trăi pentru cineva înseamnă a contribui la înflorirea sufletului său. Prima voastră sarcină este să învățați să trăiți corect. Trăitul corect este una dintre marile științe la care aspiră orice ființă omenească.

La un moment dat, nu putem iubi decât o singură ființă, în momentul următor, putem să iubim a doua ființă. În plus, omul nu poate să iubească pe oricine. Cel care va fi iubit este determinat dinainte. De ce? Fiindcă iubirea este determinată de vibrații.

Iubindu-ți aproapele, vei învăța o mare lecție. Prin termenul de „aproapele nostru” înțelegem omul la care principiul divin este treaz.

Numai iubirea este în stare să facă să pătrundă noul în sufletul omului. La regenerarea omului iau parte ființe ce se găsesc în afara lui.

Orice om trebuie să se străduiască să manifeste sentimente duioase, călduroase și bune în el însuși; trebuie să nu se mai ocupe de lumea exterioară. După ce a ajuns la această stare de spirit, omul nu mai simte nici bucurie, nici tristețe. În ce privește tristețea și bucuria, spuneți-vă: „Asta e voința lui Dumnezeu. El a făcut totul cum e mai bine”.

Ne vom manifesta iubirea în viața divină și Dumnezeu își va manifesta iubirea în viața noastră. În asta constă măreția vieții. Astfel, se va forma o legătură, o armonie intimă între aceste două lumi, lumea divină și lumea omenească. Această legătură va da un sens existenței oamenilor și va contribui la apropierea dintre ei.

Prin iubirea Lui, Dumnezeu vrea să elibereze oamenii de dorințele lor contra naturii, care îi țin în sclavie. Nu i se cer omului decât modestie și blândețe. Dacă are aceste două calități, va avea răbdarea să suporte totul.

Unde trăiește sufletul, acolo trăiește Dumnezeu. Sufletul este baza cea mai solidă pe care ne putem construi viața. Este locul unde se coc cele mai frumoase fructe. Soarele sufletului nu apune niciodată. Este cel real. Adevărata bogăție se află în sufletul omului. Când aveți această bogăție, aveți totul.

Cel ce are idei divine nu suferă. În general, inferiorul suferă în om. Dar, odată ce principiul divin este treaz în el, omul nu mai

suferă. Conștiința omenească aduce suferințele. Conștiința divină aduce bucuria.

Omul trebuie să fie mulțumit și să zâmbească în sinea lui. Trebuie să converseze cu sine însuși, să se analizeze și să-și pună întrebarea: „De ce nu sunt mulțumit și recunoscător?”.

Noua morală a lumii trebuie să fie morală iubirii; tară iubire, viața nu poate fi înțeleasă.

Dacă munciți pentru un om din tot sufletul, el va avea o încredere absolută în voi și vă va iubi întotdeauna. Ca să vă iubiți unii pe alții și să creați între voi o legătură indisolubilă, încercați să găsiți în fiecare o calitate și păstrați-o întotdeauna în minte. Această calitate e divinul din om.

Studiindu-vă pe voi înșivă și studiindu-vă aproapele, îl veți găsi pe Dumnezeu și-L veți înțelege.

A iubi în mod spiritual înseamnă a reține în minte imaginea ființei iubite și a o înconjura cu gânduri frumoase și sentimente elevate. Si înseamnă și să-i dorești tot ce e mai bun. Atunci, omul se simte dispus la tot felul de fapte mărețe și de sacrificii. Iubirea acționează și asupra celor mai feroce animale. Dacă ciobanul simte iubire pentru lup, acesta nu-i va ataca niciodată oile.

Când o persoană iubește o alta, aceasta trebuie să manifeste blândețe; asta este legea naturii. Blândețea conține elementele necesare evoluției. Iubirea este o forță creatoare puternică, care se plantează în blândețe ca într-un teren favorabil ei. Acolo încolțește, crește și se dezvoltă.

Momentele iubirii și ale blândeții sunt scurte, dar, în schimb, sunt bogate și substanțiale. Iubirea durează doar o secundă, dar reflecția ei se prelungește mult timp.

A iubi un om înseamnă a-i da tot ce necesită sufletul lui.

Ca să-și făurească sistemul nervos, omul trebuie să se miște între blândețe și iubire. Mișcându-se de la un pol la altul, ajunge să se înnobileze treptat, devine util lui însuși și celorlalți.

Cu iubire, totul se face ușor și repede.

Pentru aceeași persoană, iubirea rămâne întotdeauna asemenea ei înseși, se schimbă doar concepția pe care o avem despre iubire.

Viața și iubirea sunt poeme neterminate. Ele sunt compuse veșnic și totuși rămân veșnic neterminate. Gândiți-vă mereu la începutul vieții, dar niciodată la sfârșitul ei.

Cel ce vrea să-și manifeste iubirea spirituală față de aproapele lui trebuie să intre în relație cu ființele superioare și cu îngerii și să se gândească mereu la ei.

Omul trebuie să tindă întotdeauna spre această iubire care nu se schimbă și nu încetează niciodată. Iubirea de Dumnezeu rezistă la toate încercările și la toate condițiile. Omul poartă în el această iubire de o eternitate. Asta dovedește că propria-i conștiință a fost trezită în cele trei planuri: fizic, spiritual și divin.

Lumea este guvernată de o singură lege, iubirea. Această lege nu este scrisă în nicio carte, ci se află doar în inima omului. Nu i se cere omului decât să iubească. Îndată ce iubește, este iubit. Așa va cunoaște iubirea lui Dumnezeu. O legătură între două suflete există doar când ele au ceva în comun.

Faceți chiar acum prima încercare de a iubi fără să așteptați să fiți iubiți. Ați fost deja iubiți. Dumnezeu vă iubește. Nu vă rămâne decât să vă manifestați iubirea.

Ca să progreseze, omul trebuie să aibă un ideal înalt. Vă doresc să începeți cu iubirea. Dimineața, când asistați la răsăritul soarelui, și seara, la apariția stelelor, și în fiecare moment al zilei în care vedeți oameni și animale, inima să vă vibreze ca și cum duhul lui Dumnezeu ar fi prezent printre voi. Ziua și noaptea ascund mari bogății. În fața lui Dumnezeu, chiar și noaptea e zi.

Când omul acționează conform legilor iubirii, ființe raționale se manifestă prin intermediul său. Aceste ființe înțeleg lumina și în același timp viața.

Roadele vieții se coc sub influența iubirii, care aduce viață, veselie și bucurie. Iubirea dă viață; ea conține Adevăr și Libertate, viață și fericire. Dacă omul a înțeles adevărul, libertatea, viața, fericirea, se găsește în domeniul iubirii supreme.

Un sentiment călduros în inima voastră, un gând luminos în minte nu sunt altceva decât o vizită a lui Hristos înlăuntrul vostru.

Căutați iubirea în voi, nu în afara voastră. Cât timp nu veți fi descoperit iubirea în voi, n-o veți fi găsit niciodată la ceilalți. Dacă vreți să găsiți frumusețea, dreptatea în viață, în voi trebuie să le căutați. Puneți în aplicare iubirea în viața voastră, dacă vreți să vă eliberați de toate contradicțiile.

Prin gândurile lor bune și luminoase, prin sentimentele lor călduroase și privirile curate, oamenii își trimit mesaje din lumea invizibilă. Și astfel dau un sens propriei existențe.

O privire curată e capabilă să trezească un gând luminos în mintea unui om trist și tristețea acestuia se transformă în bucurie: a primit pe o cale necunoscută lui un mesaj din lumea invizibilă, mesaj care îi transformă starea sufletească.

Ești filosof dacă primești orice lucru cu bucurie și cu zâmbetul pe buze, căci ești conștient atunci că acela e drumul. Unii neagă această viață, pentru ei este o viață ireală, o viață iluzorie. Și totuși, în vis constă sensul vieții, căci omul trăiește doar în visurile lui. Dacă nu mai visează, îi încetează și viața. Atâta timp cât visează, omul are dorința arzătoare să lucreze, să întreprindă ceva și să facă mari acțiuni.

Iarba de pe câmpuri acționează asupra imaginației într-un mod calmant și binefăcător: îl face pe om poet. Dacă vrei să dobândești la munte o dispoziție mistică, vă recomand să călcați la Rila nu numai pe iarbă, ci și pe pietre.

Una dintre metodele de care se folosește natura este cântul. Prin cânt ne acordăm viețile; cântul este ca o ploaie binefăcătoare pentru sufletul omenesc. Să cântăm cu toții, indiferent dacă suntem tineri sau bătrâni, veseli sau triști, căci cântul este o condiție indispensabilă pentru transformarea stărilor noastre sufletești. Este o mare artă să știi să te bucuri în tristețe. Cea mai mare realizare a omului este dobândirea iubirii divine.

Muzica are un sens în măsura în care poate să aprindă în sufletul omului focul sacru al iubirii. Odată acest foc aprins, omul poate să învețe, să lucreze, să studieze, să creeze.

Melodia trezește blândețea și armonia, crește sufletul. Iubirea se manifestă prin melodie; melodia face apel la inimă și armonia, la inteligență. Muzica occidentală se folosește mai degrabă de armonie, muzica orientală, mai degrabă de melodie.

Și ce este meditația? Să-ți concentrezi gândurile asupra unor lucruri frumoase care înalță sufletul și mintea omului și le pun în contact cu o lume superioară celei în care se găsesc.

Nu este nevoie să vorbești mult ca să crezi legături prietenești cu o persoană.

Doar în iubirea divină pot să se coacă roadele sufletului omenesc.

Durata vieții depinde de relațiile corecte pe care le avem cu cauza primordială, cu aproapele nostru și cu noi înșine.

Există o știință justă, știința nemuririi. Fiecare om trebuie să aibă o idee fundamentală de care să se lege toate celelalte idei.

Aveți în vedere că în știință există un grad foarte înalt. Știința vie începe acolo unde se sfârșește știința ocultă. Pentru ca un discipol să poată înțelege această știință a vieții, trebuie să treacă prin principiile generale ale tuturor celorlalte științe. Știința vie este o metodă de fuziune și de eliberare a conștiinței omenești. Știința divină și absolută dispune de metode care ne permit să înfruntăm și să conciliem contradicțiile.

Aveți în vedere că fiecare lucru se realizează la timpul lui. Timpul pentru muzică, pentru cântat, pentru studiat, pentru muncit și pentru odihnă îi este fixat fiecăruia. Când Dumnezeu, îngerii și omul se unesc, omul devine puternic și poate să facă orice.

În prezent, procesul de evoluție este accelerat. Un lucru care a cerut mii de ani ca să se realizeze în trecut se poate obține acum în câteva secole, în câteva minute sau în câteva ore, în funcție de intensitatea gândirii.

Timpul poate fi scurtat, mii de ani pot să devină o zi. Omului îi trebuie mii de ani să facă ceea ce Dumnezeu poate să realizeze într-o singură zi.

Există trei categorii de savanți: cei din lumea fizică, care se ocupă de latura exterioară și materială a științei; savanții care lucrează în domeniul luminii, care îi cunosc legile și îi ajută pe savanții din lumea fizică; savanții care trăiesc și lucrează în împărăția nemuririi. Cunoștințele acestora din urmă se întind până la viața perfectă, până la viața care funcționează pe toate planetele.

Cel care vrea să-și amelioreze viața trebuie să cunoască legile luminii și să le aplice. Viața morală și spirituală presupune o lumină abundentă pe care o introduce Duhul în om și care îi conferă dispoziții bune. Această lumină acționează favorabil asupra dezvoltării creierului omenesc. Ea pătrunde nu numai prin ochii omului, ci și prin toți porii pielii sale.

Lumina este instrumentul cu care putem să coborâm în adâncul capului, în căutarea aurului și a pietrelor prețioase.

Și ce este aurul? Este simbolul soarelui, al energiei, al sănătății, al purității. Dacă aveți aur în sânge, aveți și în pungă.

Studiind legile luminii fizice ce vine de la soare, veți ajunge la lumina spirituală și veți începe să-i studiați legile. Această lumină este blândă și plăcută, este reflexul luminii fizice. Studiați legile luminii divine, prin care vine cunoașterea.

Așadar, pentru ca omul să se dezvolte repede și corect, este necesar să fi atins unitatea conștiinței și să fie legat interior cu Dumnezeu. Indiferent că vă sculați, că vă culcați, că dormiți sau că sunteți treji, această legătură cu Dumnezeu trebuie să rămână permanentă. Ea generează ce e mai bun în om. Talentul, geniul, puritatea, sfințenia, forța omului sunt datorate acestei legături. Toate cunoștințele dobândite de om rezultă din această legătură.

Singurul lucru care îl distinge pe om și îl face om în sensul deplin al cuvântului este această legătură cu Dumnezeu, existența unei conștiințe divine dezvoltate în el. Acolo unde se găsește conștiința lui Dumnezeu se găsesc știința, muzica și poezia. Să nu uităm că mintea liberă a omului se află deasupra condițiilor, a legii karmei, a legii eredității și a legii reîncarnării.

Mintea învață în timp ce omul doarme sau e treaz. În realitate, doar corpul se odihnește, mintea este permanent trează. Ceea ce nu poate să înțeleagă și să învețe în cursul zilei omul va învăța și va înțelege în timpul somnului. Noaptea, va studia într-o școală, școala spirituală. Discipolul bun și rațional studiază zi și noapte.

Nu vi se cere nimic altceva decât să fiți în armonie cu cosmosul. Dacă omul are o stare pasivă, poate să primească ușor energiile cosmice superioare și să tragă profit de pe urma lor.

Cine vrea să se manifeste trebuie să se lege de cauza primordială a tuturor lucrurilor, de unde vine inspirația, de unde tâșnesc forțele vii care circulă în tot cosmosul. Când aceste energii se revarsă în om, el poate să scrie, să cânte la un instrument și să deseneze.

Omul este o carte ce se scrie continuu. Ochii arată dacă conștiința este trează, nasul este simbolul rădăcinilor conștiinței. Gura corespunde sursei din care conștiința își ia forțele.

Urechile sunt ventilatoarele conștiinței. Conștiința omului este aerisită prin urechi.

Există trei porți prin care trece conștiința omului: inima, intelectul și voința.

Nu uitați că ființele raționale iau parte întotdeauna la viața voastră și vă ajută. Soluția problemelor voastre este legată de soluția problemelor acestor ființe.

Când vă găsiți în fața unor mari dificultăți, să știți că nu sunteți singuri. Se așteaptă de la voi să rezistați până la sfârșit, și atunci va veni ajutorul.

Orice vi s-ar întâmpla, bine sau rău, roștiți această formulă: „Doamne, Te binecuvântează de mii și miliarde de ori”. După rostirea acestei formule, vă veți găsi în cercul cel mai sublim și veți avea viață și forță.

Când nu puteți să obțineți nimic prin voi înșivă, rugați ființele luminoase din lumea invizibilă să vă vină în ajutor.

Soluția la marile probleme ale existenței se află în planul cauzal. Atâta timp cât conștiința nu i s-a ridicat la planul cauzal, omul nu poate să înțeleagă viața.

Cunoașterea lui Dumnezeu și a lui Hristos este necesară pentru obținerea vieții veșnice. În dobândirea acestei cunoașteri constă viața.

În conștiința colectivă a ființelor din natura vie, toate fenomenele sunt legate între ele în mod indisolubil. Dumnezeu se manifestă interior în conștiința ființelor raționale. Dumnezeu nu vorbește din exterior, el se manifestă, în general, în interior.

Omul rațional trebuie să fie întotdeauna în legătură cu primul principiu al vieții, de unde poate să ia energie ca să-și întrețină talentele, capacitățile și sentimentele. Este prima metodă de educare a sinelui.

Scopul inimii omenești este să dobândească bunătate; scopul intelectului omenească este să dobândească înțelepciune. Bunătatea și înțelepciunea pot să fie legate interior; doar atunci omul poate să fie sănătos. Bunătatea este izvorul divin care curge continuu.

Nu uitați că, atâta timp cât își bazează fericirea pe lucruri materiale, omul este întotdeauna nefericit. Fericirea vine din lucrurile imuabile și veșnice. Din ziua în care va face voia lui Dumnezeu, omul va câștiga puterea, stima și încrederea celorlalți.

Fericirea este ceva intim, ea este condiționată de legi interioare. Fericirea nu se găsește nici în mediul social, nici în bani, nici în știință, nici în frumusețe. Fericirea este primul contact al omului cu Dumnezeu sau al discipolului cu maestrul său. După obținerea acestei fericiri, conștiința omului fuzionează cu conștiința supremă a naturii vii, cu Duhul lui Dumnezeu care planează deasupra ei. Asta înseamnă unirea cu natura. Fericirea este rezultatul fuziunii a două suflete. Adevărata fericire nu dispare niciodată. Această fericire nu poate fi dobândită decât dacă respectăm legile iubirii. Ca să se iubească, oamenii trebuie să fie uniți interior.

Fericirea se ivește dintr-un singur izvor, Spiritul Universal și atotputernic al lui Dumnezeu.

Nimic nu e mai mare decât fericirea. Nimic nu e mai mare decât fuziunea sufletelor cu Spiritul primordial. Când veți fi vizitați de fericire, vă veți găsi într-o lume cu totul nouă, care nu e nici în Cer, nici pe Pământ: lumea iubirii. În acea lume a iubirii nu există condiții nici pentru bine, nici pentru rău.

Fericirea călătorește în două trăsuri, cea a Bunătății și cea a Înțelepciunii. Acolo unde se află fericirea, este și iubirea. Iubirea este mama fericirii, ea plutește pe aripile fericirii. Doar cel care se lasă ghidat de Duhul lui Dumnezeu poate fi fericit.

Fericirea este un Duh luminos suprem care nu-l urmează decât pe omul Adevărului și al Libertății. Este de-ajuns ca acest Duh să vă privească o singură dată ca sufletul să vă vibreze o eternitate. A fi fericit înseamnă a fi fost sub privirea și zâmbetul lui Dumnezeu. Este adevărat că sunt doar clipe, dar ecoul lor se repercutează în eternitate. Odată adevărul dobândit, fericirea vă va urma peste tot.

Fericirea omului constă și în puterea lui de a-și exprima prin organele sale, prin voce sau gesturi, de exemplu, toate elanurile sufletului și ale minții sale.

Ca discipoli, să știți că cineva vă iubește, se interesează de voi și vă dă sfaturi în momentele cele mai grele ale existenței voastre. Acele ființe care sunt pregătite întotdeauna să vină în ajutor omenirii sunt numite „ghizi spirituali”. În realitate, acești ghizi invizibili sunt doar raze trimise de Dumnezeu ca să-i ajute pe oameni pe calea lor anevoioasă.

Discipolii intrați în viața nouă nu pot să trăiască după voia lor, ci trebuie să trăiască într-un mod nou, conform legii divine.

În această viață nouă, legile sunt cu totul diferite de legile vieții obișnuite.

O gândire curată, liberă de orice eroare, o inimă nobilă, fără nicio restricție omenească, acestea i se cer discipolului.

Sarcina discipolului este să dobândească cunoașterea, forța și puritatea. Tot ce se dobândește este bazat pe iubire.

Trebuie să faceți așa cum vă spune natura. Ea este marele maestru care vă călăuzește.

Pe măsură ce discipolul progresează, evoluează și pătrunde în lumea spirituală, pierde orice noțiune de viață obișnuită, de știință și de religie. Totul în el își pierde sensul și nu-i rămâne decât dorința de a învăța. Atâta timp cât are în el această dorință sfântă, omul poate într-o zi, într-o săptămână sau în câțiva ani să câștige mai mult decât a pierdut.

Forța discipolului constă în legătura intimă care există între sufletul lui și Dumnezeu, dar și în vigilența conștiinței sale. Când posedă această legătură, când conștiința îi e trează, nu mai pierde nimic din ce a câștigat.

Discipolul trebuie să fie ca un copil; trebuie să accepte ce i se întâmplă sau ce se produce în jurul lui cu zâmbetul pe buze, cu bucurie. Totul la el trebuie să fie natural. Fiți precum copiii. Cel ce are credința copiilor va suporta cu ușurință suferințele și încercările vieții.

Dar toate eforturile care tind spre ameliorarea vieții voastre nu vor avea niciun succes dacă nu vă veți reîntoarce în viața voastră primordială. Această primă viață este originalul, celelalte sunt doar copii.

Nu vă echilibrați viața decât dacă ajungeți la această înaltă conștiință care vă face capabili să-L simțiți pe Dumnezeu în voi și să vă legați de El.

A trăi pentru Dumnezeu înseamnă a vă echilibra forțele organismului. Tinerețea voastră depinde de felul în care-L slujiți pe Dumnezeu și de iubirea voastră pentru ceilalți oameni. Aceasta este legea divină.

Dar unde este Dumnezeu? E în glasul calm al omului, în tăcere. El este viața rațională.

Când glasul tăcerii va începe să se facă auzit în om, acesta va înțelege ce are divin și ce este omenesc și va zice: „Cândva, am trăit în furtună ca o pasăre năucită, dar acum am înțeles Măreția, Sublimul Vieții”.

Omului i se cere un singur lucru, iubirea de Dumnezeu, în această stare de iubire, omul va avea întotdeauna ființe în jur care-l vor iubi.

Când întreprinde ceva, omul trebuie să fie calm; asta îi dovedește credința puternică. Important e ce faci astăzi. Micile eforturi sunt însoțite de consumuri mici de energie, dar rezultatele sunt mari.

Eu le cer tuturor să fie purtătorii iubirii divine. Această iubire e capabilă să anihileze toate elementele care sunt la om cauza tuturor suferințelor. Salvarea vine întotdeauna de la Dumnezeu.

Adevărata cunoaștere și adevărata slujire a lui Dumnezeu duc la prelungirea și reînnoirea vieții. Ce este legătura dintre om și Dumnezeu? Legătura care îl unește pe om cu Dumnezeu este ca un izvor care udă locurile cele mai uscate și cele mai deșertice, făcându-le fertile.

Când auziți în voi vocea divinului, puteți să sperați orice. Divinul trece cu viteza luminii. Trece, lasă ceva și pleacă, îndată ce-l simțiți, opriți-vă și primiți ce vă aduce. Vizitând omul, divinul îi lasă binecuvântarea lui și omul trebuie s-o poarte peste tot. Această binecuvântare face omul vesel și mulțumit. Oriunde merge, duce această bucurie și veselie. Omul trebuie să se apropie de Dumnezeu așa cum face copilul care merge spre mama lui, simplu și liber.

Dacă omul îl slujește pe Dumnezeu, este călăuzit de un înger care aduce binecuvântarea sufletului său. Acest om îi mulțumește lui Dumnezeu și cântă melodia nouă: „O lumină nouă îmi luminează sufletul și mă susține; ea mă înzestrează cu o viață nouă și o blândețe nouă”. Viața nouă aduce numai bine sufletului omenesc.

Cel care-și îndreaptă privirea spre Dumnezeu trebuie să știe că problemele sale se vor rezolva cu totul când va înțelege legea iubirii și o va aplica în viață. Atunci se vor deschide toate ușile în fața lui.

Tot ce face pentru ceilalți se va întoarce într-o zi la el. Sacrificiul, slujirea lui Dumnezeu sub orice formă reprezintă un capital pe care îl va primi înapoi cu dobândă într-o zi. Dar trebuie să știți că nu i se dă aceasta decât celui care trudește fără să aibă vreun interes, doar din iubire de Adevăr.

Voia lui Dumnezeu este să le dați ajutor celor mai slabi, celor mai mici decât voi. Dumnezeu va aranja lumea prin oameni. Cunoști omul din lucrurile mărunte. Cel ce nu este impresionat de suferințele celor mai mici creaturi nu va fi mișcat nici de suferințele oamenilor.

Cum îl poți iubi pe om dacă nu-l vezi prin ochii lui Dumnezeu? Dumnezeu poartă în Mintea, în Inima lui toate sufletele. Ține în mâini toate binefacerile pe care le-a destinat oamenilor și așteaptă momentul potrivit ca să le dăruiască.

Dacă nu-L iubește pe Dumnezeu, omul nu-și poate iubi aproapele și cu atât mai puțin dușmanii, iar Iisus a zis: „Iubiți-vă dușmanii”.

Când Duhul Sfânt va domni în om, lumina sa se va ridica în sufletul lui și roadele acestui suflet vor începe să se coacă. Va fi dovada prezenței Duhului Sfânt.

După ce veți dobândi iubirea și înțelepciunea, vă veți părăsi vechiul corp, vechile sălașuri, și veți intra în noile corpuri, mai comode și mai frumoase decât cele actuale. Hristos a zis: „Plec să vă pregătesc o locuință. Acolo unde voi fi Eu, acolo veți fi și voi”.

Omul liber este cel care se roagă. Rugăciunea este prefața iubirii. A te ruga înseamnă a fi în situația unui fiu de rege. Ești liniștit, nu ești deranjat de nimeni. Atunci, poți să reflectezi la Atotputernic, la Sublim, la Cer, la ființele mai avansate cu care intri în contact. Așa va avea loc o curgere de forțe de la Dumnezeu spre om, și atunci omul va uita inferiorul, pământescul și se va ridica mai presus de starea lui obișnuită.

Libertatea cere un lucru: când ai cunoașterea, s-o păstrezi. Omul liber este cel care trăiește în veșnicie. Libertatea, atât interioară, cât și exterioară, este legată de puritate: gânduri, sentimente, acțiuni pure. Doar Adevărul îl poate face pe om liber.

RAZELE DE VIAȚĂ

Cum puteți să admiteți ideea necredinței în mintea voastră? Faptul că există necredință este deja o dovadă că provine din credință. Necredința este a doua soție a bărbatului. Neputând să se înțeleagă cu prima, credința, bărbatul și-a luat-o pe a doua, necredința. Deoarece n-a putut să trăiască cu prima soție, care

era bună, îngrijită și curată, cu atât mai puțin va putea să trăiască cu a doua. Ea e distrată, risipitoare și neglijentă. Căderea bărbatului datează din momentul în care necredința a intrat în el.

Pe când se afla încă în rai, necredința a intrat în el și omul a început să judece așa: „Se poate trăi și altfel, nu numai așa cum recomandă Dumnezeu”.

(...)

Vreți să vă eliberați de necredință? Respectați cele patru precepte date de Dumnezeu: păstrați libertatea în suflet, păstrați forța în minte, păstrați lumina în inteligență, păstrați bunătatea în suflet. Rezultatele pe care le obținem depind de aceste patru acțiuni.

Când este vorba de libertatea, de forța, de lumina și de binele omului, să aveți o singură opinie. În libertatea sufletului, în forța minții, în lumina inteligenței și în bunătatea inimii constă sensul vieții. Aceasta este starea divină la care aspiră omul. Este noua învățătură propovăduită astăzi.

Toți oamenii vor să aibă o idee concretă despre Dumnezeu. Libertatea, forța, lumina și binele pe care le are omul nu sunt altceva decât drumurile ce duc spre divin. Ce altă înțelegere mai concretă ați mai putea dori? Prin aceste patru forțe din om se manifestă Marele. Ele sunt principii creatoare. Prin ele a fost creată lumea.

Omul are posibilitatea să se miște cât e liber. Poate să acționeze și să realizeze ceva cât e puternic. Poate să înțeleagă sensul lucrurilor vieții cât are lumină în inteligență. Poate să păstreze ce a dobândit cât e bun.

Acum, doresc ca la întoarcerea acasă să vă scoateți cuțitele și să tăiați urzeala pânzei care vă învăluia până în prezent. Doar așa veți fi eliberați. Apoi, veți spăla cu apă curată și proaspătă toate recipientele murdare pe care le aveți. Veți demonstra astfel că sunteți oameni puternici. După aceea, veți aprinde lumânările în cele patru camere și le veți lăsa să ardă toată ziua. Nu vă preocupați de ce se va întâmpla cu lumânările voastre. Să ardă! În fine, dacă vedeți că focul din cele patru vetre este stins, puneți lemne și cărbune, aprindeți un chibrit și lăsați-le să ardă, ca să vă încălzească bine camerele. Aceste patru lucruri le sunt cerute tuturor oamenilor. Sfășiați pânza de păianjen care vă

învăluie, spălați-vă recipientele murdare, aprindeți-vă lumânările și faceți-vă foc în vetre.

Ceea ce v-am zis vine de la Dumnezeu. El spune:

„Credincioșii Mei, păstrați libertatea pe care v-am dat-o!

Copiii Mei, păstrați forța pe care v-am dat-o!

Copiii Mei, păstrați lumina pe care v-am dat-o!

Copiii Mei, păstrați binele pe care vi l-am dat!”

DESPRE CREDINȚĂ

În seara aceea, maestrul se plimba prin tabără însoțit de un mic grup de discipoli. S-a inițiat o conversație despre credință. Maestrul a zis:

- Credința este iluminarea prin lumina intuiției, prin lumina supraconștiinței. Ea are ca bază experiența, experiența trecutului. Spre deosebire, superstițiile sunt lucruri neînțelese. Ce este credința? Credința este să crezi că lucrurile se vor aranja așa cum a stabilit Dumnezeu și că nu poate să fie altfel. Dar, dacă crezi că se pot produce altfel, asta înseamnă deja conștiință omenească.

Vei crede că pentru tine totul se va aranja așa cum a fost trasat de Rațional.

Credința este speranța în Raționalul care se găsește la baza întregii naturi. Asta nu e fatalism.

Vedem că lucrurile nu se fac niciodată cum credem, ci se produc întotdeauna într-un fel mai bun. La început, ești dezamăgit, dar vezi după aceea că totul s-a petrecut mai bine decât credeai.

Nu poți să crezi decât în divin. Adică să crezi în ceva mai presus de tine. Conștiința divină te-a învăluit și trăiești mulțumită ei. Este necesar ca omul să-și păstreze dispoziția interioară a unui copil. Credința este legea pentru receptarea a ceea ce vine de sus.

Recipientul tău e gol doar pentru că ceea ce a intrat în el s-a scurs după aceea. Într-o zi ți-a trecut prin minte să închizi robinetul superior și ai crezut că recipientul e plin.

Nu închide robinetul superior, acesta este credința. Când zici „nimic nu va ieși din mine”, închizi robinetul superior.

Este foarte greu de atins acea stare superioară în care omul posedă credința absolută, în așa măsură încât își păstrează

Întotdeauna calmul interior. Credința are trei transformatori: fizic, spiritual și divin.

Un copil va spune că poate să ridice un obiect de 100 kg. Totuși, trebuie să aștepte vârsta de 22 de ani ca s-o facă. Dar, dacă îl așezăm pe acel copil în fața unei mașini și el apăsă un buton al acesteia, va putea să ridice 100 kg și chiar mai mult. Trebuie să învățați să apăsați corect butoanele.

Când realizăm noi înșine lucruri, ne folosim conștiința, când le fac ceilalți pentru noi, ne punem în aplicare credința.

Credem deci în ceea ce poate să facă Dumnezeu pentru noi.

Credința este legătura interioară care e formată după legea iubirii. Dacă realizezi această legătură, vei fi salvat și vei începe să înțelegi viața.

Se întâmplă ceea ce credem.

Când omul lucrează cu credință, lucrurile se realizează.

Cum vă imaginați raiul? Vor exista imagini asemenea celor de pe Pământ?

În lumea îngerilor, când doresc un izvor, apare imediat lângă mine. Întind mâna și beau.

Încercați să aveți prieteni nu numai pe Pământ, ci și sus, în lumea invizibilă. Sunteți preafericiți dacă aveți prieteni sus. Dacă n-aveți, viața e grea. În natură, există providența. În asta constă frumusețea!

Nu există loc în natură din care să lipsească providența divină. Dar nu exagerați. Nu vă grăbiți. Dacă vreți să faceți o treabă și vă aflați în dificultate, o să vă descurcați mai bine decât prevăzuserăți. Unei cunoștințe aflate în călătorie i s-a făcut foame. Și a zărit un păr. Când prietenul meu a ajuns sub pom, vântul a început să bată și 12 pere, pe care nu le văzuse, au căzut și el le-a mâncat.

Dumnezeu a pregătit hrana pentru mici insecte, pentru viermișori. Atunci, de ce omul, făcut după chipul și asemănarea lui Dumnezeu, se îngrijorează întrebându-se cum va face ca să se hrănească?

Studiați: omul trebuie să aibă credință. Nu trebuie să creadă că, în momentul în care se roagă Domnului, Acesta îi satisface nevoile. Biletul de cerere a ajuns deja la poștă. Dar, rugându-te, îl vei găsi. La fel și în cazul cunoașterii. De exemplu, dorești să citești o carte; vei vedea că acea carte va apărea.

În suferințe, ființele raționale din lumea invizibilă susțin omul. Ele zic: „Asta nu-i nimic”. Încep să-l consoleze. Nimeni nu rămâne fără consolare.

Mâna divină e asupra voastră.

Aveți încredere deplină în providența divină care există în lume. Dacă reușiți să înțelegeți sensul marilor suferințe și al marilor bucurii, veți deveni suflete mari. Când aveți o mare suferare, să știți că în spatele ei vine un mare bine.

Nicio lucrare omenească nu poate să reușească dacă nu este ajutată de sus. Până la urmă, lucrările omenești se distrug. Omul va pune sămânța și Dumnezeu o va face să încolțească.

Este scris: „Fiecare plantă ce n-a fost plantată de Tatăl Meu va fi scoasă din rădăcini”.

Aceasta înseamnă că orice lucrare care n-are concursul Cerului va fi distrusă.

O ființă din lumea rațională se străduiește să-i facă rezonabili pe oamenii de pe Pământ pentru ca ei să poată să profite de bunuri. Pe Pământ, există toate condițiile necesare pentru ca oamenii să trăiască bine și, dacă nu trăiesc corect, înseamnă că n-au înțeles legile vieții raționale.

Vreți să vă aranjați viața. E aranjată, dar nu știți. Să zicem că Tatăl v-a lăsat pe Pământ o moștenire mare, dar nu știți încă și trăiți ca săracii. Dumnezeu a avut grijă de voi. N-aveți decât să studiați pe Pământ.

E o viață care nu este încă diferențiată, nu este încă elaborată. De aceea, toate Spiritele Mari coboară pe Pământ ca să ia viață divină primară, neprelucrată. Un mare număr de ființe trebuie să coboare. Ființele avansate trebuie să coboare și ele. Vin din iubire, conform legii libertății. Sufletele care provin din Dumnezeu coboară să ajute. Este unul dintre lucrurile cele mai plăcute să fii trimis să lucrezi pentru Dumnezeu. Dar, dat fiind că în cosmos au loc schimbări, timpul e întâi frumos, însă devine apoi noros. Vă udați puțin, dar, în general, sunteți mulțumiți.

Toate ființele avansate care coboară o fac întotdeauna cu bucurie și cu o tresărire sfântă. Sufletele nu coboară singure, ci în colectiv. Omul trebuie să aibă o ariergardă solidă ca să poată rezista pe Pământ. În Sfintele Scripturi stă scris: „Dumnezeu va merge înaintea ta și va fi ariergarda ta”.

Dacă n-ar exista ajutor, viața omenească ar ține de un fir de păr. Dacă natura rațională nu l-ar păzi, omul ar fi expus zilnic la mii de pericole.

Dacă ar ști omul de câte ori a fost salvat! Credința este necesară. Credința se dezvoltă prin încercările vieții. Atunci se întărește. Pleci și ești călăuzit peste tot. Oriunde ai fi, ești înconjurat de ființe raționale.

Credem că binele pe care îl avem ne poate fi luat de cineva. E imposibil. Trebuie să știți că nu există forță în lume care să-l poată abate pe om de la drumul pe care l-a stabilit Dumnezeu. Când cineva face un rău, există o forță rațională în lume care îl transformă în bine. Ea transformă tot răul în bine. Tot ce se întâmplă este transformat, până la urmă, în bine, prin această formă rațională care vine de la Dumnezeu.

Iată ce e frumos, iată ce e mare, iată ce e consolator în lume. Ți se va da ce-ți place. Și ți se va da și ce nu-ți place. Pe Pământ, ți se va da întâi ce nu-ți place, apoi ce-ți place. Astfel, unele lucruri care nu-ți sunt plăcute vin primele și după aceea apar cele care-ți plac. Nu există excepții.

Ceea ce dorește omul va veni într-o zi la el, dar, dacă acel lucru nu este rațional, va suferi din cauza asta.

Toate lucrurile sunt la locul lor. Însă, pentru omul stupid, nimic nu e la locul lui.

Pentru omul inteligent, orice lucru este la locul lui.

Credința și speranța sunt aripile iubirii. Prin experiență, suntem legați de lumea fizică. Prin credință, suntem legați de lumea spirituală. Iubirea însăși ne leagă de lumea divină.

I. FAMILIA MAESTRULUI.....	2
VIAȚA LUI CONSTANTIN DEUNOVSKI.....	2
NAȘTEREA UNUI FIU.....	8
ȘEDEREA ÎN SUA.....	10
O MĂRTURIE A DOAMNEI R.K. LIBRĂREASĂ LA STARA ZAGORA (1920).....	11
ÎNTOARCEREA ÎN BULGARIA.....	14
II: PREGĂTIREA ȘI PRIMELE REUNIUNI.....	20
ANII DE PREGĂTIRE.....	20
PRIMELE REUNIUNI.....	20
ÎNTÂLNIRI LA TÂRNOVO DIN 1909 PÂNĂ ÎN 1915.....	26
III. TEXTE.....	48
HRISTOS.....	48
MAESTRUL DESPRE EL ÎNSUȘI.....	58
VIOLETELE.....	71
MĂRTURII.....	76
CUM AM GĂSIT DRUMUL CARE DUCE LA EL.....	87
MAESTRUL ȘI ÎNVĂȚĂTURA LUI.....	104
MĂRTURIA UNUI GRUP DE FRANCEZI ÎN BULGARIA ÎN 1939	116
IV. TEME DIVERSE.....	127
MUZICA.....	127
VIOARA.....	142
PANEURITMIA.....	146
PROBLEMA SĂNĂTĂȚII.....	157
O CONVERSAȚIE CU T.P.....	165
VENIREA PE PĂMÂNT A MAEȘTRILOR.....	175
DESPRE IMAGINEA SPIRITUALĂ A MAESTRULUI.....	176
„TESTAMENTUL RAZELOR COLORATE” (POLICROMIILE).....	179
MANIFESTĂRI EXTRAORDINARE.....	181
PAGINI DIN JURNALUL INTIM AL SURORII E.J.....	182
UN INCIDENT PE FRONT (RELATAREA LUI G R.).....	190
MONEDA DE CINCI LEVA.....	196
FĂRĂ MINCIUNĂ.....	197
DINTRE AMINTIRILE SURORII M P.....	200
DECEMBRIE 1944.....	205
V. EXTRASE DIN CUVINTELE MAESTRULUI.....	208
CONVERSAȚIE DESPRE RĂDĂCINĂ, TRUNCHI ȘI ALTOI.....	209

SĂ SUNE BINE.....	221
DESPRE FORȚE.....	228
OBSERVAȚI ȘI ÎNVĂȚAȚI.....	233
DESPRE NATURA VIE.....	236
O SCRISOARE A MAESTRULUI.....	241
GÂNDURILE MAESTRULUI DESPRE IUBIRE.....	243
IUBIREA PE CARE TREBUIE S-O CUNOAȘTEM.....	244
VI. CONVERSAȚII CU MAESTRUL (Întrebări și răspunsuri).....	257
CONVERSAȚIA 1.....	257
CONVERSAȚIA 2.....	266
CONVERSAȚIA 3.....	272
CONVERSAȚIA 4.....	277
CONVERSAȚIA 5.....	285
CONVERSAȚIA 6.....	288
CONVERSAȚIA 7.....	295
CONVERSAȚIA 8.....	304
CONVERSAȚIA 9.....	308
CONVERSAȚIA 10.....	312
CONVERSAȚIA 11.....	314
CONVERSAȚIA 12.....	320
ADDENDA.....	329
MARELE ȘI FRUMOSUL.....	329
RAZELE DE VIAȚĂ.....	354
DESPRE CREDINȚĂ.....	356